

ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

“ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ”

**ΘΕΜΑ: «ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΟΠΩΣ ΙΣΧΥΕΙ»**

ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗ ΕΛΕΝΗ

ΑΡ.ΜΗΤΡΩΟΥ:7427

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΜΠΑΣΤΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ-----

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

ΦΟΡΟΙ - ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

1.1. ΦΟΡΟΙ

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

1.2. ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

1.2.1. Άμεσοι – Έμμεσοι Φόροι

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

1.2.2. Αναλογικοί – Προοδευτικοί – Αντίστροφα προοδευτικοί

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί

σελιδοδείκτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΣΦΑΛΜΑ!

ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

2.1. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

2.2. ΤΕΚΜΑΡΤΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

ΤΕΚΜΗΡΙΑ

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

3.1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

3.2. ΤΕΚΜΗΡΙΑ

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

A) 3.2.1. ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

3.2.1.1+3.2.1.2) Η τεκμαρτή δαπάνη για κύρια και δευτερεύουσα κατοικία

Σφάλμα! Δεν έχει

οριστεί σελιδοδείκτης.

3.2.1.3.) Η τεκμαρτή δαπάνη συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικών Ι.Χ.

Σφάλμα! Δεν έχει

οριστεί σελιδοδείκτης.

3.2.1.4.) Η τεκμαρτή δαπάνη σκαφών αναψυχής

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

3.2.1.5.) Η τεκμαρτή δαπάνη για αεροσκάφη και ελικόπτερα

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί

σελιδοδείκτης.

3.2.1.6.) Η τεκμαρτή δαπάνη πισίνας

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

B) Προσαύξηση τεκμαρτής δαπάνης όταν υπάρχουν περισσότερα από δύο στοιχεία **Σφάλμα! Δεν**

έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

Γ)Αμφισβήτηση ποσού τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

3.2.2. ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (ΑΡΘΡΟ 17) **ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.**

3.2.2.1. Αγορά αυτοκινήτων, δίτροχων και λοιπών οχημάτων **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

3.2.2.2.Αγορά σκαφών αναψυχής, αεροσκαφών κλπ. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

3.2.2.3.Αγορά κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

3.2.2.4.Αγορά ακινήτων (διαμερισμάτων, οικοπέδων, αγροκτημάτων κλπ) και ανέγερση οικοδομών και κατασκευή πισίνας. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ-----

3.2.2.5.Δωρεές , γονικές παροχές, χορηγίες χρηματικών ποσών. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

3.2.2.6.Τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείων, δάνεια προς τρίτους. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

3.2.3. Πότε δεν εφαρμόζονται τα τεκμήρια **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

3.2.4. Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμού φόρου αυτής (άρθρο 19) **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

3.2.5. Πως μπορεί να καλυφθούν τα τεκμήρια διαβίωσης **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

3.2.6. Κριτική θεώρηση των φορολογικών τεκμηρίων **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

4.1. Ποιοί έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν δήλωση. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

4.2. Κατηγορίες υπόχρεων. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

4.3. Πίνακας υπόχρεων για υποβολή φορολογικής δήλωσης . **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

4.4. Υποβολή δήλωσης συζύγων. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

4.5. Υποβολή δήλωσης των ανήλικων παιδιών. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

4.6. Υποβολή δήλωσης ειδικών περιπτώσεων **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

4.7.Πρόσωπα που θεωρείται ότι βαρύνουν τους φορολογούμενους **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

4.8. Πότε υποβάλλεται η δήλωση **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

- 4.9. Ημερομηνίες λήξης προθεσμίας δηλώσεων **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
- 4.10. Πως υποβάλλεται η δήλωση **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
- 4.11. Που υποβάλλεται η δήλωση **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
- 4.12. Μη κανονική δήλωση. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
- 4.13. Υπολογισμός και καταβολή του φόρου. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
- 4.14. Κλίμακα υπολογισμού φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

4.15. Δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται με τη δήλωση **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

4.16. Έντυπα της φορολογικής δήλωσης **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

Η ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

Πίνακας 1 - Στοιχεία Φορολογουμένου

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

Πίνακας 2 – Πληροφοριακά Στοιχεία

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

Πίνακας 3 – Αφαίρεση ποσού λόγω αναπηρίας κτλ. Μείωση φόρου. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

Πίνακας 4 - Φορολογούμενα Εισοδήματα

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ-----

Πίνακας 4.Α. Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

Πίνακας 4.Β. Εισόδημα από Γεωργικές Επιχειρήσεις.

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

Πίνακας 4. Γ. Εισόδημα από Εμπορικές Επιχειρήσεις.

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

Πίνακας 4.Δ. Εισόδημα από Ελευθέρια Επαγγέλματα

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

Πίνακας 4.Ε. Εισόδημα από ακίνητα

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

Πίνακας 4. ΣΤ. Εισόδημα από κινητές αξίες.

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

Πίνακας 4.Ζ. Εισόδημα αλλοδαπής προέλευσης.

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

Πίνακας 5 - Προσδιορισμός Ετήσιας Τεκμαρτής Δαπάνης.

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

σελιδοδείκτης.

Πίνακας 6 - Πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία- Ποσά που μειώνουν την ετήσια Δαπάνη. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

Πίνακας 7 - Ποσά δαπανών που αφαιρούνται από το συνολικό εισόδημα ή από το φόρο. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

Πίνακας 8 - Προκαταβληθέντες – Παρακρατηθέντες φόροι. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

Πίνακας 9 - Στοιχεία προσώπων που συνοικούν με τους φορολογουμένους και τους βαρύνουν. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

Πίνακας 10 - Στοιχεία από το φάκελο του φορολογουμένου (συμπληρώνεται από την υπηρεσία). **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

Πίνακας 11 - Αν προκύψει επιστρεφόμενο ποσό να κατατεθεί στον ακόλουθο λογαριασμό μου. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ Η ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ

6.1. Ποσά που αφαιρούνται από το εισόδημα

6.2. Ποσά που αφαιρούνται από το φόρο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕ ΤΟΝ Ν.3842

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

7.1.Κλίμακα φορολογίας εισοδήματος

7.2.Αύξηση αφορολόγητου λόγω τέκνων που βαρύνουν το φορολογούμενο. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

7.3.Δαπάνες απόκτησης αγαθών και λήψης υπηρεσιών **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

7.4.Εκπτώσεις δαπανών από το εισόδημα που καταργούνται **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

7.5.Μειώσεις φόρου **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

7.6.Αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ-----

7.7.Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

7.8.Μη εφαρμογή των αντικειμενικών δαπανών και των δαπανών απόκτησης περιουσιακών στοιχείων. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

7.9.Ανάλωση κεφαλαίου προηγούμενων ετών. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

7.10.Κατάργηση – τροποποίηση φοροαπαλλαγών **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

7.11.Αυτοτελής φορολόγηση **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

7.12.Λοιπές αλλαγές στη φορολογία των φυσικών προσώπων
σελιδοδείκτης.

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

8.1. Παράδειγμα 1^ο

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

8.2. Παράδειγμα 2^ο

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

8.3. Παράδειγμα 3^ο

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

8.4. Παράδειγμα 4^ο

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το θέμα μας είναι η «φορολογία φυσικών προσώπων όπως ισχύει», βασιζόμενοι στον νόμο **N.2238/94 «Περί φορολογίας εισοδήματος»** μαζί με τις τροποποιήσεις που επήλθαν.

Θα ξεκινήσουμε με την ιστορική αναδρομή στην φορολογία, και μετά, αναλυτικά θα αναφερθούμε στους φόρους και πως διακρίνονται, πως προσδιορίζεται το φορολογητέο εισόδημα, στα τεκμήρια, στη φορολογική δήλωση με ανάλυση σε κάθε κωδικό της, στις

εκπτώσεις από το εισόδημα και από τους φόρους, στις αλλαγές με τον νέο νόμο **N.3842/2010 «Αποκατάσταση Φορολογικής Δικαιοσύνης, Αντιμετώπιση της Φοροδιαφυγής και άλλες Διατάξεις»** και τέλος θα δούμε σε 4 παραδείγματα πώς γίνεται η εκκαθάριση φόρου και η συμπλήρωση της φορολογικής δήλωσης τους.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Η **φορολογία** είναι η διαδικασία συγκέντρωσης κρατικών εσόδων μέσω των υποχρεωτικών εισφορών των φυσικών και νομικών προσώπων. Αντικειμενικός σκοπός της φορολογίας είναι η χρηματοδότηση των κρατικών δαπανών (το κόστος εκτέλεσης του κυβερνητικού έργου) που στηρίζονται στους πόρους που αποκομίζει το κράτος με την φορολογική πολιτική που εφαρμόζει. Οι υποχρεωτικές εισφορές ονομάζονται συνήθως φόροι.

Η φορολογία ξεκίνησε από την **αρχαιότητα** ως υποχρέωση ανθρώπων να καταβάλλουν αντικείμενα ή προϊόντα αξίας σε άρχοντες ή κράτη. Αξιοσημείωτο φαινόμενο της αρχαιότητας και του Μεσαίωνα είναι η παροχή υπηρεσιών από τους άρχοντες με αντάλλαγμα το δικαίωμα της είσπραξης των φόρων μιας επαρχίας για δικό τους όφελος. Ιστορικά υπάρχουν περιπτώσεις όπου ο φορολογούμενος δεν είναι ένας πολίτης αλλά ένα ολόκληρο κράτος. Σε αυτές τις περιπτώσεις ένα αναγνωρισμένο κράτος καταβάλλει υποχρεωτική εισφορά σε ένα άλλο μετά από σχετική συνθήκη που έχει υπογραφεί. Αυτό συνέβη στο **Μεσαίωνα**, όπου σλαβικά κράτη πλήρωναν στο Βυζάντιο φόρο, ενώ το ίδιο σε άλλες ιστορικές περιόδους πλήρωνε φόρο στην Περσία και την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Η φορολογία στην αρχαιότητα και το Μεσαίωνα ίσως συνδέθηκε με τη στρατιωτική κατάκτηση ή πολιτική κτήση όπως υποδηλώνει η χαρακτηριστική φράση **φόρος υποτέλειας**.

Σχεδόν ταυτόχρονα με τη φορολογία αναπτύχθηκε και το φαινόμενο της **φοροδιαφυγής**, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν ειδικές οργανώσεις συλλογής φόρων για την εξασφάλιση της είσπραξης των φόρων και τον ακριβή υπολογισμό του κάθε φόρου. Αυτές οι οργανώσεις ταυτόχρονα μπορούσαν να επιδικάσουν ποινές σε φοροφυγάδες.

Οι υποχρεωτικές εισφορές αρχικά ήταν ένα μέρος της **σοδειάς**, όπως συνέβαινε στην **αρχαία Αίγυπτο** και αργότερα αντικαταστάθηκαν με χρήματα μετά την εφεύρεσή του. Ωστόσο, ο υπολογισμός της υποχρεωτικής καταβολής εξακολουθούσε να γίνεται με βάση την έκταση των κτημάτων του φορολογούμενου μέχρι και μετά τη **Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία** σε πολλά κράτη. Η φορολογία δεν είναι πάντα η μοναδική πηγή εσόδων ενός κράτους, υπάρχουν και περιπτώσεις όπου το κράτος ελέγχει μερικά **μονοπώλια**, όπως συνέβη επί Όθωνα στην Ελλάδα όπου το κράτος είχε τον έλεγχο ορυχείων της Χαλκιδικής.

Μέχρι το 1919 το ελληνικό φορολογικό σύστημα λειτουργούσε με **απαρχαιωμένους** θεσμούς. Τη δεκαετία του 1870 ακόμη ίσχυε η **«δεκάτη»**. Οι ρίζες αυτής της φορολογίας σε είδος βρίσκονται στην περίοδο της τουρκοκρατίας. Στους προσωπικούς και «κεφαλικούς» φόρους (**χαράτσια**). Στα χρόνια του **Καποδίστρια** και του **Όθωνα** το χαράτσι αντικαταστάθηκε από τη φορολόγηση σε είδος του 10% στην ακαθάριστη πρόσοδο της αγροτικής παραγωγής. Ο διαβόητος φόρος μαζί με το ενοίκιο που πλήρωναν

οι καλλιεργητές των εθνικών κτημάτων, αποτελούσαν τη βασικότερη πηγή των φορολογικών εσόδων του νεοσύστατου ελληνικού κράτους. Έχει υπολογιστεί ότι συνολικά οι δύο φόροι έφθαναν στο 25% της παραγωγής. Τις δύο πρώτες δεκαετίες του νεοελληνικού κράτους η δεκάτη και το ενοίκιο κάλυπταν περίπου το 40% των κρατικών εσόδων. Το υπόλοιπο προερχόταν από τους φόρους στις εισαγωγές-εξαγωγές, τα καταναλωτικά αγαθά, τις πρώτες ύλες και, γενικώς, ότι μπορούσε να φορολογηθεί.

Οι ενοικιαστές των φόρων, που μεσολαβούσαν μεταξύ φορολογουμένων και κράτους, ήταν μια από τις πρώτες μεγάλες μάστιγες της νεοελληνικής κοινωνίας. Νομίμως, μόνο, καρπώνονταν **το 1/4 της δεκάτης**. Οι ενοικιαστές (κυρίως προεστοί και στρατιωτικοί) οργανικό μέλος της άρχουσας τάξης της εποχής αντιστέκονταν σθεναρά σε κάθε αλλαγή του φορολογικού συστήματος, που απαιτούσε το δημόσιο συμφέρον. Έτσι, οι απόπειρες για μεταρρύθμιση τα χρόνια 1850-1880 έπεφταν στο κενό.

Πέραν της δεκάτης οι φορολογικές επιβαρύνσεις που επιβλήθηκαν από καταβολής νεοελληνικού κράτους ήταν **ο φόρος οικοδομών, επιτηδεύματος και χαρτοσήμου**. Τα ποσά που απέδιδαν ήταν από ελάχιστα έως πολύ μικρά. Μ' αυτά επιβαρύνονταν κυρίως τα ανώτερα εισοδηματικά στρώματα. Αργότερα θα υπάρξει **φόρος επί των κερδών** των ανωνύμων εταιρειών και στο τέλος του 19ου αιώνα **φόρος κληρονομιών**. Οι ενοικιάσεις των φόρων, πριν από το 1880, είναι το πρώτο μεγάλο θερμοκήπιο της διαφθοράς στο νεοελληνικό δημόσιο και την πολιτική.

Η κατάργηση της δεκάτης από τον Χ. Τρικούπη έγινε με τρόπο συμβιβαστικό. Τη θέση της πήρε **ο «φόρος αροτριώντων ζώων»** (φορολόγηση σε χρήμα με βάση των αριθμό των γεωργικών κτηνών).

Ενώ η φορολόγηση των πολιτών ξεκίνησε με αναλογία 2 προς 1 υπέρ των άμεσων φόρων, καθώς τερματιζόταν ο 19ος αιώνας, με πρωταγωνιστή τον Τρικούπη, αυτή η σχέση ανατράπηκε πλήρως. Οι περισσότεροι φόροι εισπράττονταν εμμέσως. Η ελάττωση των άμεσων και η ενίσχυση των έμμεσων φόρων, που βαραίνουν κυρίως τα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα, θα συνεχιστεί από τις αρχές του 20ού αιώνα.

Το **1876** η κυβέρνηση Κουμουνδούρου προτείνει νομοσχέδιο για τη **«σύσταση στρατιωτικού ταμείου»**. Μεταξύ των πόρων του είναι και ο **«φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων»**. Θα φορολογούνταν τα ετήσια καθαρά εισοδήματα από μισθούς, συντάξεις, τόκους κεφαλαίου, εμπορικές - ναυτιλιακές και βιομηχανικές δραστηριότητες.

Μάλιστα, όχι αναλογικά, αλλά με προοδευτική κλίμακα. Η προοδευτική φορολογία βρίσκεται, πάλι, στην ημερήσια διάταξη με τους προϋπολογισμούς του 1885 και 1886. Όχι για τα εισοδήματα, όμως, αλλά επί των κληρονομιών, των δωρεών και των ενοικίων. Η πρώτη κυβέρνηση Δηλιγιάννη ήταν αυτή που θα εφαρμόσει στη χώρα σύστημα φορολογίας με κλιμάκια. Η Τρικουπική, που τη διαδέχτηκε, έσπευσε αμέσως να το καταργήσει. Τα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα στενάζουν κάτω από το βάρος, κυρίως, των έμμεσων φόρων.

Το Κίνημα στο Γουδί το **1909** και η κυβέρνηση Μαυρομιχάλη, που στηριζόταν από τους στρατιωτικούς, θα επιχειρήσει το «ανέφικτο να το κάνει εφικτό». Ο υπουργός Οικονομικών Α.θ. Ευταξίας θα καταρτίσει νόμο **«περί φορολογίας του εισοδήματος και κινητών αξιών»**.

Το **1917** έχουμε το **φόρο έκτακτων κερδών** χωρίς την ύπαρξη σχετικής νομοθεσίας για την φορολογία εισοδήματος.

Το **1919** έχουμε την θέσπιση του **N.1640 «Περί φορολογίας καθαρών προσόδων»** που στηριζόταν στην αναλυτική φορολόγηση. Δηλαδή κάθε «καθαρή πρόσοδος» από οικοδομές, αγροτική γη, κινητές αξίες, κέρδη από επιχειρήσεις, αμοιβές μισθωτών και ελεύθερων επαγγελματιών φορολογούνταν χωριστά και διαφορετικά. Η μεταρρύθμιση της άμεσης φορολογίας που πραγματοποιήθηκε το 1919 θεωρείται σταθμός στην Ελληνική δημοσιονομική ιστορία γιατί απέβλεπε στην άρση των αδικιών που υπήρχαν στο φορολογικό σύστημα προηγούμενος.

Ο φορολογικός εκσυγχρονισμός δεν ολοκληρώθηκε και παρέμενε μετέωρος εξαιτίας των γεγονότων που ακολούθησαν (Μικρασιατική Καταστροφή και αργότερα η οικονομική κρίση, που οδήγησε στην πτώχευση του 1932). Η επόμενη μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος θα καθυστερήσει και θα επιβληθεί το 1955 από την πρώτη κυβέρνηση του Κ. Καραμανλή. Με το **νομοθετικό διάταγμα του 3323 του 1955** θα θεσπιστεί ο γνωστός έως σήμερα **προσωπικός και προοδευτικός ενιαίος φόρος εισοδήματος**. Κατόπιν με το **N.Δ.3843/58 «Φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων»** συμπληρώνεται η νομοθεσία.

Στον μισό αιώνα που μεσολάβησε θα αλλάξει πολλές φορές και από πολλές κυβερνήσεις το σύστημα για να είναι πιο σωστή η φορολόγηση των πολιτών της χώρας μας. Σε σχέση πάντοτε με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ΚΦΕ), όπως η αλλαγή της φορολογικής

κλίμακας, οι αλλαγές στις εκπτώσεις δαπανών, η διαφοροποίηση στον τρόπο έκπτωσης αυτών των δαπανών και αλλαγές που αναφέρονται στα τεκμήρια διαβίωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΦΟΡΟΙ - ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ

1.1.Φόροι

Φόροι είναι τα χρηματικά ποσά που υποχρεώνονται να πληρώνουν οι πολίτες μιας χώρας στο κράτος, ανεξάρτητα με τις υπηρεσίες που προσφέρει το κράτος σε καθέναν από αυτούς ατομικά. Οι φόροι καλύπτουν τις δαπάνες για την Παιδεία, την Εθνική Άμυνα, την Υγεία, τη Δικαιοσύνη κ. α που προσφέρει το κράτος στο κοινωνικό σύνολο. Για να

πραγματοποιήσει τις δαπάνες χρειάζεται να έχει έσοδα, και τα έσοδα του κράτους προέρχονται από τους φόρους, τα τέλη, τα πρόστιμα, την απόδοση της δημόσια περιουσίας και τα κέρδη των δημόσιων επιχειρήσεων. Οι κυριότερες όμως πηγές χρηματοδότησης των κρατικών δαπανών είναι οι φόροι και ο δημόσιος δανεισμός.

Το ποσό του φόρου που πληρώνει κάθε πολίτης εξαρτάται από **τη φορολογική του βάση και το φορολογικό συντελεστή.**

-
- **Η φορολογική βάση είναι το εισόδημα, η περιουσία και η δαπάνη του φορολογουμένου.**
  - **Ο φορολογικός συντελεστής είναι το ποσό του φόρου που αντιστοιχεί σε κάθε μονάδα της φορολογικής βάσης και εκφράζεται ως ποσοστό.**
-

1.2. Διάκριση των φόρων

1.2.1. Άμεσοι – Έμμεσοι Φόροι

Η φορολογική βάση του φόρου, είναι ένα κριτήριο το οποίο έχει μεγάλη χρησιμότητα ιδιαίτερα κατά την σύνταξη του προϋπολογισμού, και σύμφωνα με το οποίο διακρίνουμε τρεις βασικές μορφές φόρου:

1. τον φόρο εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων. Επιβάλλεται κάθε χρόνο στα φυσικά και νομικά πρόσωπα με κριτήριο το εισόδημα τους που έχει αποκτηθεί από εργασία, κέρδη, τόκους ή ενοίκια και δηλώνεται σε ειδικό έντυπο που είναι η φορολογική δήλωση.
2. **τον φόρο περιουσίας.** Επιβάλλεται στη συνολική αξία κάθε περιουσιακού στοιχείου που ανήκει είτε σε φυσικό είτε σε νομικό πρόσωπο. Ορισμένοι από τους φόρους αυτούς εισπράττονται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, μαζί με τους λογαριασμούς της ΔΕΗ, άλλοι επιβάλλονται κατά την μεταβίβαση ενός ακινήτου με αγορά, δωρεά ή γονική παροχή και μια άλλη μορφή φόρου περιουσίας είναι ο φόρος κληρονομιάς που πληρώνουν οι κληρονόμοι για να αποκτήσουν τα δικαιώματα ιδιοκτησίας στην περιουσία του θανόντος.
3. **τον φόρο καταναλωτικών δαπανών.** Οι κυριότεροι φόροι κατανάλωσης στην Ελλάδα είναι δύο:
  - **ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης** ,που φορολογεί την κατανάλωση συγκεκριμένων προϊόντων **τσιγάρα, ποτά, βενζίνη** (νέο σύμφωνα με το Ν.3833/10 από 02.05.2010 επιβάλλεται ΕΦΚ και στην ηλεκτρική ενέργεια ως εξής: οικιακή και δημόσια χρήση 0,005€/kwh και για επιχειρηματική χρήση 0,005€/kwh)και
  - **ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ)** που **επιβαρύνει την κατανάλωση των εμπορευμάτων.** Ο φόρος αυτός είναι γενικός και επιβαρύνει κάθε αγορά, αν και οι συντελεστές φορολόγησης διαφέρουν ανάλογα με την ομάδα εμπορευμάτων.

Οι δύο πρώτοι φόροι, εισοδήματος και περιουσίας, ονομάζονται και άμεσοι φόροι, επειδή καταβάλλονται άμεσα από τους πολίτες προς το κράτος. Η φορολογούσα αρχή έρχεται σε άμεση επαφή με τον φορολογούμενο, με την έννοια ότι λαμβάνονται υπόψη το

μέγεθος του εισοδήματος ή της περιουσίας, οι προσωπικές συνθήκες, η οικογενειακή κατάσταση, ο τρόπος κτήσης του εισοδήματος του φορολογούμενου κ. ο. κ.

Οι φόροι καταναλωτικών δαπανών ονομάζονται έμμεσοι φόροι, γιατί καταβάλλονται με μη άμεσο τρόπο. Ο φόρος περιλαμβάνεται στην τιμή του εμπορεύματος που αγοράζει ο καταναλωτής και πληρώνεται στον πωλητή του εμπορεύματος, ο οποίος είναι υπόχρεος να τον αποδώσει στην εφορία. Είναι απρόσωποι φόροι γιατί επιβάλλονται όχι σε «πρόσωπα» αλλά στις συναλλαγές ή πράγματα βάση αντικειμενικών κριτηρίων, όπου είναι πχ το ύψος της δαπάνης που διενεργεί το νοικοκυριό για την αγορά ενός συγκεκριμένου αγαθού και δεν λαμβάνουν υπόψη ούτε τις προσωπικές και λοιπές συνθήκες των φορολογουμένων, ούτε το ύψος του εισοδήματος ή τις περιουσίες του.

- **Η άμεση φορολόγηση** είναι ο πιο καθιερωμένος τρόπος φορολόγησης των φυσικών και νομικών προσώπων.

Θεωρείται ότι η άμεση φορολόγηση είναι **αξιοκρατική**, γιατί μπορεί να γίνει διάκριση των προσώπων σε εισοδηματικές τάξεις και να καθοριστεί ανάλογα το ύψος του φορολογικού βάρους. Η φορολογική συμβολή θέλουν να προέρχεται από τα αποδοτικότερα άτομα των οποίων η ευημερία θα μειώνεται σε σχέση με τα λιγότερο αποδοτικά.

Αλλά οι φόροι αυτοί, θεωρητικά και όχι στην πράξη, φορολογούν περισσότερο τους πλούσιους από τους φτωχούς. Γιατί υπάρχει η βιωμένη πραγματικότητα ότι άμεσους φόρους πληρώνει μόνο σταθερά και διαχρονικά ένα περιορισμένο ποσοστό των θεωρητικών υπόχρεων. Όχι εκείνο που έχει την μεγαλύτερη φοροδοτική ικανότητα. Άμεσο φόρο πληρώνουν όσοι δεν μπορούν να τον γλιτώσουν. Όσοι υφίστανται προείσπραξη στην πηγή, δηλαδή οι μισθωτοί. Οι οποίοι είναι θύματα δύο φορές, μια φορά στον φόρο βάσει της φοροδοτικής τους ικανότητας, και μια δεύτερη, για να καλυφθεί το άνοιγμα που αφήνει η φοροδιαφυγή των άλλων.

Το ζητούμενο είναι να καταπολεμηθεί η φοροδιαφυγή, αλλά είναι πολύ δύσκολο, γιατί ένας λόγος που επικαλούνται οι επιχειρηματίες για την υψηλή φοροδιαφυγή που συνοδεύει τα υψηλά φορολογικά κλιμάκια, είναι ότι η πολιτική των κυβερνήσεων μας με τις σπατάλες της, τις επιλεκτικές και μη αξιοκρατικές επιδοτήσεις κλπ οδηγεί το άτομο που έχει δυνατότητα να φοροδιαφύγει να το πράξει.

Υποστηρίζετε επίσης, ότι οι άμεσοι φόροι συμβάλλουν στα φορολογικά έσοδα, αλλά αυτό δεν ισχύει, γιατί οι οικονομολόγοι από την εποχή του 18^{ου} αιώνα είχαν δείξει τις επιβαρυντικές συνέπειες για την ευημερία των ατόμων, την οικονομική δικαιοσύνη και την ανάπτυξη της οικονομίας που επιφέρουν αυτοί οι φόροι, οι οποίοι έχουν ως αποτέλεσμα να μειώνεται η φορολογική βάση και έτσι, και τα έσοδα από αυτούς τους φόρους.

➤ **Οι άλλοι φόροι, οι φόροι κατανάλωσης είναι σημαντικοί πηγή εσόδων για το κράτος.**

Το 60% των φορολογικών εσόδων, καλύπτεται από την έμμεση φορολογία. Οι Έλληνες για κάθε ένα ευρώ άμεσων φόρων πληρώνουν 1,56 ευρώ έμμεσων φόρων, όταν στην Ευρωζώνη η ανάλογη σχέση διαμορφώνεται στο 1 ευρώ.

Θεωρούνται όμως, **ως κοινωνικά άδικοι φόροι**, γιατί τα άτομα με χαμηλό εισόδημα επιβαρύνονται με το ίδιο ποσό φόρου, όπως και τα άτομα με υψηλό εισόδημα.

Επιπλέον εξαιτίας της ανεπάρκειας του ελεγκτικού μηχανισμού, η οποιαδήποτε **αύξηση της έμμεσης φορολογίας οδηγεί σε αύξηση του τζίρου της παραοικονομίας**. π.χ. με την αύξηση του ΕΦΚ σε ποτά και τσιγάρα ταυτόχρονα δημιουργούνται οι συνθήκες για:

- Μείωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος καθώς οι ανταγωνίστριες τουριστικά χώρες έχουν πολύ χαμηλότερο έμμεσο φόρο στα ποτά.
- Δημιουργία πληθωριστικών τάσεων, καθώς συνηθίζεται να συμπαρασύρουν σε αύξηση όλα τα είδη των κέντρων επιτόπιας κατανάλωσης π.χ. αναψυκτικά και καφέ.
- Εκτόξευση της τιμής του πακέτου με μείωση της κατανάλωσης και ταυτόχρονα απώλεια των αναμενόμενων δημόσιων εσόδων.
- Συρρίκνωση του ποσοστού κέρδους και
- Αύξηση της νοθείας και του λαθρεμπορίου.

Υπάρχει βέβαια και η θετική πλευρά της αύξησης της τιμής των ποτών και των τσιγάρων, επιτυγχάνεται ο σκοπός της μείωσης του καπνίσματος και της κατανάλωσης αλκοόλ, με βελτίωση της υγείας μας, και αυτό έχει άμεση επίπτωση στα ασφαλιστικά ταμεία και συμβάλλει στη μείωση του ελλείμματος.

Μια εναλλακτική πρόταση είναι η σταδιακή αντικατάσταση των αμέσων φόρων με έμμεσους, οι οποίοι θα έχουν πολύ μικρούς φορολογικούς συντελεστές στα αγαθά πρώτης ανάγκης και στα επενδυτικά, και υψηλούς συντελεστές στα αγαθά που θεωρούνται πολυτελείας.

1.2.2. Αναλογικοί – Προοδευτικοί – Αντίστροφα προοδευτικοί

Το δεύτερο **κριτήριο**, με βάση το οποίο μπορούν να διακριθούν οι φόροι είναι ανάλογα **με τον τρόπο υπολογισμού του φόρου που αντιστοιχεί σε κάθε εισόδημα**. Με βάση το κριτήριο αυτό οι φόροι διακρίνονται σε :

Αναλογικούς :Ένας φόρος λέγεται αναλογικός , όταν ο φορολογικός συντελεστής είναι ο **ίδιος** , ανεξάρτητα από το μέγεθος της φορολογικής βάσης. Δηλαδή ο φόρος είναι πάντοτε **η ίδια αναλογία του εισοδήματος** , σταθερή, ανεξάρτητα από το αν το εισόδημα αυξάνεται ή μειώνεται.

Προοδευτικούς: Προοδευτικός φόρος είναι εκείνος του οποίου ο φορολογικός συντελεστής **αυξάνεται**, καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση. Ο φόρος είναι **αυξανόμενη αναλογία του εισοδήματός** , καθώς το εισόδημα αυξάνεται.

Αντίστροφα προοδευτικούς :Αντίστροφα προοδευτικός είναι εκείνος του οποίου ο φορολογικός συντελεστής **μειώνεται**, όταν η φορολογική βάση αυξάνεται και, κατά συνέπεια, ο συνολικός φόρος είναι φθίνουσα αναλογία του εισοδήματος. Τέτοιοι φόροι δεν είναι συνηθισμένοι, ένας φόρος δαπάνης μπορεί να γίνει αντίστροφα προοδευτικός, **η αναλογία του φόρου θα μειώνεται** , καθώς αυξάνεται το εισόδημά. Γι' αυτό συνήθως λέγεται ότι οι φόροι δαπάνης επιβαρύνουν άμεσα τις χαμηλές εισοδηματικές τάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Η ισχύουσα φορολογική νομοθεσία της χώρας μας προβλέπει δύο τρόπους προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος των φυσικών προσώπων τον **πραγματικό** και τον **τεκμαρτό**.

2.1. Πραγματικός προσδιορισμός του εισοδήματος

Σύμφωνα με τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας, τον πραγματικό προσδιορισμό του συνολικού φορολογητέου εισοδήματος τον διέπουν οι εξής **τρεις αρχές**:

A. Η αρχή του αλγεβρικού αθροίσματος του καθαρού κέρδους των μη ρητώς εξαιρουμένων της φορολογίας κατηγοριών εισοδήματος.

B. Η αρχή του αποκτώμενου εισοδήματος και

Γ. Η αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων.

A. Η αρχή του αλγεβρικού αθροίσματος του καθαρού ποσού των επιμέρους κατηγοριών εισοδήματος μη απαλλασσόμενων ρητώς του φόρου

α. Έννοια της αρχής.

Το ισχύον νομικό καθεστώς της φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων της χώρας μας έχει υιοθετήσει το σύστημα του ενιαίου φόρου. Αρχικά για κάθε χρήση βρίσκεται το καθαρό κέρδος θετικό ή αρνητικό κάθε μιας των επιμέρους επτά κατηγοριών εισοδήματος και στη συνέχεια τα καθαρά κέρδη προστίθενται μεταξύ τους. Κατά την άθροιση αυτή συμψηφίζονται τα θετικά και αρνητικά στοιχεία των επί μέρους εισοδημάτων.

Η ζημία που προκύπτει κατά τον λογιστικό προσδιορισμό του εισοδήματος των εμπορικών επιχειρήσεων, αν δεν καλύπτεται με συμψηφισμό θετικών κερδών άλλης κατηγορίας, μεταφέρεται για να συμψηφισθεί στα κέρδη των επόμενων πέντε ετών, με την προϋπόθεση

βέβαια ότι και κατά τα έτη αυτά τα βιβλία και στοιχεία του υπόχρεου θα είναι επαρκή και ακριβή.

Εξαιρέση αποτελεί η ζημία μιας κατηγορίας εισοδήματος που προκύπτει στην αλλοδαπή, η οποία συμψηφίζεται μόνο με κέρδη του ίδιου φορολογούμενου που προκύπτουν επίσης στην αλλοδαπή και δεν είναι δυνατό να συμψηφισθεί με κέρδη ημεδαπής προέλευσης.

β. Εισοδήματα απαλλασσόμενα ρητώς από το φόρο

Κατά παρέκκλιση της αρχής της καθολικότητας του φόρου που εισάγει το Σύνταγμα, η φορολογική νομοθεσία της χώρας μας, για λόγους κοινωνικούς και οικονομικούς, ανέκαθεν προέβλεπε ένα σημαντικό αριθμό εισοδημάτων που απαλλάσσονται από το φόρο. Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 άρχισε και συνεχίζεται ακόμη με εντονότερους ρυθμούς μια σταδιακή κατάργηση των απαλλαγών αυτών, με αποτέλεσμα να διευρύνεται η φορολογητέα ύλη. Η εξέλιξη αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο των μέτρων της δημοσιονομικής πειθαρχίας που οφείλει να λάβει η Ελλάδα για τη μείωση των υπερβολικών δημοσιονομικών ελλειμμάτων που επέβαλε αρχικά η **Συνθήκη του Μάαστριχ** και στη συνέχεια το **Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης** στα κράτη μέλη που σκόπευαν να ενταχθούν και να παραμείνουν στην ΟΝΕ.

Οι απαλλαγές αυτές διακρίνονται στις προσωπικές και στις πραγματικές.

- **Προσωπικές απαλλαγές** από το φόρο εισοδήματος είναι εκείνες που αναγνωρίζονται σε ορισμένα πρόσωπα λόγω της ιδιότητάς τους, π. χ.

-η απαλλαγή από το φόρο των αλλοδαπών πρεσβευτών και των μελών της διπλωματικής αντιπροσωπείας και των πρακτόρων ξένου κράτους για τα εισοδήματα τους που αποκτούν στην Ελλάδα από μισθωτές υπηρεσίες.

-η απαλλαγή από το φόρο των προξένων και των προξενικών πρακτόρων καθώς και του κατώτερου προσωπικού ξένων πρεσβειών και προξενείων, εφόσον τα πρόσωπα αυτά έχουν την ιθαγένεια του κράτους που αντιπροσωπεύουν και αποκτούν εισοδήματα στην Ελλάδα μόνο από μισθωτές υπηρεσίες.(οι επίτιμοι πρόξενοι δεν απαλλάσσονται από το φόρο).

-η απαλλαγή από το φόρο των συντάξεων και των κάθε είδους περιθάλψεων που παρέχονται σε αναπήρους πολέμου καθώς και σε θύματα ειρηνικής περιόδου, στρατιωτικούς γενικά που έπαθαν κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους.

- **Πραγματικές απαλλαγές** από το φόρο εισοδήματος είναι αυτές που παρέχονται λόγω της κατηγορίας στην οποία ανήκει το εισόδημα, ανεξάρτητα από την ιδιότητα του προσώπου που το αποκτά. Τέτοιες απαλλαγές είναι π.χ.

- η απαλλαγή από το φόρο του τεκμαρτού εισοδήματος που προκύπτει από την παραχώρηση της χρήσης ακινήτων από τον κύριο αυτών, στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, χωρίς αντάλλαγμα

-η απαλλαγή από το φόρο του συνολικού τεκμαρτού εισοδήματος λόγω ιδιοκατοίκησης οικοδομής.

-Η απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος από εμπορικές επιχειρήσεις των κερδών που προκύπτουν από την εκμετάλλευση πλοίων, τα οποία υπόκεινται στον ειδικό φόρο για πλοία.

-η απαλλαγή από τη φορολογία του εισοδήματος από κινητές αξίες (τόκοι καταθέσεων σε ξένο νόμισμα) ισχύει μόνο για μόνιμους κατοίκους εξωτερικού και εφόσον τα κατατεθέντα ποσά είναι σε ξένο νόμισμα εκτός ζώνης ευρώ.

Στις περιπτώσεις απαλλαγής από τη φορολογία εισοδήματος δεν περιλαμβάνονται τα εισοδήματα που φορολογούνται αυτοτελώς και με εξάντληση της υποχρέωσης του φορολογουμένου.

B. Αρχή του αποκτώμενου εισοδήματος

Το εισόδημα από τη στιγμή που δημιουργείται στην πηγή μέχρι τη στιγμή που περιέρχεται στα χέρια του φορολογούμενου διέρχεται τα τρία στάδια:

-**Κατά το πρώτο στάδιο προκύπτει, δηλαδή γεννάται** στην παραγωγική πηγή.

-**Κατά το δεύτερο στάδιο αποκτάται**, δηλαδή καθίσταται απαιτητό, ανεξάρτητα από το αν εισπράχθηκε ή όχι από το δικαιούχο αυτού και

-Κατά το τρίτο στάδιο πραγματοποιείται, δηλαδή ο δικαιούχος **εισπράττει** πράγματι το εισόδημα σε χρήμα, σε είδος ή σε άλλες αξίες.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία από τα τρία παραπάνω στάδια διαδρομής του εισοδήματος εκείνο που λαμβάνεται υπόψη για τη φορολόγηση αυτού είναι το **δεύτερο**, το στάδιο της απόκτησης αυτού. Το στάδιο της πραγματοποίησης του εισοδήματος δεν αποτελεί κατ' αρχήν αναγκαία προϋπόθεση για τη φορολόγηση του. Επομένως, π.χ. ο εκμισθωτής ενός ακινήτου που δεν εισέπραξε τα ληξιπρόθεσμα μισθώματα μέχρι τη λήξη του έτους κατά το οποίο αυτά κατέστησαν απαιτητά οφείλει να τα περιλάβει στην ετήσια δήλωση φορολογίας του εισοδήματος του εν λόγω έτους και να καταβάλει τον αναλογούντα φόρο. Η αρχή του αποκτώμενου εισοδήματος επιδέχεται ορισμένες παρεκκλίσεις. Ειδικά για τους ελεύθερους επαγγελματίες χρόνος απόκτησης του εισοδήματος θεωρείται ο χρόνος κατά τον οποίο ο δικαιούχος πράγματι εισέπραξε αυτό και όχι ο χρόνος κατά τον οποίο το απέκτησε.

Γ. Η αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων

Ο φόρος επιβάλλεται κάθε οικονομικό έτος στο εισόδημα που αποκτάται μέσα στο αμέσως προηγούμενο οικονομικό έτος. Η χρονική διάρκεια του οικονομικού έτους αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου οικονομικού έτους. Διευκρινίζεται ότι το ημερολογιακό έτος μέσα στο οποίο αποκτάται το εισόδημα ονομάζεται **«οικονομική χρήση»** ή «διαχειριστική περίοδος» όταν πρόκειται για επιχειρήσεις, το δε ημερολογιακό έτος μέσα στο οποίο φορολογείται το εισόδημα αυτό, δηλαδή το επόμενο έτος, ονομάζεται **«οικονομικό έτος»** της παραπάνω χρήσης. Επομένως, κατά τα ισχύοντα στη φορολογία εισοδήματος, χρονικώς προηγείται η οικονομική χρήση και ακολουθεί το οικονομικό έτος.

Κάθε χρήση είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη, με συνέπεια να μην επιτρέπεται ο συμψηφισμός των αποτελεσμάτων της χρήσης αυτής του υποκειμένου στη φορολογία εισοδήματος προς τα αποτελέσματα των προηγούμενων ή των επομένων χρήσεων. Επομένως, για τον προσδιορισμό του ετήσιου καθαρού φορολογητέου εισοδήματος του φορολογούμενου λαμβάνονται υπόψη τα έσοδα που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης και τα έξοδα που δαπανήθηκαν κατά την διάρκεια της ίδιας χρήσης.

Στην αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων η φορολογική νομοθεσία προβλέπει ορισμένες παρεκκλίσεις. Ειδικότερα, η ζημία από εμπορικές, γεωργικές, βιομηχανικές κτλ επιχειρήσεις που προκύπτει με βάση τα επαρκή και ακριβή βιβλία της επιχείρησης (δηλαδή όταν εφαρμόζεται ο λογιστικός προσδιορισμός του εισοδήματος), αν δεν είναι δυνατό να καλυφθεί μερικώς ή ολικώς με θετικά στοιχεία άλλης κατηγορίας εισοδήματος της ίδιας χρήσης, μεταφέρεται για να συμψηφισθεί διαδοχικά στα εισοδήματα των πέντε επόμενων οικονομικών ετών κατά το υπόλοιπο που απομένει κάθε φορά, με την προϋπόθεση όμως ότι και κατά τα έτη αυτά τα βιβλία του υπόχρεου είναι επαρκή και ακριβή. Μάλιστα, παράλειψη του υπόχρεου να επιδώσει μέχρι το τέλος του οικείου οικονομικού έτους δήλωση στην οποία αναγράφεται η ζημία που προέκυψε στο ίδιο οικονομικό έτος, του στερεί το δικαίωμα συμψηφισμού. Με τις εξαιρέσεις αυτές διασφαλίζεται η ουδετεροποίηση της φορολογίας του εισοδήματος, υπό την έννοια της ίσης κατά χρόνο φορολογικής επιβάρυνσης των επιχειρήσεων, ανεξάρτητα από τα αποτελέσματα, κερδοφόρα ή ζημιογόνα.

Μία ακόμη παρέκκλιση από την αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων προβλέπει για τα εισοδήματα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελματιών π.χ. τα εισοδήματα των συγγραφέων, μουσουργών και καλλιτεχνών, ζωγράφων ή γλυπτών ή χαρακτών, που αποκτούν κάθε χρόνο από την εκμετάλλευση των έργων της πνευματικής τους ιδιοκτησίας, κατανέμονται σε ίσα μέρη για να φορολογηθούν στο έτος της κτήσης και στα τρία επόμενα έτη. Η ίδια κατανομή γίνεται και σε περίπτωση που προκύπτει ζημία. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η ίση κατ' έτος φορολογική επιβάρυνση των παραπάνω ελεύθερων επαγγελματιών από τα έργα της πνευματικής τους παραγωγής, δεδομένου ότι ο συντελεστής του φόρου είναι προοδευτικός και από την φύση των αντικειμένων απασχόλησης των επαγγελματιών αυτών δεν είναι βέβαιο ότι κάθε χρόνο θα παράγουν πνευματικά έργα από τα οποία θα αποκτούν εισόδημα. Εξάλλου, με τον τρόπο αυτό φορολόγησης παρέχεται η δυνατότητα στους παραπάνω φορολογούμενους με τα εισοδήματα που αποκτούν κατά τη διάρκεια μιας χρήσης να αντιμετωπίσουν τις δαπάνες διαβίωσης τους και των επόμενων χρήσεων.

2.2. Τεκμαρτός προσδιορισμός του εισοδήματος

Το ισχύον νομικό καθεστώς της φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων έχει υιοθετήσει κατ' αρχήν τη μέθοδο του πραγματικού προσδιορισμού του εισοδήματος,

δηλαδή του υπολογισμού του με βάση τα στοιχεία εκείνα που εκδηλώνουν κατά τρόπο πραγματικό και άμεσο τη φοροδοτική ικανότητα του φορολογουμένου. Κατ' εξαίρεση όμως για λόγους περιορισμού της φοροδιαφυγής, κυρίως των φυσικών προσώπων που αυτοαπασχολούνται, δηλαδή των εμπόρων και ελεύθερων επαγγελματιών, η φορολογική νομοθεσία της χώρας μας προέβλεψε και τη μέθοδο του τεκμαρτού προσδιορισμού του εισοδήματος.

Ως τεκμαρτός προσδιορισμός του εισοδήματος θεωρείται εκείνος σύμφωνα με τον οποίο το φορολογητέο εισόδημα των φυσικών προσώπων δεν προκύπτει άμεσα από τα στοιχεία εκείνα που εκδηλώνουν το πραγματικό ύψος αυτού, όπως είναι τα ακαθάριστα έσοδα και οι παραγωγικές δαπάνες, αλλά προκύπτει με βάση τα στοιχεία που εκδηλώνουν κατά τρόπο έμμεσο, δηλαδή τεκμαρτό, το ύψος του εισοδήματος. Τέτοια στοιχεία είναι π.χ. η κατοχή ορισμένων περιουσιακών στοιχείων, όπως π.χ. πολυτελής κατοικία, ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα, σκάφος αναψυχής κτλ. Πρόκειται για τα αποκαλούμενα από τη δημοσιονομική επιστήμη «**εξωτερικά φορολογικά τεκμήρια**». Σε ένα σύγχρονο φορολογικό σύστημα όμως κατά κανόνα αρμόζει ο πραγματικός προσδιορισμός του φορολογητέου εισοδήματος φυσικών προσώπων και μόνο κατ' εξαίρεση, όταν ο έλεγχος για τον πραγματικό προσδιορισμό δεν είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί μέσα στο οικονομικό έτος που φορολογείται το εισόδημα, ενδείκνυται να προσδιορίζεται ένα ελάχιστο ποσό εισοδήματος του φορολογούμενου κατά τρόπο τεκμαρτό. Θα πρέπει ωστόσο να σημειωθεί ότι με την καταβολή του φόρου που αντιστοιχεί στο τεκμαρτό εισόδημα συνήθως δεν εξαντλείται και η φορολογική υποχρέωση του φορολογούμενου. Δηλαδή, ανεξάρτητα από το ποσό του φόρου που προκύπτει βάσει των τεκμηρίων, κανονικά θα πρέπει να γίνει στη συνέχεια έλεγχος από την αρμόδια δημοσιονομική υπηρεσία προκειμένου να εξευρεθεί το πραγματικό εισόδημα του υπόχρεου.

Κατά το **παρελθόν**, ο τεκμαρτός προσδιορισμός του εισοδήματος ήταν πολύ συνήθης στα **ευρωπαϊκά κράτη**, γιατί δεν ήταν από τεχνική άποψη εφικτός ο αποτελεσματικός έλεγχος και η σύλληψη της πραγματικής φορολογητέας ύλης του φορολογούμενου.

Έτσι π.χ. στην **Αγγλία** τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης είναι άγνωστα. Είναι γνωστό όμως το τεκμήριο δαπάνης για την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων «πόθεν έσχες», στις

περιπτώσεις που τα στοιχεία που διαθέτει η δημοσιονομική υπηρεσία για τον προσδιορισμό του εισοδήματος δεν είναι επαρκή.

Επίσης, στη **Γαλλία** είναι γνωστό τόσο το τεκμήριο «πόθεν έσχες» όσο και ορισμένα φορολογικά τεκμήρια βάσει εξωτερικών ενδείξεων του πλούτου και των προσωπικών εξόδων διαβίωσης.

Στις **ΗΠΑ** το τεκμήριο δαπάνης για την απόκτηση νέων περιουσιακών στοιχείων «πόθεν έσχες» εφαρμόζεται απεριόριστα, ενώ η φοροδιαφυγή είναι δυνατό να διαπιστωθεί όχι μόνο με βάση τα βιβλία και στοιχεία της επιχείρησης αλλά και με βάση ορισμένα πραγματικά στοιχεία που δηλώνουν την αύξηση της κάθε φύσεως κινητής και ακίνητης περιουσίας του φορολογούμενου, χωρίς αυτό να δικαιολογείται από το δηλούμενο εισόδημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΕΚΜΗΡΙΑ

3.1. Ιστορική αναδρομή στα τεκμήρια

Το πρώτο χρονολογικά σύστημα προσδιορισμού εισοδήματος φυσικών προσώπων με βάση δαπάνες καθιέρωσε ο Ν.1640/1919 'περί φορολογίας των καθαρών προσόδων' που καταργήθηκε.

Τα τεκμήρια στη φορολογία εισοδήματος θεσπίστηκαν αργότερα **με το άρθρο 5 του Ν.Δ. 3323/1955 (ΦΕΚ Α-214)** με το οποίο εισήχθη πρώτη φορά στη χώρα μας ο ενιαίος φόρος επί του εισοδήματος φυσικών προσώπων, αν και έθεσε ως βάση της φορολογίας το πραγματικό εισόδημα, έλαβε πρόνοια καθορισμού της φορολογικής υποχρέωσης και με βάση τις δαπάνες του φορολογουμένου. Με μεγάλη προσοχή η φορολογούσα αρχή προσέφευγε στα τεκμήρια προκειμένου να προσδιορίσει το εισόδημα του φορολογουμένου και αφού είχε εξαντλήσει όλα τα μέσα που διέθετε και είχε διαπιστωθεί πλήρη αδυναμία εξακρίβωσης του πραγματικού εισοδήματος που προκύπτει από τις διάφορες πηγές τότε μόνο προχωρούσε στον προσδιορισμό του εισοδήματος τεκμαρτώς. Βάσει του τεκμαρτού προσδιορισμού προκειμένου να διασφαλισθεί ο φορολογούμενος από τυχόν αυθαίρετη ενέργεια προσδιορισμού του εισοδήματος του τίθεται **περιορισμός ότι το εισόδημα που προσδιορίζεται τεκμαρτώς δεν μπορεί να υπερβεί το 8πλασιο του αθροίσματος του ενοικίου της κατοικίας και της θερινής διαμονής ή το 16πλασιο αυτού προκειμένου περί μισθώσεων.**

Η εφαρμογή των διατάξεων στην αρχική τους μορφή δεν απέδωσαν τα αναμενόμενα αποτελέσματα, γιατί δεν ήταν πάντοτε δυνατή η εκτίμηση όλων των δαπανών διαβίωσης του φορολογουμένου κατά αντικειμενικό τρόπο, γι αυτό προστέθηκαν νέες διατάξεις, αντικαταστάθηκαν άλλες και τροποποιήθηκαν οι ήδη υπάρχουσες ή θεσπίστηκαν νέες ανεξάρτητες.

Με τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν.Δ. 4242/1962 αντικαταστάθηκε το άρθρο 5 του Ν.Δ. 3323/55 και από το έτος 1963 καθιερώθηκε νέος τρόπος **προσδιορισμού του εισοδήματος με συντελεστές** επί τη βάσει ορισμένων περιοριστικών καθοριζομένων και αντικειμενικώς διαπιστωμένων στοιχείων που αφορούν δαπάνες διαβίωσης του φορολογουμένου.

Η ανωτέρα διάταξη αντικαταστάθηκε **με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του Ν.Δ. 4444/1964.** Ενώ οι αρχικές διατάξεις ήθελαν τα τεκμήρια αμάχητα (ο φορολογούμενος δεν είχε το δικαίωμα να αμφισβητήσει το ποσό της τεκμαρτής δαπάνης) επειδή όμως η εκτίμηση όλων των δαπανών διαβίωσης του φορολογουμένου δεν ήταν πάντα δυνατή κατά αντικειμενικό τρόπο με την ανωτέρω διάταξη **τα τεκμήρια έγιναν μαχητά.** Ο φορολογούμενος αποκτά το δικαίωμα να αμφισβητήσει ότι πραγματοποίησε το ποσό της ετήσιας δαπάνης αλλά υποχρεώνεται να

αποδείξει με νόμιμα αποδεικτικά στοιχεία ότι το ποσό της πραγματικής δαπάνης διαβίωσης αυτού και της οικογένειάς του είναι μικρότερο από το αντίστοιχο ποσό τεκμαρτής δαπάνης. Ισχύς από το οικονομικό έτος 1965.

Με τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν.Δ. 250/1973 (ΦΕΚ Α.334) δεν ετίθετο περιορισμός ως προς το ύψος και το είδος των δαπανών σε αντίθεση με την προϊσχύουσα διάταξη που αφενός κατονομάζονταν οι δαπάνες διαβίωσης και αφ' ετέρου οριζόταν συγκεκριμένο ύψος δαπανών πέραν του οποίου μπορούσε να γίνει τεκμαρτώς προσδιορισμός του εισοδήματος. Ισχύς από το οικονομικό έτος 1974.

Τέλος φορολογική επανάσταση επέφεραν **οι διατάξεις του Ν.820/1978 (ΦΕΚ Α-174) «Περί λήψεως μέτρων δια την περιστολή της φοροδιαφυγής και άλλων τινών διατάξεων»** που αρκετές ισχύουν μέχρι σήμερα.

3.2.Τεκμήρια

Τεκμήριο είναι το βέβαιο πόρισμα από το οποίο προκύπτει ότι το εισόδημα που δηλώνει ο φορολογούμενος είναι μικρότερο από αυτό που πραγματικά απέκτησε. Το πόρισμα αυτό (τεκμήριο) προκύπτει από διάφορα στοιχεία που αναγράφονται στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος (έντυπο Ε1).

Η καθιέρωση των τεκμηρίων υπήρξε αναγκαία προκειμένου να υλοποιηθεί ο συνταγματικός κανόνας κατά τον οποίο οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου και οι πολίτες συνεισφέρουν αδιακρίτως στα δημόσια βάρη ανάλογα με τις οικονομικές τους δυνάμεις. Σε ένα ευνομούμενο κράτος είναι εντελώς ανεπίτρεπτο να υπάρχουν πολίτες των οποίων η απόκτηση περιουσιακών στοιχείων και οι δαπάνες διαβίωσης δε δικαιολογούνται από τα εισοδήματα που δηλώνουν, με αποτέλεσμα να μη καταβάλουν φόρους, λόγω μη εμφανών πηγών εισοδήματος.

Για όλους τους ανωτέρω λόγους η πολιτεία αντιστάθηκε θεσμοθετώντας τα τεκμήρια. Με τα τεκμήρια, προσδιορίζεται η δαπάνη διαβίωσης και απόκτησης περιουσιακών στοιχείων του φορολογούμενου, της συζύγου και των προσώπων που (κατά την φορολογία εισοδήματος) συνοικούν μαζί τους και τους βαρύνουν, και ως ποσοτικό μέγεθος συγκρίνεται με τα δηλωθέντα εισοδήματα για τον προσδιορισμό της φορολογητέας βάσης και την επιβολή του φόρου.

Σκοπός των τεκμηρίων δεν είναι η άσκηση φοροεισπρακτικής πολιτικής από το κράτος, αλλά η εμφάνιση των πραγματικών εισοδημάτων κάθε πολίτη, και με αυτό τον τρόπο πατάσσεται κατά κάποιον τρόπο η φοροδιαφυγή, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι σε όλες τις περιπτώσεις η εφαρμογή του τεκμηρίου εμφανίζει την πραγματική εισοδηματική κατάσταση του φορολογούμενου, με αποτέλεσμα άλλες φορές να υπάρχουν αδικίες, ενώ άλλες φορές, τα πραγματικά εισοδήματα που δεν δηλώνονται, να είναι πολλαπλάσια του τεκμαρτού.

Τα τεκμήρια αφορούν μόνο τα φυσικά πρόσωπα, και όχι τις εταιρείες και τα λοιπά νομικά πρόσωπα. Δεν εξετάζεται αν τα φυσικά πρόσωπα είναι ενήλικα ή ανήλικα, αλλοδαπά ή

ημεδαπά, αρκεί όταν πρόκειται για αλλοδαπά φυσικά πρόσωπα, αυτά να έχουν την διαμονή ή την κατοικία τους στην Ελλάδα. Οι διατάξεις που διέπουν τον προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης με βάση τις δαπάνες περιέχονται στο **βασικό νόμο 2238/94 "Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων"**, στο κεφάλαιο Γ' και ειδικότερα στα άρθρα 15 έως 19.

Τα τεκμήρια διακρίνονται σε δυο κατηγορίες:

(α) τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης (του τρόπου ζωής), και

(β) τα τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων (πόθεν έσχες).

Α)3.2.1. Τεκμήρια δαπανών διαβίωσης

Προσδιορισμός εισοδήματος με βάση την τεκμαρτή δαπάνη (άρθρο 15)

Το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου κατ' εξαίρεση προσδιορίζεται με βάση ορισμένες δαπάνες (πραγματικές ή τεκμαρτές) του ίδιου, της συζύγου του και των προσώπων που συνοικούν μαζί του και τον βαρύνουν. Ο προσδιορισμός του εισοδήματος και κατ' επέκταση ο υπολογισμός του φόρου γίνεται με βάση τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης και απόκτησης περιουσιακών στοιχείων (πόθεν έσχες) όταν το καθαρό εισόδημα των κατηγοριών Α' έως Ζ' που δηλώνεται συνολικά από το φορολογούμενο και τα μέλη της οικογένειας που τον βαρύνουν είναι μικρότερο από αυτό που προκύπτει με βάση τα τεκμήρια.

Τεκμήρια δαπανών διαβίωσης (άρθρο 16)

Πρόκειται για τεκμαρτά (υποθετικά) ποσά που έχουν οριστεί με το φορολογικό νόμο, επί τη βάση της κυριότητας ή κατοχής ορισμένων περιουσιακών στοιχείων, και με αυτά προσδιορίζεται ένα επίπεδο εισοδήματος το οποίο λογίζεται ότι αποκτά ο φορολογούμενος.

Τα τεκμήρια διαβίωσης είναι τα ακόλουθα:

3.2.1.1) Το διπλάσιο του ετήσιου τεκμαρτού μισθώματος για κύρια κατοικία άνω των 200 τ. μ. (ιδιοκατοικούμενη ή μισθωμένη).

3.2.1.2) Το διπλάσιο του ετήσιου τεκμαρτού μισθώματος για δευτερεύουσα (εξ) κατοικία (εξ) άνω των 150 τ. μ.

3.2.1.3) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικών Ι.Χ.

3.2.1.4) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη συντήρησης και κυκλοφορίας σκαφών αναψυχής.

3.2.1.5) Η ετήσια δαπάνη αμοιβών πληρωμάτων σκαφών αναψυχής (πραγματική και όχι τεκμαρτή).

3.2.1.6) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη συντήρησης και κυκλοφορίας αεροσκαφών και ελικοπτέρων.

3.2.1.7) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη συντήρησης και χρήσης πισίνας (δεξαμενής, κολύμβησης).

Ανάλυση των τεκμηρίων διαβίωσης.

3.2.1.1+3.2.1.2) Η τεκμαρτή δαπάνη για κύρια και δευτερεύουσα κατοικία

Η κύρια κατοικία του φορολογουμένου, είναι μία, αυτή που επιλέγει ο ίδιος για τη μόνιμη εγκατάσταση τη δική του και της οικογένειάς του και αποτελεί το κέντρο των βιοτικών του σχέσεων, κάθε άλλη κατοικία ιδιόκτητη ή μισθωμένη που χρησιμοποιεί ο φορολογούμενος πλην της κύριας κατοικίας, θεωρείται ως δευτερεύουσα κατοικία (εξοχική ή μη εξοχική).

Κύρια κατοικία με επιφάνεια μέχρι 200 τ. μ. δεν έχει τεκμήριο. Για τον υπολογισμό της επιφάνειας λαμβάνεται υπόψη το άθροισμα των κύριων χώρων και το 20% των βοηθητικών στους οποίους συμπεριλαμβάνεται η αποθήκη και το γκαράζ. Π. χ Κατοικία 190 τ. μ. με βοηθητικούς χώρους (γκαράζ, αποθήκη) 30 τ. μ. (σύνολο 220 τ. μ.) υπόκειται σε τεκμήριο διαβίωσης. **Για τον υπολογισμό της αξίας του τεκμηρίου ως επιφάνεια υπολογίζουμε τους κύριους χώρους κατοικίας πλέον του 20% της επιφάνειας των βοηθητικών χώρων, δηλαδή $190+6(20\% \times 30) = 196$ τ. μ.** Για τους μήνες ιδιοκατοίκησης κύριας κατοικίας ή μη εξοχικής κατοικίας, λαμβάνεται υπόψη το πραγματικό χρονικό διάστημα που ιδιοκατοικείται το ακίνητο. Ιδιοκατοίκηση μέχρι (15) μέρες δεν υπολογίζεται, ενώ αν είναι από (16) μέρες και πάνω λαμβάνεται ως ολόκληρος μήνας. Η ιδιοκατοίκηση κατοικίας (κύριας ή δευτερεύουσας) πάνω από ορισμένα μέτρα, αποτελούσε εισόδημα για τον υπόχρεο, το οποίο υπάγονταν σε φορολογία μέχρι και το έτος 2002. Από 1/1/2003 απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος το τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση γενικά.

Μοναδική δευτερεύουσα κατοικία μέχρι 150 τ. μ. δεν έχει τεκμήριο (π. χ 145 τ. μ.) άνω των 150 τ. μ. έχει τεκμήριο για το σύνολο της επιφάνειας. π. χ 180 τ. μ., λαμβάνεται υπόψη ολόκληρο το τεκμαρτό ή καταβαλλόμενο μίσθωμα των 180 τ. μ. και όχι αυτό που αντιστοιχεί στα επιπλέον 30 τ. μ..

Όταν χρησιμοποιούνται περισσότερες από μια δευτερεύουσες κατοικίες, οι οποίες ανήκουν στο σύζυγο, τη σύζυγο και τα μέλη που τους βαρύνουν (ή εκμισθώνονται), με συνολική επιφάνεια άνω των 150 τ. μ. **για το τεκμήριο λαμβάνονται υπόψη όλες οι δευτερεύουσες κατοικίες**, π. χ φορολογούμενος το έτος 2009 είχε (2) δευτερεύουσες κατοικίες επιφάνειας 90 τ. μ. και 80 τ. μ. αντίστοιχα, τις οποίες και ιδιοκατοίκησε ολόκληρο το έτος. Θα υπολογιστεί τεκμαρτό εισόδημα και για τις (2) δευτερεύουσες κατοικίες γιατί το άθροισμα της επιφάνειάς τους ($90+80=170$) είναι πάνω από 150 τ. μ.

Όταν χρησιμοποιούνται περισσότερες της μίας δευτερεύουσες κατοικίες, δεν λαμβάνεται υπόψη η τεκμαρτή δαπάνη για δευτερεύουσα κατοικία με επιφάνεια μέχρι εκατόν πενήντα (150) τετραγωνικά μέτρα που βρίσκεται σε χωριό ή πόλη με πληθυσμό κάτω από πέντε χιλιάδες (5.000) κατοίκους και η οποία περιήλθε στον φορολογούμενο ή τη σύζυγο του από κληρονομιά,

προϊκα ή γονική παροχή, εκτός από τις κατοικίες που βρίσκονται σε περιοχές, οι οποίες χαρακτηρίζονται κατά την κείμενη νομοθεσία ως τουριστικοί τόποι. Η εξαίρεση αυτή αφορά μόνο δευτερεύουσα κατοικία με επιφάνεια μέχρι 150 τ. μ., γιατί αν είναι πάνω από 150 τ. μ. λαμβάνεται ως τεκμήριο.

Το τεκμαρτό μίσθωμα μιας ή περισσότερων εξοχικών κατοικιών υπολογίζεται σε καθεμιά από αυτές για τρεις (3) μήνες το έτος.

Μείωση τεκμαρτής δαπάνης 50% για κατοικίες από κληρονομιά, κ. λ π Από 1-1-2005 τα ποσά της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης περιορίζονται κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) στις περιπτώσεις όπου οι κατοικίες – κύριες και δευτερεύουσες – που προσδιορίζουν την τεκμαρτή δαπάνη αποκτήθηκαν από κληρονομιά ή δωρεά ή γονική παροχή, ή επαχθή αιτία από συνταξιούχο πριν από τη συνταξιοδότηση του.

Ενοίκιο κατοικίας που καταβλήθηκε μεγαλύτερο από το τεκμαρτό για τον υπολογισμό του τεκμηρίου δεν λαμβάνεται υπόψη το ενοίκιο που καταβλήθηκε, αλλά πάντα το τεκμαρτό μίσθωμα. Το καταβαλλόμενο μίσθωμα δεν αναγράφεται στον πίνακα 5 της δήλωσης, αλλά στον πίνακα 7 (δαπάνες που αφαιρούνται από το εισόδημα ή το φόρο).

Η τεκμαρτή δαπάνη υπολογίζεται στο διπλάσιο του τεκμαρτού μισθώματος της κύριας ή της δευτερεύουσας κατοικίας του υπόχρεου, της συζύγου του και των προσώπων που τους βαρύνουν. Το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα της οικοδομής που ιδιοκατοικείται ή μισθώνεται και χρησιμοποιείται ως κύρια ή δευτερεύουσα κατοικία δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το 3,5% της αντικειμενικής αξίας, όπως αυτή υπολογίζεται με βάση:

- α) Την επιφάνεια
- β) Την τιμή ζώνης
- γ) Τον διορθωτικό συντελεστή
- δ) Τον συντελεστή παλαιότητας

Τεκμαρτό μίσθωμα = Τ. Μ. κύριας επιφάνειας (προσαυξημένης με το 20% των τ. μ. των βοηθητικών χώρων) Χ Τιμή Ζώνης ή Εκκίνησης Χ Διορθωτικό Συντελεστή Χ Συντελεστή Παλαιότητας Χ 3,5 %.

Αναλυτικότερα:

(α) Η κύρια επιφάνεια (τ. μ.) της οικοδομής προσαυξάνεται με το 20% των βοηθητικών χώρων (αποθήκη, χώρος στάθμευσης), που τυχόν υπάρχουν στην οικοδομή. Προκειμένου για ιδιοκατοίκηση σε μονοκατοικία στην επιφάνεια της περιλαμβάνεται και η τυχόν επιφάνεια λεβητοστασίου και κλιμακοστασίου. Προκειμένου για ιδιοκατοικούμενη οικοδομή που αποτελείται από περισσότερους του ενός ορόφους με ενιαία λειτουργική ενότητα, στην επιφάνεια της περιλαμβάνεται το άθροισμα των επιφανειών όλων των ορόφων.

(β) Η τιμή ζώνης για τις περιοχές που ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων ή της τιμής εκκίνησης για ακίνητα που βρίσκονται σε περιοχές εκτός αντικειμενικού συστήματος, όπως αυτές προσδιορίζονται στις διατάξεις της φορολογίας κεφαλαίου και ισχύουν την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους.

(γ) Ο διορθωτικός συντελεστής, ο οποίος ανάλογα με την τιμή ζώνης ή εκκίνησης του ακινήτου ορίζεται ως ακολούθως:

Τιμή ζώνης ή εκκίνησης ανά τ. μ	Διορθωτικός συντελεστής
Έως 440 ευρώ	1,10
Από 440 έως 734 ευρώ	1,20
Από 734 έως 1.174 ευρώ	1,30
Πάνω από 1.174 ευρώ	1,40

(δ) Ο συντελεστής παλαιότητας, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά στη φορολογία κεφαλαίου για τον προσδιορισμό της αξίας των κτιρίων με βάση την τιμή ζώνης.

Η παλαιότητα αρχίζει να υπολογίζεται μετά πάροδο διετίας από την ημερομηνία έκδοσης ή αναθεώρησης της οικοδομικής άδειας. Υπολογίζεται ολόκληρος ο χρόνος στην παλαιότητα, αν η έκδοση ή αναθεώρηση γίνει μέσα στο πρώτο εξάμηνο. Αντίθετα, ο χρόνος έκδοσης ή αναθεώρησης της οικοδομικής άδειας, δεν υπολογίζεται καθόλου στην παλαιότητα, αν η έκδοση ή αναθεώρηση γίνει μέσα στο δεύτερο εξάμηνο. Κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ημερομηνία έκδοσης ή αναθεώρησης της οικοδομικής άδειας μέχρι τη συμπλήρωση της διετίας υπολογίζεται συντελεστής 1,00. Ο ίδιος συντελεστής παλαιότητας εφαρμόζεται είτε το ακίνητο βρίσκεται εντός είτε εκτός αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων. Σε περίπτωση που η ιδιοκατοικούμενη οικοδομή αποτελείται από περισσότερους του ενός ορόφου, με διαφορετική παλαιότητα καθένας, για τον υπολογισμό του τεκμαρτού εισοδήματος λαμβάνεται **ο ίδιος συντελεστής παλαιότητας για όλο το κτίριο, ο παλαιότερος.**

Η επιλογή του συντελεστή παλαιότητας κατά τη μηχανογραφική εκκαθάριση γίνεται από το Κ.Ε.Π.Υ.Ο.

Οι συντελεστές παλαιότητας που ισχύουν είναι οι ακόλουθοι:

Παλαιότητα	Συντελεστής παλαιότητας
1-5 χρόνια	0,90
6-10 χρόνια	0,80
11-15 χρόνια	0,75
16-20 χρόνια	0,70

21-25 χρόνια	0,65
26 χρόνια και πάνω	0,60

Ως τεκμήριο διαβίωσης λαμβάνεται, στις περιπτώσεις που συντρέχει υποχρέωση, ποσοστό 3,5 % του τεκμαρτού μισθώματος, το οποίο πολλαπλασιάζεται με συντελεστή δύο (2).

Παράδειγμα : Φορολογούμενος έχει κύρια κατοικία εμβαδού 250 τ. μ. με χώρο στάθμευσης 20 τ. μ. και αποθήκη 30 τ. μ., η οποία βρίσκεται σε περιοχή όπου η τιμή ζώνης είναι 1.400 ευρώ ανά τ. μ. και η άδεια ανέγερσης της κατοικίας έχει εκδοθεί το 1997. Το τεκμήριο διαβίωσης για την εν λόγω κατοικία προσδιορίζεται ως :

- Επιφάνεια κατοικίας = Επιφάνεια κύριων χώρων + Επιφάνεια χώρων στάθμευσης + Επιφάνεια αποθήκης = $250 + (20+30)*20\% = 260$ τ. μ.
- Τιμή Ζώνης = **1.400** ευρώ
- Διορθωτικός συντελεστής = **1,40** (για τιμή ζώνης άνω των 1.174 ευρώ)
- Συντελεστής παλαιότητας = **0,80** (για 10 έτη παλαιότητας, $2009-(1997+2)$)
- **Αντικειμενική αξία** = $260*1.400*1,40*0,80=407.680$ ευρώ.
- **Τεκμαρτό μίσθωμα** = $407.680*0,035=14.269$ ευρώ
- **Τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης** = $14.269*2=28.538$ ευρώ

Αν με τα παραπάνω υποθέσουμε ότι η κατοικία αγοράσθηκε τον Απρίλιο του 2009, και κατοικήθηκε από τον Ιούνιο του ίδιου έτους, τότε τεκμήριο διαβίωσης θα υπολογισθεί για 6 μήνες και θα ανέλθει στο ποσό των 14.269 ευρώ ($28.538*6/12$).

Ταυτόχρονη χρησιμοποίηση ακινήτων. Για να θεωρηθεί ότι ο φορολογούμενος έχει περισσότερα από ένα ακίνητα που κατοικεί, θα πρέπει να τα διατηρεί ταυτόχρονα και να έχουν συνολική επιφάνεια πάνω από 150 τ. μ. Για παράδειγμα, αν κάποιος τον Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο είχε νοικιάσει μια δευτερεύουσα κατοικία επιφανείας 100 τ. μ. και τον Σεπτέμβριο αγόρασε μια κατοικία επιφανείας 130 τ. μ. που τη χρησιμοποίησε ως δευτερεύουσα κατοικία από το Σεπτέμβριο μέχρι το Δεκέμβριο του 2009, δεν θα υπολογισθεί για αυτόν δαπάνη διαβίωσης γιατί δεν χρησιμοποίησε ταυτόχρονα δευτερεύουσες κατοικίες εμβαδού άνω των 150 τ. μ.. Αν όμως την κατοικία αυτή την είχε αγοράσει τον Ιούνιο, τότε θα του υπολογισθεί τεκμήριο για τον Ιούνιο Ιούλιο και Αύγουστο με βάση και τις δύο κατοικίες.

Οι κάτοικοι εξωτερικού που διατηρούν μία κατοικία στην Ελλάδα, θεωρείται για τη φορολογική αρχή ότι διατηρούν δευτερεύουσα κατοικία. Εφόσον η επιφάνεια της υπερβαίνει τα 150 τ. μ. το ετήσιο τεκμαρτό μίσθωμα λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της συνολικής ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης από δευτερεύουσα κατοικία.

Όταν ιδιοκατοικούμενη κατοικία έχει μεταβιβαστεί με παρακράτηση της επικαρπίας υπόχρεος να τη δηλώσει σαν ιδιοκατοίκηση στη δήλωση του είναι ο επικαρπωτής.

Σε περίπτωση συνιδιοκτησίας δευτερεύουσας κατοικίας μεταξύ του συζύγου, της συζύγου και των προσώπων που τους βαρύνουν και με πρόσωπα που δεν βαρύνουν το φορολογούμενο ή τη σύζυγο του, τότε για να υπολογισθεί τεκμήριο πρέπει το άθροισμα των ποσοστών του συζύγου, της συζύγου και των προσώπων που τους βαρύνουν να είναι άνω των 150 τ. μ. (π.χ. φορολογούμενος το έτος 2009 έχει με τον πατέρα του που δεν είναι προστατευόμενο μέλος του, μία δευτερεύουσα κατοικία εμβαδού 260 τ. μ με ποσοστό συνιδιοκτησίας 50% ο καθένας. Δεν υπολογίζεται τεκμήριο για κανέναν διότι τα τ. μ. που τους αναλογούν είναι κάτω από 150. Αν ο φορολογούμενος είχε ποσοστό 80%, τότε για αυτόν θα υπολογιστεί τεκμήριο δευτερεύουσας κατοικίας γιατί τα τ. μ. που του αναλογούν ($260 \times 80\% = 208$) είναι πάνω από 150. Αν συνιδιοκτήτες της παραπάνω δευτερεύουσας κατοικίας είναι οι δύο σύζυγοι, τότε η υπόψη τεκμαρτή δαπάνη υπολογίζεται στον κάθε σύζυγο κατά το ποσοστό της συνιδιοκτησίας.

Συνένωση δύο ή περισσότερων διαμερισμάτων του ιδίου ή διαφορετικού ορόφου χωρίς τη σύσταση συμβολαιογραφικού εγγράφου για τη συνένωση τους, το άθροισμα των επιφανειών τους θεωρείται ως μία κατοικία κύρια ή δευτερεύουσα, αντίστοιχα ανάλογα με τη χρήση.

3.2.1.3.) Η τεκμαρτή δαπάνη συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικών Ι.Χ.

Στον προσδιορισμό της τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης με βάση τους φορολογήσιμους ίππους, την παλαιότητα κ.λπ., υπάγονται **αυτοκίνητα μικτής χρήσης + αυτοκίνητα τύπου JEEP + αυτοκινούμενα τροχόσπιτα τα οποία θεωρούνται επιβατικά αυτοκίνητα.**

Λεωφορεία ιδιωτικής χρήσης εφόσον στην άδεια κυκλοφορίας τους αναφέρονται ως **"λεωφορεία ιδιωτικής χρήσης"**, χωρίς το χαρακτηρισμό "επιβατικό" δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης.

Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη υπολογίζεται με βάση το ύψος των ετήσιων εξόδων συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης και **προσδιορίζεται ανάλογα με τους φορολογήσιμους ίππους του αυτοκινήτου και τα έτη παλαιότητας.**

Φορ. ίπποι	Κυβικά Εκατοστά	Μέχρι και 5 έτη	Πάνω από 5 έτη μέχρι και 10 έτη Μείωση 15%	Πάνω από 10 μέχρι και 15 έτη Μείωση 25%	α) Πάνω από 15 έτη β) Προέλευση από Ο.Δ.Δ.Υ. γ) για Ε.Ι.Χ. αυτ/το ειδικά διασκευασμένο για τη χρησι- μοποίηση (οδήγηση) του ή για τη μετα- φορά με αυτό αναπήρων με αναπηρία 67% και πάνω Μείωση 40%	Σε περίπτωση κυριότητας ΕΙΧ αυτ /του πάνω από 10 έτη από συνταξιούχο ηλικίας πάνω από 60 ετών που αποκτά εισοδήματα αποκλειστικά από συντάξεις ή και από ιδιοκατοίκηση κύριας και δευτερεύουσας κατοικίας β) Η δαπάνη με βάση το επιβατικό αυτοκίνητο ΙΧ που έχει εκτελωνιστεί τα έτη 2004 ή 2005 με μειωμένους δασμούς λόγω μετοικεσίας του ιδιοκτήτη Μείωση 50%	Ε.Ι.Χ. Αντίκες εφόσον έχουν παρέλθει πάνω από 30 έτη (πριν από το 1978) από το έτος κατασκευής τους και διαθέτουν πιστοποιητικό αυθεντικότητας Μείωση 60%
μέχρι 7	929-1.071cc	4.800	4.080	3.600	2.880	2400	1.920
8	1.072-1.214	6.100	5.185	4.575	3.660	3.050	2.440
9	1.215-1.357	8.000	6.800	6.000	4.800	4.000	3.200
10	1.358-1.500	9.900	8.415	7.425	5.940	4.950	3.960
11	1.501-1.642	11.800	10.030	8.850	7.080	5.900	4.720
12	1.643-1.785	14.200	12.070	10.650	8.520	7.100	5.680
13	1.786-1.928	16.700	14.195	12.525	10.020	8.350	6.680
14	1.929-2.071	20.500	17.425	15.375	12.300	10.250	8.200
15	2.072-2.214	26.500	22.525	19.875	15.900	13.250	10.600
16	2.215-2.357	33.600	28.560	25.200	20.160	16.800	13.440
17	2.358-2.500	41.300	35.105	30.975	24.780	20.650	16.520
18	2.501-2.642	49.500	42.075	37.125	29.700	24.750	19.800
19	2.643-2.785	57.800	49.130	43.350	34.680	28.900	23.120
20	2.786-2.828	66.600	56.610	49.950	39.960	33.300	26.640
21	2.929-3.071	75.700	64.345	56.775	45.420	37.850	30.280
22-23	3.072-3.357	85.300	72.505	63.975	51.180	42.650	34.120
24-25	3.358-3.642	95.900	81.515	71.925	57.540	47.950	38.360
26-27	3.643-3.928	107.900	91.715	80.925	64.740	53.950	43.160

28	3.930-4.071	112.900	95.965	84.675	67.740	56.450	45.160
28 και άνω	4.072 και άνω	112.900	95.965	84.675	67.740	56.450	45.160

Η τεκμαρτή δαπάνη από κάθε επιβατικό αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητα του, η οποία υπολογίζεται από το έτος της πρώτης κυκλοφορίας του στην Ελλάδα, ανεξάρτητα από το εάν το αυτοκίνητο αυτό είχε κυκλοφορήσει για πρώτη φορά ως Ε.ΙΧ. ή Ε.Δ.Χ. κατά ποσοστό:

- 1. μείωση 15%,** για πάνω από 5 χρόνια και μέχρι 10 χρόνια.
- 2. μείωση 25%,** για πάνω από 10 χρόνια και μέχρι 15 χρόνια.
- 3. μείωση 40%,** για πάνω από 15 χρόνια.
- 4. μείωση 40 %,** για την δαπάνη που προκύπτει με βάση το αυτοκίνητο που έχει αγοραστεί από τον Οργανισμό Διαχείρισης, Δημοσίου Υλικού (Ο.Δ.Δ.Υ.).
- 5. μείωση 40 %,** για τα αυτοκίνητα ΕΙΧ ειδικά διασκευασμένα για ανάπηρους με αναπηρία τουλάχιστον 67%. Για τη μείωση της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης υποβάλλεται επικυρωμένο αντίγραφο της άδειας κυκλοφορίας του αυτοκινήτου ή άλλο δικαιολογητικό από το οποίο προκύπτει ότι είναι ειδικά διασκευασμένο για ανάπηρο και γνωμάτευση υγειονομικής επιτροπής ότι το πρόσωπο που είναι ιδιοκτήτης αυτού του αυτοκινήτου παρουσιάζει κινητικές αναπηρίες σε ποσοστό μεγαλύτερο του 67%.
- 6. μείωση 50%,** για τη δαπάνη που προκύπτει για αυτοκίνητο συνταξιούχων ΕΙΧ που ανήκει στην κυριότητα φορολογουμένου πάνω από 10 χρόνια και εφόσον έχει ηλικία άνω των 60 ετών και αποκτά εισόδημα αποκλειστικά από συντάξεις ή ιδιοκατοίκηση κύριας και δευτερεύουσας κατοικίας.
- 7. μείωση 50%,** για τη δαπάνη που προκύπτει για αυτοκίνητο ΕΙΧ το οποίο εισήχθη με μειωμένους δασμούς, φόρους ή τέλη λόγω μετοικεσίας φορολογουμένου από την αλλοδαπή. Εξαιρείται από το τεκμήριο διαβίωσης για το έτος εκτελωνισμού του αυτοκινήτου και τα δύο αμέσως επόμενα έτη. Μείωση του τεκμηρίου κατά 50% για τα δυο επόμενα έτη (4ο και 5ο έτος) ισχύει από 1/1/98. Για τα προηγούμενα έτη (μέχρι τη χρήση 1998), το εν λόγω τεκμήριο ήταν μαχητό.
- 8. μείωσης κατά 60%,** για ΕΙΧ ιστορικού ενδιαφέροντος (αυτοκίνητα εποχής - αντίκες), εφόσον έχει παρέλθει χρονικό διάστημα πάνω από 30 χρόνια από το έτος κατασκευής τους και διαθέτουν πιστοποιητικό αυθεντικότητας.

Αυτοκίνητα επιχειρήσεων

1. ΕΙΧ ή μικτής χρήσης που ανήκουν σε ατομική επιχείρηση

α) Εφόσον χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της επιχείρησης, για τον υπολογισμό της τεκμαρτής δαπάνης λαμβάνονται υπόψη όλα τα αυτοκίνητα.

β) Εξαιρούνται τα αυτοκίνητα των σχολών οδήγησης και ενοικίασης αυτοκινήτων, για τις οποίες λαμβάνεται υπόψη μόνο το αυτοκίνητο που δίνει τη μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη.

2.ΕΙΧ ή μικτής χρήσης που ανήκουν σε Ο.Ε., Ε.Ε., κοινωνίες, κοινοπραξίες

Η τεκμαρτή δαπάνη που αναλογεί στα αυτοκίνητα αυτά λογίζεται ως τεκμαρτή δαπάνη των φυσικών προσώπων:

- ομόρρυθμων εταιριών για Ο.Ε., Ε.Ε.
- ή των κοινωνιών για κοινωνίες
- ή μελών για κοινοπραξίες,

μεριζόμενη μεταξύ αυτών κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στην εταιρεία. **Η τεκμαρτή δαπάνη που αναλογεί δεν μπορεί να είναι ανώτερη από τη μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει από αυτοκίνητο της εταιρείας ή κοινωνίας ή κοινοπραξίας.**

3. ΕΙΧ ή μικτής χρήσης που ανήκουν σε Ε. Π. Ε.

Η τεκμαρτή δαπάνη που αναλογεί στα αυτοκίνητα αυτά, λογίζεται ως τεκμαρτή δαπάνη

α) Των διαχειριστών της Ε. Π. Ε. που είναι και εταίροι της, ανάλογα με το ποσοστό τους

β) Των φυσικών προσώπων μελών της ΕΠΕ, ανάλογα με το ποσοστό τους όταν οι διαχειριστές αυτής δεν είναι εταίροι της

4. ΕΙΧ ή μικτής χρήσης που ανήκουν σε Α.Ε.

Η τεκμαρτή δαπάνη που αναλογεί στα αυτοκίνητα αυτά λογίζεται ως τεκμαρτή δαπάνη των διευθυνόντων και εντεταλμένων συμβούλων, διοικητών Α. Ε. και προέδρων διοικητικών συμβουλίων τους και **κατανέμεται ισομερώς μεταξύ τους.**

5. Τεκμαρτή δαπάνη ΕΙΧ αυτοκινήτων ή μικτής χρήσης ή τύπου JEEP Ο.Ε., Ε.Ε., Κοινωνιών, Κοινοπραξιών, ΕΠΕ, Α.Ε., των οποίων εταίροι είναι νομικά πρόσωπα

Στις περιπτώσεις αυτές η τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει, λογίζεται ως τεκμαρτή δαπάνη των φυσικών προσώπων που μετέχουν σε αυτά τα νομικά πρόσωπα. Αρχικά μερίζεται μεταξύ των νομικών προσώπων που είναι μέλη της (εκτός των ετερόρρυθμων εταιρειών) και στη συνέχεια η τεκμαρτή δαπάνη που αναλογεί στο κάθε μέλος νομικό πρόσωπο, επιμερίζεται στα φυσικά πρόσωπα μέλη αυτού του νομικού προσώπου.

Η τεκμαρτή δαπάνη που βαρύνει κάθε μέλος και για κάθε εταιρεία, δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από τη μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη της εταιρείας.

Για τα αυτοκίνητα που ανήκουν στην κυριότητα ή κατοχή σωματείων ή συνεταιρισμών, δεν υπολογίζεται τεκμαρτή δαπάνη.

Αυτοκίνητα αλλοδαπών επιχειρήσεων, καθώς και αλλοδαπών νομικών προσώπων (offshore εταιρείες), κλπ.

Αλλοδαπά νομικά πρόσωπα που δεν έχουν εγκατάσταση στην Ελλάδα, αλλά υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης, καθώς και αλλοδαπές επιχειρήσεις το ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης που προκύπτει με βάση αυτοκίνητα ιδιοκτησίας τους αλλοδαπού νομικού προσώπου ή ιδιοκτησίας ή κατοχής γραφείου, υποκαταστήματος ή πρακτορείου της αλλοδαπής επιχείρησης εγκατεστημένου στην Ελλάδα, βαρύνει το πρόσωπο που εκπροσωπεί στην Ελλάδα το αλλοδαπό νομικό πρόσωπο ή την αλλοδαπή επιχείρηση ή προΐσταται του οικείου γραφείου ή υποκαταστήματος ή πρακτορείου. Η τεκμαρτή αυτή δαπάνη βαρύνει καθένα από τα φυσικά πρόσωπα που ορίζονται από τις διατάξεις αυτής της παραγράφου, ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής ή κατοικίας τους και δεν μπορεί για καθένα από αυτά τα πρόσωπα και για κάθε εταιρία να είναι ανώτερη από τη μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει από αυτοκίνητο της εταιρίας .

Έξοδος αυτοκινήτου εκτός Ελλάδας. Τεκμήριο αποτελεί το γεγονός της κατοχής ή κυριότητας του αυτοκινήτου και όχι αν το αυτοκίνητο κυκλοφορεί στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και ο περιορισμός του σε δωδέκατα εξαρτάται από το χρόνο της απόκτησης ή της μεταβίβασης της κυριότητας ή κατοχής, από την ακινησία ή την καταστροφή και μόνο.

Αυτοκίνητο του οποίου κύριος ή κάτοχος είναι ανήλικο τέκνο, στην περίπτωση αυτή, η τεκμαρτή δαπάνη του Ε.Ι.Χ. λογίζεται ως τεκμαρτή δαπάνη του γονέα που έχει το μεγαλύτερο εισόδημα και αν αυτός έχασε τη γονική μέριμνα, του άλλου γονέα, ανεξάρτητα από το εάν για το τέκνο αυτό υπάρχει υποχρέωση υποβολής ξεχωριστής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Στη δήλωση που θα υποβάλλει το ανήλικο τέκνο θα γράψει τα στοιχεία του αυτοκινήτου, χωρίς να γράψει το ποσό του τεκμηρίου στον αντίστοιχο κωδικό της δήλωσης.

Αυτοκίνητο του οποίου κύριος ή κάτοχος είναι φοιτητής προστατευόμενο μέλος, υπολογίζεται ως ετήσια τεκμαρτή δαπάνη του φορολογουμένου (πατέρα) με την προϋπόθεση ότι ο φορολογούμενος (πατέρας) είχε το αυτοκίνητο αυτό στη διάθεση του για τις ατομικές ή οικογενειακές του ανάγκες.

Αυτοκίνητα με ξένους αριθμούς κυκλοφορίας, Το τεκμήριο εφαρμόζεται και για τα πρόσωπα που έχουν στην κυριότητα ή την κατοχή τους αυτοκίνητα με ξένους αριθμούς κυκλοφορίας, εφόσον κυκλοφορούν στην Ελλάδα, οπότε δεν υπολογίζεται χρόνος παλαιότητας και αντίστοιχη μείωση της τεκμαρτής δαπάνης.

Όταν ο φορολογούμενος, η σύζυγός του και τα προστατευόμενα μέλη είναι κύριοι ή κάτοχοι και άλλων επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, η τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει για τα αυτοκίνητα αυτά λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της συνολικής τεκμαρτής δαπάνης. Σε περίπτωση απόκτησης ή μεταβίβασης με οποιονδήποτε τρόπο επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης κατά τη διάρκεια του έτους, η τεκμαρτή δαπάνη περιορίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες κυριότητας ή κατοχής του αυτοκινήτου. Διάστημα μεγαλύτερο από δεκαπέντε (15) μέρες λογίζεται ως ολόκληρος μήνας.

Τα ίδια εφαρμόζονται και στην περίπτωση **ακινησίας** ή ολοκληρωτικής καταστροφής του αυτοκινήτου από οποιαδήποτε αιτία.

Σε περίπτωση εικονικής μεταβίβασης αυτοκινήτου ή εικονικής κτήσης αυτοκινήτων από περισσότερα πρόσωπα, το τεκμήριο της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης του ισχύει αυτοτελώς στο σύνολό της για καθέναν από τους συμβαλλομένους. Ως εικονική θεωρείται ιδίως η μεταβίβαση ή η κτήση όταν ο φορολογούμενος μεταβιβάζει το αυτοκίνητο σε συγγενικό ή άλλο πρόσωπο, το οποίο δεν έχει άδεια οδήγησης ή δε χρησιμοποιεί το αυτοκίνητο για οποιοδήποτε λόγο, όπως λόγω ηλικίας ή ασθένειας, αλλά εξακολουθεί να το χρησιμοποιεί ο φορολογούμενος.

Όταν η **συγκυριότητα** είναι πραγματική, η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη μερίζεται κατά το λόγο των ιδανικών μεριδίων καθενός συγκυρίου.

Προκειμένου για εκπαιδευτές οδηγών αυτοκινήτου, καθώς και για τις επιχειρήσεις ενοικίασης αυτοκινήτων, που χρησιμοποιούν για το σκοπό αυτόν περισσότερα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, για τον υπολογισμό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης λαμβάνεται υπόψη το αυτοκίνητο που δίνει τη μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη.

Στις περιπτώσεις ενοικίασης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτων επιβατικών μικτής ή ιδιωτικής χρήσης, η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη, που αντιστοιχεί στο χρόνο χρησιμοποίησης αυτών, βαρύνει το μισθωτή τους.

Ενοικίαση αυτοκινήτου ή χρηματοδοτική μίσθωση

Η τεκμαρτή δαπάνη εκτός από τον κύριο βαρύνει και τον κάτοχο του αυτοκινήτου, εφόσον η κατοχή αυτή είναι πάνω από ένα μήνα. Συνεπώς, βαρύνει και τους ενοικιαστές Ε.Ι.Χ. είτε η ενοικίαση είναι απλή, είτε είναι με το σύστημα χρηματοδοτικής μίσθωσης (LEASING).

Οι διατάξεις εφαρμόζονται ανάλογα και για τον προσδιορισμό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης με βάση το ύψος των ετήσιων εξόδων συντήρησης και κυκλοφορίας αυτοκινήτου **μικτής χρήσης**. Επίσης, οι διατάξεις αυτής της περίπτωσης εφαρμόζονται αναλόγως και για τα αυτοκίνητα τύπου **JEEP**.

Εργοστασιακή τιμολογιακή αξία Ε.Ι.Χ.

Η εργοστασιακή τιμολογιακή αξία είναι αυτή του πρώτου έτους κυκλοφορίας του αυτοκινήτου στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και, μειώνεται λόγω παλαιότητας με βάση την παρακάτω κλίμακα:

Μείωση λόγω παλαιότητας	
	Ποσοστό (%) μείωσης ανά μήνα

Για τον πρώτο χρόνο κυκλοφορίας	1,30
Για τον δεύτερο χρόνο κυκλοφορίας	0,70
Για τον τρίτο χρόνο κυκλοφορίας	0,50
Για τα πέντε επόμενα χρόνια (4 ^ο - 8 ^ο)	0,40
Για τα τρία επόμενα χρόνια (9 ^ο - 11 ^ο)	0,30
Για τα δύο επόμενα χρόνια (12 ^ο - 13 ^ο)	0,20
Για τα επόμενα χρόνια	0,10

Στο συντελεστή παλαιότητας που προκύπτει με βάση τα ποσοστά της κλίμακας αυτής, θα προστίθεται και ποσοστό 5% επί των διανυθέντων χιλιομέτρων δια 1.500 (χίλια πεντακόσια). Ο τελικά διαμορφούμενος συντελεστής απομείωσης δε δύναται να είναι ανώτερος του 81%. Τα παραπάνω έχουν εφαρμογή και στις περιπτώσεις εταιρειών Ο.Ε, Ε. Ε, ΕΠΕ, Α.Ε, Αστικών εταιρειών, Κοινωνιών, Κοινοπραξιών, που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα και έχουν στην κυριότητα ή στην κατοχή τους Ε.Ι.Χ.

Απαλλαγές - εξαιρέσεις από τεκμήριο αυτοκινήτων

1. Επιβατικά αυτοκίνητα που αποκτήθηκαν μέχρι την 31-12-1992, Ι.Χ. Μ.Χ, ανεξάρτητα από φορολογήσιμους ίππους και την αξία τους, δεν λαμβάνονται υπόψη για την τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης.

2. Επιβατικά αυτοκίνητα μέχρι 14 ίππους που αποκτήθηκαν από 1-1-1993 μέχρι 31-12-2003

Δεν αποτελεί τεκμήριο η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη, η οποία προκύπτει με βάση ένα ή περισσότερα επιβατικά αυτοκίνητα (Ι.Χ. Μ.Χ, τύπου jeep) μέχρι και δεκατέσσερα (14) φορολογήσιμους ίππους, κυριότητας ή κατοχής του φορολογούμενου, της συζύγου του και προσώπων που τους βαρύνουν, που έχουν αποκτηθεί από 1.1.1993 μέχρι την 31.12.2003, ανεξαρτήτου αξίας.

3. Επιβατικά αυτοκίνητα άνω των 14 ίππων που αποκτήθηκαν από 1-1-1993 μέχρι την 31-12-2003, εφόσον η εργοστασιακή τιμολογιακή αξία τους είναι μέχρι 50.000 ευρώ

Δεν αποτελεί τεκμήριο η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει με βάση επιβατικά αυτοκίνητα (Ι.Χ. Μ.Χ, τύπου jeep) άνω των δεκατεσσάρων (14) φορολογήσιμων ίππων που έχουν αποκτηθεί το ίδιο χρονικό διάστημα (1-1-1993 μέχρι την 31-12-2003) εφόσον η εργοστασιακή τιμολογιακή αξία του έτους πρώτης κυκλοφορίας τους, μειωμένη λόγω παλαιότητας κατά τα ποσοστά της κλίμακας της παραγράφου 1 του άρθρου 126 του Ν. 2960/2001 (ΦΕΚ 265 Α') δεν υπερβαίνει το ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

4. Επιβατικά αυτοκίνητα που αποκτήθηκαν από 1-1-2004 και η αξία τους είναι μέχρι 50.000 ευρώ

Δεν αποτελεί τεκμήριο η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει για επιβατικά αυτοκίνητα (Ι.Χ. Μ.Χ, τύπου jeep) κυριότητας ή κατοχής του φορολογουμένου της συζύγου του και των προσώπων που τους βαρύνουν, τα οποία αποκτώνται από την 1.1.2004 και εφεξής και η εργοστασιακή τιμολογιακή αξία του έτους πρώτης κυκλοφορίας τους μειωμένη λόγω παλαιότητας κατά τα ποσοστά της κλίμακας της παραγράφου 1 του άρθρου 126 του Ν. 2960/2001 (ΦΕΚ 265 Α') δεν υπερβαίνει το ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ. Οι παραπάνω απαλλαγές ισχύουν και για αυτοκίνητα εταιρειών, καθώς και αναπηρικά.

5. Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητο αναπήρου

Δεν αποτελεί τεκμήριο η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει βάσει επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης αναπήρου, το οποίο απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας.

6. Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητα προσωπικού επιχειρήσεων που υπάγονται στις διατάξεις του Α.Ν. 89/1967, του Α.Ν. 378/1968 και του άρθρου 25 του νόμου 27/1975

Το τεκμήριο προσδιορισμού της ετήσιας δαπάνης δεν εφαρμόζεται, όταν πρόκειται για αλλοδαπό προσωπικό που δε διαμένει μόνιμα στην Ελλάδα ή ημεδαπό προσωπικό που διαμένει μόνιμα στο εξωτερικό για το ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης, η οποία προκύπτει βάσει του επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ή του ενοικίου.

Προϋπόθεση:

α. Για τους αλλοδαπούς να εργάζονται αποκλειστικά σε επιχειρήσει που έχουν υπαχθεί στους ανωτέρω νόμους.

β. Για τους ημεδαπούς να διαμένουν μόνιμα στο εξωτερικό και να εργάζονται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις που έχουν υπαχθεί στους ανωτέρω νόμους.

7. Ε.Ι.Χ. αυτοκινήτων αλλοδαπών επιχειρήσεων που υπάγονται στις διατάξεις του Α.Ν. 89/1967, του Α.Ν. 378/1968 και του άρθρου 25 του νόμου 27/1975

Το τεκμήριο δεν εφαρμόζεται όταν πρόκειται για αλλοδαπές επιχειρήσεις που υπάγονται στις διατάξεις του Α.Ν. 89/1967, του Α.Ν. 378/1968 και του άρθρου 25 του Ν. 27/1975, για το ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης, η οποία προκύπτει βάσει επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης.

8. Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητο ιδιοκτησίας προσώπου που το εισήγαγε με μειωμένους δασμούς

Το τεκμήριο δεν εφαρμόζεται όταν πρόκειται για τεκμαρτή δαπάνη, η οποία προκύπτει βάσει ενός επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ιδιοκτησίας προσώπου που το εισήγαγε με μειωμένους δασμούς, φόρους ή τέλη λόγω μετοικεσίας του από την αλλοδαπή για το έτος εκτελωνισμού του αυτοκινήτου και τα δύο (2) επόμενα έτη, εφόσον ο δικαιούχος της απαλλαγής εξακολουθεί και κατά τα έτη αυτά να κατοικεί στην Ελλάδα. Ουσιαστικά δηλαδή έχουμε πλήρη απαλλαγή για τρία έτη, το έτος του εκτελωνισμού και τα δύο επόμενα (2ο και 3ο έτος). Για τα δύο επόμενα έτη (4ο

και 5ο έτος) υπολογίζεται μόνο το 50% του τεκμηρίου. Για τα επόμενα έτη μετά το 5ο έτος, το τεκμήριο εφαρμόζεται κανονικά.

9. Μεταπωλητή μεταχειρισμένων αυτοκινήτων ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ

Το τεκμήριο δεν εφαρμόζεται όταν πρόκειται για επιχειρήσει μεταπώλησης αυτοκινήτων που έχουν υπαχθεί στο ειδικό καθεστώς φορολογίας του άρθρου 45 του Ν. 2859/2000, για την τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει βάσει των επιβατικών αυτοκινήτων που έχουν αγορασθεί για μεταπώληση με βάση τις διατάξεις του άρθρου 45 του Ν. 2859/2000, εφόσον η άδεια και οι πινακίδες κυκλοφορίας του μεταβιβαζόμενου αυτοκινήτου, έχουν παραμείνει στη δημόσια οικονομική υπηρεσία στην οποία έγινε η μεταβίβαση του αυτοκινήτου προς την επιχείρηση μεταπώλησης μέχρι και την ημερομηνία μεταπώλησης από αυτή σε τρίτο και το αυτοκίνητο κατά το χρονικό αυτό διάστημα δεν κυκλοφόρησε παράνομα. Οι μεταπωλήτριες επιχειρήσεις έχουν υποχρέωση μαζί με την ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος να συνυποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση του νόμου 1599/1986, στην οποία να αναγράφουν τα πιο πάνω αυτοκίνητα που αγόρασαν ή πούλησαν στο οικείο έτος

10. Αυτοκίνητα τύπου JEEP αγροτών

Ο κύριος ή κάτοχος αγροτικού αυτοκινήτου τύπου JEEP, προκειμένου να τύχει της απαλλαγής από την ετήσια τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης θα ερευνάται από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. αν είναι πράγματι κατά κύριο επάγγελμα αγρότης(ΠΟΛ. 1038/5-3-2003).

3.2.1.4.) Η τεκμαρτή δαπάνη σκαφών αναψυχής

Για να προσδιοριστεί η ετήσια οικογενειακή τεκμαρτή δαπάνη λαμβάνονται υπόψη και τα σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης.

Διάκριση σκαφών

1) Ιδιωτικά μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου ή μη χωρίς χώρο ενδιαίτησης

Για μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου, ταχύπλοα και μη, καθώς και για τζετ σκι, ολικού μήκους μέχρι τρία (3) μέτρα, η τεκμαρτή δαπάνη ανέρχεται στο ποσό των δύο χιλιάδων εξακοσίων (2.600) ευρώ, που προσαυξάνεται με το ποσό των χιλίων τριακοσίων (1.300) ευρώ για κάθε μέτρο μήκους πάνω από τα τρία (3) μέτρα

2) Ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαίτησης

Από 01/01/2003 διπλασιάστηκαν τα ποσά της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης με τις διατάξεις της παραγράφου 3 και 4 του άρθρου 4 του Ν.3091/02 και για μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου, ταχύπλοα και μη και για ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαίτησης.

Για τα ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαίτησης, η τεκμαρτή δαπάνη υπολογίζεται με βάση τα μέτρα ολικού μήκους όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα:

ΜΗΚΟΣ ΣΚΑΦΟΥΣ	ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ 5 ΕΤΗ (2001-2005)	ΠΑΝΩ ΑΠΟ 5 ΕΤΗ (1996-2000) ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ 10 ΕΤΗ ΜΕΙΩΣΗ 10%	ΠΑΝΩ ΑΠΟ 10 ΕΤΗ ΜΕΙΩΣΗ 20% (ΠΡΙΝ ΑΠΟ 1996)
μέχρι 8 μέτρα	21.000	18.900	16.800
πάνω από 8 και μέχρι 10	38.000	34.200	30.400
πάνω από 10 και μέχρι 12	55.600	50.040	44.480
πάνω από 12 και μέχρι 14	74.400	66.960	59.520
πάνω από 14 και μέχρι 16	95.000	85.500	76.000
πάνω από 16 και μέχρι 18	117.800	106.020	94.240
πάνω από 18 και μέχρι 20	144.200	129.780	115.360
πάνω από 20 και μέχρι 22	174.800	157.320	139.840
πάνω από 22 και μέχρι 24	210.000	189.000	168.000
πάνω από 24 και μέχρι 26	250.000	225.000	200.000
πάνω από 26 και μέχρι 28	295.800	266.220	236.640
πάνω από 28 και μέχρι 30	348.000	313.200	278.400
πάνω από 30 και μέχρι 32	407.200	366.480	325.760
πάνω από 32	455.400	409.860	364.320

Μειώσεις της τεκμαρτής δαπάνης σκαφών αναψυχής

1) Λόγω παλαιότητας

Για όλα τα σκάφη αναψυχής (ανοικτού τύπου ή με χώρο ενδιαίτησης)

- Πάνω από 5 μέχρι 10 χρόνια από το πρώτο έτος νηολόγησης μείωση 10%
- Πάνω από 10 χρόνια από το πρώτο έτος νηολόγησης μείωση 20%

2) Ναυταθλητικά σκάφη

Μείωση κατά 75% της τεκμαρτής δαπάνης εφόσον χρησιμοποιούνται σε ναυταθλητικούς αγώνες. Απαιτείται σχετική βεβαίωση από την ελληνική ιστιοπλοϊκή ομοσπονδία θεωρημένη από τη γενική γραμματεία αθλητισμού.

3) Σκάφη αναψυχής που κατασκευάζονται στην Ελλάδα εξολοκλήρου από ξύλο

Εφόσον έχουν κατασκευαστεί ή κατασκευάζονται στην Ελλάδα, εξολοκλήρου από ξύλο τύπου «τρεχαντήρι», «βαρκαλάς», «πέραμα», «τσερνίκι», και «λίμπερο» που προέρχονται από την ελληνική ναυτική παράδοση ή τεκμαρτή δαπάνη μειώνεται κατά 62,5 % (περαιτέρω μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητα του σκάφους κατά 10% ή 20%). Στο κείμενο του Κ.Φ.Ε. οι αντίστοιχες μειώσεις ορίζονται σε 50% και 25% αντίστοιχα και αφορούν τον αρχικό πίνακα των τεκμηρίων σκαφών αναψυχής, πριν από τον διπλασιασμό των ποσών που έγινε με τον Ν.3091/02.

Απαλλαγές – Εξαιρέσεις από τεκμήριο σκαφών αναψυχής

Δεν λαμβάνεται υπόψη η τεκμαρτή δαπάνη

- Σε σκάφος αναψυχής ολικού μήκους μέχρι δέκα (10) μέτρα που δεν έχει ναυτολογημένο πλήρωμα. Η απαλλαγή αφορά ένα σκάφος.
- Σε σκάφος αναψυχής μονίμων κατοίκων εξωτερικού.
- Σε επαγγελματικά σκάφη.
- Σε αμιγείς κωπήλατες βάρκες (με κουπιά). Αντίθετα λαμβάνεται υπόψη η δαπάνη αγοράς της.
- Στο σκάφος με τη μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη, εάν ο υπόχρεος ή η σύζυγος του έχουν στην κυριότητα ή κατοχή τους περισσότερα του ενός τέτοια σκάφη. Σε περίπτωση που ο κάθε σύζυγος έχει στην κυριότητα του τέτοιο σκάφος και οι τεκμαρτές δαπάνες αυτών των σκαφών είναι ίσες η απαλλασσόμενη τεκμαρτή δαπάνη του ενός σκάφους επιμερίζεται κατά 50% στον καθένα.

Σε περίπτωση ακινησίας του σκάφους, υπολογίζεται τεκμαρτή δαπάνη για ολόκληρο το έτος σε αντίθεση με ότι ισχύει στα Ε.Ι.Χ. Τεκμήριο δηλαδή αποτελεί η κυριότητα του σκάφους ανεξάρτητα από τη χρησιμοποίησης του ή όχι.

Σε περίπτωση που υπάρχει σε σκάφος **μόνιμο πλήρωμα** ναυτολογημένο για ολόκληρο ή μέρος του έτους, στην παραπάνω δαπάνη προστίθεται και η αμοιβή του πληρώματος πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή δύο (2).

3.2.1.5.) Η τεκμαρτή δαπάνη για αεροσκάφη και ελικόπτερα

Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη για αεροσκάφη και ελικόπτερα κυριότητας ή κατοχής του φορολογούμενου, της συζύγου του ή των προσώπων που συνοικούν μαζί τους και τους βαρύνουν, η οποία ορίζεται ως εξής:

1) Για **αεροσκάφη με κινητήρα κοινό**, εσωτερικής καύσης και στροβιλοελικοφόρα, καθώς και **ελικόπτερα** στο ποσό των εξήντα πέντε χιλιάδων (65.000)€ για τους 150 πρώτους ίππους, που προσανξάνεται με το ποσό των πεντακοσίων (500)€ για κάθε ίππο πάνω από τους εκατόν πενήντα (150) ίππους του κινητήρα τους.

Β) Για **αεροσκάφη αεριοπροωθούμενα (JET)** στο ποσό των διακοσίων (200)€ για κάθε λίμπρα ώθησης.

Μείωση τεκμαρτής δαπάνης λόγω παλαιότητας

Όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω για τα αυτοκίνητα σχετικά με την παλαιότητα, την ιδιοκτησία επιχειρήσεων, ανήλικων κτλ εφαρμόζονται ανάλογα και στην περίπτωση της τεκμαρτής δαπάνης με βάση την κυριότητα ή την κατοχή αεροσκαφών ή ελικοπτερου.

Ποσοστά μείωσης παλαιότητας

Χρονικό διάστημα	Μείωση
Πάνω από 5 έτη έως 10 έτη	15%
Πάνω από 10 έτη έως 15 έτη	25%
Πάνω από 15 έτη	40%

Τα **ανεμόπτερα** δεν έχουν τεκμήριο δαπανών διαβίωσης αλλά έχουν όμως τεκμήριο αγοράς.

3.2.1.6.) Η τεκμαρτή δαπάνη πισίνας

Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη υπολογίζεται με βάση το ύψος των ετήσιων εξόδων συντήρησης και χρήσης δεξαμενής κολύμβησης (πισίνα) που χρησιμοποιείται για τις οικογενειακές ανάγκες ή του κύριου της ή του κατόχου της, και της συμμετοχής των εξόδων αυτών στους οικογενειακούς προϋπολογισμούς.

Η τεκμαρτή αυτή δαπάνη για κάθε πισίνα που έχει συνολική επιφάνεια 25 τ. μ. και πάνω καθορίζεται με βάση την **επιφάνειας** της και ανάλογα με το αν είναι **εξωτερική** ή **εσωτερική** ως εξής:

Επιφάνεια της πισίνας (σε τετραγωνικά μέτρα)	Ετήσια τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης σε ευρώ	
	Εξωτερική πισίνα	εσωτερική πισίνα
Από 25 μέχρι και 60	11.600	17.400
Πάνω από 60 μέχρι 120	29.200	43.800
Πάνω από 120	46.800	70.200

Για την εσωτερική πισίνα το τεκμήριο δαπάνης διαβίωσης προσαυξάνεται κατά 50%.

Η χρήση πισίνας κάτω των 25 τ. μ. δεν θεωρείται τεκμήριο.

Β) Προσαύξηση τεκμαρτής δαπάνης όταν υπάρχουν περισσότερα από δύο στοιχεία

Από το νόμο ορίζεται ότι το συνολικό ποσό της ετήσιας δαπάνης του φορολογούμενου, της συζύγου του και των προσώπων που τους βαρύνουν, **προσαυξάνεται κατά 10% για κάθε ένα στοιχείο** προσδιορισμού της δαπάνης διαβίωσης πέρα από το δεύτερο.

Η προσαύξηση δεν μπορεί να ξεπεράσει το διπλάσιο του μεγαλύτερου ποσού της τεκμαρτής δαπάνης.

Η προσαύξηση τεκμηρίων δαπανών διαβίωσης δεν γίνεται όταν το ποσό της δαπάνης δεν ξεπερνά τα **7.350€** και όταν τα στοιχεία διαβίωσης είναι μέχρι δύο (2).

Προσμέτρηση στοιχείων τεκμηρίων διαβίωσης.

Κάθε στοιχείο τεκμηρίου διαβίωσης προσμετράτε ολόκληρο έστω και αν ο φορολογούμενος έχει κυριότητα σε ποσοστό αυτού. Όταν όμως πρόκειται για **συνιδιοκτησία** μεταξύ των συζύγων ή και προσώπων που τους βαρύνουν ή μόνο μεταξύ των προσώπων που βαρύνουν τους δύο συζύγους, το στοιχείο προσδιορισμού της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης λαμβάνεται υπόψη μόνο μία φορά.

Αν ο φορολογούμενος είχε ενοικιάσει όλο το έτος μία κατοικία πάνω από 150 τ. μ. και ταυτόχρονα για ένα μήνα διέμεινε σε άλλη ιδιόκτητη κατοικία πάνω από 150 τ. μ. τότε θα προσμετρηθούν δύο στοιχεία δαπάνης. Αν όμως δεν συμπίπτει ο χρόνος μίσθωσης ή και ιδιοκατοίκησης π.χ. ένα μήνα νοικιάζει μία κατοικία, τον άλλο μήνα άλλη κατοικία, τον τρίτο μήνα άλλη κατοικία κ. ο. κ. τότε θα προσμετρηθεί ένα μόνο στοιχείο.

Το ίδιο ισχύει και για τα σκάφη αναψυχής, αεροπλάνα, ελικόπτερα, αυτοκίνητα.

Αν μέσα στο έτος ή οικογένεια του φορολογούμενου είχε στην διάθεση της περισσότερα από ένα αυτοκίνητα, όχι όμως ταυτόχρονα λαμβάνεται υπόψη ένα στοιχείο.

Τα αυτοκίνητα των εταιριών με βάση τα οποία υπολογίζεται τεκμήριο δαπάνης στο φορολογούμενο **λαμβάνονται υπόψη για την προσαύξηση της δαπάνης ως ένα στοιχείο** ανεξάρτητα από το πλήθος των αυτοκινήτων της εταιρίας που έχουν τεκμήριο. Η εταιρία μπορεί να είναι **Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή Ε.Π.Ε. ή Α.Ε.**

Το ίδιο ισχύει για τα αυτοκίνητα που χρησιμοποιούνται από τον εκπαιδευτή οδηγών αυτοκινήτων και έχουν τεκμήριο συντήρησης (**σχολές οδηγών**).

Αντίθετα αν ανήκουν σε **ατομική επιχείρηση λαμβάνονται υπόψη όλα τα αυτοκίνητα της επιχείρησης** που έχουν τεκμήριο συντήρησης και όσα αυτοκίνητα έχει η ατομική επιχείρηση με τεκμήριο συντήρησης τόσα στοιχεία θα ληφθούν υπόψη για την προσαύξηση της δαπάνης.

Γ)Αμφισβήτηση ποσού τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης

Το ετήσιο συνολικό ποσό τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης από τον νόμο ορίζεται ότι μπορεί να αμφισβητηθεί από το φορολογούμενο όταν η πραγματική δαπάνη του φορολογουμένου και των μελών που τον βαρύνουν είναι μικρότερη από την τεκμαρτή δαπάνη, όπως αποδεικνύεται από τον υπόχρεο με βάση πραγματικά περιστατικά.

Υπόχρεοι που μπορούν να αμφισβητήσουν τεκμήρια διαβίωσης.

Η επίκληση των περιστατικών αυτών μπορεί να γίνει μόνο από τους υπόχρεους οι οποίοι:

α) Υπηρετούν τη **στρατιωτική θητεία** τους στις Ένοπλες Δυνάμεις.

β) Είναι **φυλακισμένοι**.

γ) Νοσηλεύονται σε **νοσοκομείο** ή κλινική.

ε) Είναι **άνεργοι** και για το χρονικό διάστημα που δικαιούνται βοήθημα ανεργίας.

στ) **Συγκατοικούν** με συγγενείς πρώτου βαθμού και έχουν μειωμένες δαπάνες διαβίωσης, γιατί αποδεικνύεται ότι στις δαπάνες συμβάλλουν οι συγγενείς αυτοί οι οποίοι πραγματοποιούν εισόδημα από εμφανείς πηγές.

ζ) Είναι **ορφανοί** ανήλικοι οι οποίοι έχουν στην κυριότητά τους επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης από κληρονομιά του πατέρα ή της μητέρας τους.

η) Προσκομίζουν στοιχεία από τα οποία αποδεικνύεται ότι από γεγονότα **ανώτερης βίας** πραγματοποίησαν δαπάνη μικρότερη από την τεκμαρτή.

Όταν συντρέχει μία ή περισσότερες από τις περιπτώσεις αυτής της παραγράφου, ο φορολογούμενος υποχρεούται να υποβάλει μαζί με τη δήλωσή του και τα αναγκαία δικαιολογητικά για την απόδειξη των ισχυρισμών του.

Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ελέγχει την ακρίβεια των ισχυρισμών και τα αποδεικτικά στοιχεία του φορολογουμένου και μειώνει ανάλογα την ετήσια τεκμαρτή δαπάνη στην οποία αναφέρονται οι ισχυρισμοί και τα αποδεικτικά στοιχεία.

Στις πιο πάνω α' και στ' περιπτώσεις, η διαφορά μεταξύ της τεκμαρτής και της πραγματικής δαπάνης διαβίωσης λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της συνολικής τεκμαρτής δαπάνης του γονέα ή του τέκνου που συμβάλλει στις δαπάνες διαβίωσης του υπόχρεου.

Αν πρόκειται για τους γονείς, η διαφορά τεκμαρτής δαπάνης καταλογίζεται σε εκείνον που έχει το μεγαλύτερο εισόδημα.

3.2.2. Τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων (άρθρο 17)

Τα τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων (**πόθεν έσχες**) αποτελούν ποσά που κατέβαλε ο φορολογούμενος, η σύζυγος του και τα πρόσωπα που συνοικούν μαζί τους και τους βαρύνουν, για να αποκτήσουν ορισμένα περιουσιακά στοιχεία. Αφορούν μόνο φυσικά πρόσωπα και μόνο τους μόνιμους κατοίκους Ελλάδος και όχι κατοίκους της αλλοδαπής ομογενείς ή όχι που υποβάλλουν δηλώσεις στη χώρα κατοικίας τους στο εξωτερικό. Αν έχουμε αγορά περιουσιακού στοιχείου από πρόσωπο που θεωρείται κάτοικος Ελλάδος τότε στον υπολογισμό της δαπάνης κτήσης αυτού του στοιχείου λαμβάνεται υπόψη και το τίμημα που καταβλήθηκε στο εξωτερικό έστω και αν το εισάγει στην Ελλάδα με μειωμένο δασμό.

Τα τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων είναι τα ακόλουθα:

3.2.2.1.) Η δαπάνη για αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) αυτοκινήτων Ε.Ι.Χ. ή τύπου Jeep, καθώς και κάθε δίτροχου ή τρίτροχου.

3.2.2.2.) Η δαπάνη για αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση πλοίων ή σκαφών αναψυχής καθώς και αεροσκαφών.

3.2.2.3.) Η δαπάνη για αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση κινητών πραγμάτων αξίας πάνω από 5.000 ευρώ.

3.2.2.4.) Η δαπάνη για αγορά ή χρηματοδοτική ή χρονομεριστική μίσθωση ακινήτων, καθώς και για ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή πισίνας.

3.2.2.5.) Η χορήγηση δανείων σε οποιονδήποτε, εκτός αυτών προς εταιρίες ή κοινωνίες ή κοινοπραξίες από τα μέλη τους ή τους μετόχους τους.

3.2.2.6.) Η δαπάνη για δωρεές, γονικές παροχές (άτυπες δωρεές) ή χορηγίες χρηματικών ποσών πάνω από 300 ευρώ (υπό προϋποθέσεις).

3.2.2.7.) Η δαπάνη για απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής.

Ανάλυση τεκμηρίων απόκτησης περιουσιακών στοιχείων.

3.2.2.1. Αγορά αυτοκινήτων, δίτροχων και λοιπών οχημάτων

Αποτελεί τεκμήριο η αγορά και η χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων Ι.Χ. δίτροχων ή τρίτροχων αυτοκινούμενων οχημάτων της οικογένειας του φορολογούμενου και της ατομικής του επιχείρησης.

Οι μοτοσυκλέτες και μοτοποδήλατα εμπίπτουν στις διατάξεις περί τεκμηρίων απόκτησης περιουσιακών στοιχείων, ανεξάρτητα από τον κυβισμό τους και την αξία αγοράς τους αλλά **εξαιρούνται από το τεκμήριο διαβίωσης.**

Σε περίπτωση **μετοικεσίας** στην Ελλάδα κατοίκου αλλοδαπής και εισαγωγής αυτοκινήτου το οποίο είχε αγοράσει στην αλλοδαπή στο χρονικό διάστημα που ήταν κάτοικος εκεί, ως ποσό δαπάνης που θα ληφθεί υπόψη είναι το σύνολο των ποσών που καταβάλλονται προκειμένου να κυκλοφορήσει το αυτοκίνητο στην Ελλάδα (δασμούς, απόκτηση ελληνικών πινακίδων κ.α.).

Σε αγορά αυτοκινήτου με δόσεις κάθε χρόνο θα υπολογίζεται ως τεκμήριο αγοράς το ποσό των δόσεων.

Σε αγοραπωλησία αυτοκινήτων μεταξύ ιδιωτών πρέπει μαζί με τη δήλωση να υποβληθούν και υπεύθυνες δηλώσεις του Ν.1599/86 του αγοραστή και πωλητή στις οποίες αναγράφονται τα στοιχεία τους, η ημερομηνία αγοράς και το ποσό που καταβλήθηκε.

Απαλλαγές –εξαιρέσεις από το τεκμήριο αγοράς αυτοκινήτων.

- ❖ Ε. Ι. Χ. ειδικά διασκευασμένα για πρόσωπα που παρουσιάζουν **κινητικές αναπηρίες** που υπερβαίνουν σε ποσοστό το εξήντα επτά τοις εκατό **(67%)**.
- ❖ Αυτοκίνητα, δίτροχα, τρίτροχα κλπ που αποτελούν **άμεσο αντικείμενο εμπορικής δραστηριότητας. π. χ** επιχείρηση εμπορίας αυτοκινήτων, μοτοσικλετών κλπ.
- ❖ **Αγορά Ε .Δ.Χ., Φ.Δ.Χ. από αυτοκινητιστή.** Εξαιρείται γενικώς του τεκμηρίου η αγορά πάγιου εξοπλισμού επαγγελματικής χρήσης από πρόσωπα που ασκούν εμπορική ή γεωργική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα.

3.2.2.2.Αγορά σκαφών αναψυχής, αεροσκαφών κλπ.

Τεκμήριο αποτελεί όχι μόνο το τίμημα που καταβλήθηκε για την αγορά του σκάφους, αεροσκάφους κλπ αλλά και τα υπόλοιπα έξοδα που την επιβαρύνουν και τα οποία έχουν καταβληθεί, όπως φόροι, τέλη, δασμοί, εκτελωνιστικά, μεσιτείες κλπ.

Εξαιρούνται όσα αποτελούν το άμεσο αντικείμενο εμπορικής δραστηριότητας.

Η δαπάνη που καταβλήθηκε για την αγορά βάρκας με κουπιά λαμβάνεται υπόψη στον προσδιορισμό του τεκμηρίου αγοράς. Εξαιρείται μόνο από την τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης.

3.2.2.3.Αγορά κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας.

Κινητά πράγματα μεγάλης αξίας είναι αυτά που η αξία τους είναι πάνω από 5.000 ευρώ. Κοσμήματα, πίνακες, τάπητες, γούνες κλπ. Αν η αξία κάθε πράγματος είναι μικρότερη του ποσού αυτού, τα αγορασθέντα όμως πράγματα αποτελούν κατά τις συναλλακτικές αντιλήψεις ενιαίο σύνολο, τότε για τον υπολογισμό της αξίας λαμβάνεται υπόψη η αξία όλων αυτών των πραγμάτων εφόσον υπερβαίνει τις 5.000 ευρώ.

Εξαιρούνται και συνεπώς δεν αποτελούν τεκμήριο

- ❖ Από 01/01/2003 δαπάνη που καταβλήθηκε για αγορά αρδευτικού εξοπλισμού γεωργικής επιχείρησης.
- ❖ Από 01/01/2005 η δαπάνη που καταβλήθηκε για αγορά πάγιου επαγγελματικού εξοπλισμού από επιτηδευματία που ασκεί ατομική εμπορική ή γεωργική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα.
- ❖ Όσα αποτελούν το άμεσο αντικείμενο εμπορικής δραστηριότητας.

Καταργήθηκαν:

- το τεκμήριο αγοράς επιχειρήσεων οποιασδήποτε νομικής μορφής.
- Το τεκμήριο σύστασης και αύξησης κεφαλαίου ατομικών επιχειρήσεων, Ο.Ε., Ε.Ε.,Ε.Π.Ε., και αστικών εταιριών, κοινωνιών και κοινοπραξιών.

- Το τεκμήριο αγοράς εταιρικών μερίδων και χρεογράφων και η αγορά μετοχών μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο.
- Το τεκμήριο χορήγησης δανείων και των προσωρινών διευκολύνσεων ή καταθέσεων στις εταιρείες.

3.2.2.4.Αγορά ακινήτων (διαμερισμάτων, οικοπέδων, αγροκτημάτων κλπ) και ανέγερση οικοδομών και κατασκευή πισίνας.

Στην αγορά ακινήτων (οικοπέδων, καταστημάτων, γραφείων, αέρα οικοδομών κτλ) ή χρονομεριστική μίσθωση ή χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) ακινήτων, στην Ελλάδα ή στο Εξωτερικό, τεκμήριο υπάρχει μόνο για τα φυσικά πρόσωπα και όχι για μέλη της εταιρίας, όταν η εταιρία αγοράζει ακίνητο. Τεκμήριο αποτελεί η αντικειμενική αξία του ακινήτου αν αυτό βρίσκεται σε περιοχή που ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού των αξιών, ή η αγοραία αξία του όπως αυτή προσδιορίζεται από φορολογική αρχή αν αγοραστεί ακίνητο εκτός αντικειμενικού προσδιορισμού εκτός αν δηλωθεί μεγαλύτερη αξία οπότε λαμβάνεται υπόψη η μεγαλύτερη. Η αξία αγοράς προσαυξάνεται και με τα υπόλοιπα έξοδα που έγιναν, όπως ο φόρος μεταβίβασης, τα συμβολαιογραφικά έξοδα, αμοιβή μεσιτών κλπ.

Αν το ακίνητο αγορασθεί με **δόσεις** τεκμήριο αγοράς αποτελεί το ποσό της δόσης. Αν υπάρχει **συνιδιοκτησία** αγοράς ακινήτου, η δαπάνη κατανέμεται ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής.

Αν πραγματοποιηθεί αγορά ακινήτου κατά **επικαρπία** και κατά **ψιλή κυριότητα** από διαφορετικά πρόσωπα, τότε η δαπάνη αγοράς επιμερίζεται στα πρόσωπα αυτά, ανάλογα με τα ποσοστά που προβλέπονται από τη φορολογία κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών.

- Σε περίπτωση σύστασης **ισόβιας ή αορίστου χρόνου επικαρπίας**, ως αξία επικαρπίας λαμβάνεται ποσοστό της αξίας της πλήρους κυριότητας ανάλογα με την ηλικία του επικαρπωτή.

Στα 8/10 αν ο επικαρπωτής δεν έχει υπερβεί το 20ο έτος της ηλικίας του.

Στα 7/10 αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το 20ο

Στα 6/10 αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το 30ο

Στα 5/10 αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το 40ο

Στα 4/10 αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το 50ο

Στα 3/10 αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το 60ο

Στα 2/10 αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το 70ο

Στα 1/10 αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το 80ο

- Σε περίπτωση σύστασης **επικαρπίας για ορισμένο χρόνο**, η αξία της επικαρπίας υπολογίζεται σε ποσοστό της αξίας της πλήρους κυριότητας, το οποίο ορίζεται ίσο με το 1/20 της αξίας αυτής για κάθε έτος διάρκειας, με τον περιορισμό ότι η αξία της επικαρπίας αυτής δεν μπορεί να υπερβεί τα 8/10 της αξίας της πλήρους κυριότητας. Μέρος του έτους λογίζεται ολόκληρο έτος. Η αξία της ψιλής κυριότητας αποτελεί τεκμήριο και βρίσκεται αν

από την αξία της πλήρους κυριότητας αφαιρέσουμε την αξία της επικαρπίας. Η ψιλή κυριότητα δεν φορολογείται αμέσως αλλά όταν θα συνενωθεί σε αυτήν η επικαρπία. Μπορεί όμως ο φορολογούμενος αν το επιθυμεί με δήλωση του ή με αίτηση που θα την υποβάλλει οποτεδήποτε να ζητήσει τη φορολόγηση της ψιλής κυριότητας. Ο φόρος επιβάλλεται για το ποσοστό της αξίας της πλήρους κυριότητας για το οποίο δεν είχε υπαχθεί στο φόρο ο ψιλός κύριος.

Η αγορά οικοπέδου από επιτηδευματίες που ασχολούνται επαγγελματικά με την ανέγερση και πώληση οικοδομών αποτελεί τεκμήριο. Αντίθετα δεν αποτελεί τεκμήριο, το ποσό της δαπάνης που καταβάλλεται για την τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείου.

Από το τεκμήριο αγοράς ακινήτων **απαλλάσσεται η αγορά πρώτης κατοικίας** που αγοράζεται από ενήλικο και η επιφάνεια της είναι μέχρι 120 τ. μ. Αν τυχόν η επιφάνεια είναι πάνω από 120 τ. μ. το τεκμήριο αγοράς λαμβάνεται μόνο για τα επιπλέον μέτρα. Η αξία **αγοράς οικοπέδου για ανέγερση πρώτης κατοικίας** αποτελεί ποσό τεκμαρτής δαπάνης, ενώ το κόστος ανέγερσης δεν αποτελεί τεκμήριο. Όταν αγορασθεί οικόπεδο που έχει μέσα σπίτι το οποίο αποτελεί την πρώτη κατοικία για τον αγοραστή και η επιφάνεια του είναι μέχρι 120 τ. μ. για τον υπολογισμό του τεκμηρίου δεν χρειάζεται να δικαιολογηθεί το ποσό της αγοράς του κτίσματος και του τμήματος του οικοπέδου που αναλογεί στο κτίσμα. Τεκμήριο αγοράς αποτελεί μόνο η αξία του υπολοίπου οικοπέδου που αντιστοιχεί στο ποσοστό της μη καλυπτόμενης επιφάνειας.

Δεν θεωρείται ότι αποκτάται πρώτη κατοικία, αν ο υπόχρεος, ο άλλος σύζυγος και τα τέκνα που τους βαρύνουν έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας, ή ισόβιας επικαρπίας ή οίκησης, εξ ολοκλήρου ή επί ιδανικού μεριδίου, σε άλλη οικία ή οικίες, εφόσον το άθροισμα της συνολικής επιφάνειας που τους αντιστοιχεί υπερβαίνει τα 70 τ. μ. τα οποία προσαυξάνονται κατά 20 τ. μ. για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και κατά 25 τ. μ. για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα.

Επιφάνεια	Οικογενειακή κατάσταση
πάνω από 70 τ. μ	Έγγαμος, άγαμος, διαζευγμένος ή χήρος
Πάνω από 90 τ. μ.	Έγγαμος με ένα παιδί
Πάνω από 110 τ. μ.	Έγγαμος με δύο παιδιά
Πάνω από 135 τ. μ.	Έγγαμος με τρία παιδιά

Εξαιρέσεις από το τεκμήριο αγοράς ή ανέγερσης ακινήτων

- Η αγορά πρώτης κατοικίας να γίνεται από **ενήλικο** και όχι ανήλικο.
- Η αγορά πρώτης κατοικίας να γίνεται κατά δικαίωμα **πλήρους κυριότητας**.
- Το εμβαδόν της πρώτης κατοικίας να μην υπερβαίνει τα **120 τ. μ.**

Για την ανέγερση οικοδομής ή την κατασκευή πισίνας ως τεκμήριο λαμβάνεται το ποσό το οποίο δηλώνεται από τον φορολογούμενο, το οποίο πρέπει να είναι το πραγματικό και δεν μπορεί να

είναι μικρότερο από αυτό που προσδιορίζεται με βάση τα αντικειμενικά κριτήρια για την κατασκευή οικοδομών, για οικοδομές που η άδεια τους εκδόθηκε μετά τις 31-12-1994.

Η δαπάνη ανέγερσης οικοδομής σε οικόπεδο **ανηλίκου**, το οποίο έχει περιέλθει σε αυτόν λόγω γονικής παροχής, βαρύνει το γονέα με το μεγαλύτερο εισόδημα.

Εξαιρείται η δαπάνη ανέγερσης οικοδομής

- από ατομική επιχείρηση που αναλαμβάνει κατά κύριο επάγγελμα την ανέγερση οικοδομών
- και η ανέγερση οικοδομής ως πρώτη κατοικίας.

3.2.2.5. Δωρεές, γονικές παροχές, χορηγίες χρηματικών ποσών.

Τα χρηματικά ποσά των δωρεών, των γονικών παροχών και των χορηγιών **αποτελούν τεκμήριο αν είναι πάνω από 300 ευρώ ετησίως** ανεξάρτητα αν έγιναν στο ίδιο ή σε διαφορετικό πρόσωπο. Το όριο των 300 ευρώ ισχύει χωριστά για κάθε σύζυγο και αν το εισόδημα του συζύγου που έκανε την δωρεά ή τη γονική παροχή δεν αρκεί για να καλύψει τη συνολική δαπάνη τεκμηρίων αυτή καλύπτεται από το οικογενειακό εισόδημα.

Μέχρι ένα ύψος ανάλογα με το βαθμό συγγένειας το ποσό που δίδεται ως δωρεά αποτελεί μεν τεκμήριο στη φορολογία εισοδήματος για αυτόν που το δωρίζει έχει όμως μηδενικό φόρο δωρεάς.

Τα ποσά που έχουν μηδενικό φόρο δωρεάς είναι τα εξής:

Κατηγορίες	Ποσό χωρίς φόρο
A κατηγορία (σύζυγος, παιδιά, γονείς, εγγόνια κλπ.)	Μέχρι 95.000 ευρώ
B κατηγορία (παππούδες, προπαππούδες, αδέρφια, θείοι, πεθερικά, πατριοί, μητρίες, γαμπροί, νύφες κλπ)	Μέχρι 20.0000 ευρώ
Γ κατηγορία (ξαδέλφια, ανίψια, μακρινοί συγγενείς, φίλοι, γνωστοί, κλπ)	Μέχρι 6.000 ευρώ

Εξαιρέσεις από το τεκμήριο:

α)οι δωρεές προς το Δημόσιο, τους Δήμους και τις κοινότητες του Κράτους, τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, τα Κρατικά και Δημοτικά Νοσηλευτικά Ιδρύματα και τα νοσοκομεία, που αποτελούν Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και τα προνοιακά ιδρύματα του ευρύτερου δημόσιου τομέα (Κρατικά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου), ως και τα προνοιακά ιδρύματα ιδιωτικού δικαίου των οποίων οι δαπάνες λειτουργίας καλύπτονται τουλάχιστον κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%) με επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

β) Ομοίως, εξαιρούνται **οι δωρεές ή χορηγίες προς τα κοινωφελή ιδρύματα**, τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που νόμιμα έχουν συσταθεί ή συνιστώνται και τα οποία επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς, καθώς και τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που νόμιμα υπάρχουν ή συνιστώνται, εφόσον επιδιώκουν σκοπούς πολιτιστικούς.

3.2.2.6. Τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείων, δάνεια προς τρίτους.

Τα ποσά που καταβλήθηκαν για την τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείων ή πιστώσεων ή χρεώσεων γενικά, τα οποία εξοφλήθηκαν μέσω πιστωτικών καρτών και όχι με μετρητά, για αγορά αγαθών που **δεν είναι καταναλωτικά**. (αυτοκίνητα, πίνακες ζωγραφικής, μηχανάκια, κινητά πράγματα αξίας άνω από 5.000 ευρώ ...).

Εξαιρέσεις από το τεκμήριο:

- Από 01-01-2003 η τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείου που έχει ληφθεί για αγορά **εξοπλισμού γεωργικής εκμετάλλευσης**
- Από 01-01-2003 η αγορά οικοπέδου από επιτηδεύματιες που ασχολούνται επαγγελματικά με την **ανέγερση και πώληση οικοδομών**.
- Από 01-01-2001 η τοκοχρεωλυτική απόσβεση των χρεώσεων των πιστωτικών καρτών εφόσον αφορούν **αγορά καταναλωτικών αγαθών**.

Η χορήγηση δανείου ή διευκολύνσεων από φυσικό πρόσωπο σε εταιρεία οποιασδήποτε νομικής μορφής στην οποία **δεν είναι μέλος ή μέτοχος, αποτελεί τεκμήριο, εκτός** αυτών που χορηγούνται προς ατομικές επιχειρήσεις ή εταιρείες ή κοινωνίες ή κοινοπραξίες **από τα μέλη ή τους μετόχους τους** που δεν αποτελούν τεκμήριο.

Σε περίπτωση που το δάνειο χορηγήθηκε **για αγορά πρώτης κατοικίας** θα ληφθούν υπόψη μόνο οι τόκοι αν πρόκειται για κατοικία μέχρι 120 τ. μ. Αν όμως πρόκειται για κατοικία μεγαλύτερη των 120 τ. μ. τότε ως τεκμήριο λαμβάνεται τόσο το ποσό του χρεολυσίου που αναλογεί επιμεριστικά για πάνω από τα 120 τ. μ. όσο και οι τόκοι, δηλαδή το συνολικό ποσό. (και οι τόκοι υπερημερίας αν τυχόν πληρώθηκαν).

Από 01-01-2003 δεν ισχύει το τεκμήριο αγοράς, σύστασης και αύξησης κεφαλαίων οποιασδήποτε μορφής επιχείρησης όπως:

- ✓ Αγορά χρεογράφων γενικά, ομολόγων ή άλλων τίτλων του Δημοσίου.
- ✓ Αγορά μετοχών εισηγμένων ή μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο.
- ✓ Σύστασης Α.Ε, Ε.Π.Ε., Ο.Ε, Ε.Ε., Κοινωνίας, Κοινοπραξίας, ατομικής επιχείρησης κλπ ή συμμετοχής σε αύξηση μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου.
- ✓ Αγορά εταιρικών μεριδίων ή μερίδων κλπ

3.2.3. Πότε δεν εφαρμόζονται τα τεκμήρια

Τα τεκμήρια με βάση την ετήσια συνολική δαπάνη, που υπολογίζεται, σύμφωνα με τα άρθρα 16 και 17, δεν εφαρμόζονται όταν η διαφορά μεταξύ του εισοδήματος που δηλώθηκε από το φορολογούμενο, τη σύζυγο του και τα πρόσωπα που τους βαρύνουν, και της συνολικής ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης αυτών είναι μικρότερη από ποσοστό 20% του εισοδήματος που δηλώθηκε με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση το ίδιο έτος.

3.2.4. Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμού φόρου αυτής (άρθρο 19)

Η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του συνολικού πραγματικού εισοδήματος (από όλες τις πηγές) το οποίο δηλώνεται από το φορολογούμενο, τη σύζυγο και τα μέλη που συνοικούν μαζί τους και τους βαρύνουν και της συνολικής τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης και απόκτησης περιουσιακών στοιχείων των ίδιων προσώπων, προσαυξάνει τα εισοδήματα που δηλώνονται ή προσδιορίζονται από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. κατά το ίδιο οικονομικό έτος του φορολογουμένου ή της συζύγου του κατά περίπτωση, από εμπορικές επιχειρήσεις (εισοδήματα Δ' πηγής), ή ελευθέρια επαγγέλματα (εισοδήματα Ζ' πηγής). Αν δεν δηλώνονται εισοδήματα από τις πηγές αυτές, τότε ολόκληρη η διαφορά θεωρείται ως εισόδημα της παραγράφου 3 του άρθρου 48 του Ν. 2238/94 (εισόδημα από πηγή που δεν ανήκει σε καμία κατηγορία της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Ν. 2238/94), το οποίο φορολογείται στο όνομα του υπόχρεου ή της συζύγου του, ανάλογα σε βάρος ποιου προκύπτει η παραπάνω διαφορά.

Επίσης, ορίζει ενδεικτικές περιπτώσεις εισοδημάτων ή εσόδων που περιορίζουν ή και καλύπτουν τη διαφορά αυτή (μεταξύ τεκμαρτής δαπάνης και πραγματικών εισοδημάτων).

3.2.5. Πως μπορεί να καλυφθούν τα τεκμήρια διαβίωσης

Το τεκμήριο δηλαδή η διαφορά μεταξύ του πραγματικού εισοδήματος και της τεκμαρτής δαπάνης μηδενίζεται ή περιορίζεται με:

- 1) **Πραγματικά εισοδήματα** του ιδίου του φορολογουμένου της συζύγου του ή των προσώπων που συνοικούν και τον βαρύνουν τα οποία απαλλάσσονται από τον φόρο ή φορολογούνται κατά ειδικό τρόπο ή δεν θεωρούνται εισόδημα.
- 2) **χρηματικά ποσά** που δεν θεωρούνται εισόδημα
- 3) χρηματικά ποσά που προέρχονται από **εκποίηση περιουσιακών στοιχείων**.
- 4) **εισαγωγή συναλλάγματος** που δεν εκχωρείται υποχρεωτικά στην Τράπεζα της Ελλάδος εφόσον δικαιολογείται η απόκτηση του στην αλλοδαπή. Δεν απαιτείται η δικαιολόγηση του συναλλάγματος για τα πρόσωπα:
  - ✓ Που κατοικούν μόνιμα στο εξωτερικό
  - ✓ Που είχαν μείνει τρία (3) χρόνια στην αλλοδαπή και η εισαγωγή του συναλλάγματος γίνεται μέσα σε δύο (2) χρόνια από την μετοικεσία τους.

- ✓ Που είχαν διαμείνει πέντε (5) τουλάχιστον συνεχή χρόνια στην αλλοδαπή και το επικαλούμενο ποσό προέρχεται από καταθέσεις στο όνομα τους ή στο όνομα του άλλου συζύγου σε τράπεζα της Ελλάδας ή σε υποκατάστημα Ελληνικής τράπεζας στο εξωτερικό κατά το χρόνο που διέμεναν στην αλλοδαπή ή από καταθέσεις τους μέσα σε ένα (1) χρόνο από τη μετοικεσία τους στην Ελλάδα χωρίς το συνάλλαγμα αυτό να έχει επανεξαχθεί στην αλλοδαπή.

5) **Δάνεια** τα οποία έχουν ληφθεί και αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία που φέρουν βέβαιη ημερομηνία. Ειδικά τα δάνεια που επικαλείται ο φορολογούμενος πρέπει να έχουν ληφθεί πριν τη πραγματοποίηση της πράξης που αποτελεί τεκμήριο.

6) **Δωρεές ή γονικές παροχές** εφόσον η σχετική δήλωση για αυτές έχει υποβληθεί μέχρι τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο πραγματοποιήθηκε η δαπάνη.

7) **Ανάλωση κεφαλαίου** που αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο. Για τον προσδιορισμό του κεφαλαίου κάθε έτους από τα πραγματικά εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα απαλλαγεί από το φόρο, εκπίπτουν οι δαπάνες που προσδιορίζονται στα άρθρα 16 και 17. Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν δαπάνες με βάση το άρθρο 16 ή αν το ποσό τους είναι μικρότερο από το τις δύο χιλιάδες εννιακόσια (2.900) ευρώ, το ποσό που πρέπει να εκπέσει αντί αυτών προσδιορίζεται με βάση την κοινωνική, οικονομική και οικογενειακή κατάσταση των φορολογουμένων και των αποδεδειγμένων δαπανών διαβίωσής τους και σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερο των δύο χιλιάδων εννιακοσίων (2.900) ευρώ.

8) **κέρδη από λαχεία, Προ – πό και από παρόμοια παιχνίδια.** Λαμβάνονται υπόψη τα καθαρά ποσά αφού έχει αφαιρεθεί ο φόρος. Εξαιρέση αποτελούν τα κέρδη από καζίνα, τα οποία δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη για κάλυψη τεκμηρίων καθώς δεν αναγράφονται σε κέρδη αλλά σε εξαργύρωση μάρκων κάποια δεδομένη χρονική στιγμή.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την αναγνώριση των ποσών αυτών είναι να αναγράφονται στις δηλώσεις και να αποδεικνύονται από νόμιμα έγγραφα.

3.2.6. Κριτική θεώρηση των φορολογικών τεκμηρίων

Τα τεκμήρια εισοδήματος από την πρώτη στιγμή της εφαρμογής τους αποτέλεσαν αντικείμενο κριτικής θεώρησης από συνταγματολόγους και απασχόλησαν τα διοικητικά δικαστήρια της χώρας μας κατά την επίλυση των σχετικών διαφορών. Αποτέλεσμα των κριτικών αυτών θεωρήσεων, ήταν ότι διατυπώθηκαν δύο αντίθετες απόψεις. Η μία τάσσεται **υπέρ** της συνταγματικότητας των φορολογικών τεκμηρίων, η δε άλλη **κατά**.

Υπέρ της συνταγματικότητας των φορολογικών τεκμηρίων τάχθηκε αρχικά η **νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων**, ακόμη και την εποχή που αυτά ίσχυαν ως απολύτως αμάχητα. Χαρακτηριστική είναι η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας 1647/1994. Σύμφωνα με το

σκεπτικό της απόφασης αυτής, ένα φορολογικό τεκμήριο για να είναι σύμφωνο με τους συνταγματικούς κανόνες, θα πρέπει τόσο η βάση όσο και το συμπέρασμα αυτού να συνάδουν προς τα δεδομένα της κοινής πείρας, αρκεί να θεσπίζεται κατά τρόπο γενικό, απρόσωπο και μαχητό. Παράλληλα, επισημάνθηκε ότι τα φορολογικά τεκμήρια δεν αντιβαίνουν στο θεμελιώδες συνταγματικό δικαίωμα δικαστικής προστασίας, γιατί θεσπίζονται ως μαχητά υπό την έννοια ότι ο φορολογούμενος έχει τη δυνατότητα να τα ανατρέψει εφόσον συντρέχουν οι συγκεκριμένοι αναφερόμενοι από τη νομοθεσία λόγοι.

Κατά της συνταγματικότητας των φορολογικών τεκμηρίων τάχθηκαν αρχικά τα **κατώτερα διοικητικά δικαστήρια** της χώρας μας, καθώς και το μεγαλύτερο μέρος της **επιστήμης**. Κατ' αρχήν υποστηρίχθηκε ότι τα φορολογικά τεκμήρια δύσκολα συμβιβάζονται με τις αρχές της ισότητας και της νομιμότητας του φόρου. Ο συλλογισμός που χρησιμοποίησαν οι δικαστικές αποφάσεις ότι δηλαδή τα τεκμήρια αυτά ανταποκρίνονται στα δεδομένα της κοινής πείρας, δεν στάθηκε ικανός να πείσει τους εκπροσώπους της επιστήμης. Τα διδάγματα της κοινής πείρας αποτελούν μια γενική κατευθυντήρια αρχή που δεν έχει κανονιστικό περιεχόμενο και δεν μπορεί να εξομοιωθεί με κανόνα δικαίου. Για τους λόγους αυτούς αποτελεί μια έννοια αισθητά αόριστη και για το λόγο αυτό αφήνει σημαντικά περιθώρια στο δικαστή για υποκειμενική κρίση και εκτίμηση. Υποστηρίζεται ότι η ερμηνευτική αυτή προσέγγιση των διοικητικών δικαστηρίων με τη θέση που λαμβάνουν σε σχέση με την αξιολόγηση της συνταγματικότητας των φορολογικών τεκμηρίων, μετατρέπονται σε βοηθητικά όργανα υποστήριξης της νομοθετικής εξουσίας παραβιάζοντας την αρχή της διάκρισης των εξουσιών. Ο νομοθετικός περιορισμός των περιπτώσεων που ο φορολογούμενος έχει δυνατότητα να ανατρέψει τα φορολογικά τεκμήρια, δεν φαίνεται να συμβιβάζεται με το **απαράγραπτο συνταγματικό ατομικό δικαίωμα της παροχής δικαστικής προστασίας**.

Η θέσπιση των φορολογικών τεκμηρίων στη χώρα μας, όσο και αν δεν συμβιβάζεται με τα φορολογικά συστήματα των ανεπτυγμένων οικονομικά κρατών, αποτέλεσε μια αναγκαία ιστορική πραγματικότητα, προκειμένου να αντιμετωπισθεί το έντονα αντικοινωνικό και δημοσιονομικό φαινόμενο της **φοροδιαφυγής των αυτοαπασχολούμενων**, κυρίως εμπόρων και ελεύθερων επαγγελματιών, που αποτελούν ένα μεγάλο μέρος του ενεργού πληθυσμού της χώρας μας, το μεγαλύτερο σε σχέση με τα άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, καθώς και της **παραοικονομίας** η οποία έχει λάβει στη χώρα μας ανησυχητικές διαστάσεις. Η κατάσταση αυτή άλλωστε έχει επισημανθεί κατά καιρούς από τους διεθνείς οργανισμούς στους οποίους μετέχει η Ελλάδα, όπως ο ΟΟΣΑ, το ΔΝΤ και η ΕΕ. Η αναγκαιότητα της χρησιμοποίησης του μέτρου αυτού από τη δημοσιονομική διοίκηση, για την ανεύρεση της φορολογητέας ύλης του εισοδήματος, αντισταθμίζει μερικώς τις ατέλειες και την **αναποτελεσματικότητα του φοροελεγκτικού μηχανισμού της δημοσιονομικής διοίκησης**. Στους υποστηρικτές της άποψης ότι ο τεκμαρτός προσδιορισμός του εισοδήματος παραβιάζει την αρχή της ισότητας και της καθολικότητας του φόρου θα μπορούσε να ανταχθεί η εξής παρατήρηση: Μήπως η φοροδιαφυγή και η παραοικονομία δεν παραβιάζουν τον παραπάνω κανόνα και μάλιστα σε βάρος μιας μεγάλης μερίδας του ελληνικού λαού, δηλαδή των μισθωτών και συνταξιούχων που δεν έχουν εκ των πραγμάτων τη δυνατότητα να αποκρύψουν το εισόδημα τους;

Με το θεσμό των φορολογικών τεκμηρίων **δεν φαίνεται να παραβιάζεται η αρχή της νομιμότητας του φόρου**, για τον απλούστατο λόγο ότι τα τεκμήρια προβλέπουν απλώς μέθοδο σύλληψης της φορολογητέας ύλης και δεν καθορίζουν τα βασικά στοιχεία του φόρου (υποκείμενο, αντικείμενο, συντελεστής, απαλλαγές και εξαιρέσεις).

Άλλωστε, η θέσπιση και εφαρμογή των φορολογικών τεκμηρίων έχει και μια ευρύτερη δημοσιονομική διάσταση. Δηλαδή, με τον τεκμαρτό προσδιορισμό του εισοδήματος ικανοποιείται και ο κλασικός κανόνας της **οικονομικότητας του φόρου**, σύμφωνα με τον οποίο έσοδα του κράτους θα πρέπει να εισπράττονται με όσο το δυνατό λιγότερες δαπάνες. Ο δε νομοθετικός περιορισμός των περιπτώσεων κατά τις οποίες είναι δυνατό να ανατραπούν τα τεκμήρια εξυπηρετεί ακριβώς αυτό τον κανόνα, γιατί αν τα τεκμήρια ήταν απεριορίστως μαχητά, τότε δεν θα ήταν δυνατό να ικανοποιήσουν τον σκοπό για τον οποίο θεσπίστηκαν. Δηλαδή, τη σύντομη και χωρίς υπερβολικό κόστος είσπραξη ενός μέρους των δημοσίων εσόδων.

Επίσης, με τη θέσπιση των φορολογικών τεκμηρίων περιορίζεται ο **ετεροχρονισμός** μεταξύ των εσόδων και δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού και έτσι το κράτος δεν αναγκάζεται να προσφεύγει, σε μεγάλη κλίμακα τουλάχιστον, στη μέθοδο της έκδοσης εντόκων γραμματίων για να καλύψει τις ανελαστικές δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού, με απώτερη συνέπεια την αύξηση του κυμαινόμενου δημόσιου χρέους.

Άλλωστε, με τα φορολογικά τεκμήρια προσδιορίζεται ένα ελάχιστο ποσοστό εισοδήματος του φορολογούμενου πολίτη, ο οποίος με την καταβολή του φόρου που αντιστοιχεί στο τεκμαρτό εισόδημα του δεν εξαντλείται και η φορολογική υποχρέωση του, αλλά κανονικά πρέπει να επακολουθήσει έλεγχος για την ανεύρεση του πραγματικού εισοδήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ

Η φορολογούσα αρχή για την επιβολή των φόρων χρησιμοποιεί **5 μεθόδους** εξεύρεσης της φορολογητέας ύλης.

1. Μέθοδος της δήλωσης. Ο ίδιος ο φορολογούμενος υποβάλλει στην αρμόδια φορολογική αρχή δήλωση με την φορολογητέα ύλη.

2. Μέθοδος της είσπραξης του φόρου στην πηγή με παρακράτηση. Τρίτο πρόσωπο, αυτός που καταβάλλει μισθούς, ημερομίσθια, αμοιβές, τόκους, μερίσματα κ. λ. π. υποχρεώνεται από το φορολογικό νόμο να παρακρατήσει το φόρο από τον υπόχρεο, και να τον αποδώσει στο Δημόσιο.

3. Μέθοδος του κατ αποκοπή εισοδήματος. Μέχρι και τη χρήση 1993 το εισόδημα αυτό ήταν προσυμφωνημένο μεταξύ του Δημοσίου και ορισμένες τάξεις φορολογουμένων. Από τη χρήση όμως 1994 έχουμε κατ αποκοπή εισόδημα μόνο σε Επιβατικά Δημοσίας Χρήσεως αυτοκίνητα – Φορτηγά Δημοσίας Χρήσεως αυτοκίνητα.

4. Μέθοδος του κατ αποκοπή φόρου. Η μέθοδος του κατ αποκοπή φόρου ισχύει από το οικονομικό έτος 1995 αποκλειστικά σε πλανόδιους λιανοπωλητές και λιανοπωλητές σε κινητές λαϊκές αγορές.

5. Μέθοδος των τεκμηρίων. Σε πολλές περιπτώσεις δεν είναι δυνατή η σύλληψη της φορολογητέας ύλης για τον λόγο αυτό κατ εξαίρεση ο φόρος εισοδήματος επιβάλλεται και επί μη πραγματικών, φανερών εισοδημάτων. Η πολιτεία επειδή δεν έχει τους κατάλληλους φοροελεγκτικούς μηχανισμούς για να συλλάβει τα αφανή εισοδήματα καθιέρωσε τα τεκμήρια.

Θα ασχοληθούμε με την ανάλυση της πρώτης μεθόδου. Την φορολογική δήλωση.

4.1. Ποιό έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν δήλωση.

Υποχρέωση υποβολής έχουν

- φυσικά και

- **μη φυσικά πρόσωπα** (σχολάζουσα κληρονομιά, ημεδαπές προσωπικές εταιρίες Ο.Ε, Ε.Ε. και ενώσεις επιτηδευματιών χωρίς νομική προσωπικότητα).

Δύο είναι τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη με βάση την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία προκειμένου ένα φυσικό πρόσωπο να φορολογηθεί για το εισόδημα του στην Ελλάδα:

1. **το κριτήριο της κατοικίας του φυσικού προσώπου.** Σύμφωνα με το κοινωνικό κριτήριο της κατοικίας, τα φυσικά πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στην Ελλάδα, φορολογούνται για τα συνολικά καθαρά εισοδήματα τους ανεξάρτητα αν προέρχονται από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή.
2. **το κριτήριο της πηγής του εισοδήματος.** Παράλληλα, χρησιμοποιεί και το οικονομικό κριτήριο της πηγής του εισοδήματος. Φορολογεί τα εισοδήματα των οποίων η πηγή βρίσκεται μέσα στα όρια της επικράτειας του, άσχετα από την ιθαγένεια και την κατοικία του δικαιούχου.

4.2. Κατηγορίες υπόχρεων.

1) Πρόσωπα που υποβάλλουν δήλωση ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος τους.

Υποχρεώνονται να υποβάλλουν φορολογική δήλωση όσοι το ετήσιο φορολογούμενο (πραγματικό ή τεκμαρτό) εισόδημα τους υπερβαίνει τα **3.000 ευρώ**, ανεξάρτητα αν είναι του φορολογουμένου ή της συζύγου του. Οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι πρέπει να υποβάλλουν δήλωση όταν το ετήσιο εισόδημα τους είναι πάνω από **6.000 ευρώ**.

Δεν υποχρεώνονται να υποβάλλουν δήλωση, όσοι έχουν εισοδήματα μέχρι 3.000 ευρώ ή εισοδήματα αποκλειστικά από μισθωτές υπηρεσίες μέχρι 6.000 ευρώ, εκτός και αν υποχρεώνονται να υποβάλλουν δήλωση από άλλη αιτία. (π. χ αγορά ακινήτου κλπ).

2) Πρόσωπα που υποβάλλουν δήλωση ανεξάρτητα από ύψος εισοδήματος.

Ανεξάρτητα από το αν έχουν φορολογητέο ή όχι εισόδημα, υποβάλλουν δήλωση, όσοι έχουν στην κυριότητα τους ή με οποιοδήποτε τρόπο διατηρούν στην κατοχή τους:

- επιβατικό αυτοκίνητο Ι.Χ.
- ημιφορτηγό, (εκτός από αγροτικό ημιφορτηγό)
- αυτοκίνητο μικτής χρήσης

- αυτοκίνητο τύπου .IEEP
- αεροσκάφος,
- κότσο ή θαλαμηγό ή άκατο ή σκάφος αναψυχής,

Εξαιρούνται από την υποχρέωση όσοι κατέχουν ή διατηρούν αυτοκίνητα που απαλλάσσονται από την τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης και ένα σκάφος αναψυχής ολικού μήκους μέχρι 10 μέτρα και δεν είχε ναυτολογημένο πλήρωμα για ολόκληρο το χρόνο ή για μικρότερο χρονικό διάστημα.

Η ίδια υποχρέωση για υποβολή δήλωσης υπάρχει όταν τα πιο πάνω περιουσιακά στοιχεία ανήκουν στη σύζυγο ή τα προστατευόμενα μέλη ή αν ανήκουν σε εταιρία στην οποία μετέχει ως εταίρος, διαχειριστής εταίρος ή πρόκειται για πρόεδρο, διοικητή, διευθύνοντα ή εντεταλμένο σύμβουλο Ανώνυμης Εταιρίας.

3) Ποιοι άλλοι υποχρεώνονται να υποβάλλουν δήλωση.

1. Όσοι δηλώνουν ζημιές από εμπορική ή γεωργική επιχείρηση ανεξάρτητα αν το εισόδημα είναι μικρότερο από 3.000 ευρώ.
2. Όσοι ασκούν ατομική επιχείρηση ή ελεύθερο επάγγελμα.
3. Όσοι μετέχουν σε Ο.Ε, Ε.Ε, ΕΠΕ, κοινοπραξία, κοινωνία ή αστική εταιρία που ασκεί επιχείρηση ή επάγγελμα.
4. Όσοι έχουν ακαθάριστο εισόδημα από εκμίσθωση ακινήτων πάνω από 600€το χρόνο.
5. Όσοι αγοράζουν ακίνητα ή ανεγείρουν οικοδομή.
6. Όσοι αγοράζουν αυτοκίνητα, πλοία αναψυχής και αεροσκάφη.
7. Όσοι διατηρούν μια ή περισσότερες δευτερεύουσες κατοικίες συνολικής επιφάνειας πάνω από 150 τμ ή κατοικούν σε οικοδομή πάνω από 200 τμ.
8. Όσοι έχουν άδεια της αρμόδιας αρχής να πουλάνε πλανοδίως ή στις λαϊκές αγορές εμπορεύματα.
9. Όσοι έχουν γεωργικό εισόδημα και δεν είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, ανεξάρτητα από το ύψος του επιστρεφόμενου Φ.Π.Α που εισέπραξαν.
10. Όσοι απέκτησαν μέσα στο έτος ακίνητα με πλήρη κυριότητα ή επικαρπία επί ακινήτων ή ψιλή κυριότητα ή δικαίωμα χρήσης ή οίκησης σε αυτά.
11. Όσοι έχουν υποχρέωση υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων (Ε9) λόγω μεταβολής της περιουσιακής ή οικογενειακής κατάστασης τους.

12. Όσοι προσκληθούν εγγράφως από τον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ (με προθεσμία εντός 30 ημερών).

4) Αγρότες που πρέπει να υποβάλλουν δήλωση.

1. Όσοι είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες πρέπει να υποβάλλουν δήλωση όταν το ετήσιο καθαρό γεωργικό τους εισόδημα είναι πάνω από 3.000 ευρώ.

2. Όσοι είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες και λαμβάνουν επιδοτήσεις πάνω από 1.500 ευρώ για προϊόντα φυτικής παραγωγής ή για προϊόντα ζωικής παραγωγής πάνω από 2.250 ευρώ.

3. Όσοι αγρότες παίρνουν καλλιεργητικά δάνεια πάνω από 5.900 ευρώ ή όταν το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού τους στην τράπεζα από καλλιεργητικά δάνεια την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους είναι πάνω από 5.900 ευρώ.

4. Όσοι αγρότες είναι κύριοι ή επικαρπωτές ή νομείς ή κάτοχοι γεωργικής γης και την καλλιεργούν υπό μορφή θερμοκηπίων σε έκταση από δύο στρέμματα και πάνω.

5. Όσοι εισέπραξαν μέσα στο 2009 επιστρεφόμενο ποσό ΦΠΑ από 881 ευρώ και πάνω.

4.3. Πίνακας υπόχρεων για υποβολή φορολογικής δήλωσης .

ΥΠΟΧΡΕΟΙ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ
Όλοι οι φορολογούμενοι	Ετήσιο εισόδημα πάνω από 3.000
Μισθωτοί συνταξιούχοι αποκλειστικά	Ετήσιο εισόδημα πάνω από 6.000
Κύριος ή κάτοχος ο ίδιος, η σύζυγός ή τα προστατευόμενα μέλη, είτε οι εταιρίες που μετέχουν ως εταίροι, διαχειριστές εταίροι, πρόεδροι, διοικητές, διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι Α.Ε	Αυτοκινήτου επιβατικού Ι.Χ που υπάγεται στα τεκμήρια διαβίωσης, ή ημιφορτηγού ή μικτής χρήσης ή τύπου JEEP. Εξαιρούνται τα αγροτικά. Αεροσκάφους, κότερου, θαλαμηγού, σκάφους αναψυχής, εξαιρούνται ένα σκάφος μέχρι 10 μέτρα χωρίς πλήρωμα..
Όσοι ασκούν	Ατομική επιχείρηση ή ελεύθερο επάγγελμα
Όσοι έχουν	Ζημίες από εμπορική ή γεωργική επιχ/ση
Όσοι μετέχουν σε	Ο.Ε, Ε.Ε, ΕΠΕ, κοινοπραξία, κοινωνία, αστική εταιρία που ασκεί επιχ/ση ή επάγγελμα.
Όσοι έχουν ενοίκια	Από ακίνητα πάνω από 600€ ετησίως
Όσοι αγοράζουν ή ανεγείρουν	Αγοράζουν ακίνητα, αυτοκίνητα, πλοία αναψυχής, αεροσκάφη ή ανεγείρουν οικοδομή
Όσοι απέκτησαν	Μέσα στο 2009 ακίνητα κατά πλήρες δικαίωμα ή όχι
Όσοι κατοικούν	Σε κύρια κατοικία πάνω από 200 τμ

Όσοι διατηρούν	Μία ή περισσότερες δευτερεύουσες κατοικίες με συνολική επιφάνεια πάνω από 150 τμ
Αγρότες με εισόδημα	Ετήσιο εισόδημα πάνω από 3.000€
Αγρότες με επιδοτήσεις	Επιδοτήσεις πάνω από 1.500€ ετησίως για προϊόντα φυτικής παραγωγής
Αγρότες με επιστρεφόμενο Φ.Π.Α	Επιστρεφόμενο Φ.Π.Α πάνω από 881€ ετησίως
Αγρότες με δάνεια	Όσοι παίρνουν καλλιεργητικά δάνεια πάνω από 5.900€ ή το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού δανείου την 31/12 είναι πάνω από 5.900€
Οι αγρότες που κατέχουν ή καλλιεργούν	Είναι κύριοι, επικαρπωτές, νομείς ή κάτοχοι, γεωργικής γης που την καλλιεργούν ως θερμοκήπιο σε επιφάνεια πάνω από δύο στρέμματα
Επάγγελμα άλλο (όχι αγρότης)	Γεωργικό εισόδημα, επιδοτήσεις, επιστροφή Φ.Π.Α ανεξάρτητα από το ύψος τους
Όσοι με άδεια της αρμόδιας αρχής	Πουλάνε πλανοδίως ή στις λαϊκές αγορές
Όσοι προσκληθούν	Εγγράφως από τον προϊστάμενο της ΔΟΥ

4.4. Υποβολή δήλωσης συζύγων.

1. Η δήλωση των συζύγων.

Κατά τη διάρκεια του γάμου οι σύζυγοι υποβάλλουν κοινή δήλωση. Υπόχρεος σε επίδοση είναι ο σύζυγος. Ο υπολογισμός του φόρου ενεργείται χωριστά στο εισόδημα κάθε συζύγου. Ζημιά του εισοδήματος του ενός συζύγου δεν συμψηφίζεται με τα εισοδήματα του άλλου συζύγου.

Το εισόδημα του ενός συζύγου προστίθεται στο εισόδημα του άλλου συζύγου στο όνομα του και φορολογείται μαζί όταν προέρχεται από επιχείρηση που εξαρτάται οικονομικά από τον άλλο σύζυγο. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις τα εισοδήματα που δηλώνονται φορολογούνται ξεχωριστά για κάθε έναν.

Οι σύζυγοι υποβάλλουν ξεχωριστή δήλωση όταν:

- α) Έχει διακοπεί η έγγαμη συμβίωση κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης,
- β) Ο ένας από τους δυο συζύγους είναι σε κατάσταση πτώχευσης,
- γ) Ο ένας από τους δυο συζύγους έχει υποβληθεί σε δικαστική συμπαράσταση.

Μεταφερόμενα ποσά μεταξύ των συζύγων.

Σε περίπτωση υποβολής κοινής δήλωσης των συζύγων αν δεν προκύπτει ποσό φόρου για τον ένα σύζυγο ή αν αυτό που προκύπτει είναι μικρότερο από το σύνολο των μειώσεων που προκύπτουν από τα ποσά φόρου για **ιατρική και νοσοκομειακή περίθαλψη, για ενοίκια κύριας κατοικίας και ενοίκια παιδιών που σπουδάζουν, για ασφάλιστρα ζωής, για ιδιαίτερα μαθήματα και φροντιστήρια και για μείωση των παραμεθορίων περιοχών** ολόκληρο το ποσό των μειώσεων αυτών ή η διαφορά που προκύπτει μειώνει το φόρο του άλλου συζύγου. Εκτός από τα πιο πάνω ποσά που μειώνουν το ποσό του οφειλόμενου φόρου αν υπάρχουν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που λόγω **αναπηρίας από 67 %** και πάνω δικαιούνται έκπτωση από το εισόδημα χωρίς δικαιολογητικά 2.400 ευρώ και δεν υπάρχει εισόδημα φορολογούμενο ή αυτό που υπάρχει είναι κατώτερο από το ποσό της δαπάνης ολόκληρο το ποσό ή η διαφορά του μεταφέρεται και προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου για να αφαιρεθεί από το φορολογητέο εισόδημα του.

Μεταφορά για τα αφορολόγητα ποσά των παιδιών.

Ανάλογα με τον αριθμό των παιδιών αυξάνεται το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου της φορολογικής κλίμακας. Το ποσό της αύξησης είναι 1.000 ευρώ για ένα παιδί, 2.000 για δύο, 10.000 για τρία και για 1.000 επιπλέον ευρώ για κάθε ένα παιδί πάνω από το τρίτο.

Αν ο ένας σύζυγος δεν έχει εισόδημα η το εισόδημα που έχει καλύπτει ένα μέρος από το αφορολόγητο, **το αφορολόγητο ποσό που δικαιούται για τα παιδιά μεταφέρεται στον άλλο σύζυγο** και αυξάνει το αφορολόγητο του.

4.5. Υποβολή δήλωσης των ανήλικων παιδιών.

α) Φορολόγηση στο όνομα του γονέα (άθροιση στα εισοδήματα του)

Το εισόδημα των ανήλικων τέκνων (που δεν έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας τους) προστίθεται στα εισοδήματα του γονέα που έχει το μεγαλύτερο συνολικό εισόδημα και φορολογείται στο όνομα του. Σε περίπτωση που οι γονείς έχουν ίσο εισόδημα προστίθεται στα εισοδήματα του πατέρα.

β) Φορολόγηση στο όνομα των ανήλικων

Το ανήλικο τέκνο έχει αυτοτελή φορολογική υποχρέωση όταν έχει εισόδημα από τις εξής περιπτώσεις:

- από την **παροχή εργασίας** με σχέση εξαρτημένης ή ανεξάρτητης εργασίας ή μίσθωσης έργου.
- από **περιουσιακά στοιχεία** που περιήλθαν στο ανήλικο **από κληρονομιά ή δωρεά**. Αν όμως η δωρεά ή η γονική παροχή έγινε από τους γονείς το ανήλικο παιδί δεν πρέπει να κάνει δική του δήλωση.
- από **περιουσιακά στοιχεία** που περιήλθαν στο ανήλικο τέκνο από χαριστικές παροχές, που έγιναν σε αυτό **από γονέα του, ο οποίος έχει αποβιώσει** κατά το χρόνο που προκύπτει το εισόδημα από αυτά τα περιουσιακά στοιχεία,
- από **συντάξεις** που απονεμήθηκαν στο ανήλικο τέκνο, λόγω θανάτου του πατέρα του ή της μητέρας του.
- από περιουσιακά στοιχεία που έχουν περιέλθει σε αυτό, **με βάση δικαστική απόφαση**, ως υποκατάστατα στοιχεία των προηγούμενων περιπτώσεων.

Η δήλωση υποβάλλεται από το γονέα που ασκεί τη γονική μέριμνα και ελλείπει γονέων από τον κηδεμόνα.

4.6. Υποβολή δήλωσης ειδικών περιπτώσεων

α) Σε περιπτώσεις πτώχευσης, **σχολάζουσας κληρονομιάς** ή επιδικίας ή μεσεγγύησης, υπόχρεος σε υποβολή δήλωσης, κατά περίπτωση, είναι ο σύνδικος πτώχευσης ή ο κηδεμόνας ή ο προσωρινός διαχειριστής ή ο μεσεγγυούχος.

β) Για τους ανήλικους ή **αυτούς που έχουν υποβληθεί σε δικαστική συμπαράσταση**, υπόχρεος, κατά περίπτωση, είναι ο επίτροπος ή ο κηδεμόνας ή δικαστικός συμπαραστάτης.

γ) Σε περίπτωση **θανάτου του φορολογούμενου**, υπόχρεοι είναι οι κληρονόμοι του για το σύνολο των εισοδημάτων που απέκτησε μέχρι τη χρονολογία του θανάτου.

4.7. Πρόσωπα που θεωρείται ότι βαρύνουν τους φορολογούμενους

Α) Ο ή η σύζυγος που δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα.

Β) Ο πατέρας βαρύνεται από τα εισοδήματα των ανηλίκων παιδιών που φορολογούνται χωριστά. Αν δεν υπάρχει πατέρας ή έχει χάσει τη γονική μέριμνα, την υποβολή δήλωσης την έχει η μητέρα.

Γ) Τα ενήλικα άγαμα τέκνα τα οποία δεν έχουν υπερβεί το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους και σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές ή σχολεία του εσωτερικού ή του εξωτερικού και εκείνα τα οποία δεν έχουν υπερβεί το δέκατο ένατο έτος της ηλικίας τους και παρακολουθούν δημόσια μεταλυκειακά προπαρασκευαστικά κέντρα.

Δ) Τα τέκνα τα οποία δεν υπάγονται στην προηγούμενη περίπτωση, εφόσον υπηρετούν την στρατιωτική τους θητεία.

Ε) Τα τέκνα που είναι άγαμα ή διαζευγμένα ή τελούν σε κατάσταση χηρείας εφόσον παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία.

ΣΤ) Ειδικά, για τα τέκνα που δεν σπουδάζουν, το χρονικό διάστημα κατά το οποίο θεωρούνται προστατευόμενα μέλη παρατείνεται μέχρι και δύο έτη, εφόσον κατά τα έτη αυτά είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ.

Ζ) Οι ανιόντες και των δύο συζύγων

Η) Οι αδερφοί και οι αδερφές και των δύο συζύγων που είναι άγαμοι ή διαζευγμένοι ή τελούν σε κατάσταση χηρείας εφόσον παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία

Θ) Οι ανήλικοι ορφανοί από πατέρα και μητέρα, συγγενείς μέχρι τρίτο βαθμό οποιουδήποτε από τους συζύγους.

Τα πρόσωπα, που αναφέρονται στις περιπτώσεις β) έως η) της προηγούμενης παραγράφου, θεωρείται ότι βαρύνουν το φορολογούμενο εφόσον συνοικούν με αυτόν και το ετήσιο φορολογούμενο και απαλλασσόμενο εισόδημα τους δεν υπερβαίνει το ποσό των δύο χιλιάδων εννιακοσίων (2.900) € ή το ποσό των έξη χιλιάδων (6.000) €. Αν αυτά παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία. Τα εισοδήματα των ανηλίκων τέκνων που κατά τις διατάξεις του άρθρου 5 προστίθενται στο συνολικό εισόδημα του γονέα, δεν λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

Στο όριο του εισοδήματος δεν λαμβάνονται υπόψη τα εισοδήματα που αποκτώνται από το δικαιούχο:

α) το τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση γενικά ή από την παραχώρηση της χρήσης ακινήτου χωρίς αντάλλαγμα σε πρόσωπα που είναι συγγενείς με αυτόν μέχρι το δεύτερο βαθμό εξ αίματος.

β) τα εισοδήματα των ανήλικων τέκνων, που προστίθενται στο συνολικό εισόδημα του γονέα, και

γ) έσοδα από διατροφή που καταβάλλεται στο ανήλικο με δικαστική απόφαση ή ύστερα από συμφωνία που καταρτίστηκε με συμβολαιογραφικό έγγραφο.

4.8. Πότε υποβάλλεται η δήλωση

Η φορολογική δήλωση υποβάλλεται το αργότερο από την 1^η Μαρτίου μέχρι και τη 15^η Μαρτίου, μέσα σε 11 εργάσιμες ημέρες. Η υποβολή γίνεται ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του ΑΦΜ. Με πρώτο το ψηφίο 1 από την 1^η Μαρτίου, εκτός και αν ο φορολογούμενος υπάγεται σε κάποια από τις πιο κάτω περιπτώσεις οπότε μπορεί η δήλωση να υποβληθεί σε διαφορετική ημερομηνία. Αν όμως θέλει κάποιος μπορεί να υποβάλλει τη δήλωση του και νωρίτερα.

4.9. Ημερομηνίες λήξης προθεσμίας δηλώσεων

Οι ίδιες ημερομηνίες ισχύουν και όταν οι φορολογικές δηλώσεις υποβάλλονται μέσω INTERNET. Όταν δηλώνονται εισοδήματα από δύο ή περισσότερες περιπτώσεις που λήγουν σε διαφορετικές ημερομηνίες η κατάθεση της δήλωσης μπορεί να γίνει στη μεταγενέστερη ημερομηνία.

Τελευταία ψηφία ΑΦΜ	Ατομικές επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες με βιβλία Α ή Β κατηγορίας η χωρίς βιβλία, εταίροι ΕΠΕ που ο ισολογισμός εγκρίθηκε μέσα στο 2009, από ενοίκια ακινήτων, κινητές αξίες, χωρίς εισοδήματα κλπ.	Γεωργικό εισόδημα, εισόδημα από εκμίσθωση ή δωρεάν παραχώρηση γεωργικής γης	Κέρδη ή ζημιές από ατομική επιχείρηση ή από ελευθέριο επάγγελμα με βιβλία τρίτης (Γ) κατηγορίας (λήξη ισολογισμού Νοέμβριο ή Δεκέμβριο 2009).	Εισόδημα από συμμετοχή σε εταιρία, (Ο.Ε.,Ε.Ε.) κοινοπραξία, κοινωνία με βιβλία Πρώτης, δεύτερης Π τρίτης (Α, Β ή Γ) κατηγορίας ή χωρίς βιβλία	Αντιπρόσωποι, πράκτορες ασφαλιστικών εταιριών, ασφαλειομεσίτες συγγραφείς για τα συγγραφικά δικαιώματα, πράκτορες και αντιπρόσωποι τραπεζών.	Μισθωτοί που αμείβονται με ποσοστό πάνω στα κέρδη των επιχειρήσεων, εφημεριδοπώλες που το εισόδημα τους εξαρτάται από βιβλία τρίτης (Γ) κατηγορίας. Μέλη Δ.Σ. Ανών. Εταιρίας	Μισθωτοί, συνταξιούχοι. Εισοδήματα από το εξωτερικό, κάτοικοι εξωτερικού για εισοδήματα από την Ελλάδα, αξιοματικοί ή κατώτερο πλήρωμα εμπορικών πλοίων.
	Προθεσμία	Προθεσμία	Προθεσμία	Προθεσμία	Προθεσμία	Προθεσμία	Προθεσμία
1	1 Μαρτίου	1 Απριλίου	16 Απριλίου	3 Μαΐου	3 Μαΐου	3 Μαΐου	4 Μαΐου
2	2 Μαρτίου	6 Απριλίου	19 Απριλίου	4 Μαΐου	4 Μαΐου	4 Μαΐου	6 Μαΐου
3	3 Μαρτίου	7 Απριλίου	20 Απριλίου	5 Μαΐου	5 Μαΐου	5 Μαΐου	10 Μαΐου
4	4 Μαρτίου	8 Απριλίου	21 Απριλίου	6 Μαΐου	6 Μαΐου	6 Μαΐου	12 Μαΐου
5	5 Μαρτίου	9 Απριλίου	22 Απριλίου	7 Μαΐου	7 Μαΐου	7 Μαΐου	14 Μαΐου
6	8 Μαρτίου	12 Απριλίου	23 Απριλίου	10 Μαΐου	10 Μαΐου	10 Μαΐου	18 Μαΐου
7	9 Μαρτίου	13 Απριλίου	26 Απριλίου	11 Μαΐου	11 Μαΐου	11 Μαΐου	20 Μαΐου
8	10 Μαρτίου	14 Απριλίου	27 Απριλίου	12 Μαΐου	12 Μαΐου	12 Μαΐου	25 Μαΐου
9	11 Μαρτίου	15 Απριλίου	28 Απριλίου	13 Μαΐου	13 Μαΐου	13 Μαΐου	27 Μαΐου
10,20,30,40,50	12 Μαρτίου	16 Απριλίου	29 Απριλίου	14 Μαΐου	14 Μαΐου	14 Μαΐου	31 Μαΐου
60,70,80,90,00	15 Μαρτίου	19 Απριλίου	30 Απριλίου	17 Μαΐου	17 Μαΐου	17 Μαΐου	2 Ιουνίου
Χωρίς ΑΦΜ	15 Μαρτίου	19 Απριλίου	30 Απριλίου	17 Μαΐου	17 Μαΐου	17 Μαΐου	2 Ιουνίου

-Οι μισθωτοί και συνταξιούχοι πρέπει να καταθέσουν τη δήλωση τους το αργότερο από τις 4 Μαΐου μέχρι και τις 2 Ιουνίου.

-Οι ατομικές επιχειρήσεις ή οι ελεύθεροι επαγγελματίες με βιβλία Α ή Β κατηγορίας πρέπει να καταθέσουν τη δήλωση τους το αργότερο από την 1^η Μαρτίου μέχρι και τη 15^η Μαρτίου. Το ίδιο ισχύει και για όσους έχουν **εισοδήματα από ΕΠΕ** και ο ισολογισμός εγκρίθηκε μέσα στο 2009 και για όσους έχουν εισοδήματα **μόνο από ενοίκια, κινητές αξίες κλπ.**

-Όσοι έχουν γεωργικά εισοδήματα ή εισοδήματα από εκμίσθωση ή δωρεάν παραχώρηση γεωργικής γης πρέπει να καταθέσουν τη δήλωση τους το αργότερο από την 1^η μέχρι και τις 19 Απριλίου.

-Οι ατομικές επιχειρήσεις ή οι ελεύθεροι επαγγελματίες με βιβλία Γ κατηγορίας, που η διαχειριστική τους περίοδος έληξε τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2009, πρέπει να καταθέσουν τη δήλωση τους το αργότερο από τις 16 Απριλίου έως και τις 30 Απριλίου.

-Όσοι έχουν εισοδήματα από συμμετοχή σε εταιρία (Ο.Ε, Ε.Ε), σε κοινωνία ή κοινοπραξία που δεν τηρεί βιβλία ή τηρεί βιβλία Α, Β, ή Γ κατηγορίας, πρέπει να καταθέσουν τη δήλωση τους το αργότερο από τις 3 μέχρι και τις 17 Μαΐου.

-Οι συγγραφείς, οι αντιπρόσωποι, οι πράκτορες ασφαλιστικών εταιριών, οι ασφαλειομεσίτες, οι πράκτορες και οι αντιπρόσωποι τραπεζών, οι μισθωτοί που ένα μέρος ή το σύνολο των αμοιβών τους υπολογίζεται σε ποσοστό πάνω στα κέρδη των επιχειρήσεων, οι εφημεριδοπώλες που το εισόδημα τους προσδιορίζεται από βιβλία Γ κατηγορίας και η διαχειριστική περίοδος έληξε το Νοέμβριο ή Δεκέμβριο του 2009, πρέπει να καταθέσουν τη δήλωση τους το αργότερο από τις 3 μέχρι και τις 17 Μαΐου.

-Όσοι έχουν εισοδήματα από την Ελλάδα και δεν κατοικούν ούτε διαμένουν στην Ελλάδα, όσοι έχουν εισοδήματα από το εξωτερικό και κατοικούν στην Ελλάδα, πρέπει να καταθέσουν τη δήλωση τους το αργότερο από τις 4 Μαΐου μέχρι και τις 2 Ιουνίου.

-Οι αξιωματικοί και το κατώτερο πλήρωμα των εμπορικών πλοίων πρέπει να καταθέσουν τη δήλωση τους το αργότερο από τις 4 Μαΐου μέχρι και τις 2 Ιουνίου.

Δηλώσεις εταιρειών.

-Αν η εταιρία, ή κοινωνία ή η κοινοπραξία δεν τηρεί βιβλία ή τηρεί βιβλία Α ή Β κατηγορίας η υποβολή της δήλωσης γίνεται μέχρι και την 1^η Απριλίου του επόμενου έτους. Αν η εταιρία, ή κοινωνία ή η κοινοπραξία τηρεί βιβλία Γ κατηγορίας η δήλωση υποβάλλεται μέσα σε 3,5 μήνες από την ημερομηνία που λήγει η διαχειριστική περίοδος. Έτσι αν η χρήση λήγει την 31-12, η δήλωση πρέπει να υποβληθεί μέχρι και τις 15 Απριλίου του επόμενου έτους.

-Οι Α.Ε. που κλείνουν χρήση την 31-12 και οι ΕΠΕ όλης της χώρας, πρέπει να καταθέσουν τη δήλωση τους μέχρι και τις 10 Μαΐου του επόμενου έτους. Ειδικά για τις Α.Ε. που υπάγονται στη ΦΑΒΕ Αθηνών ή στη ΦΑΕΕ Αθηνών, στη ΦΑΕ Πειραιά ή στη ΦΑΕ Θεσσαλονίκης υποβάλλουν τις δηλώσεις τους μέσα σε 11 εργάσιμες ημέρες ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του ΑΦΜ με αρχή για το ψηφίο 1 από την 10^η Μαΐου.

-Τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα ημεδαπά ή αλλοδαπά, δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου και τα κάθε είδους ιδρύματα πρέπει να καταθέσουν τη δήλωση τους μέχρι τις 10 Μαρτίου. Όταν δηλώνεται εισόδημα από εκμίσθωση ή δωρεάν παραχώρηση γεωργικής γης, που υπάγεται στη φορολογία εισοδήματος η δήλωση κατατίθεται μέχρι τις 15 Απριλίου.

Σημείωση : αν πριν την έναρξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης, ο φορολογούμενος (ημεδαπός ή αλλοδαπός) πρόκειται να εγκατασταθεί οριστικά στο εξωτερικό ή να μεταναστεύσει για πάνω από έτος ή να μεταφέρει στην αλλοδαπή την περιουσία του που βρίσκεται στην Ελλάδα, θεωρείται ότι λήγει η διαχειριστική περίοδος στην ημερομηνία αυτή και υποχρεούται να υποβάλλει δήλωση και να καταβάλλει το φόρο που του αναλογεί.

4.10. Πως υποβάλλεται η δήλωση

Η φορολογική δήλωση μπορεί να υποβληθεί με τους εξής τρόπους:

- Μπορεί να κατατεθεί **από τον ίδιο το φορολογούμενο** εις διπλούν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.
- Μπορεί να κατατεθεί **από εκπρόσωπο** του φορολογουμένου που θα έχει ειδική εξουσιοδότηση.
- Μπορεί να σταλεί με **συστημένη ταχυδρομική επιστολή**
- Μπορεί να υποβληθεί ηλεκτρονικά μέσω **INTEPNET** (www.taxis.net.gr ή www.gsis.gr). Η υποβολή γίνεται αφού αποκτηθούν προσωπικοί κωδικοί πρόσβασης με αίτηση που υποβάλλεται τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες μέρες πριν από την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης.
- Μπορεί να υποβληθεί ηλεκτρονικά μέσω **ΚΕΠ**.
- Μπορεί να υποβληθεί μέσω των **λογιστικών γραφείων**.

Σημείωση:

- **Οι ατομικές επιχειρήσεις** που έχουν υπαγάγει επενδύσεις τους, στις διατάξεις αναπτυξιακών νόμων υποβάλλουν υποχρεωτικά χειρόγραφα τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος τους .
- Η υποβολή δήλωσης με επιφύλαξη ή ανακλητικής γίνεται μόνο χειρόγραφα.

4.11. Που υποβάλλεται η δήλωση

Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος υποβάλλεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ανάλογα με την ιδιότητα του υπόχρεου.

- ✓ **Για μη επιτηδευματία** αρμόδιος για την παραλαβή και τον έλεγχο των δηλώσεων και την επιβολή του φόρου, είναι ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. της κατοικίας του φορολογουμένου.
- ✓ **Για αυτούς που ασκούν εμπορική επιχείρηση ατομικά ή ελευθέριο επάγγελμα** η δήλωση υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. της περιφέρειας που έχει την έδρα της η επιχείρηση ή που είναι η έδρα του επαγγέλματος τους κατά τον χρόνο υποβολής, είτε είναι κάτοικοι Ελλάδος είτε είναι κάτοικοι εξωτερικού.
- ✓ **Για τους φορολογούμενους που συμμετέχουν σε Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε., κοινωνία, κοινοπραξία κλπ.** αντίθετα η δήλωση υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. της περιφέρειας της κατοικίας τους.
- ✓ **Για τους κατοίκους εξωτερικού που αποκτούν εισοδήματα στην Ελλάδα** η δήλωση υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ κατοίκων εξωτερικού εφόσον υπάγονται σε κάποια από τις εξής περιπτώσεις:
  - α) δεν έχουν ορίσει με την δήλωση τους αντιπρόσωπο (εκπρόσωπο).
  - β) έχουν ορίσει αντιπρόσωπο (εκπρόσωπο), ο οποίος αντιπρόσωπος υπάγεται ως προς τη φορολογία εισοδήματος σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ. του νομού Αττικής.
  - γ) δεν έχουν υποβάλλει δήλωση αν και είχαν υποχρέωση.
- ✓ **Για τη δήλωση του εκλιπόντος** υποχρέωση υποβολής έχουν οι κληρονόμοι για το εισόδημα που απέκτησε ο εκλιπών μέχρι την ημέρα που ζούσε. Η δήλωση υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. που κατοικούσε ο κληρονομούμενος ή που βρισκόταν η έδρα της επιχείρησης

ή του επαγγέλματος του.

- ✓ Για δημόσιους υπάλληλους που υπηρετούν στο εξωτερικό, αρμόδια Δ.Ο.Υ είναι αυτή της κατοικίας τους στην Ελλάδα και όχι στη Δ.Ο.Υ. κατοίκων εξωτερικού.

4.12. Μη κανονική δήλωση.

Σε εκπρόθεσμη υποβολή της δήλωσης ο φορολογούμενος υπόκειται σε πρόσθετο φόρο επί του οφειλόμενου φόρου σε ποσοστό 1% για κάθε μήνα καθυστέρησης και μέχρι 100%.

Σε ανακριβή δήλωση ο φορολογούμενος υπόκειται σε πρόσθετο φόρο επί του οφειλόμενου φόρου σε ποσοστό 2% για κάθε μήνα καθυστέρησης και μέχρι 200%.

Σε μη υποβολή δήλωσης ο φορολογούμενος υπόκειται σε πρόσθετο φόρο επί του οφειλόμενου φόρου σε ποσοστό 2,5% για κάθε μήνα καθυστέρησης και μέχρι 200%.

Ανάκληση Δήλωσης: Αν και η δήλωση αποτελεί δεσμευτικό τίτλο, μπορεί για σοβαρούς λόγους να ανακληθεί ολικά ή μερικά. Ο φορολογούμενος υποχρεώνεται να αποδείξει τους λόγους.

Χρόνος Ανάκλησης:

- Εντός του οικείου Οικονομικού έτους και
- Μετά τη λήξη του οικείου Οικ. Έτους σε ορισμένες περιπτώσεις όπως

α) λόγω έκδοσης λανθασμένων βεβαιώσεων (μισθών ή συντάξεων).

β) Λήψη του εκκαθαριστικού μετά την 31/12.

Δήλωση με Επιφύλαξη υποβάλλεται στις περιπτώσεις που ο φορολογούμενος αμφιβάλλει:

α) για τη φορολογική του υποχρέωση,

β) για το είδος της φορολογίας που υπάγεται,

γ) σε ποια κατηγορία πρέπει να συμπεριλάβει ορισμένα εισοδήματα (π.χ. Εισόδημα Α', Δ' ή Ζ' πηγής). Η επιφύλαξη πρέπει να είναι ειδική, αιτιολογημένη και σαφής. Ο προϊστάμενος Δ.Ο.Υ.

έχει υποχρέωση να απαντήσει στην επιφύλαξη μέσα σε 3 μήνες από την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης, είτε με ιδιαίτερη ανακοίνωση, είτε τη με διοικητική πράξη καταλογισμού (π.χ. εκκαθαριστικό).

Συμπληρωματική δήλωση έχει δικαίωμα να καταθέσει ο φορολογούμενος με την οποία θα δηλώνει επιπλέον στοιχεία ή εισοδήματα ανεξάρτητα αν αυτά φορολογούνται, έχουν φορολογηθεί αυτοτελώς ή απαλλάσσονται από φόρο. Αν υποβληθεί οποιαδήποτε χρονική στιγμή πριν από την παραγραφή του έτους που αφορούν γίνονται δεκτές από τη Δ.Ο.Υ. Αυτές που υποβάλλονται μετά την παραγραφή του έτους δεν γίνονται δεκτές.

4.13. Υπολογισμός και καταβολή του φόρου.

Υπολογισμός φόρου. Στην περίπτωση υποβολής κοινής δήλωσης των συζύγων, η οφειλή για φόρο, τα τέλη και οι εισφορές που αναλογούν στο εισόδημα τους, υπολογίζονται χωριστά στο εισόδημα καθενός συζύγου και βεβαιώνεται στο όνομα του συζύγου. Ο καθένας όμως έχει ευθύνη για την καταβολή της οφειλής που αναλογεί στα δικά του εισοδήματα. Μπορεί να ζητήσουν αν το επιθυμούν το διαχωρισμό της οφειλής που προκύπτει από την κοινή δήλωση.

Δόσεις και ημερομηνίες πληρωμής του φόρου των δηλώσεων του 2010

Βεβαίωση φόρου	Δόσεις	Πληρωμή δόσεων	Έκπτωση σε εφάπαξ πληρωμή
Εντός του Απριλίου	3	Μέχρι 31/5, 30/7, 30/9	Καταργήθηκε
Εντός του Μαΐου	3	Μέχρι 30/6, 31/8, 29/10	
Εντός του Ιουνίου	3	Μέχρι 30/7, 30/9, 30/11	
Εντός του Ιουλίου	3	Μέχρι 31/8, 29/10, 31/12	
Εντός του Αυγούστου	2	Μέχρι 30/9, 30/11	
Εντός του Σεπτεμβρίου	2	Μέχρι 29/10, 31/12	
Εντός του Οκτωβρίου	1	Μέχρι 31/12	
Εντός του Νοεμβρίου	1	Μέχρι 31/1/2011	
Εντός του Δεκεμβρίου 2010	1	Μέχρι 28/2/2011	

Καταβολή οφειλής: Από την εκκαθάριση της δήλωσης **αν προκύψει χρεωστικό υπόλοιπο**, το σύνολο της οφειλής **καταβάλλεται σε τρεις (3) ίσες δόσεις** από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου και η καθεμία από τις επόμενες την τελευταία εργάσιμη, για

τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του τρίτου και πέμπτου μήνα, αντιστοίχου, από τη βεβαίωση του φόρου. Αν ο φόρος βεβαιώνεται τους μήνες Αύγουστο και Σεπτέμβριο του οικείου οικονομικού έτους, καταβάλλεται σε δύο (2) ίσες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου και η δεύτερη την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του τρίτου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου. Αν ο φόρος βεβαιώνεται το μήνα Οκτώβριο του οικείου οικονομικού έτους και μετά, καταβάλλεται εφάπαξ μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του μεθεπόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου. Αν η συνολική οφειλή είναι μέχρι 250 ευρώ για τον ίδιο και για τη σύζυγο του αθροιστικά, μπορεί να καταβληθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του μεθεπόμενου μήνα από τη βεβαίωση. Παλιότερα όταν ο φόρος πληρώνονταν εφάπαξ μέσα στην προθεσμία της πρώτης δόσης γίνονταν έκπτωση 1,5 %. Η έκπτωση αυτή καταργήθηκε.

Αν όμως η δήλωση υποβληθεί ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου παρέχεται επιπλέον έκπτωση 1,5% και μέχρι 118 ευρώ, ανεξάρτητα από τον αριθμό των δόσεων.

Αν προκύψει πιστωτικό υπόλοιπο μέχρι 1.500 ευρώ αυτό θα επιστραφεί μέσω τραπεζής είτε με καταβολή μετρητών στο δικαιούχο είτε με απευθείας κατάθεση στο λογαριασμό του. Αν το επιστρεφόμενο ποσό προέρχεται από προκαταβολή προηγούμενου έτους που δεν εξοφλήθηκε ή αν αυτό είναι άνω των 1500 ευρώ, καθώς και αν υπάρχει οποιαδήποτε οφειλή στο Δημόσιο, η επιστροφή των χρημάτων θα καθυστερήσει, γιατί πρέπει να προηγηθούν ορισμένες ενδοϋπηρεσιακές ενέργειες και μετά να δοθεί η σχετική εντολή. Όταν η δήλωση κατατίθεται μέσω INTEPNET τα δικαιολογητικά φυλάσσονται στο σπίτι, αν όμως το ποσό της επιστροφής είναι πάνω από 1.500 ευρώ πρέπει να τα πάμε στην εφορία για να ελεγχθούν και μετά να γίνει η επιστροφή του ποσού.

Αν το ποσό του φόρου που προκύπτει από την εκκαθάριση για το φορολογούμενο και τη σύζυγο του, **δεν ξεπερνά αθροιστικά τα 27 ευρώ δεν έχουν υποχρέωση να το καταβάλλουν** είτε πρόκειται για αρχική, συμπληρωματική ή ανακλητική δήλωση.

Αντίθετα αν κατά την εκκαθάριση αρχικής ή συμπληρωματικής δήλωσης προκύπτει **φόρος για επιστροφή μέχρι 3 ευρώ, το ποσό αυτό δεν επιστρέφεται στον φορολογούμενο.**

4.14. Κλίμακα υπολογισμού φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων

Εισόδημα που αποκτήθηκε το 2009 και δηλώνεται το 2010

(α) Κλίμακα Μισθωτών και Συνταξιούχων 2009

Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολ. Συντελεστής %	Φορολ. Συντελεστής (%)	Σύνολο	
			Εισοδήματος (ευρώ)	Φόρου (ευρώ)
12.000	0	0	12.000	0
18.000	25	4.500	30.000	4.500
45.000	35	15.750	75.000	20.250
άνω 75.000	40			

(β) Κλίμακα Εκτός Μισθωτών και Συνταξιούχων 2009

Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολ. Συντελεστής %	Φορολ. Συντελεστής %	Σύνολο	
			Εισοδήματος (ευρώ)	Φόρου (ευρώ)
10.500	0	0	10.500	0
1.500	15	225	12.000	225
18.000	25	4.500	30.000	4.725
45.000	35	15.750	75.000	20.475
άνω 75.000	40			

(γ) Κλίμακα Κατοίκων Μικρών Νησιών (έως 3.100 κατοίκους)

Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολ. Συντελεστής %	Φορολ. Συντελεστής %	Σύνολο	
			Εισοδήματος (ευρώ)	Φόρου (ευρώ)
18.000	0	0	18.000	0
18.000	25	4.500	36.000	4.500
45.000	35	15.750	81.000	20.250
άνω 75.000	40			

Προϋπόθεση εφαρμογή κλίμακας (α)

Η κλίμακα (α) εφαρμόζεται με την προϋπόθεση ότι το εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες υπερβαίνει το ποσοστό του πενήντα τοις εκατό (50%) του συνολικού δηλούμενου εισοδήματος που φορολογείται με τις γενικές διατάξεις.

Η κλίμακα (α) εφαρμόζεται και στις ατομικές εμπορικές επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε οικισμούς με πληθυσμό, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, **κάτω από 1.000 κατοίκους**, εκτός αν οι οικισμοί αυτοί έχουν χαρακτηριστεί τουριστικοί τόποι.

Κατ' εξαίρεση για τους συνταξιούχους που, εκτός από τη σύνταξη τους, δηλώνουν εισόδημα και από ακίνητα και από γεωργικές επιχειρήσεις, δεν έχει εφαρμογή η προϋπόθεση του προηγούμενου εδαφίου (δηλ. το 50%).

Όταν ο συνταξιούχος δηλώνει εισόδημα και από άλλες πηγές, για να έχει εφαρμογή η κλίμακα (α) εξετάζεται η προϋπόθεση αν το εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες υπερβαίνει το 50% του συνολικού δηλωθέντος εισοδήματος που φορολογείται με τις γενικές διατάξεις.

Μειώσεις φόρου για τα παιδιά μέσω αύξησης του αφορολογήτου

Αύξηση του αφορολογήτου ορίου της κλίμακας ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων που βαρύνουν το φορολογούμενο.

Το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας (α) της παρ. 1 αυξάνεται κατά

- (1.000) ευρώ εάν τον βαρύνει (1) τέκνο.
- (2.000) ευρώ εάν τον βαρύνουν (2) τέκνα.
- (10.000) εάν τον βαρύνουν (3) τέκνα.
- Για κάθε επιπλέον τέκνο αυξάνεται το ποσό κατά (1.000) ευρώ για κάθε τέκνο. Το ποσό με το οποίο προσαυξάνεται το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου, μειώνει το ποσό του δεύτερου κλιμακίου και εάν αυτό δεν επαρκεί, το ποσό του τρίτου κλιμακίου.

4.15. Δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται με τη δήλωση

Όλα τα δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται με την ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος πρέπει να είναι **διατυπωμένα στην Ελληνική γλώσσα**. Αν οι εκδότες αυτών των δικαιολογητικών είναι αλλοδαποί, μαζί με καθένα από αυτά τα δικαιολογητικά πρέπει να υποβάλλεται και μετάφραση του στα Ελληνικά.

Η υποβολή των πιο πάνω δικαιολογητικών γίνεται με τα **πρωτότυπα των σχετικών**

τιμολογίων ή αποδείξεων.

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται σε κάθε περίπτωση καθορίζονται είτε απευθείας από διάταξη του νόμου, είτε από υπουργικές αποφάσεις και διαταγές.

Σε περίπτωση ηλεκτρονικής υποβολής της δήλωσης δε συνοποβάλλονται δικαιολογητικά.

4.16. Έντυπα της φορολογικής δήλωσης

- **Έντυπο Ε1.** Η Δήλωση φορολογίας εισοδήματος είναι το κύριο έντυπο και υποβάλλεται από όλους τους φορολογουμένους.
- **Έντυπο Ε2.** Η αναλυτική κατάσταση για τα μισθώματα ακινήτων, υποβάλλεται για είσπραξη ενοικίων από ακίνητα.
- **Έντυπο Ε3.** Το μηχανογραφικό δελτίο οικονομικών στοιχείων επιχειρήσεων και επιτηδευματιών.
- **Έντυπο Ε9.** Η Δήλωση στοιχείων ακινήτων υποβάλλεται από όσους έχουν μεταβολή στο ή στα έντυπα Ε9 που υπέβαλλαν τα προηγούμενα χρόνια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Η ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

Πίνακας 1 - Στοιχεία Φορολογουμένου

Ε1		ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2010				ΑΡΧΗ ΔΕΛΤΑ ΠΡΩΤΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ	
Προηγούμενη Δ.Ο.Υ.		ΤΑΧ	ΚΑΤ	ΠΛΗΡ	ΑΡΧΗ ΔΕΛΤΑ	ΤΑΧ	ΚΑΤ
Δ.Ο.Υ. προηγ. υποβολής		ΑΡΧΗ ΔΕΛΤΑ				ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
ΠΙΝΑΚΑΣ 1 - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ (ΜΕ ΚΕΦΑΛΑΙΑ)							
ΣΥΜΒΟΛΟΝ	ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ
ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΕΛΤΑ

Στον πίνακα 1 αναγράφονται τα προσωπικά στοιχεία του φορολογουμένου καθώς και τα στοιχεία επικοινωνίας. Αν έχει μεταβληθεί κάποιο στοιχείο π.χ. αλλαγή διεύθυνσης πρέπει πάνω στη δήλωση να διαγραφούν τα παλιά και να αναγραφούν τα νέα. Όλες οι ενδείξεις (επώνυμο, όνομα, όνομα πατέρα, διεύθυνση κτλ) πρέπει να συμπληρωθούν με κεφαλαία γράμματα όπως ακριβώς γράφονται στην αστυνομική ταυτότητα.

Δ.Ο.Υ. προηγούμενης υποβολής: αναγράφεται η Δ.Ο.Υ. που υποβλήθηκε η δήλωση το προηγούμενο οικονομικό έτος, όταν κατά το τρέχον οικονομικό έτος υποβάλλεται σε άλλη Δ.Ο.Υ.

Για τον υπόχρεο: η διεύθυνση επαγγέλματος συμπληρώνεται μόνο από όσους αποκτούν εισόδημα από επιχειρήσεις γενικά και ελευθέρια επαγγέλματα, ενώ η διεύθυνση κατοικίας συμπληρώνεται υποχρεωτικά από όλους ανεξαιρέτως τους φορολογούμενους.

Για τη σύζυγο: συμπληρώνεται κατά περίπτωση η διεύθυνση κατοικίας ή του επαγγέλματος, εφόσον είναι επιτηδευματίας. Επιπλέον εάν είναι έγγαμος πρέπει να

σημειώνετε "X" πάνω στη λέξη "ΕΓΓΑΜΟΣ". (Δεν σημειώνετε "X" αν είναι διαζευγμένος ή βρίσκεστε σε χηρεία ή σε διάσταση).

Δήμος που είστε εγγεγραμμένος την 31-12-2009: γράφουμε τον Δήμο που ζητάμε πιστοποιητικά που μπορεί να είναι διαφορετικός από αυτόν που κατοικούμε. Οι αλλοδαποί δεν γράφουν Δήμο το αφήνουν κενό.

Τα στοιχεία του εκπροσώπου: κηδεμόνα, αντιπροσώπου, δικαστικού συμπαραστάτη, προσωρινού διαχειριστή ή συνδίκου πτώχευσης κτλ. ή αντικλήτου συμπληρώνονται, εφόσον συντρέχει περίπτωση υποβολής δήλωσης για τα εισοδήματα:

α) Προσώπου που κατοικεί στην αλλοδαπή και αποκτά εισόδημα από πηγή που βρίσκεται στην Ελλάδα.

β) Ανηλίκου ή προσώπου που έχει υποβληθεί σε δικαστική συμπαράσταση.

γ) Προσώπου που απεβίωσε, για το οποίο η φορολογική δήλωση υποβάλλεται από τους κληρονόμους του.

δ) Σχολάζουσας κληρονομιάς.

ε) Από περιουσιακά στοιχεία που έχουν τεθεί υπό μεσεγγύηση ή βρίσκονται σε κατάσταση επιδικίας.

στ) Φορολογούμενου που κατοικεί εκτός της περιφέρειας της Δ.Ο.Υ. στην οποία υποβάλλει τη φορολογική του δήλωση.

Για να συμπληρώσουμε τα στοιχεία του εκπροσώπου πρέπει να υπάρχει δηλωμένη σχέση πριν στο τμήμα μητρώου στην εφορία.

Πίνακας 2 - Πληροφοριακά Στοιχεία

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		Υπόχρεος	Της συζύγου			
1. Είστε νέος φορολογούμενος (υπαβάλλετε δήλωση για πρώτη φορά);	327	ΝΑΙ	1	328	ΝΑΙ	1
2. Είστε κάτοικος εξωτερικού και αποκτάτε εισόδημα στην Ελλάδα;	328	ΝΑΙ	1	329	ΝΑΙ	1
3. Υφίσταται η δήλωση ή ο κηρύσσεται σελήδα και κληρονομιάς, υποκατάστατο, προαιρετικό διαζυγιστή ή σύνθετο πακέτο;	329	ΝΑΙ	1			
4. Υφίσταται η δήλωση από επίτροπο κληρονομιάς ή δικαστικό επιτελεστικό;	330	ΝΑΙ	1			
5. Υφίσταται η δήλωση από τηρουμένη του σφραγισμένου μισού πιστολόγου;	331	ΝΑΙ	1			
6. Είστε μισθωτής ή συνταξιούχος σε παρεμβασιακή παροχή;	332	ΝΑΙ	1	333	ΝΑΙ	1
7. Οι κτήσεις ή δικαιώματα που κληρονομήσατε ή κληρονομήσατε από πατέρα, μητέρα, 307 ή 308;	334	ΝΑΙ	1	335	ΝΑΙ	1
8. Είστε μισθωτής και τρέχετε οικονομικό ενοίκιο μόνιμο από 2009;	335	ΝΑΙ	1	336	ΝΑΙ	1
9. Κρατάτε μέγιστο σε γη, με πληθυσμό κάτω από 5.150 κατοίκους;	336	ΝΑΙ	1	337	ΝΑΙ	1
10. Δουλάτε υπαρκτή επαγγελματική λειτουργία σε ύψιστο κλάσο των 7.000 ευρώ ετήσια;	337	ΝΑΙ	1	338	ΝΑΙ	1
11. Μεταβλήθηκε η περιουσιακή σας κατάσταση ή άλλα στοιχεία του ΕΦ 2018 από:	338	ΝΑΙ	1			
12. Είστε κάτοικος γέροντος Ε.Ε. (εκτός Ελλάδας) και αποσπασμα στην Ελλάδα πόνος	339	ΝΑΙ	1	340	ΝΑΙ	1
13. Δουλάτε στην κατηγορία των ελεύθερων επαγγελματιών ή αυτοεπαιτούμενων με 50% κ.ε.λ.	340	ΝΑΙ	1	341	ΝΑΙ	1
14. Είστε αλλοδαπός ή υπαίτιος κληρονομιάς κληρονομιάς, πλοίου ή πτερόπτερο προσωπικό πολιτικής υπηρεσίας;	341	ΝΑΙ	1	342	ΝΑΙ	1
15. Σημειώστε Χ (αδύνατο) ή μη (επιτυχώς) στην "ακίνητη" και "ηλεκτρονική" πληροφορία για την εκτέλεση της δήλωσής σας.	342					

Πληροφοριακά στοιχεία για τον φορολογούμενο περιέχει ο πίνακας 2, που όμως είναι απαραίτητα για το σωστό υπολογισμό του φόρου εισοδήματος.

Σύμφωνα με το υπουργείο, ο πίνακας 2 συμπληρώνεται μόνο σε καταφατική περίπτωση, οπότε σημειώνετε "X" πάνω στη λέξη "ΝΑΙ", όταν συντρέχει λόγος. Σε αρνητική περίπτωση δε σημειώνετε τίποτα, εκτός των κωδικών 309-310 όπου προβλέπεται η λέξη "ΟΧΙ" και του κωδικού 010 που προβλέπεται διαγράμμιση στην περίπτωση που δεν επιθυμούμε να ενταχθούμε στα συστήματα τηλεφωνικής και ηλεκτρονικής πληροφόρησης για θέματα εκκαθάρισης της δήλωσης. Αν δεν αφορά το φορολογούμενο κάποια περίπτωση δεν θα σημειώσει οτιδήποτε σε αυτήν.

► **Κωδικοί 327-328** : Σημειώνετε "X" πάνω στη λέξη "ΝΑΙ", αν ο ίδιος ή η σύζυγός του υποβάλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος για πρώτη φορά .

► **Κωδικοί 319-320** Σημειώνετε "X" πάνω στη λέξη "ΝΑΙ", αν είναι κάτοικος εξωτερικού και ο ίδιος ή η σύζυγός του έχει αποκτήσει εισόδημα στην Ελλάδα. Συμπληρώνεται και όταν η δήλωση υποβάλλεται επειδή έχει στην κυριότητα ή κατοχή του στην Ελλάδα επιβατικό αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης που δεν απαλλάσσεται από το τεκμήριο διαβίωσης ή αγόρασε αυτοκίνητο ή ακίνητο ή ανέγειρε οικοδομή κλπ. χωρίς να έχει πραγματικό εισόδημα. **Όσοι κατοικούν στην αλλοδαπή και αποκτούν εισόδημα από πηγή που βρίσκεται στην Ελλάδα δεν δικαιούνται τις εκπτώσεις που ορίζει ο νόμος.**

► **Κωδικός 329** Σημειώνετε "X" πάνω στη λέξη "ΝΑΙ", αν υποβάλλετε η δήλωση από κηδεμόνα σχολάζουσας κληρονομιάς, μεσεγγυούχο, προσωρινό διαχειριστή, ή σύνδικο πτώχευσης.

► **Κωδικός 330** Σημειώνετε "X" πάνω στη λέξη "ΝΑΙ", αν υποβάλλετε η δήλωση από επίτροπο, κηδεμόνα ανηλίκου ή δικαστικό συμπαραστάτη.

► **Κωδικός 331** Σημειώνετε "X" πάνω στη λέξη "ΝΑΙ", αν υποβάλλετε η δήλωση από κληρονόμο του φορολογουμένου που απεβίωσε. Οι κληρονόμοι (εξ αδιαθέτου ή εκ διαθήκης) υποχρεώνονται να υποβάλλουν φορολογική δήλωση για το εισόδημα που απέκτησε ο εκλιπών μέχρι την ημέρα που ζούσε. Αν η προθεσμία υποβολής της δήλωσης από τους κληρονόμους, λήξει πριν τη πάροδο εξαμήνου από την ημέρα του θανάτου, η προθεσμία αυτή παρατείνεται μέχρι να συμπληρωθούν 6 μήνες από το συμβάν.

Συνυποβάλουν τα κάτωθι δικαιολογητικά: α) Ληξιαρχική πράξη θανάτου. β) Πιστοποιητικό πλησιέστερων συγγενών. γ) Πιστοποιητικό του Γραμματέα Πρωτοδικών ότι δεν έχει δημοσιευθεί διαθήκη

► **Κωδικοί 015-016** Σημειώνετε "X" πάνω στη λέξη "ΝΑΙ", εφόσον αποκτήσαμε εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες (μισθούς, ημερομίσθια, συντάξεις κτλ.) και προσφέραμε υπηρεσίες ή κατοικήσαμε, τουλάχιστον για εννέα (9) μήνες μέσα στο 2009 σε παραμεθόρια περιοχή. **Παραμεθόριες περιοχές** θεωρούνται οι νομοί Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Λέσβου, Χίου, Σάμου και Δωδεκανήσου, καθώς και περιοχές που περιλαμβάνονται σε ζώνη βάθους 20 χιλιομέτρων από τη μεθοριακή γραμμή των νομών Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Φλώρινας, Πέλλας, Κιλκίς, Σερρών και Δράμας. Σημειώνεται ότι αν μια πόλη ή ένα χωριό βρίσκεται κατά ένα τμήμα μόνο μέσα στη ζώνη των 20 χιλιομέτρων, το δικαίωμα της προσαύξησης των ποσών μείωσης του φόρου έχουν όλοι όσοι κατοικούν ή παρέχουν υπηρεσίες στην πόλη αυτή ή το χωριό. Τις προϋποθέσεις αυτές αρκεί να τις έχει και ο ένας μόνο εκ των συζύγων. Οι κωδικοί αυτοί συμπληρώνονται από όσους δηλώνουν τέκνα που τους βαρύνουν, σε αυτή την περίπτωση θα γίνει επί πλέον μείωση του ποσού φόρου για τα παιδιά κατά 60 ευρώ για κάθε ένα. Αν δεν δηλώνονται προστατευόμενα μέλη παιδιά είναι αδιάφορη η συμπλήρωση αυτού του κωδικού.

Συνυποβάλουν τα κάτωθι δικαιολογητικά: α) βεβαίωση του δημάρχου για τον μισθωτό ή β) βεβαίωση του εργοδότη για τον ιδιωτικό υπάλληλο ή γ) βεβαίωση της στρατιωτικής υπηρεσίας για τον στρατιωτικό.

► **Κωδικοί 309-310** Εάν είναι βουλευτής ή δικαστικός σημειώνετε "X" πάνω στη λέξη "ΝΑΙ", εφόσον θέλει τα ποσά των δαπανών που αφαιρούνται από το εισόδημα ή οι μειώσεις που γίνονται από το φόρο, να γίνουν από το καθαρό εισόδημα που ανάγραψε στους κωδικούς 307-308. Εάν δεν θέλει την πιο πάνω φορολογική μεταχείριση σημειώνει "X" πάνω στη λέξη "ΟΧΙ". Οι κωδικοί 309-310 θα συμπληρωθούν μόνο εφόσον έχει αναγράψει κάποιο ποσό στους κωδικούς 307-308 του πίνακα 4.

► **Κωδικοί 011-012** Σημειώνετε "X" πάνω στη λέξη "ΝΑΙ", αν μέσα στο 2009 πήρε κάποιο ποσό στεγαστικού επιδόματος από τον εργοδότη του, ανεξάρτητα από το αν χορηγήθηκε όλο το χρόνο ή μερικούς μήνες, καθώς και αν φορολογήθηκε ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες ή όχι. Όσοι παίρνουν στεγαστικό επίδομα δεν δικαιούνται έκπτωση από το συνολικό εισόδημα της δαπάνης για κύρια κατοικία στις περιπτώσεις μετεγκατάστασης ή μετάθεσης και μείωσης του φόρου που προκύπτει για την δαπάνη του ενοικίου της κύριας κατοικίας.

► **Κωδικοί 007-008** Σημειώνετε "X" πάνω στη λέξη "ΝΑΙ" και στα δύο τετραγωνίδια αν ο ίδιος και η σύζυγός του κατοικεί μόνιμα σε νησί με πληθυσμό κάτω από 3.100 κατοίκους. Σε αυτήν την περίπτωση πρέπει να συνυποβάλει βεβαίωση του Δημάρχου ή του Προέδρου της Κοινότητας ότι είναι γραμμένοι στα οικεία δημοτολόγια και ότι κατοικούν μόνιμα στην περιφέρεια του Δήμου ή της Κοινότητας η οποία βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό κάτω από 3.100 κατοίκους, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή. Στην περίπτωση που ο ένας από τους συζύγους διαμένει λόγω εργασίας σε άλλον τόπο, δικαιούται την απαλλαγή μόνο ο άλλος σύζυγος εφόσον ο ίδιος και η οικογένεια του - τέκνα κτλ., κατοικούν μόνιμα στο νησί. Όσοι κατοικούν μόνιμα σε αυτά τα νησιά και δηλώσουν εισόδημα μέχρι 18.000 ευρώ δεν θα πληρώσουν φόρο και αν έχει γίνει παρακράτηση από το εισόδημα τους θα επιστραφεί ολόκληρο το ποσό.

► **Κωδικοί 017-018** Σημειώνετε "X" πάνω στη λέξη "ΝΑΙ", αν ο ίδιος ή η σύζυγός του ασκεί ατομική εμπορική επιχείρηση σε οικισμό με πληθυσμό κάτω από 1.000 κατοίκους

και ο οικισμός αυτός δεν έχει χαρακτηριστεί ως τουριστικός τόπος. Με την σημείωση των συγκεκριμένων κωδικών, εφαρμόζεται η κλίμακα των μισθωτών – συνταξιούχων και στις ατομικές εμπορικές επιχειρήσεις.

► **Κωδικός 617** Σημειώνετε "X" πάνω στη λέξη "ΝΑΙ" εφόσον έχετε την υποχρέωση σε υποβολή δήλωσης στοιχείων ακινήτων (έντυπο Ε9) έτους 2010. Υποχρέωση υποβολής έχουν μόνο α) όσοι απέκτησαν δικαιώματα πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης σε ακίνητα, β) όσοι είχαν οποιαδήποτε μεταβολή στα ακίνητα που δηλώθηκαν τα προηγούμενα χρόνια με το Ε9 ή έχει γίνει μεταβολή στην οικογενειακή κατάσταση, όπως ενηλικίωση τέκνων που έχουν ακίνητα, διάσταση συζύγων, διαζύγιο ή απώλεια του ή της συζύγου. Αν τα ανήλικα παιδιά ενηλικιώθηκαν αλλά δεν είχαν περιληφθεί στο Ε9 επειδή δεν είχαν ακίνητα δεν χρειάζεται για αυτόν και μόνο το λόγο να κατατεθεί το έντυπο Ε9.

► **Κωδικοί 385-386** Σημειώνετε "X" πάνω στη λέξη "ΝΑΙ", αν είναι κάτοικοι χώρας - μέλους της Ε.Ε. εκτός βέβαια της Ελλάδας και ο ίδιος ή η σύζυγός του αποκτήσαν στην Ελλάδα πάνω από το 90% του συνολικού παγκόσμιου εισοδήματός τους.

Αυτές οι ενδείξεις συμπληρώνονται γιατί όσοι κατοικούν στην αλλοδαπή και αποκτούν εισόδημα από πηγή που βρίσκεται στην Ελλάδα δεν δικαιούνται:

α) **το αφορολόγητο του πρώτου κλιμακίου** (προστίθεται ο φόρος ο οποίος προκύπτει με την εφαρμογή του συντελεστή (5%). Ο φόρος αυτός δεν προστίθεται για τους κατοίκους των χωρών μελών της Ε.Ε. που αποκτούν εισόδημα στην Ελλάδα πλέον του 90% του συνολικού τους εισοδήματος).

β) **την αύξηση του αφορολόγητου ποσού του πρώτου κλιμακίου, λόγω παιδιών**

γ) **τις μειώσεις του φόρου επί των ιατρικών δαπανών, των εξόδων νοσηλείας της δαπάνης διδάκτρων κτλ.**

► **Κωδικοί 905-906** Σημειώνετε "X" πάνω στη λέξη "ΝΑΙ", αν ο ίδιος ή η σύζυγός του είναι τυφλοί και γενικά βρίσκονται διαρκώς σε κατάσταση που απαιτεί συνεχή επίβλεψη, περιποίηση και συμπαράσταση άλλων προσώπων (απόλυτος αναπηρία). Επίσης και όταν είναι ολικώς τυφλοί ή παρουσιάζουν βαριές κινητικές αναπηρίες, που υπερβαίνουν σε

ποσοστό το ογδόντα τοις εκατό (80%). Τα απαλλασσόμενα ποσά των πιο πάνω προσώπων θα πρέπει να έχουν αναγραφεί στους κωδικούς αριθμούς 659-660 του πίνακα 6 της δήλωσης ενώ ο τυχόν φόρος που έχει παρακρατηθεί για τα υπόψη ποσά στους κωδικούς 313-316 του πίνακα 8 της δήλωσης. Αν δεν έχει παρακρατηθεί φόρος για τα ποσά αυτά, δεν απαιτείται η συμπλήρωση των κωδικών αριθμών 905-906 του πίνακα αυτού. Συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά: απαιτείται η γνωμάτευση της αρμόδιας Πρωτοβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής ή βεβαίωση του ασφαλιστικού φορέα κύριας ασφάλισης.

► **Κωδικοί 911-912** Σημειώνετε "X" πάνω στη λέξη "ΝΑΙ", **αν ο φορολογούμενος είναι αξιωματικός ή ημεδαπό κατώτερο πλήρωμα εμπορικού πλοίου ή ιπτάμενο προσωπικό της πολιτικής αεροπορίας.** Τα παραπάνω πρόσωπα έχουν ειδικό φορολογικό καθεστώς και μαζί με την φορολογική τους δήλωση συμπληρώνουν και το έντυπο του Ειδικού Ενημερωτικού Δελτίου. Για το ιπτάμενο προσωπικό της πολιτικής αεροπορίας ο φόρος υπολογίζεται με συντελεστή 15%. Για τους αξιωματικούς του εμπορικού ναυτικού με συντελεστή 3% και για το κατώτερο πλήρωμα των πλοίων με συντελεστή 1%. Αν ο φόρος που θα προκύψει με τον συντελεστή 15% ή 3% ή 1% είναι μεγαλύτερος από αυτό τον φόρο που θα είχε προκύψει για ένα άλλο φορολογούμενο, το επιπλέον ποσό του φόρου επιστρέφεται ύστερα από την υποβολή της δήλωσης. Αν ο φόρος που προκύπτει με βάση το εισόδημα που δηλώνεται, τις εκπτώσεις και τη φορολογική κλίμακα είναι μεγαλύτερος από το 15% ή 3% ή 1% ανάλογα με την περίπτωση δεν θα επιβληθεί επιπλέον ποσό φόρου για καταβολή. Αν υπάρχουν και εισοδήματα από άλλες πηγές γίνεται επιμερισμός.

► **Κωδικός 010** Σημειώνετε "X" στο τετραγωνίδιο αν δεν επιθυμεί ο φορολογούμενος να ενταχθεί στα συστήματα τηλεφωνικής και ηλεκτρονικής πληροφόρησης για θέματα εκκαθάρισης δηλώσεων Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων.

Επιλέγοντας τη μη ένταξη στις παραπάνω υπηρεσίες δεν θα έχει τη δυνατότητα να λάβει καμία πληροφόρηση για την πορεία της εκκαθάρισης του Φόρου Εισοδήματος Φ.Π. μέσω των αυτοματοποιημένων υπηρεσιών που παρέχονται από το υπουργείο Οικονομικών. Εκτός από τον ίδιο τον φορολογούμενο αυτές τις πληροφορίες μπορεί να τις μάθει και οποιοσδήποτε γνωρίζει τον ΑΦΜ του επικοινωνώντας με το Υπουργείο.

Πίνακας 3 – Αφαίρεση ποσού λόγω αναπηρίας κτλ. Μείωση φόρου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΠΟΣΟΥ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ κτλ. ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΦΟΡΟΥ						
1. Έχετε δικαίωμα έκπτωσης ποσού 2.400 ευρώ λόγω αναπηρίας 67% και πάνω κτλ.	001	NAI	T	002	NAI	T
2. Αριθμός παιδιών του Πίνακα 9 περίπτ. 1 (αριθμητικά)	003			004		
3. Αριθμός προσώπων του Πίνακα 9 με αναπηρία 67% και πάνω κτλ. (αριθμητικά)	005			006		

Ο πίνακας 3 είναι πληροφοριακός και η συμπλήρωσή του είναι πολύ σημαντική διότι:

α) παρέχεται η δυνατότητα έκπτωσης ποσού 2.400 ευρώ για ανάπηρους, τυφλούς κλπ

β) αυξάνεται το αφορολόγητο ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων που βαρύνουν τον υπόχρεο και τη σύζυγο του.

γ) παρέχεται έκπτωση από το εισόδημα και μείωση του φόρου όταν πραγματοποιούνται ορισμένες δαπάνες όταν έχουν συμπληρωθεί οι ανάλογοι κωδικοί του πίνακα 7 και έχουν γραφτεί τα στοιχεία των προσώπων που τους βαρύνουν στον πίνακα 9 της Φ.Δ.

► **Κωδικοί 001-002** Σημειώνετε "X" πάνω στη λέξη "NAI" αν ο ίδιος ή η σύζυγός του έχει τις προϋποθέσεις για έκπτωση ποσού 2.400 ευρώ αν:

α) **Παρουσιάζει νοητική καθυστέρηση**, φυσική αναπηρία ή ψυχική πάθηση σε ποσοστό 67% και πάνω. Σ' αυτήν την περίπτωση πρέπει να συνοποβάλλετε γνωμάτευση της Πρωτοβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής της Νομαρχίας όπου βρίσκεται η κατοικία του, από την οποία να προκύπτει το ποσοστό αναπηρίας, τα αίτια αυτής και η χρονική της διάρκεια. Δε λαμβάνεται υπόψη επαγγελματική ή ασφαλιστική αναπηρία. Αν η απόφαση της Υγειονομικής Επιτροπής ισχύει για αόριστο χρόνο, τότε υποβάλλεται μία μόνο φορά. Αντίθετα, αν ισχύει για ορισμένο χρόνο, πρέπει να υποβάλλεται νέα απόφαση μετά τη λήξη της πρώτης.

β) **Αν είναι τυφλός**, γραμμένος στο οικείο μητρώο που τηρείται στη Διεύθυνση της οικείας Νομαρχίας. Σε αυτήν την περίπτωση συνοποβάλλει βεβαίωση της αρμόδιας Διεύθυνσης της οικείας Νομαρχίας ότι είναι γραμμένος στο μητρώο τυφλών που τηρείται σε αυτή.

γ) **Αν είναι νεφροπαθής** που τελεί υπό αιμοκάθαρση ή περιτοναϊκή κάθαρση ή έχε κάνει μεταμόσχευση νεφρού ή πάσχει από μεσογειακή, δρεπανοκυτταρική και μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία και κάνει μεταγγίσεις αίματος. Σ' αυτή την περίπτωση

συνυποβάλλει βεβαίωση νοσοκομείου, ιδιωτικής κλινικής κτλ., όπου κάνει την αιμοκάθαρση ή τις μεταγγίσεις.

δ) **Αν είναι ανάπηρος αξιωματικός ή οπλίτης** και συνταξιοδοτείται από το Δημόσιο Ταμείο για την αιτία αυτή, ανεξάρτητα αν η αναπηρία του προήλθε από πολεμική αιτία ή σε ειρηνική περίοδο.

ε) Αν είναι αξιωματικός που έχει τεθεί **σε κατάσταση πολεμικής διαθεσιμότητας**.

στ) Αν είναι αξιωματικός που τελεί **σε κατάσταση υπηρεσίας γραφείου** λόγω πολεμικού τραύματος ή νοσήματος που επήλθε λόγω κακουχιών σε πολεμική περίοδο.

ζ) Αν είναι αξιωματικός ή οπλίτης των Σωμάτων Ασφαλείας και **έχει υπαχθεί στις διατάξεις του ν.1579/1950 και ν.δ.330/1947**.

η) Αν είναι **ανάπηρος στρατιωτικός συνταξιούχος** που δικαιούται αναπηρική σύνταξη και δεν την παίρνει γιατί διορίστηκε σε έμμισθη δημόσια θέση και παίρνει μισθό.

θ) Αν είναι **στρατιωτικός συνταξιούχος** που δικαιούται αναπηρική σύνταξη και παραιτήθηκε από αυτή γιατί επέλεξε τη σύνταξη με βάση τα χρόνια της υπηρεσίας του.

ι) Αν είναι **θύμα πολέμου** και παίρνει σύνταξη από πολεμική αιτία.

ια) Αν είναι **μέλος οικογένειας αξιωματικού** που έπαθε στον πόλεμο και ο οποίος από το λόγο αυτό τέθηκε σε διαθεσιμότητα ή αποστρατεία και μεταγενέστερα απεβίωσε και παίρνει πολεμική σύνταξη. Επίσης, αν είναι μέλος οικογένειας ανάπηρου οπλίτη που απεβίωσε και παίρνει πολεμική σύνταξη.

ιβ) Αν είναι **θύμα από τον άμαχο πληθυσμό** και συνταξιοδοτείται λόγω πολεμικής αιτίας.

ιγ) Αν είναι **μέλος οικογένειας αξιωματικού ή οπλίτη**, ο οποίος απεβίωσε κατά την εκτέλεση διαταγμένης υπηρεσίας σε ειρηνική περίοδο και δικαιούται σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο για την αιτία αυτή.

ιδ) Ένα παίρνει **σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο ως ανάπηρος** ή θύμα εθνικής αντίστασης ή εμφύλιου πολέμου.

► **Κωδικοί 003-004** Γράφετε ο αριθμός των τέκνων που έχει αναφέρει στον πίνακα 9/1. Για παράδειγμα, αν στον πίνακα 9/1 έχει γράψει τα ονόματα τριών τέκνων που βαρύνουν τον υπόχρεο, στο λευκό τετραγωνίδιο μετά τον κωδικό 003 θα γράψει τον αριθμό "3". Αν ένα από τα τέκνα αυτά είναι της συζύγου, από προηγούμενο γάμο, στο λευκό τετραγωνίδιο μετά τον κωδικό 003 θα γράψει τον αριθμό "2" και μετά τον κωδικό 004 τον αριθμό "1" κτλ. **Προϋπόθεση για να θεωρείται ότι τα πρόσωπα αυτά βαρύνουν τον φορολογούμενο είναι το ετήσιο φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο εισόδημα τους να μην υπερβαίνει τα 2.900 ευρώ ή τα 6.000 ευρώ αν έχουν αναπηρία 67%.**

► **Κωδικοί 005-006** Γράφετε ο αριθμός των προσώπων που έχει αναφέρει στον πίνακα 9, εφόσον αυτά έχουν αναπηρία 67% και πάνω, είναι τυφλά, είναι νεφροπαθή υπό αιμοκάθαρση ή δρεπανοκυτταρική και μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία και κάνουν μεταγγίσεις αίματος κτλ., δηλαδή εφόσον έχουν μία από τις ιδιότητες (α) ως (ιδ) που αναφέρονται πιο πάνω για τον ίδιο το φορολογούμενο. Ο αριθμός (π.χ. "1", "2" κτλ.) των προσώπων που έχουν συγγένεια με τον υπόχρεο θα γραφτεί στο λευκό τετραγωνίδιο μετά τον κωδικό 005 και ο αριθμός των προσώπων που έχουν συγγένεια με τη σύζυγο θα γραφτεί στο λευκό τετραγωνίδιο μετά τον κωδικό 006. **Προϋπόθεση** για να θεωρείται ότι τα πρόσωπα αυτά βαρύνουν τον φορολογούμενο είναι το ετήσιο φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο εισόδημα τους να μην υπερβαίνει τα 2.900 ευρώ ή τα 6.000 ευρώ αν έχουν αναπηρία 67%. **Συνοποβαλλόμενα δικαιολογητικά** : στοιχεία που αποδεικνύουν την ηλικία και το βαθμό συγγένειας των προσώπων, γνωμάτευση της Πρωτοβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής της Νομαρχίας και για τις περιπτώσεις νεφροπαθών κλπ. βεβαίωση νοσοκομείου όπου γίνεται η αιμοκάθαρση ή η μετάγγιση.

Πίνακας 4 - Φορολογούμενα Εισοδήματα

Α. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΟΤΕΤΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	
1. Αθροισμα καθαρών ποσών από μισθούς, πλεονέκτημα κτλ. (κωδικός πλεον. 2, 3, 4, 003 ή)	301
2. Αθροισμα καθαρών ποσών από κύριες συντάξεις (κωδικός πλεον. 1, 3, 4, 004 ή)	302
3. Αθροισμα καθαρών ποσών από επικουρικές συντάξεις, μερίσματα, κτλ. (κωδικός πλεον. 1, 2, 4, 001 ή)	303
4. Αμειβές ιατρών του ΕΣΥ (κωδικός πλεον. 1, 2, 4, 002 ή)	304
5. Αθροισμα καθαρών εισοδημάτων που φορολογούνται με το 2 ψήφισμα (βουλευτικές δικαιούτες)	305

Στον πίνακα 4 γράφονται τα φορολογούμενα εισοδήματά από κάθε πηγή. Ο πίνακας αυτός έχει επτά υποπίνακες από τον Α μέχρι και τον Ζ. Στους πρώτους έξι συμπληρώνονται τα εισοδήματα ανάλογα με την πηγή προέλευσης και στον τελευταίο συμπληρώνονται τα εισοδήματα αλλοδαπής προέλευσης.

Πίνακας 4.Α. Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

Στον υποπίνακα 4. Α γράφεται το εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και είναι αυτό που προκύπτει κάθε χρόνο από εξαρτημένη εργασία και αφορά μισθούς, ημερομίσθια, επιχορηγήσεις, επιδόματα, συντάξεις και γενικά **από κάθε παροχή που δίδεται περιοδικά**. Ομοίως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες θεωρείται και το εισόδημα που αποκτούν **οι δικηγόροι ως πάγια αντιμισθία** για την παροχή νομικών υπηρεσιών, καθώς και το εισόδημα που αποκτούν **οι ξεναγοί**. Επίσης εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες θεωρείται και η ωφέλεια που αποκτούν οι δικαιούχοι κατά την **άσκηση δικαιώματος προαίρεσης απόκτησης μετοχών**, σε τιμή κατώτερη από τη χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος των μετοχών της συγκεκριμένης εταιρείας. Τα ίδια εφαρμόζονται και για προγράμματα **διάθεσης μετοχών αλλοδαπής εταιρείας στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου** και το προσωπικό ημεδαπής συνδεδεμένης ανώνυμης εταιρείας κατά την έννοια των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 42ε του κ. ν. 2190/1920. Καθαρό εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες είναι αυτό που απομένει μετά την αφαίρεση των εισφορών στα Ασφαλιστικά Ταμεία, που βαρύνουν πραγματικά το μισθωτό ή συνταξιούχο.

Για τον υπολογισμό του καθαρού εισοδήματος δεν πρέπει να αφαιρεθεί το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε στις αποδοχές, ούτε οι κρατήσεις που έγιναν από το μισθό για την εξόφληση στεγαστικού ή άλλου δανείου. Επίσης, οι κάθε είδους καθαρές αποδοχές, πρόσθετες αμοιβές, αποζημιώσεις, συντάξεις που καταβλήθηκαν αναδρομικά μέσα στο 2009 σε μισθωτούς και συνταξιούχους με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, καθώς και οι δεδουλευμένες καθαρές αποδοχές προηγούμενων ετών που **εισπράχθηκαν καθυστερημένα μέσα στο έτος 2009** λόγω έκδηλης οικονομικής αδυναμίας του εργοδότη και εφόσον έγινε επίσχεση εργασίας από τους μισθωτούς ή ο εργοδότης τους κηρύχθηκε σε κατάσταση πτώχευσης, **θα γραφτούν αφού εκπέσει ποσοστό 20% του καθαρού ποσού**, στους αντίστοιχους κωδικούς του πίνακα αυτού, συναθροισμένες με τυχόν άλλα εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες του έτους 2009.

► **Κωδικοί 301-302** Γράφετε το καθαρό εισόδημα, αθροίζοντας όλα τα καθαρά ποσά που έχει πάρει ως μισθωτός από μισθούς, ημερομίσθια, επιδόματα κτλ. Στους κωδικούς αυτούς θα γραφτούν και οι καθαρές αποδοχές συντακτών ή δημοσιογράφων. Μαζί με τη δήλωση πρέπει να συνυποβάλει βεβαίωση του εργοδότη, από την οποία να προκύπτει το είδος των αποδοχών, το ακαθάριστο και καθαρό ποσό, οι κρατήσεις και ο φόρος που αναλογεί και παρακρατήθηκε.

Ειδικά, οι **μισθωτοί που δεν εισέπραξαν δεδουλευμένες αποδοχές του έτους 2009** ή δεν τους χορηγήθηκε βεβαίωση αποδοχών λόγω ολοφάνερης οικονομικής αδυναμίας του εργοδότη τους και εφόσον έγινε επίσχεση εργασίας για το λόγο αυτό ή λόγω πτώχευσής του ή από λόγους ανώτερης βίας (π.χ. κατάληψη) θα υποβάλουν δήλωση φόρου εισοδήματος χωρίς να περιλάβουν σε αυτή τις αποδοχές τους αυτές, αλλά θα πρέπει να συνυποβάλουν και υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986 στην οποία θα δηλώνεται ο λόγος, για τον οποίο δεν χορηγήθηκε από τον εργοδότη η σχετική βεβαίωση αποδοχών ή δεν εισπράχθηκαν οι δεδουλευμένες αποδοχές. Επίσης, στην περίπτωση που **μισθωτοί εργάστηκαν ευκαιριακά σε έναν ή πολλούς εργοδότες** οι οποίοι δεν έχουν υποχρέωση έκδοσης και χορήγησης βεβαίωσης αποδοχών, πρέπει μαζί με τη φορολογική δήλωση να συνυποβάλουν υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 με όλα τα στοιχεία του κάθε εργοδότη (Α.Φ.Μ. κτλ.) καθώς και τα ποσά που έλαβε από αυτόν ή από καθέναν από αυτούς. Αν είναι αξιωματικός ή ημεδαπό κατώτερο πλήρωμα εμπορικού πλοίου ή ανήκει στο ιπτάμενο προσωπικό της Πολιτικής Αεροπορίας, γράφει τα ποσά των καθαρών αποδοχών του σε ευρώ, όπως αυτά προκύπτουν από τις σχετικές βεβαιώσεις των εργοδοτών του. **Οι αμοιβές των αποσπασμένων εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σχολικών μονάδων της Βαυαρίας της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας με φορέα το Προξενείο της Ελλάδας** θα γραφτούν στους κωδικούς 399 - 400 του πίνακα 10 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (έντυπο Ε1) και θα φορολογηθούν αυτοτελώς με συντελεστή φόρου 15% κατά την εκκαθάριση της οικείας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

► **Κωδικοί 303-304** Γράφεται το άθροισμα των καθαρών ποσών μόνο από κύριες συντάξεις. Αν στη βεβαίωση περιλαμβάνεται εκτός από την κύρια σύνταξη και επικουρική, αλλά σε ξεχωριστή σειρά η καθεμιά, στους κωδικούς αυτούς γράφεται μόνο το ποσό της

κύριας σύνταξης και το ποσό της επικουρικής σύνταξης θα γράφεται στους κωδικούς 321-322.

► **Κωδικοί 321-322** Γράφεται το άθροισμα των καθαρών ποσών από επικουρικές συντάξεις, μερίσματα και βοηθήματα που πήρε ως συνταξιούχος από Ταμεία Μετοχικά, Αρωγής ή Αλληλοβοηθείας και Επικουρικά.

► **Κωδικοί 317-318.** Γράφονται οι καθαρές αμοιβές των ιατρών που προέρχονται πάνω από τις δύο εφημερίες το μήνα. Στις πάνω από 2 εφημερίες το μήνα περιλαμβάνονται οι ενεργείς, οι μικτές και οι εφημερίες ετοιμότητας. Οι ιατροί πρέπει να είναι ενταγμένοι στο ΕΣΥ ή πανεπιστημιακοί ιατροί (που δεν ασκούν ελευθέριο επάγγελμα) ή ειδικευόμενοι ιατροί ή ιατροί πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης του ΙΚΑ. **Για τις πάνω από 2 εφημερίες το μήνα ο φόρος παρακρατείται με συντελεστή 20% και με την παρακράτηση αυτή εφόσον το επιθυμεί ο ιατρός μπορεί να εξαντληθεί η φορολογική του υποχρέωση και οι αμοιβές του αυτές να μην προστεθούν στα υπόλοιπα εισοδήματα του για να φορολογηθούν.**

Στους ίδιους κωδικούς γράφονται και τα χρηματικά ποσά που καταβλήθηκαν από ποδοσφαιρικές ανώνυμες εταιρίες ή αναγνωρισμένα αθλητικά σωματεία σε ποδοσφαιριστές, καλαθοσφαιριστές, προπονητές ή άλλους αμειβόμενους αθλητές. Τα ποσά μπορεί να έχουν καταβληθεί κατά την υπογραφή των συμβολαίων για μεταγραφή ή την ανανέωση τους. Για τις αμοιβές αυτές παρακρατείται φόρος με συντελεστή 20%.

► **Κωδικοί 307-308** Γράφεται το άθροισμα των καθαρών ποσών των εισοδημάτων των Βουλευτών, Υπουργών, Ευρωβουλευτών κτλ. που προέρχεται από αυτή τους την ιδιότητα. Στους ίδιους κωδικούς γράφονται **και οι συντάξεις των βουλευτών** ένεκα αυτής τους της ιδιότητας. **Τα ποσά τα οποία εισπράττονται φορολογούνται στο σύνολο τους και δεν γίνεται καμιά έκπτωση.** Φορολογούνται και τα ποσά που εισπράττονται από τα πρόσωπα αυτά και χαρακτηρίζονται ως έξοδα παράστασης, χορηγίες ή αποζημιώσεις. Εφόσον έχει συμπληρωθεί ποσό στους κωδικούς 307 ή 308 πρέπει να συμπληρώσει και την ένδειξη 7 του πίνακα 2 (κωδικοί 309 ή 310), καθώς και τις ενδείξεις 8,9 και 10 του πίνακα 8).

Πίνακας 4.Β. Εισόδημα από Γεωργικές Επιχειρήσεις.

B. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ						
1. Καθαρό εισόδημα ατομικής επιχείρησης με βάση τα βιβλία ή στοιχεία						
2. Καθαρό εισόδημα από συμμετοχή σε συνεκμετάλλευση μη υπαγόμενη στο αρθ.10 Κ.Φ.Ε.						
3. Καθαρό εισόδημα από τέτοια επενδύσεις με βάση το ανακεimenικό σύστημα						
Κόδος (Μετακινητά ή Κινητά) Επιχειρήσεων	Είδος επιχείρησης α) από κτηνοτροφία β) από αλιευτική γ) από άλλου είδους	Κώδικας C4 α) κτηνοτροφία β) αλιευτική γ) άλλου είδους	Όνομα Παραγωγού Τύπος	Κατάσταση Υποκατάσταση	Είδος εισόδημα III α) από κτηνοτροφία β) από αλιευτική γ) από άλλου είδους	Συνολικό Καθαρό Εισόδημα (C8 = C1 + C2)
Σύνολο καθαρού γεωργικού εισοδήματος με βάση το ανακεimenικό σύστημα 919						
Σημειώνονται από την αρχή: ** Επιλέξτε τα στοιχεία του ΠΑΡΑΡΤΗ. 1. Σε περίπτωση αλλαγής αλληλεπικρίσης να γίνουν αναφορές πάνω στο Σελίδα						
** Σε περίπτωση που ο κωδικός εισόδημα έχει χαρακτηρισθεί τακτικός τόκος.						
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗ Ε1 ΣΕΛΑ 1						
Μείον: α) Ενοίκια που καταβλήθηκαν για μίσθωση γεωργικής γης 335 335						
β) Αξία καινούργιου πάγιου εξοπλισμού 336 336 x 25% ή 50%						
γ) Για κατά κύριο επάγγελμα αγρότες 1.500 ή 3.000 ευρώ αν πήραν εξισωτικές αποζημιώσεις 338 340						
ή 2.250 ή 1.875 ή 4.500 ή 3.750 ευρώ, αντίστοιχα, αν είναι νέοι αγρότες						
4. Ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους από ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης 465 465						
5. Ζημίες προηγούμενων οικονομικών ετών από ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης 467 467						
6. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης 476 476						

Στον υποπίνακα 4.Β γράφονται τα εισοδήματα από γεωργικές επιχειρήσεις, που είναι το κέρδος που προέρχεται από την εκμετάλλευση γεωργικών επιχειρήσεων κάθε μορφής και είδους, όπως αγροτικών, κτηνοτροφικών, πτηνοτροφικών, μελισσοκομικών, δασικών, αλιευτικών κτλ.

► **Κωδικοί 461-462** Γράφονται τα καθαρά κέρδη της ατομικής επιχείρησης όπως αυτά προκύπτουν από τα βιβλία ή στοιχεία αυτής. Οι παραπάνω κωδικοί συμπληρώνονται υποχρεωτικά από όσους τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. και προαιρετικά από όσους δεν τηρούν βιβλία του Κ.Β.Σ., με βάση τα στοιχεία που κατέχουν. Το καθαρό γεωργικό εισόδημα προσδιορίζεται με την εφαρμογή των προβλεπόμενων κατά κλάδο γεωργικής εκμετάλλευσης συντελεστών καθαρού κέρδους επί των ακαθαρίστων εσόδων στα οποία προστίθενται και οι επιδοτήσεις ή αποζημιώσεις επί της παραγωγής. Πριν να συμπληρωθούν οι κωδικοί αυτοί πρέπει να συμπληρωθεί και να επισυναφτεί χειρόγραφη κατάσταση με το σύνολο των γεωργικών δραστηριοτήτων. Το άθροισμα των καθαρών κερδών θα μεταφερθεί στους κωδικούς 461 - 462. Επίσης, στους κωδικούς αυτούς θα γραφτούν τα καθαρά κέρδη που προκύπτουν στην περίπτωση που τηρούνται βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. χωρίς τη συμπλήρωση της παραπάνω κατάστασης.

► **Κωδικοί 919-920** Γράφεται το καθαρό γεωργικό εισόδημα που αναλογεί από τη συμμετοχή σε συνεκμετάλλευση μη υπαγόμενη στις διατάξεις του άρθρου 10 του Κ.Φ.Ε. Πρόκειται για την άσκηση αγροτικής δραστηριότητας με τη μορφή συνεκμετάλλευσης (π.χ. συμπλοιοκτησία αλιευτικού σκάφους μέχρι δέκα (10) κόρους, συνεκμετάλλευση

ζωικού κεφαλαίου μικρής κτηνοτροφικής μονάδας, κτλ.) η οποία δεν συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού της ως εταιρεία ή κοινωνία ώστε να φορολογείται με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ΚΦΕ. Κάθε ένας από τους συγκύριους-συνεκμεταλλευτές φορολογείται για το καθαρό γεωργικό εισόδημα που του αναλογεί με βάση το ποσοστό συνιδιοκτησίας η συνεκμετάλλευσης.

Υποπίνακας 4.Β.3. Καθαρό εισόδημα ατομικής επιχείρησης με βάση το αντικειμενικό σύστημα. Συμπληρώνεται υποχρεωτικά από όσους δεν τηρούν βιβλία του Κ.Β.Σ., καθώς και από όσους τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας, προκειμένου να προσδιορισθεί το καθαρό γεωργικό εισόδημα με την αντικειμενική μέθοδο.

► **Κωδικοί 915-916.** Γράφεται το καθαρό γεωργικό εισόδημα όπως αυτό προκύπτει από τη συμπλήρωση των ενδείξεων του υποπίνακα αυτού.

► **Κωδικοί 335-336** Γράφονται τα ενοίκια που πραγματικά έχουν καταβληθεί για μίσθωση γεωργικής γης. Μαζί με τη δήλωση πρέπει να υποβληθεί και φωτοτυπία του μισθωτηρίου συμβολαίου της έκτασης ή οι αποδείξεις πληρωμής του ενοικίου, ή υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/86 από την οποία να προκύπτει το ποσό του ενοικίου που καταβλήθηκε, καθώς και τα στοιχεία των δικαιούχων και ο ΑΦΜ του εκμισθωτή.

► **Κωδικός 326.** Γράφεται η αξία του καινούργιου πάγιου εξοπλισμού (αθροιστικά του υπόχρεου και της συζύγου). Π.χ. η αγορά τρακτέρ, ή αρδευτικού μηχανήματος κλπ.

► **Κωδικοί 337-338.** Γράφεται το 25% της αξίας του καινούργιου πάγιου εξοπλισμού ή εάν είναι νέος κατά κύριο επάγγελμα αγρότης ηλικίας μέχρι 40 ετών, το 50% της αξίας αυτής. Συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά: το φωτοαντίγραφο των τιμολογίων αγοράς καθώς και υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/86 με την οποία να βεβαιώνεται ότι ο εξοπλισμός είναι καινούργιος και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη αναγκών της γεωργικής εκμετάλλευσης.

► **Κωδικοί 339-340** . Γράφεται το αντίστοιχο ποσό που απαλλάσσεται από το φόρο, κατά περίπτωση, μόνο αν είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότης.

Απαλλασσόμενα ποσά αγροτών	
Κατηγορία	Απαλλασσόμενο ποσό
Αγρότες κατά κύριο επάγγελμα	1.500
Αγρότες που παίρνουν εξισωτικές αποζημιώσεις	3.000
Νέοι αγρότες κατά κύριο επάγγελμα (πρώτη πενταετία)	2.250
Νέοι αγρότες που παίρνουν εξισωτικές αποζημιώσεις (πρώτη πενταετία)	4.500
Νέοι αγρότες κατά κύριο επάγγελμα (δεύτερη πενταετία)	1.875
Νέοι αγρότες που παίρνουν εξισωτικές αποζημιώσεις (δεύτερη πενταετία)	3.750

► **Κωδικοί 465-466** Γράφεται η ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους που προκύπτει από την ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης στην ημεδαπή στην περίπτωση που τηρούνται βιβλία Γ' κατηγορίας. Για να συμπληρωθούν αυτοί οι κωδικοί πρώτα πρέπει να συμπληρωθεί το έντυπο Ε3 από το οποίο θα μεταφερθούν στη δήλωση οι ζημιές που προκύπτουν και θα κατατεθεί μαζί με τη δήλωση.

► **Κωδικοί 467-468** Γράφεται η ζημιά προηγούμενων οικονομικών ετών που προέκυψε από την ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης στην ημεδαπή στην περίπτωση που τηρούνται βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

► **Κωδικοί 475-476.** Γράφονται τα ακαθάριστα έσοδα από την ατομική άσκηση της γεωργικής επιχείρησης στην Ελλάδα.

Πίνακας 4. Γ. Εισόδημα από Εμπορικές Επιχειρήσεις.

Γ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	
1. Καθαρά κέρδη από ατομική επιχείρηση (εκτός περίπτ. 4)	401
2. Επιχειρηματική αμοιβή από Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή Κοινωνία κληρονομικού δικαίου	403
3. Καθαρά κέρδη από Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή Κοινωνία κτλ. μη υπαγόμενες στο άρθρο 10 Κ.Φ.Ε.	405
4. Υπερτίμημα από πώληση αυτοκινήτου επιχείρησης	407
5. Ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους από ατομική επιχείρηση (εκτός περίπτ. 4)	413
6. Ζημιές προηγούμενων οικονομικών ετών από ατομική επιχείρηση	415
7. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική επιχείρηση	425

Τον πίνακα αυτό καλούνται να συμπληρώσουν όσοι αποκτούν εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις. Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις είναι αυτό που προκύπτει από την άσκηση εμπορικής δραστηριότητας. Την εμπορική δραστηριότητα είναι δυνατόν να την ασκεί κανείς μόνος του (ατομική επιχείρηση) ή μαζί με άλλους (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε.). Η επιχείρηση με ατομική ή εταιρική μορφή μπορεί να δραστηριοποιείται στον εμπορικό, βιοτεχνικό ή βιομηχανικό τομέα.

► **Κωδικοί 401-402** Γράφονται τα συνολικά καθαρά κέρδη από την άσκηση ατομικής επιχείρησης στην ημεδαπή που τηρεί Α΄, Β΄ και Γ΄ κατηγορίας βιβλία, μεταφέροντάς τα από το έντυπο Ε3, το οποίο συνυποβάλλεται με τη δήλωση. Οι ατομικές επιχειρήσεις οι οποίες θα περαιώσουν τη χρήση 2009, θα γράψουν στους κωδικούς 401- 402 το μεγαλύτερο ποσό κερδών. **Στα πιο πάνω κέρδη συμπεριλαμβάνεται και το υπερτίμημα από την πώληση παγίων της επιχείρησης.** Οι επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Α΄ ή Β΄ κατηγορίας του Κ.Β.Σ. δεν θα συμπεριλάβουν το υπερτίμημα από την πώληση αυτοκινήτου (πάγιου περιουσιακού στοιχείου της ατομικής επιχείρησης ως εμπορεύματος, το οποίο επιθυμούν να φορολογηθεί με την κλίμακα φορολογίας εισοδήματος). Το υπερτίμημα αυτό θα γραφτεί στους κωδικούς 407-408. Οι επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Γ΄ κατηγορίας και οι οποίες φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις για το υπερτίμημα από την πώληση του πιο πάνω αυτοκινήτου θα το συμπεριλάβουν στα δηλούμενα κέρδη τους.

► **Κωδικοί 403-404** Γράφεται το ποσό της επιχειρηματικής αμοιβής που δικαιούται ο φορολογούμενος από τη συμμετοχή του σε Ο.Ε., Ε.Ε. ή κοινωνία κληρονομικού δικαίου, η οποία έχει ανήλικα μέλη, ως ομόρρυθμος εταίρος ή κοινωνός. Σ' αυτή την περίπτωση, συνυποβάλλετε με τη δήλωση σχετική βεβαίωση της εταιρίας ή κοινωνίας και φωτοαντίγραφο της υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος της εταιρίας ή κοινωνίας που χορήγησε την επιχειρηματική αμοιβή.

► **Κωδικοί 405-406** Γράφονται τα συνολικά καθαρά κέρδη που αναλογούν από τη συμμετοχή σε:

α) **Κοινωνίες αστικού δικαίου** για: i) τα μέχρι και **δύο επιβατικά** αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης (ταξί, λεωφορεία) που εκμεταλλεύονται, ανεξάρτητα αν τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. καθώς και ii) για τα μέχρι και **δύο φορτηγά** αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης, εφόσον για τη δραστηριότητα αυτή τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.,

β) **ΟΕ, ΕΕ, αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρίες, συμμετοχικές ή αφανείς, κοινοπραξίες** οι οποίοι εκμεταλλεύονται: i) μόνο **ένα επιβατικό** αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης (ταξί, λεωφορείο) ανεξάρτητα αν τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. ή ii) μόνο **ένα φορτηγό** αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης, εφόσον για τη δραστηριότητα αυτή τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

► **Κωδικοί 407-408** Γράφεται το κέρδος από την πώληση αυτοκινήτου ΙΧ που αποτελεί πάγιο περιουσιακό στοιχείο της ατομικής επιχείρησης που τηρεί βιβλία Α' και Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., αν θέλει ο φορολογούμενος το κέρδος αυτό να προστεθεί στα υπόλοιπα εισοδήματα του και να φορολογηθεί με την κλίμακα φορολογίας εισοδήματος. **Η φορολόγηση του κέρδους αυτού μπορεί να γίνει με αναλογικό συντελεστή 30% και να εξαντληθεί η φορολογική υποχρέωση ή να προστεθεί στα υπόλοιπα εισοδήματα του φορολογουμένου και να φορολογηθεί με βάση την κλίμακα φορολογίας εισοδήματος.** Αν συμπληρωθούν οι κωδικοί 407-408, ο φόρος υπεραξίας του οχήματος που έχει καταβληθεί ή έχει βεβαιωθεί με τη σχετική δήλωση που έχει υποβληθεί στην αρμόδια ΔΟΥ, πρέπει να γραφτεί στους κωδικούς 607-608 του πίνακα 8. Για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας, η ωφέλεια θα προστίθεται στα υπόλοιπα εισοδήματα και θα φορολογείται με τις γενικές διατάξεις.

► **Κωδικοί 413-414** Γράφεται η ζημιά του ίδιου οικον. έτους από ατομική επιχείρηση στην ημεδαπή, μεταφέροντάς την από το έντυπο Ε3, το οποίο συνυποβάλλεται με τη δήλωση. Στην περίπτωση που περαιώνετε η χρήση 2009 και από τα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία προκύπτει ζημιά γι' αυτή τη χρήση, τότε αυτή μηδενίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις κι επομένως στους κωδικούς αυτούς δεν θα αναγραφεί κανένα ποσό ζημιάς.

► **Κωδικοί 415-416** Γράφεται το υπόλοιπο της ζημιάς από ατομική επιχείρηση στην ημεδαπή που έχει δικαίωμα να μεταφερθεί για συμψηφισμό από προηγούμενα οικον. έτη. Στην περίπτωση που έχουν περαιώσει παλαιότερες χρήσεις, και από τα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία προέκυψε ζημιά σε κάποια από αυτές, τότε η ζημιά αυτή δεν μεταφέρεται για συμψηφισμό στις επόμενες χρήσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις κι επομένως στους κωδικούς αυτούς δεν θα συμπεριληφθεί η ζημιά αυτή. Σημειώνεται ότι η τυχόν ζημιά του ίδιου ή προηγούμενων οικον. ετών από τη συμμετοχή στις επιχειρήσεις που αναφέρονται στους πιο πάνω κωδικούς 405-406, **με εξαίρεση τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης επιβατικών αυτοκινήτων** οι οποίες προσδιορίζουν τα κέρδη τους με τεκμαρτό τρόπο θα γραφτεί στους ίδιους κωδικούς στους οποίους γράφεται και η ζημιά από ατομική επιχείρηση (κωδικοί 413-414 ή 415-416 κατά περίπτωση).

► **Κωδικοί 425-426** Γράφονται τα ακαθάριστα έσοδα από την ατομική άσκηση της εμπορικής επιχείρησης στην Ελλάδα. Στον κωδικό αυτό γράφονται μόνο τα έσοδα από άσκηση ατομικής επιχείρησης και όχι τα έσοδα άλλου είδους επιχείρησης π.χ. Ο.Ε., Ε.Ε. κλπ αν συμμετέχει ο φορολογούμενος. Σε περίπτωση που εφαρμοστεί η διαδικασία του αυτοελέγχου για αυτή τη χρήση και με βάση αυτή τη ρύθμιση προκύψουν έσοδα μεγαλύτερα από αυτά που αναγράφονται στα βιβλία, στη δήλωση θα γραφτούν τα μεγαλύτερα έσοδα.

Πίνακας 4.Δ. Εισόδημα από Ελευθέρια Επαγγέλματα

Δ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ			
1. Καθαρό εισόδημα από ατομικό επάγγελμα	501		502
2. Καθαρές αμοιβές ελεγκτή Α.Ε., διαιτητή, εκπαιδστή διαθήκης κτλ.	503		504
3. Ποσό διατροφής που έχει εισπραχθεί από σύζυγο (εκτός των παιδιών)	505		506
4. Εισόδημα που δεν εντάσσεται σε άλλη περίπτ. του Πίν. 4	507		508
5. Ζημιό του ίδιου οικονομικού έτους από ατομικό επάγγελμα	511		512
6. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος	517		518

Τον υποπίνακα 4Δ συμπληρώνουν όσοι έχουν εισοδήματα από ελευθέρια επαγγέλματα:
 Α. γιατροί, δικηγόροι, αρχιτέκτονες, συμβολαιογράφοι, ηθοποιοί, οικονομολόγοι κ.α.
 Β. αμοιβές σε πραγματογνώμονες, ελεγκτές, εκκαθαριστές, συγγραφείς, διατροφή κ.α.
 Γ. και κάθε εισόδημα που δεν μπορεί να υπαχθεί σε κάποια άλλη κατηγορία εισοδήματος.

Για τη συμπλήρωση αυτού του πίνακα συμπληρώνεται προηγούμενα το έντυπο Ε3. Το αποτέλεσμα που προκύπτει από το έντυπο Ε3 (κέρδος ή ζημιά) μεταφέρεται πάνω στη δήλωση.

► **Κωδικοί 501-502** Γράφεται το καθαρό εισόδημα από την ατομική άσκηση στην Ελλάδα ελευθέρου επαγγέλματος από τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 48 του ν. 2238/1994. Το καθαρό αυτό εισόδημα προκύπτει με λογιστικό τρόπο αν από τα ακαθάριστα έσοδα αφαιρεθούν τα έξοδα που αναγνωρίζονται από τον νόμο. Στην περίπτωση που περαιώνετε η χρήση 2009, γράφονται τα μεγαλύτερα κέρδη που προκύπτουν από την εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων, μεταφέροντάς τα από τον οικείο κωδικό του εντύπου Ε3.

► **Κωδικοί 503-504** Γράφονται οι καθαρές αμοιβές που έχετε αποκτήσει στην ημεδαπή ως πραγματογνώμονες, διαιτητές, εκκαθαριστές γενικά, ελεγκτές ανωνύμων εταιριών, εκτελεστές διαθηκών, εκκαθαριστές κληρονομιών, κηδεμόνες Σχολάζουσας κληρονομιάς,

συγγραφείς και μουσουργοί από συγγραφικά δικαιώματα, αντιπρόσωποι επαγγελματικών οργανώσεων και ιδιώτες για τη συμμετοχή σας σε συμβούλια και επιτροπές του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ., σωματείων, ιδρυμάτων, συνεταιρισμών και οργανισμών γενικά. Οι αμοιβές αυτής της κατηγορίας αποτελούν εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα.

► **Κωδικοί 505-506** Γράφεται το ποσό που έχει εισπραχθεί από το σύζυγο ή τη σύζυγο λόγω διατροφής και η οποία έχει επιδικασθεί ή συμφωνηθεί με συμβολαιογραφική πράξη. Το ποσό της διατροφής που έχει εισπραχθεί αναδρομικά μέσα στο έτος 2009, με βάση δικαστική απόφαση, δεν είναι εισόδημα του έτους αυτού, αλλά του έτους στο οποίο ανάγεται και γι' αυτό το εισόδημα πρέπει να υποβληθεί συμπληρωματική δήλωση του οικείου οικονομικού έτους. Το ποσό της διατροφής που έχει καταβληθεί στα παιδιά, από οποιαδήποτε αιτία, δε θεωρείται εισόδημά τους και δεν θα γραφτεί στους κωδικούς αυτούς ή σε άλλους κωδικούς των λοιπών κατηγοριών εισοδημάτων του πίνακα 4.

► **Κωδικοί 507-508** Γράφεται οποιοδήποτε άλλο εισόδημα έχει αποκτηθεί στην ημεδαπή και δεν το έχουμε ήδη γράψει στους πίνακες 4Α, 4Β, 4Γ, 4Ε και 4ΣΤ γιατί δεν ανήκει σε καμιά από τις κατηγορίες εισοδημάτων που περιλαμβάνονται σ' αυτούς. Π.χ. τα εισοδήματα των εισηγητών σεμιναρίων δημοσίων υπαλλήλων, η εκμίσθωση κινητού πράγματος από ιδιώτη κλπ.

► **Κωδικοί 511-512** Γράφεται το ποσό της ζημιάς που προέκυψε από την άσκηση ατομικού ελευθέρου επαγγέλματος. Η ζημιά αυτή δεν μπορεί να μεταφερθεί για συμψηφισμό σε επόμενη χρήση, μπορεί όμως να συμψηφισθεί με άλλα θετικά εισοδήματα της ίδιας χρονιάς. Στην περίπτωση που περαιώνετε η χρήση 2009 και από τα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία μας προκύπτει ζημιά γι' αυτή τη χρήση, τότε αυτή μηδενίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις κι επομένως στους κωδικούς αυτούς δεν θα αναγραφεί κανένα ποσό ζημιάς.

► **Κωδικοί 517-518** Γράφονται τα ακαθάριστα έσοδα από την ατομική άσκηση του ελευθέρου επαγγέλματος. Στον κωδικό αυτό δεν περιλαμβάνονται έσοδα που προέρχονται από δραστηριότητα στο εξωτερικό. Στους κωδικούς αυτούς δεν χρειάζεται να γραφτούν οι ακαθάριστες αμοιβές που εισπράττουν οι πραγματογνώμονες, διαιτητές, εκκαθαριστές γενικά κτλ.

Πίνακας 4.Ε. Εισόδημα από ακίνητα

Ε. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ			
1. Ακαθάριστο εισόδημα από εκμίσθωση:			
α) κατοικιών	803	104	
β) ξενοδοχείων, κληνικών σχολείων, αθλητικών κέντρων ή θεάτρων κτλ.	393	179	
γ) καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών κτλ.	305	106	
δ) γηπέδων, χώρων τοποθέτησης επιγραφών	307	100	
ε) μισθωματοδοτών εμπορικών κέντρων που επέδειξαν υπαγωγή σε ΟΠΣ	303	110	
στ) γαιών	303	102	
ζ) γαιών με βάση το αντικειμενικό σύστημα	309	910	
2. αι Ακαθάριστο εισόδημα από εκμίσθωση ακινήτων			
β) Στην περίπτωση αυτή, ποιο ενοίκιο είχε καταβάλει	111	119	
β) Στην περίπτωση αυτή, ποιο ενοίκιο είχε καταβάλει	118	114	
3. Ακαθάριστο εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση - ιδιόχρηση:			
α) κατοικιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση)	323	130	
β) ξενοδοχείων, κληνικών σχολείων, αθλητικών κέντρων ή θεάτρων κτλ.	143	144	
γ) καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών κτλ.	145	146	
δ) γηπέδων, χώρων τοποθέτησης επιγραφών	147	149	
ε) γαιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση)	143	142	
στ) γαιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση) με βάση το αντικειμενικό σύστημα	201	709	
4. Ακαθάριστο εισόδημα οικοδομών: α) σε έδαφος του εκμισθωτή			
β) σε έδαφος του παρέχοντος δωρεάν τη χρήση	325	126	
5. αι Δαπάνες για απολύτρωση,δικαστική δαπάνη οικοβέδς δικηγόρων και αγοράς υλικών επισκευής και συντήρησης οικοδομών (περ. 1α, 1β, 1γ, 1ε, 3α, 3β, 3γ)			
β) δαπάνες για υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης οικοδομών (περ. 1α, 1β, 1γ, 1ε, 3α, 3β, 3γ)	37	150	
γ) αποζημίωση καταβληθείσα με νόμο στο μισθωτή κατά τη λήξη επαγγελματικής μίσθωσης	182	394	
δ) Ακαθάριστο εισόδημα από την εκμίσθωση του ακινήτου της περιπτ. 5γ	185	390	
ε) Λοιπές περιπτώσεις δαπανών άρθρου 23 ΚΙΕ (γαιές κτλ.)	150	393	
6. Ακαθάριστο εισόδημα κατοικιών επιφανείας πάνω από 300 τ.μ. καθεμιά (περ. 1α, 2α και 3α)	175	176	
7. Ακαθάριστο εισόδημα (από επίαση) ακινήτων, άλλης επιφανείας ή μισθωμένου ακινήτου κτλ.) για το οποίο δε βεβαιώνεται χαρακτηριστικός από την περίπτ. 1ε	241	142	

Ο υποπίνακας 4Ε αφορά στο εισόδημα από ακίνητα. Εισόδημα από ακίνητα είναι τα έσοδα που προκύπτουν κάθε χρόνο από την εκμετάλλευση ακινήτων είτε αυτά έχουν κτίσματα είτε όχι. Τα ακίνητα μπορεί να είναι κατοικίες, καταστήματα, γραφεία, αποθήκες, γήπεδα, χώροι τοποθέτησης επιγραφών, γαίες (χωράφια) κτλ. Επίσης, εισόδημα από ακίνητα είναι και τα ποσά της ύλης εμπορικής αξίας που καταβλήθηκαν από το μισθωτή πέρα από τα ενοίκια κατά τη μίσθωση ακινήτου. Το εισόδημα από ακίνητα αποκτάται από κάθε πρόσωπο στο οποίο έχει νόμιμα μεταβιβασθεί με οριστικό συμβόλαιο ή δικαστική απόφαση ή χρησικτησία η κατακυρωτική έκθεση πλειστηριασμού ή κληρονομιά, το δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή νομής ή επικαρπίας ή οίκησης. **Στο ακαθάριστο εισόδημα (το μίσθωμα) από ακίνητα επιβάλλεται και συμπληρωματικός φόρος με συντελεστή 1,5 %.**

Πριν συμπληρωθούν οι ενδείξεις αυτού του πίνακα πρέπει να συμπληρωθεί η Αναλυτική Κατάσταση Μισθωμάτων από Ακίνητα (Ε2). Από τα συνολικά ποσά των στηλών του εντύπου Ε2 μεταφέρουμε τα επιμέρους ποσά κατά κατηγορία ακινήτων στους αντίστοιχους κωδικούς του πίνακα αυτού, εκτός από το εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση της χρήσης μίας κύριας κατοικίας από γονείς σε παιδιά και αντίστροφα, επιφάνειας μέχρι διακόσια (200) τετραγωνικά μέτρα. Το έντυπο Ε2 δεν θα συμπληρώνεται σε περίπτωση: α) Ιδιοκατοίκησης κύριας ή δευτερεύουσας κατοικίας (εξοχικής ή μη εξοχικής). β) καταβολής

ποσού πέρα από τα ενοίκια (άυλης εμπορικής αξίας) από τον μισθωτή κατά τη μίσθωση ακινήτου.

Οι κυριότερες περιπτώσεις εισοδημάτων από ακίνητα είναι αυτές που αφορούν:

- ❖ Την ενοικίαση ακινήτων (περιλαμβάνεται και η ενοικίαση χωραφιών).
- ❖ Την υπενοικίαση ακινήτων (υπεκμίσθωση).
- ❖ Την ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση ακινήτων.

Όσοι αποκτούν και δεν δηλώνουν το εισόδημα ακινήτων δεν έχουν δικαίωμα:

- ✓ Να εγείρουν αγωγή ή έξωση ή να μεταβιβάσουν την κυριότητα ή να συστήσουν εμπράγματα δικαιώματα, για 5 χρόνια από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης για τα ακίνητα τα οποία δεν έχουν δηλωθεί τα μισθώματα.
- ✓ Να παραχωρήσουν υποθήκη για 10 χρόνια.
- ✓ Να πάρουν στεγαστικό δάνειο για τα ακίνητα που δεν έχουν δηλωθεί τα μισθώματα.

Τα εισοδήματα από εκμίσθωση ή δωρεάν παραχώρηση που δηλώνονται εκπρόθεσμα, φορολογούνται αυτοτελώς, χωρίς καμία έκπτωση ή μείωση με συντελεστή φόρου 50%, εφόσον μέσα σε 3 μήνες από την υποβολή της εκπρόθεσμης δήλωσης ζητηθεί το πιστοποιητικό για τη μεταβίβαση του ακινήτου.

Τα εισοδήματα από εκμίσθωση ακινήτων που αποδεδειγμένα δεν έχουν εισπραχθεί μπορεί να εκχωρηθούν στο Δημόσιο, χωρίς αντάλλαγμα, προκειμένου ο δικαιούχος να μην φορολογηθεί για αυτά. (Γιατί τα ενοίκια τα δεδουλευμένα μπαίνουν στην δήλωση άσχετα αν έχουν εισπραχθεί).

► **Κωδικοί 103-104** Γράφεται το σύνολο των ενοικίων, που έχουν αποκτηθεί το προηγούμενο έτος από εκμίσθωση ακινήτων που χρησιμοποιήθηκαν ως κατοικίες, μεταφέροντας τα ποσά από την αντίστοιχη στήλη του Ε2. Κατά την εκκαθάριση θα αφαιρεθεί ποσοστό 5% για απόσβεση.

► **Κωδικοί 121-122** Γράφεται το σύνολο των ενοικίων που έχουν αποκτηθεί από την εκμίσθωση ακινήτων που χρησιμοποιήθηκαν ως ξενοδοχεία, σχολεία, κλινικές κτλ μεταφέροντας τα ποσά από την αντίστοιχη στήλη του Ε2. Κατά την εκκαθάριση θα αφαιρεθεί ποσοστό 5% για απόσβεση. Το χαρτόσημο για αυτές τις κατηγορίες ακινήτων είναι 3,6%.

► **Κωδικοί 105-106** Γράφεται το σύνολο των ενοικίων που έχουν αποκτηθεί από την εκμίσθωση ακινήτων που χρησιμοποιήθηκαν ως καταστήματα, γραφεία, αποθήκες κτλ μεταφέροντας τα ποσά από την αντίστοιχη στήλη του Ε2. Κατά την εκκαθάριση θα αφαιρεθεί ποσοστό 3% για απόσβεση.

► **Κωδικοί 107-108** Γράφεται το σύνολο των ενοικίων που έχουν αποκτηθεί από την εκμίσθωση ακινήτων που χρησιμοποιήθηκαν για επαγγελματικές δραστηριότητες, όπως αποθήκευση αγαθών, στάθμευση αυτοκινήτων, κτλ (όχι γεωργική εκμετάλλευση) καθώς και από την παραχώρηση χώρου για τοποθέτηση φωτεινών επιγραφών ή διαφημιστικών πινακίδων, μεταφέροντας τα ποσά από την αντίστοιχη στήλη του Ε2.

► **Κωδικοί 109-110** Γράφεται το σύνολο των ενοικίων που έχουν αποκτηθεί από την εκμίσθωση ακινήτων που χρησιμοποιήθηκαν ως βιομηχανοστάσια, εμπορικά κέντρα που επέλεξαν την υπαγωγή τους στο κανονικό καθεστώς φορολογίας ΦΠΑ, μεταφέροντας τα ποσά από την αντίστοιχη στήλη του Ε2.

► **Κωδικοί 101-102** Γράφεται το σύνολο των ενοικίων που έχουν αποκτηθεί από εκμίσθωση γαιών (χωράφια, με δέντρα ή χωρίς, λιβάδια, βοσκοτόπια κτλ) μεταφέροντας το συνολικό ποσό της αντίστοιχης στήλης του εντύπου Ε2. Στο έντυπο Ε2 αναγράφονται τα πραγματικά ενοίκια που συμφωνήθηκαν και όχι τα αντικειμενικά.

► **Κωδικοί 909-910** Οι κωδικοί αυτοί συμπληρώνονται στην περίπτωση που το αναγραφόμενο στους κωδικούς 101 - 102 εισόδημα από εκμίσθωση γεωργικής γης είναι μικρότερο από αυτό που προσδιορίζεται με τη σχετική απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών. **Στους κωδικούς 909-910 αναγράφεται το άθροισμα των μεγαλύτερων επί μέρους ενοικίων, που προκύπτουν από τη σύγκριση δηλωθέντων ενοικίων και προσδιοριζόμενων με την αντικειμενική μέθοδο.** Η σύγκριση δεν πρέπει

να γίνεται συνολικά μεταξύ των μισθωμάτων που εισπράττονται και αυτών που συνολικά προσδιορίζονται με βάση το αντικειμενικό σύστημα, αλλά μεμονωμένα για κάθε μία περίπτωση.

► **Κωδικοί 111-112.** Γράφεται το ακαθάριστο εισόδημα που έχει αποκτηθεί από υπεκμίσθωση ακινήτων (κατοικιών, καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών, γηπέδων) μεταφέροντας, από τα συνολικά ποσά των αντίστοιχων στηλών του εντύπου Ε2, τα επιμέρους ποσά αυτών κατά κατηγορία ακινήτου. Υπεκμίσθωση είναι η μίσθωση ακινήτου σε τρίτο πρόσωπο, από πρόσωπο που δεν είναι ιδιοκτήτης του ακινήτου, αλλά ενοικιαστής. Ως ακαθάριστο εισόδημα υπεκμίσθωσης δηλώνεται αυτό που αποκτιέται από το μισθωτή. Το καθαρό εισόδημα προκύπτει, αφού αφαιρεθεί το μίσθωμα που καταβάλλει ο μισθωτής στον εκμισθωτή (κύριο του ακινήτου). Δεν εκπίπτουν τα ποσοστά αποσβέσεων 5% και 3%, όπως συμβαίνει με το εισόδημα από τη μίσθωση ακινήτων.

► **Κωδικοί 113-114** Γράφεται το σύνολο των ενοικίων που έχει καταβληθεί από το μισθωτή (ενοικιαστή) στον εκμισθωτή (ιδιοκτήτη) για τα παραπάνω ακίνητα που έχουν υπεκμισθωθεί από τον ενοικιαστή όπως αυτό προκύπτει από την τελευταία στήλη του πρώτου πίνακα της δεύτερης σελίδας του εντύπου Ε2, εφόσον έχουν συμπληρωθεί οι κωδικοί 111-112.

► **Κωδικοί 129-130** Γράφεται το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση κατοικιών, εκτός από τη δωρεάν παραχώρηση της χρήσης μίας κύριας κατοικίας από γονέα σε παιδί και αντίστροφα επιφάνειας μέχρι διακόσια (200) τετραγωνικά μέτρα, μεταφέροντας από το συνολικό ποσό της αντίστοιχης στήλης του εντύπου Ε2, τα επιμέρους ποσά αυτών.

► **Κωδικοί 143-144** Γράφεται το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση ή ιδιοχρησιμοποίηση χρήσης των ακινήτων που χρησιμοποιήθηκαν ως ξενοδοχεία, κλινικές, σχολεία, οικοτροφεία, αίθουσες κινηματογράφου, θέατρα, μεταφέροντας από τα συνολικά ποσά των αντίστοιχων στηλών του εντύπου Ε2, τα επιμέρους ποσά κατά κατηγορία ακινήτου στους αντίστοιχους κωδικούς της δήλωσης.

► **Κωδικοί 145-146** Γράφεται το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση ή ιδιοχρησιμοποίηση χρήσης των ακινήτων που χρησιμοποιήθηκαν ως καταστήματα, γραφεία, αποθήκες κλπ όπως προκύπτει από τις στήλες του Ε2.

► **Κωδικοί 147-148** Γράφεται το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση ή ιδιοχρησιμοποίηση χρήσης γηπέδων και χώρων τοποθέτησης επιγραφών. Όπως προκύπτει από τις στήλες του Ε2.

► **Κωδικοί 141-142** Γράφεται το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση της χρήσης γαιών, μεταφέροντας από το συνολικό ποσό της αντίστοιχης στήλης του εντύπου Ε2, τα επιμέρους ποσά αυτών. Δεν υπολογίζεται τεκμαρτό ενοίκιο και κατά συνέπεια δεν θα δηλωθεί τεκμαρτό εισόδημα αν πρόκειται για δωρεάν παραχώρηση γεωργικής γης μεταξύ των συζύγων κατά κύριο επάγγελμα αγροτών ή δωρεάν παραχώρηση από τους γονείς που είναι άνω των 65 ετών στα παιδιά τους που είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες.

► **Κωδικοί 701-702** Συμπληρώνουμε αυτούς τους κωδικούς μόνο όταν το αναγραφόμενο στους κωδικούς 141-142 τεκμαρτό εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση γεωργικής γης είναι μικρότερο από αυτό που προσδιορίζεται με την αντικειμενική μέθοδο. Για την συμπλήρωση ισχύει αναλογικά ότι αναφέρεται πιο πάνω στους κωδικούς 909-910.

► **Κωδικοί 123-124** Γράφεται το ακαθάριστο εισόδημα που αποκτήθηκε από την ανέγερση οικοδομών σε έδαφος του εκμισθωτή με δαπάνες του ενοικιαστή, αν μετά τη λήξη της μίσθωσης η οικοδομή παραμένει στην κυριότητα του εκμισθωτή (**ιδιοκτήτη του εδάφους**) καταβάλλοντας ή όχι κάποιο τίμημα. Καθώς και το ακαθάριστο εισόδημα για τις βελτιώσεις ή επεκτάσεις, που γίνονται με δαπάνες του μισθωτή σε νοικιασμένη οικοδομή, αν μετά τη λήξη της μίσθωσης οι βελτιώσεις ή επεκτάσεις παραμένουν στην κυριότητα του ιδιοκτήτη, μεταφέροντας από τα συνολικά ποσά της αντίστοιχης στήλης του εντύπου Ε2, τα επιμέρους ποσά αυτών. Για τον ιδιοκτήτη του οικοπέδου υπολογίζεται ετήσιο εισόδημα από την εκμίσθωση του οικοπέδου που γράφεται στους κωδικούς 107/108, και της αξίας των κτιριακών εγκαταστάσεων μετά την αφαίρεση του τυχόν ανταλλάγματος διηρημένης δια του αριθμού των ετών διάρκειας της μίσθωσης που γράφεται στους κωδικούς 123/124.

Για τον προσδιορισμό της αξίας της ανεγειρόμενης οικοδομής ή της αξίας των βελτιώσεων ή επεκτάσεων μισθωμένης οικοδομής που γίνονται με δαπάνες του μισθωτή, απαιτείται η προσκόμιση σχετικής βεβαίωσης του μισθωτή, από την οποία να προκύπτει το ύψος των δαπανών που διενεργήθηκαν και απορρέουν από τα επίσημα βιβλία του.

► **Κωδικοί 125-126** Γράφεται το ακαθάριστο εισόδημα που αποκτήθηκε επειδή παραχωρήθηκε δωρεάν από τον ιδιοκτήτη έδαφος ή οικοδομή, ο οποία βελτιώθηκε ή επεκτάθηκε από αυτόν που τη χρησιμοποιεί.

► **Κωδικοί 151-152** Γράφονται τα ποσά της δαπάνης που έχουν καταβληθεί το έτος 2009 για: α) ασφάλιστρα κατά του κινδύνου πυρκαγιάς ή άλλων κινδύνων, β) για δικαστικές δαπάνες, γ) για αμοιβή δικηγόρου σε δίκες μισθωτικών διαφορών ή διαφορών μεταξύ ιδιοκτητών και διαχειριστών ιδιοκτησίας κατ' ορόφους και δ) για αγορά υλικών επισκευής και συντήρησης των οικοδομών.

Οι δαπάνες αυτές αφορούν ακίνητα που εκμισθώνονται, ιδιοχρησιμοποιούνται και παραχωρούνται δωρεάν ως κατοικίες, ξενοδοχεία, κλινικές, σχολεία, καταστήματα, γραφεία, βιομηχανοστάσια, εμπορικά κέντρα κτλ. Αν οι πιο πάνω δαπάνες αφορούν κοινόχρηστους χώρους ακινήτου, επιμερίζονται αναλόγως στους συνιδιοκτήτες του.

► **Κωδικοί 157-158** Γράφονται τα ποσά δαπάνης (**μόνο εργασία**) με δικαιολογητικά, για παροχή υπηρεσίας υδραυλικών, ηλεκτρολόγων κτλ. και αφορά επισκευή και συντήρηση των οικοδομών που εκμισθώνονται, ιδιοχρησιμοποιούνται και παραχωρούνται δωρεάν ως κατοικίες, ξενοδοχεία, κλινικές, σχολεία, καταστήματα, γραφεία, βιομηχανοστάσια, εμπορικά κέντρα κτλ. Αν οι πιο πάνω δαπάνες αφορούν κοινόχρηστους χώρους ακινήτου, επιμερίζονται αναλόγως στους συνιδιοκτήτες του.

Η έκπτωση της δαπάνης αυτής διενεργείται κατ' αρχήν από το ακαθάριστο εισόδημα των πιο πάνω οικοδομών, ανεξάρτητα αν η δαπάνη αυτή δηλώνεται με την αρχική ή τη συμπληρωματική δήλωση του φορολογούμενου. Αν η έκπτωση της δαπάνης αυτής δε καλύπτεται από το ακαθάριστο εισόδημα των οικοδομών, το υπολειπόμενο ποσό αυτής μεταφέρεται να εκπέσει από τον κ.α.049 του πίνακα 7, με την προϋπόθεση ότι η αναγραφή της δαπάνης στον κ.α.157-158 έγινε με την αρχική, εμπρόθεσμη δήλωσή του. Η μεταφορά

αυτή της υπολειπόμενης δαπάνης θα γίνει από την Υπηρεσία, κατά την εκκαθάριση της δήλωσης.

Στους κωδικούς αυτούς δεν γράφονται τα ποσά των δαπανών επισκευής και συντήρησης που αφορούν παροχή υπηρεσιών και διενεργούνται σε ιδιοκατοικούμενες οικοδομές και σε μία κύρια κατοικία μέχρι 200 τ. μ. που η χρήση της παραχωρείται δωρεάν από γονείς σε παιδιά και αντίστροφα, οι οποίες γράφονται μόνο στο κωδικό αριθμό 049 του πίνακα 7, συναθροισμένες με τις λοιπές δαπάνες του κωδικού αυτού. Επίσης στις περιπτώσεις: α) εκμίσθωσης γηπέδων, β) εισοδήματος που προκύπτει από τη διαφορά του ενοικίου εκμίσθωσης και υπεκμίσθωσης ακινήτου και γ) ανταλλάγματος που έχει καταβληθεί για την παραχώρηση χώρου τοποθέτησης φωτεινών επιγραφών και διαφημίσεων δεν θα πρέπει να αναγραφούν ποσά δαπανών στους κ. α 151-152 και 157-158 του πίνακα αυτού.

Δεν γράφονται ποσά στους κωδικούς 151-152 και 157-158 αν δεν δηλώνεται εισόδημα από ενοίκια στις περιπτώσεις που αναγράφονται.

► **Κωδικοί 163-164** Γράφεται το ποσό της αποζημίωσης που έχει καταβληθεί το έτος 2009 με βάση νόμο (ν. 813/1978, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 2041/1992) στο μισθωτή ακινήτου, σε περίπτωση λύσης επαγγελματικής μίσθωσης. **Αποτελεί εισόδημα και φορολογείται αυτοτελώς με 20%.**

Η αποζημίωση εκπίπτει από το εισόδημα ακινήτων μέχρι το ύψος του ακαθάριστου μισθώματος που αποκτάται από το συγκεκριμένο ακίνητο μέσα στο έτος που καταβλήθηκε η αποζημίωση, δηλαδή ωφελείται να μην φορολογηθεί για τα ενοίκια αυτής της χρονιάς. Αν προκύψει αρνητικό ποσό, αυτό δεν συμψηφίζεται με εισοδήματα άλλων ακινήτων ή με άλλα θετικά εισοδήματα του φορολογουμένου.

► **Κωδικοί 165-166** Γράφεται το ακαθάριστο εισόδημα που έχει αποκτηθεί το 2009 από την εκμίσθωση του ακινήτου που αφορά η αποζημίωση των κωδικών 163 - 164. Οι κωδικοί συμπληρώνονται για να υπολογισθεί κατά την εκκαθάριση το ύψος της έκπτωσης της αποζημίωσης .

► **Κωδικοί 159-160** Γράφεται το υπόλοιπο ποσό των δαπανών που εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα (οικοδομές και γαίες). Τέτοιες δαπάνες είναι κάθε φόρος υπέρ του δημοσίου ή τρίτου που βαρύνει τις γαίες, οι αποσβέσεις για αντιπλημμυρικά έργα και έργα αποξήρανσης ελών, το μίσθωμα ή το δικαίωμα που καταβάλλεται στις περιπτώσεις υπεκμίσθωσης, πολυετούς μίσθωσης που μεταγράφεται και το δικαίωμα επιφάνειας ή εμφύτευσης.

► **Κωδικοί 175-176** Γράφεται το ακαθάριστο εισόδημα (πραγματικό ή τεκμαρτό) των κατοικιών που εκμισθώνονται, υπεκμισθώνονται και παραχωρούνται δωρεάν, και έχουν επιφάνεια πάνω από 300 τ. μ. η καθεμιά. Το εισόδημα αυτό πρέπει επίσης να έχει γραφτεί αντίστοιχα και στους κωδικούς αριθμούς 103 - 104, 111 - 112 και 129 - 130 του ίδιου πίνακα. Στους κωδικούς αυτούς δε γράφεται το ακαθάριστο εισόδημα από εκμίσθωση, υπεκμίσθωση και δωρεάν παραχώρηση κατοικιών με επιφάνεια πάνω από 300 τ. μ. των εταιριών, κοινωνιών, κοινοπραξιών κτλ., που φορολογούνται με το άρθρο 10 του Κ.Φ.Ε..

Στα εισοδήματα από ακίνητα που αποκτούν οι παραπάνω εταιρίες επιβάλλεται φόρος με συντελεστή 3%. **Στις κατοικίες άνω των 300 τ. μ. επιβάλλεται συμπληρωματικός φόρος με συντελεστή 3% αντί 1,5% που ισχύει στα υπόλοιπα ακίνητα.** Δεν επιβάλλεται συμπληρωματικός φόρος για τα μισθώματα που εισπράττουν εταιρίες leasing για συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης ακινήτων και από ιδιοκατοίκηση γενικά καθώς και ιδιοχρησιμοποίηση βιομηχανοστασιών, αποθηκών και οικοπέδων. Όταν υπεκμισθώνεται ακίνητο το ποσοστό του συμπληρωματικού φόρου υπολογίζεται στο ακαθάριστο εισόδημα από την υπεκμίσθωση. Έτσι ο φόρος υπολογίζεται στο μίσθωμα που εισπράττει ο υπεκμισθωτής πριν από την έκπτωση του μισθώματος που καταβάλλει στον ιδιοκτήτη. (ΠΟΛ 104/94). Το ποσό του συμπληρωματικού φόρου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το ποσό φόρου που αναλογεί στο συνολικό εισόδημα.

► **Κωδικοί 741-742** Γράφεται το ακαθάριστο εισόδημα μόνο των ακινήτων για τα οποία δε βεβαιώνεται τέλος χαρτοσήμου (εισόδημα από επίταξη ακινήτου από το Δημόσιο, ποσά άυλης εμπορικής αξίας που καταβλήθηκαν πέρα από τα ενοίκια από το μισθωτή κατά τη μίσθωση ακινήτου κτλ.), εκτός από το ακαθάριστο εισόδημα των κωδικών 109-110 του

ίδιου πίνακα. Το εισόδημα αυτό πρέπει επίσης να έχει γραφτεί κατά περίπτωση και στους κωδικούς 103 - 108 και 101 - 910.

Πίνακας 4. ΣΤ. Εισόδημα από κινητές αξίες.

ΣΤ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ	291	292
Καθαρό εισόδημα από τόκους δανείων κτλ. πηδαλιές προέλευσης		

Εισόδημα από κινητές αξίες είναι αυτό που προέρχεται από μερίσματα μετοχών των ανώνυμων εταιριών, από τόκους ομολογιών και χρεογράφων κάθε είδους, από αμοιβές και ποσοστά των διοικητικών συμβουλίων των ανώνυμων εταιριών, από κέρδη αμοιβαίων κεφαλαίων, από μερίσματα και τόκους των τίτλων αλλοδαπής προέλευσης, από τόκους καταθέσεων, δανείων κτλ.

Στον υποπίνακα 4ΣΤ γράφονται τα εισοδήματα που προέρχονται από κινητές αξίες και πρέπει να φορολογηθούν μετά την εισπραξη τους από το δικαιούχο, δεν γράφονται αυτά που φορολογήθηκαν αυτοτελώς με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης είτε επειδή φορολογήθηκαν αυτοτελώς είτε επειδή καταβάλλονται ελεύθερα φόρου. Δεν θα γραφτούν επομένως οι τόκοι καταθέσεων, τα μερίσματα ανώνυμων εταιριών, οι τόκοι των εντόκων γραμματίων του δημοσίου κτλ. Κάθε δάνειο που συνάπτεται μεταξύ ιδιωτών ή που δίνεται από εταιρία στα μέλη της θεωρείται ότι έχει δοθεί με ελάχιστο επιτόκιο αυτό που ισχύει για τα έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου 3μηνης διάρκειας και κατά συνέπεια ο δανειστής πρέπει να δηλώσει στη φορολογική του δήλωση το εισόδημα που προκύπτει από το επιτόκιο των τριμηνιαίων εντόκων γραμματίων ανεξάρτητα αν έχει ή δεν έχει εισπράξει τόκους.

Στα φορολογητέα εισοδήματα κινητών αξιών ή σε αυτά που έχει παρακρατηθεί φόρος χωρίς την εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης, ο φόρος αναγράφεται στους κωδικούς 293-294 του πίνακα 8 της δήλωσης. Όταν τα μερίσματα δεν εισπραχθούν από τους δικαιούχους μέσα σε μία πενταετία παραγράφονται υπέρ του δημοσίου. Εισοδήματα από τόκους που αποδεδειγμένα δεν έχουν εισπραχθεί από το δικαιούχο, επιτρέπεται να μην συνυπολογίζονται στο συνολικό καθαρό εισόδημα τους, εφόσον εκχωρηθούν στο Δημόσιο χωρίς αντάλλαγμα.

► **Κωδικοί 291-292** Γράφεται το καθαρό εισόδημα που προέρχεται από την Ελλάδα που προκύπτει από τόκους από κάθε έντοκο τίτλο κατάθεσης ή εγγύησης και κάθε τίτλο χρεωστικό, οι οποίοι έγιναν ληξιπρόθεσμοι και απαιτητοί στο έτος 2009, καθώς και τόκους που επιδικάστηκαν με δικαστική απόφαση και καταβλήθηκαν ή πιστώθηκαν στο έτος 2009 (εκτός από αυτούς που αποτελούν εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις ή ελευθέρια επαγγέλματα).

Πίνακας 4.Ζ. Εισόδημα αλλοδαπής προέλευσης.

2. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ			
1. Καθαρό ποσό από μισθούς κτλ. αλλοδαπής προέλευσης	389	390	
2. Καθαρό ποσό από συντάξεις κτλ. αλλοδαπής προέλευσης	391	392	
3. Καθαρά κέρδη από γειωμένες επιχειρήσεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	463	464	
4. Ζημιές από γεωργικές επιχειρήσεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	471	472	
5. Καθαρά κέρδη από εμπορικές επιχειρήσεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	411	412	
6. Ζημιές από εμπορικές επιχειρήσεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	421	422	
7. Καθαρά κέρδη από ελευθέρια επάγγελμα (ατομικά, εταιρικά) στην αλλοδαπή	509	510	
8. Ζημιές από ελευθέρια επάγγελμα (ατομικά, εταιρικά) στην αλλοδαπή	513	514	
9. Εισοδήματα από κινητές αξίες αλλοδαπής προέλευσης που φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις	295	296	
10. Ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα που βρίσκονται στην αλλοδαπή	171	172	
11. Καθαρό εισόδημα της περίπτ. 10	173	174	
12. Ακαθάριστο εισόδημα της περίπτ. 10 από κατοικίες με επιφάνεια πάνω από 300 τ.μ. η καθεμιά	393	394	

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΑΦΜ

Ε1
ΣΕΛ

Τα εισοδήματα αλλοδαπής προέλευσης υπόκεινται σε φορολογία, εφόσον το πρόσωπο που τα αποκτά έχει την κατοικία του στην Ελλάδα. Οι έμμισθοι δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην αλλοδαπή θεωρείται ότι κατοικούν στην Ελλάδα. Ο φόρος που αποδεδειγμένα έχει καταβληθεί στην αλλοδαπή, εκπίπτει από το φόρο που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα. Η έκπτωση παρέχεται μέχρι του ποσού του φόρου που αναλογεί στο εισόδημα αλλοδαπής προέλευσης κατά την φορολόγηση του στην Ελλάδα. Δεν εκπίπτει ο φόρος που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή, όταν ο δικαιούχος έχει φορολογηθεί με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης. Το εισόδημα αλλοδαπής προέλευσης δεν φορολογείται όταν μεταξύ της Ελλάδας και της αλλοδαπής χώρας έχει υπογραφεί σύμβαση αποφυγής της διπλής φορολογίας.

Στον πίνακα 4Ζ αναγράφονται τα εισοδήματα που προέρχονται από την αλλοδαπή από τις κατηγορίες που αναλυτικά αναφέρουμε παρακάτω:

► **Κωδικοί 389-390** Γράφεται το καθαρό ποσό από μισθούς που προέρχονται από το εξωτερικό και φορολογούνται στην Ελλάδα ή και στην Ελλάδα.

► **Κωδικοί 391-392** Γράφεται το καθαρό ποσό από συντάξεις που προέρχονται από το εξωτερικό και φορολογούνται στην Ελλάδα ή και στην Ελλάδα. Υπάρχουν δύο είδη συντάξεων από το εξωτερικό οι ιδιωτικές και οι κρατικές (κυβερνητικές). Η διάκριση δεν γίνεται με τον ίδιο τρόπο σε όλες τις διακρατικές συμβάσεις, και για την αποφυγή διπλής φορολογίας πρέπει να αναζητείται το αντίστοιχο άρθρο της εκάστοτε σύμβασης και να εξετάζονται με προσοχή οι όροι.

A. Στην περίπτωση που κάτοικος Ελλάδας λαμβάνει σύνταξη από πηγές ενός άλλου κράτους και από τις οικείες συμβάσεις προβλέπεται φορολόγηση:

1.φορολόγηση και στα δύο συμβαλλόμενα κράτη.

Ο φόρος που έχει παρακρατηθεί στο κράτος πηγής συμψηφίζεται από το κράτος κατοικίας του δικαιούχου, μέχρι του ποσού του φόρου που αναλογεί για το ίδιο εισόδημα στην Ελλάδα. Ο φόρος γράφεται στους κωδικούς 651-652 του πινάκα 8.

2. φορολόγηση μόνο στο κράτος κατοικίας (Ελλάδα).

Για να μην παρακρατηθεί φόρος στο άλλο συμβαλλόμενο κράτος (στην πηγή) θα πρέπει ο δικαιούχος να υποβάλει στις φορολογικές αρχές του άλλου κράτους το Πιστοποιητικό Φορολογικής Κατοικίας που εκδίδεται ύστερα από αίτηση του. Εάν το κράτος πηγής (από όπου προέρχεται η σύνταξη) έχει παρακρατήσει φόρο κατά παρέκκλιση των διατάξεων, ο εν λόγω φόρος δεν συμψηφίζεται έναντι του ελληνικού φόρου. Ο δικαιούχος της σύνταξης θα πρέπει να ζητήσει την επιστροφή του από την αλλοδαπή φορολογική αρχή, στην οποία θα υποβάλλει το άνω πιστοποιητικό. Π.χ. στην Σύμβαση Ελλάδας – Γαλλίας, δικαίωμα φορολόγησης της σύνταξης έχουν και τα δύο κράτη. Ωστόσο η σύνταξη φορολογείται μόνο στο κράτος κατοικίας, αν το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος του κράτους αυτού, χωρίς όμως να είναι υπήκοος του άλλου κράτους. Έτσι η σύνταξη που λαμβάνει κάτοικος και υπήκοος Ελλάδας από την Γαλλία θα φορολογηθεί μόνο στην Ελλάδα. Εάν όμως ο εν λόγω κάτοικος έχει και την γαλλική υπηκοότητα, η σύνταξη του θα φορολογηθεί και στα δύο κράτη.

3. Φορολόγηση μόνο στο κράτος πηγής (από όπου προέρχεται η σύνταξη).

Το κράτος κατοικίας (Ελλάδα) δεν θα επιβάλλει φόρο. Το εισόδημα αναγράφεται στους κωδικούς 659-660 του πίνακα 6 όχι για να φορολογηθεί αλλά ως πληροφορία για να καλύψει τεκμήρια. Ο φόρος που έχει πληρώσει στο εξωτερικό θα γράφεται στους κωδικούς 433-434 του πίνακα 6.

Β. Στην περίπτωση που κάτοικος συμβαλλόμενου κράτους λαμβάνει σύνταξη από την Ελλάδα και από τις οικείες συμβάσεις αναγνωρίζεται δικαίωμα φορολόγησης:

1. Φορολόγηση μόνο στην Ελλάδα ή και στην Ελλάδα.

Θα πρέπει να υποβάλλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. για κατοίκους εξωτερικού δήλωση φορολογίας εισοδήματος όπου θα συμπεριλάβει το εν λόγω εισόδημα.

2. Φορολόγηση μόνο στο κράτος κατοικίας (άλλο κράτος).

Για να μην παρακρατείται φόρος εισοδήματος από τη σύνταξη του στην Ελλάδα, θα πρέπει ο δικαιούχος να υποβάλει στην αρχή κάθε έτους στο συνταξιοδοτικό του φορέα την «Αίτηση για την εφαρμογή της σύμβασης αποφυγής της διπλής φορολογίας» με ενσωματωμένο το «Πιστοποιητικό Φορολογικής Κατοικίας». Αν δεν υποβάλλει την αίτηση και του γίνει παρακράτηση τότε για να επιστραφεί ο φόρος, ο δικαιούχος οφείλει να υποβάλλει στη Γενική Γραμματεία Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων του ΥΟΟ την «Ετήσια αίτηση επιστροφής φόρου εισοδήματος».

► **Κωδικοί 463-464** Γράφονται τα συνολικά καθαρά κέρδη από ατομική γεωργική επιχείρηση στην αλλοδαπή, είτε από συμμετοχή σε αλλοδαπές γεωργικές εταιρίες παντός τύπου. Μαζί με τη δήλωση πρέπει να υποβληθεί και κατάσταση στην οποία να γράφεται η επωνυμία και η νομική μορφή της επιχείρησης, η διαχειριστική περίοδος, τα συνολικά καθαρά κέρδη, το ποσοστό συμμετοχής του φορολογουμένου και τα καθαρά κέρδη που του αναλογούν.

► **Κωδικοί 471-472** Γράφονται οι ζημιές που έχουν προκύψει από ατομική γεωργική επιχείρηση στην αλλοδαπή ή από τη συμμετοχή σε αλλοδαπές γεωργικές εταιρίες. Πάλι πρέπει να υποβληθεί και κατάσταση όπως παραπάνω.

► **Κωδικοί 411-412.** Γράφονται τα καθαρά κέρδη από ατομική εμπορική επιχείρηση στην αλλοδαπή και από συμμετοχή σε αλλοδαπές εμπορικές εταιρίες παντός τύπου, του υπόχρεου ή της συζύγου αντίστοιχα.

► **Κωδικοί 421-422** Γράφεται η ζημιά του ίδιου οικον. έτους είτε από ατομική εμπορική επιχείρηση στην αλλοδαπή, είτε από συμμετοχή σε αλλοδαπές εμπορικές εταιρίες παντός τύπου.

► **Κωδικοί 509-510** Γράφεται το καθαρό εισόδημα που έχει αποκτηθεί από την ατομική άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος στην αλλοδαπή και από συμμετοχή σε αλλοδαπές εταιρίες, του υπόχρεου ή της συζύγου αντίστοιχα. Αν έχει γίνει με συμμετοχή σε εταιρία πρέπει να επισυναφθεί κατάσταση.

► **Κωδικοί 513-514** Γράφεται το ποσό της ζημιάς που προέκυψε είτε από ατομική άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος στην αλλοδαπή είτε από συμμετοχή σε αλλοδαπές εταιρίες.

► **Κωδικοί 295-296** Γράφεται το συνολικό καθαρό ποσό εισοδήματος από κινητές αξίες, αλλοδαπής προέλευσης που φορολογείται με τις γενικές διατάξεις π.χ. τόκοι δανείων.

► **Κωδικοί 171-172** Γράφεται το συνολικό ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα που βρίσκονται στην αλλοδαπή, εκτός από τη δωρεάν παραχώρηση της χρήσης μίας κύριας κατοικίας από γονέα σε παιδιά και αντίστροφα επιφάνειας μέχρι 200 τ. μ..

► **Κωδικοί 173-174** Γράφεται, το καθαρό εισόδημα από ακίνητα που βρίσκονται στην αλλοδαπή, αφού προηγουμένως υπολογιστεί αφαιρώντας από το ακαθάριστο εισόδημα τις δαπάνες που αφαιρούνται από τα ενοίκια των ακινήτων όπως αναφέρονται πιο πάνω στη συμπλήρωση του πίνακα 4^E είτε οι δαπάνες αυτές είναι πάγιες είτε είναι πρόσθετες με υποβολή δικαιολογητικών.

► **Κωδικοί 395-396** Γράφεται το ακαθάριστο εισόδημα των κατοικιών που εκμισθώνονται, υπεκμισθώνονται, ιδιοκατοικούνται ως λοιπές δευτερεύουσες κατοικίες ή παραχωρούνται δωρεάν και έχουν επιφάνεια πάνω από 300 τ. μ. η καθεμιά. Το εισόδημα αυτό πρέπει επίσης να έχει γραφτεί αντίστοιχα και στους κωδικούς αριθμούς 171-172. Στο

5.1.α) ► Κωδικός 206-208-210 Διαγραμμίζεται η λέξη «ΝΑΙ» σε περίπτωση που αποκτήθηκε η κύρια ή δευτερεύουσα (εξοχική ή μη) κατοικία από δωρεά, κληρονομιά, γονική παροχή ή στην περίπτωση που είναι συνταξιούχος και απόκτησε την κύρια κατοικία από επαχθή αιτία (με αντάλλαγμα) πριν από τη συνταξιοδότησή του. Στην περίπτωση αυτή, η τεκμαρτή δαπάνη, εφόσον προκύπτει, περιορίζεται κατά 50%.

► Κωδικός 203-207-209 Διαγραμμίζεται η λέξη «ΝΑΙ» σε περίπτωση που μισθώνετε κύρια κατοικία ή δευτερεύουσα κατοικία, ανεξάρτητα από την επιφάνεια της.

Ένδειξη κατοικία ή μονοκατοικία. Γράφεται το γράμμα Κ αν είναι κατοικία ή το γράμμα Μ αν είναι μονοκατοικία. Η ένδειξη αυτή συμπληρώνεται μόνο αν η κατοικία είναι σε περιοχή που δεν ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας. Μονοκατοικία είναι το κτίσμα που αποτελεί λειτουργικά μία μόνο κατοικία με τους βοηθητικούς χώρους (αποθήκες, θέσεις στάθμευσης κτλ.), η οποία μπορεί να είναι σε ένα όροφο ή σε περισσότερους ορόφους (μεζονέτα) και δεν εφάπτεται με άλλο κτίσμα είτε οριζόντια είτε κάθετα. Μονοκατοικίες θεωρούνται επίσης και κτίσματα σε επαφή με άλλα, που ανήκουν όμως σε διαφορετικές κάθετες ιδιοκτησίες και πληρούν κατά τα λοιπά τις παραπάνω προϋποθέσεις. Οι περιπτώσεις που ακολουθούν δε χαρακτηρίζονται μονοκατοικίες: α) Διώροφος οικοδομή με ισόγειο κατάστημα και 1ο όροφο κατοικία. β) Ισόγειο διαμέρισμα που βρίσκεται σε επαφή με άλλο ισόγειο. γ) Ισόγεια επαγγελματική στέγη που βρίσκεται σε επαφή με άλλη μονοκατοικία. Τα πιο πάνω ισχύουν ανεξάρτητα αν έχει συσταθεί πράξη σύστασης οριζόντιας ιδιοκτησίας.

Ένδειξη θέση - όροφος. Γράφεται ο όροφος που βρίσκεται η κατοικία π.χ. ισόγειο, 1ος κτλ.

► Κωδικός 211-218-225 Γράφεται η επιφάνεια της κατοικίας. Στην επιφάνεια αυτή περιλαμβάνεται η επιφάνεια του κύριου χώρου της κατοικίας. Σε περίπτωση μονοκατοικίας επιπλέον λαμβάνεται η τυχόν επιφάνεια των βοηθητικών χώρων, του λεβητοστασίου και του κλιμακοστασίου, ανεξάρτητα αν η μονοκατοικία είναι σε περιοχή που ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας ή όχι. Η επιφάνεια των κύριων χώρων της κατοικίας πρέπει να είναι σε ακέραιο αριθμό. Αν υπάρχει δεκαδικό ψηφίο

στρογγυλοποιείται στον αμέσως πλησιέστερο ακέραιο αριθμό π.χ. 95,4 γράφουμε 95, 95,5 γράφουμε 96.

► **Κωδικός 212-219-226** Γράφουμε αθροιστικά την επιφάνεια των ιδιοκτητων ή μισθωμένων χώρων του γκαράζ και της αποθήκης που είναι ανεξάρτητοι π.χ. στο υπόγειο ή στον ακάλυπτο χώρο της ίδιας οικοδομής. Στον κωδικό αυτό δε θα γραφτεί η επιφάνεια του χώρου στάθμευσης σε πυλωτή. Για τον υπολογισμό του φόρου λαμβάνεται το 20% της επιφάνειας αυτών των χώρων.

► **Κωδικοί 213-214,220-221,227-228** Γράφουμε το ποσοστό συνιδιοκτησίας ή το ποσοστό ενοικίου σε περίπτωση μισθωμένης κατοικίας, του υπόχρεου ή της συζύγου μόνο σε ακέραιο ποσοστό.

► **Κωδικός 215-222-229** Γράφονται οι μήνες ιδιοκατοίκησης ή μίσθωσης, αν πρόκειται για μισθωμένη κατοικία, μέσα στο 2009.

► **Κωδικός 216-223-230** Γράφεται η τιμή ζώνης που ισχύει την 1.1.2009 αν η κατοικία βρίσκεται σε περιοχή που ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας ακινήτων ή την τιμή εκκίνησης όταν η κατοικία είναι σε περιοχή που δεν ισχύει το αντικειμενικό αυτό σύστημα. Ο κωδικός αυτός συμπληρώνεται μόνο αν η επιφάνεια της κύριας κατοικίας υπερβαίνει τα διακόσια (200) τ. μ. Για τον υπολογισμό της επιφάνειας αυτής λαμβάνεται υπόψη το άθροισμα των κύριων χώρων και τυχόν βοηθητικών, στους οποίους περιλαμβάνεται και το γκαράζ.

► **Κωδικός 217-224-231** Γράφεται το έτος έκδοσης της οικοδομικής άδειας ή της τελευταίας αναθεώρησής της, εφόσον το χρονικό διάστημα μέσα στο έτος αυτό που έχει εκδοθεί ή αναθεωρηθεί η άδεια είναι μεγαλύτερο του εξαμήνου, αλλιώς γράφεται το επόμενο έτος. Αν δεν υπάρχει οικοδομική άδεια, η παλαιότητα υπολογίζεται από τη χρονολογία κατασκευής, η οποία προκύπτει από κάποιο δημόσιο έγγραφο (π.χ. προγενέστερος τίτλος απόκτησης, νομιμοποίηση αυθαιρέτου, έναρξη ηλεκτροδότησης, μισθωτήριο συμβόλαιο). Ο κωδικός αυτός συμπληρώνεται μόνο αν συμπληρωθεί ο κωδικός 216.

Ένδειξη πρώτη δευτερεύουσα κατοικία (μη εξοχική). Η ένδειξη αυτή αναφέρεται στη μοναδική δευτερεύουσα κατοικία, η οποία δεν είναι εξοχική ή στην πρώτη, από τυχόν περισσότερες, δευτερεύουσες μη εξοχικές κατοικίες. Γράφεται η διεύθυνση της κατοικίας αυτής σε κάθε περίπτωση, ενώ τις οδούς που περικλείουν το τετράγωνο, την τιμή ζώνης ή τιμή εκκίνησης (κωδ. 223) και το έτος άδειας (κωδ. 224), μόνο αν η επιφάνεια της μοναδικής δευτερεύουσας κατοικίας ή η συνολική επιφάνεια όλων των δευτερευουσών κατοικιών (αν υπάρχουν περισσότερες από μία) υπερβαίνει τα 150 τ. μ. Για τον υπολογισμό της συνολικής επιφάνειας των δευτερευουσών αυτών κατοικιών, δε συμπεριλαμβάνεται η επιφάνεια δευτερεύουσας κατοικίας μέχρι 150 τ. μ. που βρίσκεται σε χωριό ή πόλη με πληθυσμό κάτω από 5000 κατοίκους, και έχει περιέλθει στο φορολογούμενο ή τη σύζυγο από κληρονομιά, προίκα ή γονική παροχή, εκτός αν η κατοικία αυτή βρίσκεται σε περιοχή που χαρακτηρίζεται τουριστική.

Ένδειξη κάτω από 5000 κατοίκους κτλ. Σημειώνεται "X" πάνω στη λέξη "ΝΑΙ", εφόσον η δευτερεύουσα κατοικία (εξοχική ή μη) βρίσκεται σε χωριό ή πόλη με πληθυσμό κάτω από πέντε χιλιάδες (5000) κατοίκους και περιήλθε στο φορολογούμενο ή τη σύζυγο από κληρονομιά, προίκα ή γονική παροχή. Δε διαγραμμαμίζεται η ένδειξη αυτή, αν η περιοχή στην οποία βρίσκεται η κατοικία χαρακτηρίζεται ως τουριστική. Τα υπόλοιπα στοιχεία της πρώτης δευτερεύουσας μη εξοχικής κατοικίας συμπληρώνονται κατά τον ίδιο τρόπο και με τις ίδιες προϋποθέσεις που αναφέρθηκαν παραπάνω για την κύρια κατοικία.

Ένδειξη πρώτη δευτερεύουσα κατοικία (εξοχική). Η ένδειξη αυτή αναφέρεται στη μοναδική δευτερεύουσα κατοικία η οποία είναι εξοχική ή στην πρώτη, από τυχόν περισσότερες, δευτερεύουσες εξοχικές κατοικίες. Τα υπόλοιπα στοιχεία συμπληρώνονται κατά τον ίδιο τρόπο και με τις ίδιες προϋποθέσεις που αναφέρθηκαν παραπάνω για την κύρια κατοικία και για τη δευτερεύουσα μη εξοχική. **Για τον υπολογισμό του τεκμαρτού μισθώματος των εξοχικών κατοικιών λαμβάνονται υπόψη 3 μήνες το έτος.**

5.1.β) ► Κωδικοί 707 - 708 Γράφεται το ακαθάριστο ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης των λοιπών δευτερευουσών κατοικιών σας. Εξαιρείται το τεκμαρτό μίσθωμα δευτερεύουσας κατοικίας μέχρι 150 τ. μ. που βρίσκεται σε χωριό ή πόλη με πληθυσμό κάτω από 5000 κατοίκους και έχει περιέλθει στο φορολογούμενο ή τη σύζυγο από

κληρονομιά, προίκα ή γονική παροχή . Η εξαίρεση δεν ισχύει αν η δευτερεύουσα κατοικία βρίσκεται σε περιοχή που χαρακτηρίζεται τουριστική. Επίσης, περιορίζεται κατά 50% η τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει από δευτερεύουσες κατοικίες που αποκτήθηκαν από δωρεά, κληρονομιά ή γονική παροχή ή αποκτήθηκαν από επαχθή αιτία (με αντάλλαγμα) από συνταξιούχο πριν από τη συνταξιοδότησή του.

5.1.γ) ► Κωδικοί 851-858 Γράφονται τα ποσά της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης των επιβατικών ή μεικτής χρήσης ή τύπου JEEP αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, αφού προηγουμένως έχουμε γράψει τις άλλες πληροφορίες που ζητάει ο πίνακας. Στις περιπτώσεις ενοικίασης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτων η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη, που αντιστοιχεί στο χρόνο χρησιμοποίησης αυτών, βαρύνει το μισθωτή τους. Για εκείνο ή εκείνα τα αυτοκίνητα που δεν εφαρμόζεται το τεκμήριο δε θα συμπληρώνονται οι κωδικοί 851-858, θα συμπληρώνονται μόνο ονοματεπώνυμο κυρίου, στοιχεία κυκλοφορίας αυτοκινήτου κ. λ. π.).

5.1.δ) ► Κωδικοί 713-714 Γράφεται το συνολικό ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης σκαφών αναψυχής (**εξαιρούνται τα σκάφη επαγγελματικής χρήσης**). Το ύψος της δαπάνης αυτής καθορίζεται ανάλογα με την κατηγορία του σκάφους.

► **Κωδικός 747** Γράφονται τα μέτρα μήκους του σκάφους αναψυχής. Ως μήκος του σκάφους θεωρείται το μήκος της ευθείας γραμμής που ενώνει τα πιο απομακρυσμένα σημεία της πλώρης και της πρύμνης του σκάφους.

5.1.δα) ► Κωδικοί 731-732 Γράφεται το ποσό της αμοιβής του πληρώματος προκειμένου για σκάφη αναψυχής με μόνιμο πλήρωμα, ναυτολογημένο για μέρος ή για ολόκληρο το έτος.

5.1.ε) ► Κωδικοί 715-716 Γράφεται το συνολικό ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης αεροσκαφών και ελικοπτέρων.

5.1.στ) ► Κωδικοί 765-766 Γράφεται το συνολικό ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης με βάση τις δεξαμενές κολύμβησης (πισίνες) που έχουμε στην κυριότητα ή στην κατοχή μας. Η τεκμαρτή αυτή δαπάνη για κάθε πισίνα που έχει συνολική επιφάνεια 25

τετραγωνικά μέτρα και πάνω καθορίζεται με βάση τον αριθμό των τετραγωνικών μέτρων της επιφάνειάς της και ανάλογα με το αν είναι εξωτερική ή εσωτερική.

5.1.ζ) ► Κωδικός 767 Γράφεται το μεγαλύτερο ποσό τεκμαρτής δαπάνης που προκύπτει από τα στοιχεία των περιπτώσεων 1γ ως 1στ του πίνακα 5 π.χ. Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει από το μίσθωμα της κύριας και των δύο δευτερευουσών κατοικιών θα υπολογίζεται από το πρόγραμμα εκκαθαρίσεων του TAXIS και εάν συναθροισμένο με τα ποσά των κωδικών 707 - 708 υπερβαίνει το ποσό της μεγαλύτερης τεκμαρτής δαπάνης που έχει αναγραφεί στον κωδικό 767, τότε το αναγραφόμενο ποσό θα διαγράφεται και θα αντικαθίσταται από το τεκμαρτό μίσθωμα κύριας και δευτερευουσών κατοικιών.

5.1.η) ► Κωδικοί 795-796 Γράφεται αριθμητικά, ο αριθμός των στοιχείων που έχουν ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης του φορολογουμένου.

Τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων (πόθεν έσχες).

5.2.α) ► Κωδικοί 719-720 Γράφονται τα συνολικά ποσά (τίμημα και λοιπά έξοδα) που έχουν καταβληθεί (σε μετρητά) το 2009 για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων Ι.Χ., δίτροχων ή τρίτροχων αυτοκινούμενων οχημάτων της οικογένειάς ή της ατομικής επιχείρησής .

5.2.β) ► Κωδικοί 721-722 Γράφεται συνολικά το ποσό που έχει καταβληθεί (σε μετρητά) το 2009 για αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση πλοίων αναψυχής και λοιπών σκαφών αναψυχής (στα οποία υπάγονται και τα "τζετ σκι") και αεροσκαφών (εξαιρούνται όσα αποτελούν το άμεσο αντικείμενο εμπορικής δραστηριότητας, καθώς και όσα αποτελούν πάγιο εξοπλισμό επαγγελματικής χρήσης).

Προκειμένου για αγορά πλοίων αναψυχής (στα οποία υπάγονται και τα "τζετ σκι") θα επισυναφτεί σχετική κατάσταση όπου για κάθε σκάφος θα συμπληρωθούν τα εξής στοιχεία: ονοματεπώνυμο και ΑΦΜ αγοραστή και πωλητή, όνομα σκάφους, αριθμό και λιμάνι νηολογίου, μέτρα μήκους, έτος πρώτης νηολόγησης, το ποσό δαπάνης (τίμημα που

καταβλήθηκε, συμβολαιογραφικά έξοδα κτλ.) για κάθε τέτοιο σκάφος, τρόπο καταβολής της δαπάνης (εφάπαξ ή σε δόσεις) και τα νόμιμα επίσημα δικαιολογητικά στοιχεία και τέλος αναγράφεται το σύνολο των δαπανών που καταβλήθηκαν το 2009 για την αγορά όλων των σκαφών αναψυχής που αγοράστηκαν. Προκειμένου για αγορά αεροσκαφών, ελικοπτέρων, ανεμοπτέρων, επισυνάπτουμε σχετική κατάσταση στην οποία θα συμπληρωθούν τα σχετικά στοιχεία για κάθε τέτοια αγορά και θα επισυνάπτουμε και τα νόμιμα δικαιολογητικά, κατά αναλογία με όσα προαναφέρθηκαν για την αγορά σκαφών αναψυχής και τέλος θα γραφτεί το σύνολο των δαπανών που έχει καταβληθεί το 2009 για την αγορά όλων των αεροσκαφών που αγοράστηκαν.

5.2.γ) ► Κωδικοί 723-724 Γράφεται το συνολικό ποσό που έχει καταβληθεί (σε μετρητά) το 2009 για αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας. Θα επισυναφτεί κατάσταση στην οποία για κάθε τέτοιο κινητό πράγμα θα αναγράφεται το είδος του, τα στοιχεία του αγοραστή και του πωλητή, το στοιχείο που εκδόθηκε για τη συναλλαγή (αριθμός και ημερομηνία στοιχείου), το ποσό που έχει καταβληθεί για την αγορά του, τον τρόπο καταβολής της οικείας δαπάνης, καθώς και φωτοαντίγραφο του υπόψη στοιχείου που εκδόθηκε.

5.2.δ) ► Κωδικοί 735-736 Γράφεται το συνολικό ποσό που έχει καταβληθεί το 2009 για αγορά ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων. Στα ποσά των κωδικών αυτών θα συμπεριληφθεί το άθροισμα του τιμήματος, του φόρου μεταβίβασης ακινήτων, των συμβολαιογραφικών κτλ. εξόδων που καταβλήθηκαν το 2009 για την αγορά ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση των ακινήτων. Επίσης, θα επισυνάπτονται επικυρωμένα αντίγραφα των σχετικών συμβολαίων. Στους κωδικούς αριθμούς 719-736 του πίνακα 5 και στις σχετικές καταστάσεις θα συμπεριληφθούν και τα ποσά των δόσεων που καταβλήθηκαν μέσα στο 2009 (π.χ. για αγορά αυτοκινήτου, για αγορά ακινήτου κτλ.) που προέρχονται από αντίστοιχες συναλλαγές που έγιναν σε προηγούμενα έτη.

5.2.ε) ► Κωδικοί 737-738 Γράφεται το συνολικό ποσό που έχει καταβληθεί το 2009 για ανέγερση οικοδομών ή για κατασκευή δεξαμενής κολύμβησης (πισίνας). **Εξαιρείται η δαπάνη για ανέγερση οικοδομής από επιχείρηση που αναλαμβάνει κατά κύριο επάγγελμα την ανέγερση οικοδομών.** Για τη δαπάνη ανέγερσης κάθε οικοδομής θα

συντάσσετε κατάσταση, η οποία θα περιέχει ανάλογα στοιχεία με εκείνα που αναφέρουμε για την αγορά οικοδομών και θα επισυνάπτονται φωτοαντίγραφα του εντύπου υπολογισμού του ελάχιστου κόστους κατασκευής της οικοδομής και του πίνακα ανάλυσης κόστους κατασκευής στις επιμέρους εργασίες, που έχουν κατατεθεί στην αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία (μόνο για άδειες που εκδόθηκαν από 1.1.1995 και μετά).

5.2.στ) ► Κωδικοί 725-726 Γράφεται το ποσό της ετήσιας δαπάνης που έχει καταβληθεί το έτος 2009 για δωρεές, γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών, εφόσον αυτά συνολικά υπερβαίνουν ετησίως τα 300 ευρώ, εκτός από τις δωρεές προς το Δημόσιο κτλ. Επισυνάπτεται κατάσταση με τα στοιχεία του δωρητή, του δωρολήπτη, το ποσό για κάθε δωρεά ή χορηγία, καθώς και φωτοαντίγραφο της τυχόν δήλωσης άτυπης δωρεάς κτλ.

5.2.ζ) ► Κωδικοί 727-728 Γράφεται το ποσό της ετήσιας δαπάνης που έχει καταβληθεί το έτος 2009 για την τοκοχρεολυτική απόσβεση δανείων και πιστώσεων γενικά. Στους κωδικούς 727-728 γράφονται οι αγορές των περιουσιακών στοιχείων που αναφέρονται στους κωδικούς 719-724 και 735-736 τις οποίες έχουμε εξοφλήσει μέσω πιστωτικών καρτών, ενώ τα ποσά που έχουν καταβληθεί για τα ίδια περιουσιακά στοιχεία σε μετρητά τα γράφουμε στους κωδικούς 719 έως 724 και 735 έως 736.

Πίνακας 6 - Πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία- Ποσά που μειώνουν την ετήσια Δαπάνη.

Στον πίνακα 6 γράφονται: τα πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία (ενοίκια επαγγελματικής στέγης), τα εισοδήματα που απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται αυτοτελώς με εξάντληση της φορολογίας, καθώς και λοιπά ποσά με τα οποία καλύπτεται ή περιορίζεται η διαφορά δηλωθέντος εισοδήματος και τεκμηρίων. Η συμπλήρωση του πίνακα 6 με τα εισοδήματα που απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται αυτοτελώς δεν είναι υποχρεωτική.

► Κωδικοί 655-656 Γράφεται το συνολικό καθαρό εισόδημα που δηλώθηκε για το 2009, αλλά που δεν υπάρχει την 1.1.2010 και μετά. Η πληροφορία αυτή είναι χρήσιμη για τον υπολογισμό της προκαταβολής φόρου του επόμενου έτους. Τα ποσά που θα συμπληρωθούν στους κωδικούς αυτούς, πρέπει να είναι αυτά που δηλώθηκαν στους

προηγούμενους πίνακες μειωμένα κατά τα ποσά των απαλλαγών που ορίζει ο νόμος (πχ ενοίκια χωρίς τις αποσβέσεις). Επίσης, στους κωδικούς αυτούς δεν πρέπει να περιλαμβάνεται εισόδημα βουλευτών, υπουργών κλπ που έχει γραφτεί στους κωδικούς 307-308 του πίνακα 4Α του εντύπου Ε1.

► **Κωδικοί 693-694** Γράφεται το ποσό της ετήσιας συνολικής τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης και της δαπάνης απόκτησης περιουσιακών στοιχείων που δεν υπάρχει την 1.1.2010, εφόσον αυτό το ποσό έχει αναγραφεί στον πίνακα 5 της δήλωσης(πώληση ΕΙΧ ή σκάφους αναψυχής ή ακινήτου κλπ). Στην περίπτωση μεταβίβασης μέσα στο έτος κάποιου από αυτά για τα οποία υπολογίζεται τεκμαρτή δαπάνη, το ποσό αυτής θα υπολογιστεί χειρόγραφα και θα αναγραφεί στους κωδικούς αυτούς από τον ίδιο τον φορολογούμενο.

► **Κωδικοί 659-660.** Γράφονται τα χρηματικά ποσά ή τα πραγματικά έσοδα που αποκτήθηκαν το 2009, τα **οποία απαλλάσσονται από το φόρο** (εισόδημα από πράξεις REPOS, αναπηρικές συντάξεις, συντάξεις αλλοδαπής προέλευσης που φορολογούνται μόνο στην αλλοδαπή, σύνταξη και επιδόματα πολύτεκνης μητέρας, κέρδη από πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.Α., ποσά επιδοτήσεων ή αποζημιώσεων επί της γεωργικής παραγωγής σε περιπτώσεις προσδιορισμού του γεωργικού εισοδήματος με την αντικειμενική μέθοδο, κτλ.). Σημειώνεται ότι αν από το εξωιδρυματικό επίδομα και το ποσό με το οποίο προσυξάνεται η σύνταξη, που καταβάλλεται σε τυφλούς και γενικά σε πρόσωπα που βρίσκονται σε απόλυτη αναπηρία, καθώς και από τους μισθούς, τις συντάξεις και την πάγια αντιμισθία που χορηγούνται σε πρόσωπα που είναι ολικώς τυφλοί ή παρουσιάζουν βαριές κινητικές αναπηρίες, που υπερβαίνουν σε ποσοστό το 80%, έχει παρακρατηθεί φόρος, τα απαλλασσόμενα αυτά ποσά θα γραφτούν στους κωδικούς 659-660 και ο τυχόν φόρος που έχει παρακρατηθεί για τα υπόψη ποσά στους κωδικούς 313-316 του πίνακα 8.

Γράφονται τα χρηματικά ποσά ή τα έσοδα που αποκτήθηκαν το 2009, **τα οποία φορολογούνται με ειδικό τρόπο** (π.χ. τόκοι καταθέσεων τραπεζών ημεδαπής ή αλλοδαπής προέλευσης, τόκοι έντοκων γραμματίων του Δημοσίου, τόκοι ομολόγων του Δημοσίου, τόκοι από ομολογίες που εκδίδονται από εταιρίες ή επιχειρήσεις που εδρεύουν στην Ελλάδα, τόκοι ομολογιακών δανείων που εκδίδονται στην αλλοδαπή, αμοιβές και μισθοί

μελών Δ.Σ. ανώνυμης εταιρίας που έγινε παρακράτηση φόρου 35%, αποζημίωση ν.2112/1920, ωφέλεια από πώληση εταιρικού μεριδίου κτλ.), όπως αυτά προκύπτουν μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος που τα βαρύνει, καθώς και τα μερίσματα από ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες, συνεταιρισμούς και τα μερίσματα αλλοδαπής προέλευσης κτλ. Σε περίπτωση που οι τόκοι καταθέσεων αλλοδαπής προέλευσης καθώς και τα μερίσματα αλλοδαπής προέλευσης, παραμένουν στην αλλοδαπή, ο δικαιούχος πρέπει να αποδίδει ο ίδιος το φόρο 10% εφάπαξ με την υποβολή δήλωσης στη ΔΟΥ στην οποία υπάγεται. Στους κωδικούς αυτούς θα γραφτούν και τα ποσά εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες που έχουν φορολογηθεί αυτοτελώς (π.χ. ποσά ΔΕΤΕ, ΔΕΧΕ, ΔΙΒΕΕΤ, ειδικά επιδόματα επικίνδυνης εργασίας κτλ.) μετά την αφαίρεση του φόρου, ο δε φόρος πρέπει να γραφτεί στους κωδικούς 433-434. Επίσης, στους κωδικούς αυτούς θα γραφτούν και τα καθαρά κέρδη ατομικής επιχείρησης αποκλειστικά πλανόδιων λιανοπωλητών, των αποκλειστικά λιανοπωλητών σε κινητές λαϊκές αγορές, αυτών που εκμεταλλεύονται ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια καθώς και των εκμεταλλευτών φορτηγών Δ.Χ. αυτοκινήτων για τα οποία επιβάλλεται φόρος.

Γράφονται ορισμένα εισοδήματα για τα οποία υπάρχει η επιλογή από το φορολογούμενο είτε να φορολογηθούν μαζί με τα άλλα εισοδήματα και να συμψηφιστεί ο φόρος που καταβλήθηκε είτε με την παρακράτηση του φόρου που τους έγινε να εξαντληθεί η φορολογική τους υποχρέωση. Γράφονται οι καθαρές αμοιβές, δηλαδή μετά την αφαίρεση του φόρου, από εφημερίες των ειδικευμένων και ειδικευόμενων ιατρών του Ε.Σ.Υ. καθώς και των ιατρών πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης του Ι.Κ.Α. που διέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν.1666/1986 (ΦΕΚ 200 Α') και επιλέγουν να φορολογηθούν αυτοτελώς. Γράφονται τα χρηματικά ποσά που καταβλήθηκαν από ποδοσφαιρικές ανώνυμες εταιρίες ή αναγνωρισμένα αθλητικά σωματεία κατά την υπογραφή του συμβολαίου μετεγγραφής ή την ανανέωση του συμβολαίου συνεργασίας εφόσον είναι ποδοσφαιριστής, καλαθοσφαιριστής, προπονητής ή άλλος αμειβόμενος αθλητής, καθώς και τα επιδόματα ανέργων των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 33 του ν.1892/1990 εάν θέλουν να φορολογηθούν αυτοτελώς. Στην περίπτωση αυτή ο φόρος που έχει παρακρατηθεί γι' αυτές τις αμοιβές, πρέπει να γραφτεί στους κωδικούς 433-434. Εάν θέλουμε οι αμοιβές αυτές να φορολογηθούν με τις γενικές διατάξεις τότε το καθαρό ποσό τους θα γραφτεί στους κωδικούς 317-318 του πίνακα 4Α και το ποσό του φόρου θα

γραφτεί στους κωδικούς 609-610 του πίνακα 8. Στους κωδικούς αυτούς δεν πρέπει να περιλαμβάνεται και εισόδημα που έχει γραφτεί στους κωδικούς 307-308 του πίνακα 4Α.

► **431-432** Γράφονται τα συνολικά καθαρά κέρδη που αναλογούν από συμμετοχή σε ημεδαπές Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή Ε.Π.Ε. ή κοινωνίες αστικού δικαίου που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα ή αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρίες ή συμμετοχικές ή αφανείς εταιρίες ή κοινοπραξίες, τα οποία φορολογούνται κατά περίπτωση με τις διατάξεις του άρθρου 10 ή 109 του ν.2238/1994. Για τα κέρδη αυτά συμπληρώνεται ειδική κατάσταση ως εξής: Επωνυμία - νομική μορφή, Διαχειριστική περίοδος ή έγκριση ισολογισμού, Α.Φ.Μ., Αρμόδια Δ.Ο.Υ. , κέρδη χρήσης , αναλογούντα κέρδη στον σύζυγο και στην σύζυγο. Τα κέρδη αυτά θα γραφτούν μετά την αφαίρεση του φόρου (κύριου και συμπληρωματικού) της εταιρίας κτλ. που αναλογεί σ' αυτά.

► **Κωδικοί 433-434** Γράφεται το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε σε εισοδήματα που έχουν γραφτεί στους κωδικούς 659-660 και 431-432. Τα ποσά του φόρου γράφονται μόνο για στατιστικούς λόγους.

► **Κωδικοί 305-306.** Γράφεται το καθαρό ποσό του επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης (ΕΚΑΣ).

► **Κωδικοί 477-478** Γράφονται τα ποσά των κάθε είδους αγροτικών ενισχύσεων (επιδοτήσεις, αποζημιώσεις, οικονομικές ενισχύσεις κ.τ.λ.) που έχουν ληφθεί μέσα στο έτος 2009. **Οι επιδοτήσεις –αποζημιώσεις που λαμβάνουν οι αγρότες επί της παραγωγής αποτελούν ακαθάριστο έσοδο από γεωργική εκμετάλλευση και όχι καθαρό εισόδημα, οπότε δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για κάλυψη τεκμηρίων.** Όταν το καθαρό γεωργικό εισόδημα προσδιορίζεται εξωλογιστικά με πολλαπλασιασμό των ακαθάριστων εσόδων με τους προβλεπόμενους συντελεστές, οι επιδοτήσεις αυτές προστίθενται στα λοιπά ακαθάριστα έσοδα της γεωργικής εκμετάλλευσης και επί του συνόλου εφαρμόζεται ο προβλεπόμενος συντελεστής καθαρού κέρδους. Σε αυτή την περίπτωση οι επιδοτήσεις γράφονται στους κωδικούς 477-478. Στην περίπτωση που το ακαθάριστο εισόδημα προσδιορίζεται με τον αντικειμενικό τρόπο, οι επιδοτήσεις επί της παραγωγής γράφονται στους κωδ. 659-660. **Οι επιδοτήσεις νέων αγροτών δε**

θεωρούνται εισόδημα, αλλά αποτελούν μειωτικό στοιχείο του κόστους αγοράς του γεωργικού εξοπλισμού.

► **Κωδικοί 793-794, 615-616** Γράφεται το δεδουλευμένο ενοίκιο που έχει καταβληθεί ή οφείλετε για τη μίσθωση μέσα στο 2009 οποιουδήποτε επαγγελματικού χώρου, εφόσον ασκείτε ατομικώς εμπορική ή γεωργική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα και συμπληρώνονται οι ενδείξεις του πίνακα αυτού. **Γράφονται τα δεδουλευμένα ενοίκια ανεξάρτητα αν αυτά έχουν πληρωθεί.** Στην περίπτωση που οι μισθώσεις αυτές είναι περισσότερες από τρεις, συμπληρώνετε και συνοποβάλλετε με τη δήλωση όμοια γραμμογραφημένο πίνακα για τις επιπλέον μισθώσεις.

► **Κωδικοί 790 - 791** σε περίπτωση που ο εκμισθωτής είναι η σύζυγος, θα γραφτεί ο Α.Φ.Μ. της συζύγου.

► **Κωδικοί 419-420** Γράφεται το ενοίκιο που καταβάλαμε ή οφείλαμε για τη μίσθωση μέσα στο 2009 οποιουδήποτε ακινήτου, εκτός από το εκπιπόμενο ενοίκιο για κύρια κατοικία της οικογένειας ή κατοικία των παιδιών που σπουδάζουν το οποίο γράφεται στους κωδικούς 811-816 και 817-823 αντίστοιχα της τέταρτης σελίδας της δήλωσης και για επαγγελματική εγκατάσταση, που γράφεται στους κωδικούς 793-794 και 615-616 του πίνακα 6 (π.χ. ενοίκιο για δευτερεύουσα κατοικία εξοχική ή όχι). Στην περίπτωση που οι μισθώσεις αυτές είναι περισσότερες από μια, συμπληρώνεται κατάσταση με ίδια γραμμογράφηση η οποία επισυνάπτεται.

► **Κωδικός 417** σε περίπτωση που ο εκμισθωτής είναι η σύζυγος, θα γραφτεί ο Α.Φ.Μ. της συζύγου.

Στους ίδιους κωδικούς και δίπλα από τον ΑΦΜ γράφεται σε τ. μ. η επιφάνεια του ακινήτου που είναι νοικιασμένη.

► **Κωδικοί 781-782** Γράφονται τα χρηματικά ποσά που προέρχονται από διάθεση στη χρήση 2009 περιουσιακών στοιχείων (π.χ. πώληση ακινήτου, αυτοκινήτου κτλ.) και μειώνουν την ετήσια δαπάνη. Για τα χρηματικά ποσά που προέρχονται από την πώληση περιουσιακών στοιχείων απαιτείται κυρωμένο αντίγραφο συμβολαίου. Επίσης, για την

πώληση κινητών πραγμάτων, απαιτείται απαραίτητα θεωρημένη απόδειξη αγοράς από τον επιτηδευματία. Για αγοροπωλησία αυτοκινήτων μεταξύ ιδιωτών αρκεί η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 από τον αγοραστή και πωλητή.

Γράφονται τα ποσά που προέρχονται από **εισαγωγή χρηματικών κεφαλαίων** από το εξωτερικό στη χρήση 2009 (που δεν είναι υποχρεωτικά εκχωρητέα στην Τράπεζα της Ελλάδος), εφόσον δικαιολογείτε η απόκτησή τους στην αλλοδαπή. Για τα ποσά αυτά (είτε είναι συνάλλαγμα είτε ευρώ) απαιτείται το πρωτότυπο παραστατικό που εκδίδει κάθε Τράπεζα όταν εισάγονται χρηματικά κεφάλαια από το εξωτερικό - μεταξύ αυτών και η μοναδική βεβαίωση αγοράς συναλλάγματος (Β.Α.Σ.) - και περιέχουν το ονοματεπώνυμο του δικαιούχου, το ύψος του εισαγόμενου ποσού, το νόμισμα και τη χώρα προέλευσης. Για τη δικαιολόγηση της απόκτησης των εισαγόμενων χρηματικών κεφαλαίων από το εξωτερικό απαιτούνται επίσημα στοιχεία από τα οποία να προκύπτει η απόκτησή τους, όπως π.χ. η βεβαίωση της αρμόδιας φορολογικής αρχής της αλλοδαπής, αντίγραφα φορολογικών δηλώσεων που είχαν υποβληθεί κ.τ.λ. **Δεν απαιτείται η δικαιολόγηση της απόκτησης αυτού του συναλλάγματος για τα πρόσωπα:** α) που κατοικούν μονίμως στο εξωτερικό, β) που είχαν διαμείνει τουλάχιστον επί 3 χρόνια στην αλλοδαπή και η εισαγωγή του συναλλάγματος γίνεται μέσα σε 2 χρόνια από τη μετοικεσία τους, γ) που είχαν διαμείνει 5 τουλάχιστον συνεχή χρόνια στην αλλοδαπή και το επικαλούμενο ποσό συναλλάγματος προέρχεται από καταθέσεις στο όνομά τους ή στο όνομα του άλλου συζύγου σε τράπεζα της Ελλάδας ή σε υποκατάστημα Ελληνικής τράπεζας στο εξωτερικό κατά το χρόνο που διέμεναν στην αλλοδαπή ή από καταθέσεις τους μέσα σε 1 χρόνο από τη μετοικεσία τους στην Ελλάδα χωρίς το συνάλλαγμα αυτό να έχει επανεξαχθεί στην αλλοδαπή. Η προϋπόθεση της μη επανεξαγωγής του συναλλάγματος δεν απαιτείται για το ποσό εκείνο του συναλλάγματος που έχει επανεξαχθεί στην αλλοδαπή για την απόκτηση περιουσιακού στοιχείου από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 17 εφόσον η δαπάνη για την απόκτηση αυτού του στοιχείου έχει ληφθεί υπόψη κατά την εφαρμογή των άρθρων 17 ή 19 (δηλαδή έχει ληφθεί υπόψη προκειμένου να κριθεί εάν θα φορολογηθεί με βάση τη συνολική δαπάνη τεκμηρίων).

Γράφονται τα ποσά από **δάνεια, κέρδη από λαχεία, δωρεές ή γονικές παροχές** χρηματικών ποσών που έγιναν στη χρήση 2009 σε μας, τη σύζυγό μας κτλ. για τις οποίες (δωρεές ή

γονικές παροχές) η οικεία φορολογική δήλωση έχει υποβληθεί μέχρι τη λήξη του έτους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η σχετική δαπάνη, δηλαδή μέχρι 31.12.2009. Τα ποσά των δωρεών ή γονικών παροχών μειώνονται με τα έξοδα που έγιναν για την απόκτηση τους π.χ. φόροι, συμβολαιογραφικά κτλ και αποτελούν τεκμήριο για αυτούς που τις κάνουν.

Επίσης, γράφονται και τα **ποσά που δε θεωρούνται εισόδημα** (π.χ. αποζημίωση για ατύχημα, εφάπαξ ασφαλιστικού οργανισμού κτλ.). Για τα χρηματικά ποσά από δάνεια που έχει συνάψει ο φορολογούμενος απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο ή ιδιωτικό έγγραφο με βέβαιη χρονολογία, που να αποδεικνύει τη σύναψη δανείου και τα χρηματικά ποσά που καταβλήθηκαν στη χρήση 2009. **Όταν πρόκειται για κάλυψη διαφοράς για δαπάνες που έχουν γραφτεί στους κωδικούς αριθμούς 719-724, 735-738 και 725-728, από το οικείο έγγραφο πρέπει να αποδεικνύεται ότι το δάνειο λήφθηκε πριν από την πραγματοποίηση της σχετικής δαπάνης.** Αν η σύναψη δανείου προκύπτει από λογιστικά βιβλία, τότε απαιτείται σχετική βεβαίωση από την επιχείρηση. Ειδικά εάν το δάνειο λήφθηκε για αγορά ή ανέγερση πρώτης κατοικίας με επιφάνεια μεγαλύτερη από 120 τ. μ. το ποσό του δανείου θα επιμεριστεί και θα γραφτεί εκείνο που αντιστοιχεί στην τυχόν επιπλέον των 120 τ. μ. επιφάνεια. **Εάν η πρώτη κατοικία είναι μικρότερη από 120 τ. μ. δε θα γραφτεί ποσό του δανείου.** Σε κάθε περίπτωση όμως το τυχόν δανειστικό συμβόλαιο επισυνάπτεται στη δήλωση. Για τα χρηματικά ποσά από δωρεές προς το φορολογούμενο απαιτείται σχετικό πιστοποιητικό του αρμόδιου προϊσταμένου Δ.Ο.Υ. από το οποίο να προκύπτει και η ημερομηνία υποβολής της δήλωσης φόρου δωρεάς ή κυρωμένο αντίγραφο της δήλωσης αυτής, καθόσον για την κάλυψη της σχετικής δαπάνης η οικεία δήλωση φόρου δωρεάς πρέπει να έχει υποβληθεί μέχρι τη λήξη του έτους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η δαπάνη.

► **Κωδικοί 787-788** Γράφονται τα ποσά του κεφαλαίου που σχηματίστηκε από αποταμιεύσεις προηγούμενων (συνεχόμενων) χρόνων, τα οποία έχουν αναλωθεί (ξοδευτεί) το 2009. Το κεφάλαιο αυτό πρέπει να έχει φορολογηθεί τα προηγούμενα χρόνια ή να έχει απαλλαγεί νόμιμα από το φόρο και να ισχύουν δύο προϋποθέσεις: να έχει στοιχεία από τα οποία να προκύπτει το κεφάλαιο που επικαλείται για ανάλωση και τα έτη να είναι συνεχόμενα.

Για τον προσδιορισμό κατά προσέγγιση του κεφαλαίου που περίσσεψε και μπορεί να αναλωθεί εφαρμόζονται τα εξής: από τα εισοδήματα που δηλώνονται ανεξάρτητα αν αυτά φορολογούνται ή απαλλάσσονται από φόρο, αφαιρούνται οι δαπάνες αγοράς περιουσιακών στοιχείων και οι δαπάνες που προσδιορίζονται με βάση τα τεκμήρια διαβίωσης. Αν δεν υπάρχουν τεκμήρια διαβίωσης αφαιρείται τουλάχιστον 1.000.000 δ ρ χ για κάθε χρόνο μέχρι την 31-12-2001 ή 2.900 ευρώ από την 01-01-2002 και μετά. Επίσης, τα ποσά που έχουν γραφτεί στους κωδικούς 781-782, πρέπει να είναι μειωμένα με κάθε ποσό που έχει καταβληθεί για την απόκτησή τους π.χ. φόρους δωρεών κτλ. Το ίδιο ισχύει και για τα ποσά που έχουν φορολογηθεί αυτοτελώς ή απαλλάσσονται από τη φορολογία. Για την κάλυψη τεκμηρίων με ανάλωση κεφαλαίου συνυποβάλλεται αναλυτικός πίνακας με τα στοιχεία των εσόδων (εισοδήματα, δωρεές κλπ) και των τεκμαρτών δαπανών ή ποσού 2.900 ευρώ και από ποιες χρονιές προέρχεται το εισόδημα που επικαλείται. Όταν ο φορολογούμενος υποβάλλει συμπληρωματική δήλωση και δηλώνει εισόδημα που φορολογείται με ειδικό τρόπο, η απαλλάσσεται του φόρου, ή χρηματικά ποσά που δεν θεωρούνται εισόδημα, δεν επιβάλλεται σε βάρος του κανένα πρόστιμο.

Για να καλυφθεί η τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης ενός εκ των συζύγων, θα ληφθεί υπόψη το εισόδημα που δηλώνεται καθώς και η ανάλωση κεφαλαίου προηγούμενων ετών και των δύο συζύγων. Μέχρι τις 31-12-2007 για τον προσδιορισμό του διαθέσιμου κεφαλαίου των προηγούμενων ετών για κάλυψη τεκμηρίου, θα αφαιρούνται για κάθε χρόνο οι δαπάνες των άρθρων 16 και 17 του ν.2234/98 (τεκμήρια) ανεξάρτητα από το αν απαλλάσσονταν από την εφαρμογή τεκμηρίου πχ για τον προσδιορισμό του κεφαλαίου θα αφαιρεθεί από το εισόδημα το τεκμαρτό ποσό συντήρησης αυτοκινήτου αξίας κάτω των 50.000 ευρώ που δεν είχε τεκμήριο. Από την 01-01-2008 και μετά θα αφαιρούνται οι δαπάνες των άρθρων 16 και 17 του ν.2234/98 (τεκμήρια) μόνο εάν οι δαπάνες αυτές έχουν τεκμήριο. Πχ για τον προσδιορισμό του κεφαλαίου δεν θα αφαιρεθεί από το εισόδημα το τεκμαρτό ποσό συντήρησης αυτοκινήτου αξίας κάτω των 50.000 ευρώ που δεν είχε τεκμήριο.

Πίνακας 7 - Ποσά δαπανών που αφαιρούνται από το συνολικό εισόδημα ή από το φόρο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7. ΠΟΣΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΟΥ ΑΦΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ Ή ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ			
1. Δαπάνη παροχής υπηρεσιών (θεράπειων, γυμναστηρίων, υδραυλικών, ηλεκτρολόγων κ.λπ.)	049		049
2. Εξόδα ιατρ. περίθαλψης στο εξωτερικό	044		044
3. Εξόδα νοσοκ. περίθαλψης στο εξωτερικό	046		046
4. Δαπάνη διεγέρσου	041		041
5. Υποχρεωτικές εισφορές σε ταμεία ασφάλισης (Ο.Α.Ε.Ε. κ.λπ.)	063		063
6. Διυφάνσεις ιατρικών μηχανημάτων κ.λπ., σε νοσοκομεία κ.λπ.	057		057
7. Δόσεις επενδύσεων στο εξωτερικό κ.λπ. σε εξωτερικό	052		052
8. Πολιτισμικές χορηγίες του ν. 3825/2007	081		081
Σημειώνεται ότι οι κατηγορίες και καταστάσεις απαιτούνται, από κλάρονομα, δοσικά, ποσικά παροχή ή από κλάρονομα από οποιαδήποτε περιγραφή συντάσσονται τα *			
Σημειώνεται ότι η καταχώριση απαιτείται να γίνει από 15/01/09 και να βρίσκεται σε τρέχουσα κατάσταση. * Σημειώνεται μόνο αν η κάρτα καταχώρισης είναι από 2009 ή η ημερομηνία υπογραφής είναι πριν από 15/01/09.			
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΑΦΜ			
ΣΕΛ 3 4			
9. Δεδουλευμένοι τόκοι που καταβλήθηκαν για στεγαστικά δάνεια απόκτησης πρώτης κατοικίας άλλων κατοικιών* και ανασφάλισσης κ.λπ. διαστηρίων κ.λπ.		Υπόχρεος	Της συζύγου
α) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν μέχρι 31/12/1999	053		053
β) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν από 1/1/2000 και μέχρι 31/12/2000	055		055
γ) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν από 1/1/2001 και μετά	055		055
δ) Συνολικά ποσά δανείων της προηγούμενης περιόδ. γ	066		066
ε) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν από 1/1/2009	057		057
στ) Συνολικό ποσό δανείων της προηγούμενης περιόδ. ε	066		066
10. Έσοδα που πληρώσατε για κάρτα κατοικίας της οικογένειάς			
Ονομαστικό ή Γεννησιμετρικό	Κ.Α.	Δ.Φ.Μ. επιβάρυνση	Κ.Α.
	081	081	081
	082	082	082
	083	083	083
Εκχωρήσατε την δικτύωση κατοικίας σας στον τόπο από όπου μεταβήκατε			
		148	148
1. Ένα ποσό που πληρώσατε για κάρτα παιδιών της οικογένειάς που αποβόδων στο κεντρικό			
Ονομαστικό ή Γεννησιμετρικό	Κ.Α.	Δ.Φ.Μ. επιβάρυνση	
	084		084
	085		085
	086		086
	087		087
2. Ποσό ασφαλίσεων για ασφάλιση ζωής, προσωπικών ατυχημάτων, ασθενείας	013		013
3. Ποσό διατροφής που κατέβαλε ο ένας σύζυγος στον άλλον	088		088
4. Δαπάνη για αλλαγή εγκατάστασης κοιτίσμου ή για εγκατάσταση φυσικού αερίου κ.τ.λ.	087		087
5. Δίδακτρα φροντιστηρίων εκπαιδευτικών μαθημάτων κ.λπ. α) Για τον υπόχρεο και τη σύζυγο	079		079
β) Για κάθε παιδί τους χωριστά	081		081
6. Μέρηλα αμοιβαίων κεφαλαίων συστημάτων που αγοράστηκαν μέσα στο 2008	087		087

Στον πίνακα 7, γράφονται συγκεκριμένες δαπάνες που μειώνουν το καθαρό εισόδημα και ορισμένες άλλες δαπάνες που μειώνουν το φόρο, και έχουν πραγματοποιηθεί μέσα στο 2009. Από τις δαπάνες αυτές άλλες αφαιρούνται ολόκληρες και από άλλες αφαιρείται ένα μέρος τους.

Δίπλα στους κωδικούς γράφουμε τα ολικά ποσά, κατά κατηγορία δαπάνης. Εξαιρέση υπάρχει: α) στο ποσό της δαπάνης που καταβάλαμε σε επιχειρήσεις περίθαλψης ηλικιωμένων, το οποίο θα γράψουμε μειωμένο στο 50% του συνολικού ποσού της δαπάνης και β) στο ποσό της δαπάνης που καταβάλαμε για αγορά μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων, το οποίο θα περιορίσουμε στο 20% αυτού και μέχρι ποσού 3.000 ευρώ.

Για να αναγνωριστούν οι δαπάνες αυτές πρέπει να συνυποβάλουμε με τη δήλωση τα σχετικά δικαιολογητικά στοιχεία, εκτός, σε περίπτωση υποβολής μέσω internet, που θα πρέπει να φυλάσσονται για 5 χρόνια.

► **Κωδικός 049** Γράφεται το συνολικό ποσό των πιο κάτω δαπανών οι οποίες έχουν γίνει μέσα στο 2009, από τον ίδιο τον φορολογούμενο, τη σύζυγο και τα παιδιά που τους

βαρύνουν, α) Για τη διενέργεια **δεξιώσεων γάμων και βαπτίσεων**, ανεξάρτητα από τον χώρο που πραγματοποιούνται, καθώς και αυτές που καταβάλλονται σε κάθε είδους χώρους εστίασης και ψυχαγωγίας και ειδικότερα σε κέντρα διασκέδασης (κοσμικές ταβέρνες, καμπαρέ, μπουάτ, χορευτικά κέντρα), σε εστιατόρια, ταβέρνες και ψαροταβέρνες με ή χωρίς ζωντανή μουσική, και μόνο με την προϋπόθεση ότι παρέχονται σ' αυτά γεύματα με παροχή σερβιρίσματος. **Εξαιρούνται** οι δαπάνες σε εστιατόρια ταχείας εξυπηρέτησης (φαστ φουντ) και αυτών που βρίσκονται μέσα σε ξενοδοχεία και πλοία.

β) Σε **μεσσίες**, ωδεία, σχολές χορού, ρυθμικής και μπαλέτου, σχολές πολεμικών τεχνών, γυμναστήρια, κολυμβητήρια, ινστιτούτα ή κέντρα αδυνατίσματος και αισθητικής, κομμωτήρια, διαιτολόγους, διατροφολόγους, ομοιοπαθητικούς, λογοθεραπευτές, μασέρ.

γ) Για παροχή υπηρεσιών για την **επισκευή και συντήρηση** της εγκατάστασης και των συσκευών κλιματισμού (ψύξη- θέρμανση), καθώς και των εξαερισμού χώρων.

δ) Για παροχή υπηρεσιών σε **υδραυλικούς, ηλεκτρολόγους, ελαιοχρωματιστές** και λοιπούς επαγγελματίες που ασχολούνται με την επισκευή και συντήρηση οικοδομών, όπως ξυλουργούς, συντηρητές καλοριφέρ, ασανσέρ κ.λπ.

Αν στις οικοδομές στις οποίες διενεργείται επισκευή και συντήρηση προκύπτει εισόδημα πραγματικό ή τεκμαρτό, το ποσό της δαπάνης αναγράφεται στους Κ.Α.157 - 158 του Πίνακα 4Ε, για να αφαιρεθεί κατ' αρχή από το εισόδημα αυτό κατά ποσοστό μέχρι 40% του εισοδήματος. Εάν το εισόδημα αυτό δεν επαρκεί για να καλύψει τη δαπάνη, το υπόλοιπο ποσό αυτής μεταφέρεται από την Υπηρεσία (Γ.Γ.Π.Σ.) κατά την εκκαθάριση στον Κ.Α.049, συναθροισμένο με το ποσό των λοιπών δαπανών που αναγράφονται σ' αυτόν, με την προϋπόθεση ότι η αναγραφή της δαπάνης στον Κ.Α.157 -158 έγινε με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση.

Διευκρινίζεται ότι στην έννοια του όρου "δαπάνες επισκευής και συντήρησης" περιλαμβάνονται: αα) ως δαπάνες επισκευής, αυτές που γίνονται με σκοπό να επαναφέρουν κάποιο ακίνητο που έχει υποστεί βλάβη ή αλλοίωση, στην αρχική του καλή κατάσταση και β β) ως δαπάνες συντήρησης, αυτές που γίνονται με σκοπό να διατηρηθεί

κάποιο ακίνητο σε καλή κατάσταση και προληφθούν ή παρεμποδιστούν τυχόν βλάβες ή αλλοιώσεις αυτού από τη χρήση ή λειτουργία ή την πάροδο του χρόνου.

Στις δαπάνες επισκευής και συντήρησης δεν περιλαμβάνονται : α) οι δαπάνες βελτίωσης, οι οποίες, αντίθετα με τις πρώτες που αποβλέπουν στη διατήρηση της υφισταμένης αξίας του ακινήτου, αποβλέπουν στην επαύξηση ή επέκταση ή συμπλήρωση του περιουσιακού στοιχείου, δηλαδή γενικά στην επαύξηση της αξίας του. β) οι δαπάνες για αγορά υλικών. γ) οι δαπάνες παροχής υπηρεσιών της αρχικής τοποθέτησης της ηλεκτρολογικής και της υδραυλικής εγκατάστασης, καθώς και της εγκατάστασης κεντρικής θέρμανσης.

Ακόμη περιλαμβάνονται και οι αντίστοιχες δαπάνες των κοινόχρηστων χώρων ακινήτου. Οι δαπάνες επισκευής και συντήρησης των κοινόχρηστων χώρων του ακινήτου επιμερίζονται στους συνιδιοκτήτες του, ανάλογα με το ποσοστό συνιδιοκτησίας καθενός, από τον διαχειριστή της πολυκατοικίας, ο οποίος στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους εκδίδει βεβαιώσεις με βάση τα πρωτότυπα δικαιολογητικά.

Για να διενεργηθεί η έκπτωση των δαπανών αυτών απαιτείται: να έχουν πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα και το συνολικό ποσό των δαπανών να αναγραφεί στην αρχική εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος (με τα σχετικά δικαιολογητικά), άσχετα αν έγιναν από τον ιδιοκτήτη ή τον ενοικιαστή και άσχετα αν το ακίνητο αποφέρει εισόδημα ή όχι. Το ποσό των παραπάνω δαπανών που αφαιρείται από το εισόδημα είναι το 40% και μέχρι 8.000 ευρώ, και επιμερίζεται στους δύο συζύγους, ανάλογα με το φορολογούμενο (όχι απαλλασσόμενο) εισόδημα του καθενός.

► **Κωδικοί 051-052** Γράφονται τα ποσά των δαπανών που καταβάλαμε συνολικά για ιατρική περίθαλψη δική μας ή των προσώπων που μένουν μαζί μας και μας βαρύνουν. Στα έξοδα αυτά περιλαμβάνονται μόνο οι αμοιβές σε ιατρούς όλων των ειδικοτήτων, φυσικά πρόσωπα, στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, οι ιατρικές επισκέψεις και εξετάσεις, η δαπάνη για φυσιοθεραπεία και λουτροθεραπεία, για λογοθεραπεία και για επισκέψεις σε ψυχολόγο. Ειδικά, για την αναγνώριση της δαπάνης που καταβάλλεται σε ψυχολόγο και λογοθεραπευτή, εκτός από τη γνωμάτευση του γιατρού απαιτείται και βεβαίωση του γιατρού ότι έλαβε υπόψη του τα πορίσματα του ψυχολόγου ή του λογοθεραπευτή για την

παροχή των τελικών υπηρεσιών του. Τα έξοδα ιατρικής περίθαλψης αφαιρούνται στο σύνολο τους από το εισόδημα που δηλώνεται. Αν όμως το εισόδημα δεν επαρκεί το υπόλοιπο μεταφέρεται για να αφαιρεθεί από το εισόδημα του άλλου συζύγου.

► **Κωδικοί 043-044** Γράφεται το ποσό των ιατρικών δαπανών που έγιναν από το φορολογούμενο ή τη σύζυγό του στο εξωτερικό. Το ποσό αυτό αθροίζεται με τα υπόλοιπα ποσά των ιατρικών δαπανών που έγιναν στην Ελλάδα και το σύνολο τους γράφεται στους κωδικούς 051-052.

► **Κωδικοί 047-048** Γράφονται τα ποσά των δαπανών που καταβάλαμε στην ημεδαπή και στην αλλοδαπή συνολικά για νοσοκομειακή περίθαλψη, και για διαρκή ιατρική κάλυψη με συνδρομή, δική μας ή των προσώπων που μένουν μαζί μας και μας βαρύνουν. Μεταξύ των δαπανών αυτών περιλαμβάνεται και η αγορά γυαλιών οράσεως, φακών επαφής, ακουστικών βαρηκοΐας, η δαπάνη σε νοσοκόμο, η δαπάνη για την αντικατάσταση μελών του σώματος με τεχνητά, η δαπάνη για νοσοκομειακή περίθαλψη των τέκνων που πάσχουν από ανίατο νόσημα, και το 50% της δαπάνης που καταβάλλαμε σε επιχειρήσεις περίθαλψης ηλικιωμένων. Για να αναγνωριστεί η δαπάνη των κωδικών 051-052 και 047-048 και πρέπει να συνυποβάλουμε:

- Για ιατρικές επισκέψεις και εξετάσεις, διπλότυπη απόδειξη του ιατρού σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Β.Σ.

- Για νοσήλια σε ιδιωτικές κλινικές, διπλότυπη απόδειξη της κλινικής από την οποία να προκύπτει το ποσό της δαπάνης νοσηλείας, καθώς και βεβαίωση του διευθυντή της κλινικής για το χρόνο νοσηλείας και το ποσό των εξόδων αναλυτικά κατ' είδος εξόδου.

- Για νοσήλια σε κρατικά κτλ. νοσηλευτικά ιδρύματα, διπλότυπη απόδειξη είσπραξης του νοσηλευτικού ιδρύματος, από την οποία να προκύπτει το ποσό της δαπάνης νοσηλείας, καθώς και βεβαίωση του διευθυντή του νοσηλευτικού ιδρύματος για το χρόνο νοσηλείας και το ποσό των εξόδων αναλυτικά κατ' είδος εξόδου. Δεν είναι απαραίτητη η υποβολή των πιο πάνω βεβαιώσεων, αν τα στοιχεία αυτών αναγράφονται στις διπλότυπες αποδείξεις εισπράξεων.

- Για την απόδειξη της δαπάνης για απασχόληση νοσοκόμου απαιτείται βεβαίωση θεράποντος ιατρού για τη νόσο από την οποία πάσχει ο ασθενής, τη διάρκειά της και την ανάγκη απασχόλησης νοσοκόμου και απόδειξη είσπραξης της αμοιβής από το πρόσωπο που πρόσφερε υπηρεσίες ως νοσοκόμος. Στην αμοιβή δεν περιλαμβάνονται οι εργοδοτικές εισφορές στο ΙΚΑ.

- Για την απόδειξη της δαπάνης για περίθαλψη ηλικιωμένων και προσώπων με κινητική αναπηρία σε επιχειρήσεις που εδρεύουν στην Ελλάδα, απαιτείται διπλότυπη απόδειξη παροχής υπηρεσιών και βεβαίωση του διευθυντή ή του νόμιμου εκπροσώπου της επιχείρησης για το χρόνο περίθαλψης και για το ποσό της δαπάνης αναλυτικά. Στους κωδικούς 047-048 θα γράφετε το 50% της δαπάνης που καταβάλαμε σε επιχειρήσεις περίθαλψης ηλικιωμένων.

- Για την απόδειξη δαπάνης για αγορά και τοποθέτηση οργάνων στο σώμα του ασθενή και αντικατάσταση μελών του σώματος με τεχνητά, αν η δαπάνη αυτή αποτελεί μέρος των εξόδων νοσοκομειακής περίθαλψης, απαιτούνται τα δικαιολογητικά που αναφέρθηκαν για την περίπτωση αυτή. Αν η προμήθεια των οργάνων γίνεται από το ελεύθερο εμπόριο, απαιτείται απόδειξη λιανικής πώλησης στην οποία πρέπει να αναγράφεται και το ονοματεπώνυμο του αγοραστή και το είδος του πωλούμενου πράγματος. Ειδικά σε περίπτωση αγοράς γυαλιών οράσεως ή φακών επαφής ή ακουστικών βαρηκοΐας, απαιτείται να συνυποβάλετε και βεβαίωση γιατρού.

- Για την απόδειξη της δαπάνης για περίθαλψη ανάπηρων ή πασχόντων από ανίατο νόσημα τέκνων, απαιτείται διπλότυπη απόδειξη είσπραξης και βεβαίωση του διευθυντή της σχολής ή του θεραπευτηρίου για τον ακριβή χρόνο περίθαλψης ή φοίτησης, για το ποσό της δαπάνης αναλυτικά, καθώς και για την πάθηση του τέκνου (ονομασία ανίατου νοσήματος) ή την κατάσταση στην οποία βρίσκεται αυτό (τυφλό, κωφάλαλο κτλ.).

- Για τα έξοδα ιατρικής περίθαλψης που καταβάλλονται στην αλλοδαπή απαιτούνται οι σχετικές βεβαιώσεις των αλλοδαπών ιατρών ή νοσοκομείων.

Ποσοστό 20% της δαπάνης αυτής θα αφαιρεθεί από το φόρο μας. Το ποσό της μείωσης δεν μπορεί να υπερβεί τα 6.000 ευρώ, για τον κάθε φορολογούμενο.

► **Κωδικοί 045-046** Γράφεται το ποσό των νοσοκομειακών δαπανών που έγιναν από το φορολογούμενο ή τη σύζυγο του στο εξωτερικό. Το ποσό αυτό αθροίζεται με τα υπόλοιπα ποσά των ιατρικών δαπανών που έγιναν στην Ελλάδα και το σύνολο τους γράφεται στους κωδικούς 047-048. Για να ληφθούν υπόψη οι δαπάνες που έγιναν στο εξωτερικό σε γιατρούς (043-044) ή σε νοσοκομεία (045-046) πρέπει να κατατεθούν οι βεβαιώσεις των ξένων γιατρών ή των νοσοκομείων. Οι βεβαιώσεις αυτές πρέπει να είναι θεωρημένες από τον Έλληνα πρόξενο αν υπάρχει και αν δεν υπάρχει πρέπει να γίνει θεώρηση από την εξουσιοδοτημένη τοπική αρχή του ξένου κράτους. Αν είναι σε ξένη γλώσσα πρέπει να είναι και νόμιμα μεταφρασμένες.

► **Κωδικοί 041-042** Γράφεται το ποσό που καταβάλαμε μέσα στο 2009 σε δικηγόρους για την παροχή νομικών υπηρεσιών σε μας ή στα πρόσωπα που μας βαρύνουν, με εξαίρεση τις αμοιβές για την παράστασή τους κατά τη σύνταξη συμβολαιογραφικών πράξεων και για δίκες μισθωτικών διαφορών ακινήτων ή διαφορών μεταξύ ιδιοκτητών και διαχειριστών ιδιοκτησίας κατ' ορόφους. Για την αναγνώριση της δαπάνης αυτής πρέπει να συνυποβάλουμε απόδειξη παροχής υπηρεσιών του δικηγόρου σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. Το συνολικό ποσό των δαπανών σε δικηγόρους αφαιρείται από το εισόδημα.

► **Κωδικοί 053-054** Γράφεται το ποσό των υποχρεωτικών από το νόμο εισφορών που καταβάλαμε μέσα στο 2009 σε ασφαλιστικά ταμεία (Ο.Α.Ε.Ε. κτλ.), καθώς και το ποσό των εισφορών που καταβάλαμε στις περιπτώσεις προαιρετικής ασφάλισής μας σε ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο. Στην έννοια των ασφαλιστικών εισφορών εμπίπτουν και τα ποσά που καταβάλλονται για εξαγορά προϋπηρεσίας ή αναγνώριση χρόνου ασφαλίσεως.

Δεν αναγράφονται οι ασφαλιστικές εισφορές επιχειρηματιών που φορολογούνται με κατά αποκοπή φόρο: Οι εισφορές που καταβλήθηκαν σε ταμεία ασφάλισης από επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης ή ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια ή διαμερίσματα ή κάμπινγκ, καθώς και από όσους ασχολούνται αποκλειστικά ως πλανόδιοι λιανοπωλητές ή αποκλειστικά ως λιανοπωλητές σε κινητές λαϊκές αγορές, των οποίων το εισόδημα φορολογείται με ειδικό τρόπο, δε γράφονται εδώ. Δεν γράφονται οι εισφορές που παρακράτησαν οι εργοδότες από τους μισθωτούς και έχουν αφαιρεθεί από τις αποδοχές τους.

Οι ασφαλιστικές εισφορές των εμπόρων ή ελεύθερων επαγγελματιών γράφονται εδώ και δεν πρέπει να καταχωρηθούν στα τηρούμενα βιβλία ως έξοδα. Οι ασφαλιστικές εισφορές εκπίπτουν στο έτος που καταβάλλονται και όχι στο έτος στο οποίο ανάγονται και αποτελούν προσωπική δαπάνη η οποία αφαιρείται στο σύνολο της από το εισόδημα του φορολογουμένου και δεν μεταφέρεται για έκπτωση από το εισόδημα του άλλου συζύγου. Για την απόδειξη της δαπάνης αυτής πρέπει να συνυποβληθεί βεβαίωση ή απόδειξη του οικείου ασφαλιστικού ταμείου.

► **Κωδικοί 057-058** Γράφουμε την αξία των ιατρικών μηχανημάτων και ασθενοφόρων που μεταβίβασαμε λόγω δωρεάς στα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία που αποτελούν Ν.Π.Ι.Δ. και επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Απαιτείται για την απόδειξη της δωρεάς, υποβολή :α) βεβαίωσης του δωρεοδόχου ότι έγινε αποδεκτή η δωρεά και β) αντιγράφου του πρωτοκόλλου παράδοσης – παραλαβής και γ) σε περίπτωση αγοράς και άμεσης παράδοσης των δωρούμενων αντικειμένων, το νόμιμο στοιχείο από το οποίο προκύπτει η αξία τους. (αν είναι μεταχειρισμένο η αξία του προσδιορίζεται από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ.). Το σύνολο της αξίας των δωρεών αφαιρείται από το εισόδημα.

► **Κωδικοί 059-060** Γράφονται τα χρηματικά ποσά που καταβάλαμε λόγω δωρεάς στο Δημόσιο, στους Δήμους και στις Κοινότητες του Κράτους, στο Εθνικό Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής (Ε.Τ.Α.Κ.Σ.), στους Ιερούς Ναούς, στις Ιερές Μονές του Αγίου Όρους, στο Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, στα Πατριαρχεία Αλεξανδρείας και Ιεροσολύμων, στην Ιερά Μονή Σινά, στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας, στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, στα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και νοσοκομεία που αποτελούν Ν.Π.Ι.Δ. και επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό, στο Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων.

Οι δωρεές σε κοινωφελή ιδρύματα, σε μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σωματεία που παρέχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης και χορηγούν υποτροφίες, σε ημεδαπά νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, σε ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που νόμιμα έχουν συσταθεί ή συνιστώνται και τα οποία επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς, στους

ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς, στα ερευνητικά κέντρα που αποτελούν ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Οι δωρεές σε οποιοδήποτε αθλητικό σωματείο που έχει συσταθεί νόμιμα και είναι αναγνωρισμένο από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, εφόσον οι δωρεές προορίζονται για την καλλιέργεια και ανάπτυξη των ερασιτεχνικών τους τμημάτων. **Για τις δωρεές και χορηγίες στο ποσό που είναι πάνω από 2.950 ευρώ γίνεται παρακράτηση φόρου με συντελεστή 10%.**

Στις δωρεές προς το Δημόσιο περιλαμβάνονται και τα ποσά των δωρεών που καταθέσαμε στον Ειδικό Λογαριασμό Ν ο GR 9801000230000002341103053 «Λογαριασμός Αρωγής Πυρόπληκτων» που σύστησε ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Γράφονται και τα χρηματικά ποσά που καταβάλαμε λόγω δωρεάς υπέρ αντίστοιχων κρατικών φορέων και παρεμφερών νομικών προσώπων (οργανισμών, ιδρυμάτων κ.λπ.), που εδρεύουν και αναγνωρίζονται ως κοινωφελείς σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε κράτος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου/Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΟΧ/ΕΖΕΣ). Στη συμφωνία του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου συμμετέχουν όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα μέλη της ΕΖΕΣ (Ισλανδία, Νορβηγία και Λιχτενστάιν).

Τα ποσά των δωρεών λαμβάνονται υπόψη αν αθροιζόμενα σε ετήσια βάση ξεπερνούν τα 100 ευρώ.

► **Κωδικοί 031-032** Γράφεται το ποσό των δωρεών που έγιναν από το φορολογούμενο ή τη σύζυγο του στο εξωτερικό. Το ποσό αυτό αθροίζεται με τα υπόλοιπα ποσά των δωρεών που έγιναν στην Ελλάδα και το σύνολο τους γράφεται στους κωδικούς 059-060.

Οι δωρεές πρέπει να έχουν κατατεθεί σε ειδικό λογαριασμό τραπεζής, στην Ελλάδα ή στην χώρα εγκατάστασης των φορέων. Δωρεά άνω των 300 ευρώ συνολικά ετησίως απορρίπτεται ολόκληρη, εφόσον δεν έχει κατατεθεί στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή σε τράπεζα. Ως χρόνος πραγματοποίησης της δωρεάς θεωρείται ο χρόνος

κατάθεσης αυτών και όχι ο χρόνος είσπραξής τους από το δωρεοδόχο. Ειδικώς, τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται λόγω δωρεάς σε αθλητικά σωματεία λαμβάνονται υπόψη μόνον εφόσον κατατίθενται σε λογαριασμό τους στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή σε τράπεζα που νόμιμα λειτουργεί στην Ελλάδα, ανεξάρτητα από το αν το συνολικό ποσό των δωρεών δεν υπερβαίνει τα 300 ευρώ.

Τα ποσά των δωρεών σε αθλητικά σωματεία αφαιρούνται από το συνολικό εισόδημα, εφόσον ο δωρητής υποβάλλει με την αρχική εμπρόθεσμη φορολογική του δήλωση τα ακόλουθα δικαιολογητικά: α) Το πρωτότυπο του παραστατικού κατάθεσης του ποσού της δωρεάς. β) Αντίγραφο πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου περί αποδοχής της δωρεάς θεωρημένο από τον προϊστάμενο του Γραφείου Φυσικής Αγωγής του νομού της έδρας του σωματείου. γ) Αντίγραφο της σελίδας του βιβλίου ταμείου του σωματείου, όπου έχει καταχωρηθεί το ποσό της δωρεάς θεωρημένο από τον παραπάνω προϊστάμενο του Γραφείου Φυσικής Αγωγής.

Διευκρινίζεται ότι εκπιπτόμενο ποσό αποτελεί το σύνολο της δωρεάς πριν την αφαίρεση του φόρου.

► **Κωδικοί 061-062** Γράφονται τα χρηματικά ποσά για πολιτιστικές χορηγίες στο Δημόσιο, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, στα νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και στις αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες του άρθρου 741 Α.Κ., που επιδιώκουν σκοπούς πολιτιστικούς.

Από το ποσό αυτό θα αναγνωριστεί για έκπτωση ποσό ίσο με το 30% του συνολικού φορολογούμενου εισοδήματός μας.

Για την απόδειξη των χρηματικών ποσών της πολιτιστικής χορηγίας, απαιτείται:

α) επικυρωμένο αντίγραφο της απόφασης του Υπουργού Πολιτισμού με την οποία χαρακτηρίζεται η χορηγία ως πολιτιστική, β) σε περίπτωση χορηγίας χρηματικών ποσών, και τα πρωτότυπα αποδεικτικά καταβολής των ποσών της χορηγίας και γ)σε περίπτωση

χορηγίας σε είδος ή άυλα αγαθά ή υπηρεσίες, και την κοινή Υπουργική απόφαση για την εκτίμηση της αξίας τους, καθώς και τα αποδεικτικά παράδοσης και παραλαβής τους.

Επίσης, διευκρινίζεται ότι τα ποσά των δωρεών γενικά, καθώς και των χορηγιών που αναγράφηκαν στους παραπάνω κωδικούς αριθμούς, δεν πρέπει να έχουν ληφθεί υπόψη για έκπτωση με βάση άλλη διάταξη νόμου.

Το ποσό των χρηματικών δωρεών και χορηγιών αφαιρείται ολόκληρο από το εισόδημα και μέχρι 30% του συνολικού φορολογητέου εισοδήματος, εκτός και αν, ο φορολογούμενος φορολογείται με τεκμήρια δαπανών το ποσό που αναγνωρίζεται ως αφορολόγητο δεν μπορεί να είναι πάνω από το 10%.

► **Κωδικοί 063-064** Γράφετε το ποσό των δεδουλευμένων τόκων που έχουν καταβληθεί μέσα στο 2009 και αφορούν στεγαστικά δάνεια οι συμβάσεις των οποίων έχουν συναφθεί μέχρι και τις 31-12-1999 για απόκτηση πρώτης κατοικίας, ή δάνεια για αναστήλωση, επισκευή, διατηρητέων κτισμάτων μέχρι και τις 31-12-2002.

Διευκρινίζεται πως **δε θεωρείται ότι αποκτιέται πρώτη κατοικία αν ο υπόχρεος, ο άλλος σύζυγος και τα τέκνα που τους βαρύνουν έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή ισόβιας επικαρπίας ή οίκησης, εξολοκλήρου ή επί ιδανικού μεριδίου, σε οικία ή οικίες, εφόσον το άθροισμα της συνολικής επιφάνειας που τους αντιστοιχεί υπερβαίνει τα 35 τετραγωνικά μέτρα προκειμένου για άγαμο, διαζευγμένο ή χήρο και τα 70 τετραγωνικά μέτρα προκειμένου για έγγαμο. Η επιφάνεια αυτή προσαυξάνεται κατά 20 τετραγωνικά μέτρα για κάθε τέκνο που βαρύνει τον υπόχρεο ή τον άλλο σύζυγο. Για την έκπτωση των τόκων περιλαμβάνεται η αγορά, η ανέγερση και η αποπεράτωση πρώτης κατοικίας. Δεν εκπίπτουν οι δεδουλευμένοι τόκοι για αγορά οικοπέδου για ανέγερση σε αυτό Α' κατοικία και οι τόκοι υπερημερίας.**

Από τα δάνεια αυτά αφαιρείται ολόκληρο το ποσό των τόκων ανεξάρτητα από τα τετραγωνικά μέτρα της πρώτης κατοικίας. Για να αναγνωρισθεί το ποσό προς έκπτωση πρέπει μαζί με τη φορολογική δήλωση να κατατεθεί βεβαίωση της τράπεζας ή άλλου πιστωτικού οργανισμού ή του ταμείου αλληλοβοήθειας ή της ασφαλιστικής επιχείρησης από την οποία να φαίνεται ότι το δάνειο διατέθηκε για απόκτηση πρώτης κατοικίας (ή

δεύτερης , τρίτης κλπ κατοικίας για δάνειο μέσα στο 2009), αναστήλωση, επισκευή, συντήρηση ή εξωραϊσμό διατηρητέων κτισμάτων, ότι έχει εγγραφεί υποθήκη ή προσημείωση και το ποσό των δεδουλευμένων τόκων που οφείλονταν καταβλήθηκε μέσα στο 2009 . Αν αυτά δεν προκύπτουν πρέπει να υποβληθεί υπεύθυνη δήλωση στην οποία θα φαίνονται όλα τα παραπάνω και ο αριθμός εγγραφής στο βιβλίο μεταγραφών. Επίσης συνυποβάλλεται επικυρωμένο αντίγραφο της οικείας απόφασης για χαρακτηρισμό των κτισμάτων ως διατηρητέων ή σημείωσης για την κανονιστική πράξη με την οποία χαρακτηρίστηκε η περιοχή που βρίσκονται τα κτίσματα, ως παραδοσιακό τμήμα πόλεως ή ως παραδοσιακός οικισμός.

Οι δεδουλευμένοι τόκοι που πληρώθηκαν γράφονται και στους κωδικούς 727-728 του πίνακα 5 στην τρίτη σελίδα της δήλωσης. Αν το δάνειο έχει χορηγηθεί στον ένα σύζυγο και αυτός δεν έχει εισόδημα ή αυτό που έχει είναι μικρότερο από το ποσό των τόκων, το ποσό που καταβάλλεται ή η διαφορά αντίστοιχα δεν αφαιρείται από το εισόδημα του άλλου συζύγου.

► **Κωδικοί 065-066** Γράφουμε το ποσό των δεδουλευμένων τόκων που καταβάλαμε μέσα στο 2009 για στεγαστικά δάνεια τα οποία έχουν συναφθεί από 1/1/2000 μέχρι και 31/12/2002.

Αν η επιφάνεια κατοικίας που αγοράστηκε με τα δάνεια αυτά είναι μέχρι 120 τ. μ. αφαιρείται ολόκληρο το ποσό των δεδουλευμένων τόκων. Αν όμως η επιφάνεια υπερβαίνει τα 120 τ. μ. το ποσό της δαπάνης που εκπίπτει περιορίζεται στο μέρος που αναλογεί στα 120 τ. μ..

Οι τόκοι για δάνεια που συνάπτονται από 01/01/2000 μέχρι 31/12/2002 με τράπεζες, ταχυδρομικό ταμειστήριο ή άλλο πιστωτικό οργανισμό για αναστήλωση, επισκευή, συντήρηση ή εξωραϊσμό διατηρητέων κτισμάτων γράφονται στους κωδικούς 063-064 γιατί δεν ισχύει ο περιορισμός των τ. μ και εκπίπτει από το εισόδημα όλο το ποσό των τόκων.

► **Κωδικός 071** Εάν η επιφάνεια της κατοικίας που αποκτήθηκε με το δάνειο υπερβαίνει τα 120 τ. μ., συμπληρώνεται και ο κωδικός 071 με τον αριθμό των τετραγωνικών μέτρων της επιφάνειας της κατοικίας.

► **Κωδικοί 055-056** Γράφουμε το ποσό των δεδουλευμένων τόκων που καταβάλαμε μέσα στο 2009 για δάνεια που αναφέρονται στους κωδικούς 063-064, τα οποία έχουν συναφθεί από 1/1/2003 και μετά.

Αν η επιφάνεια της πρώτης κατοικίας υπερβαίνει τα 120 τ. μ., το ποσό της δαπάνης επί της οποίας υπολογίζεται μείωση φόρου 20% περιορίζεται στο μέρος που αναλογεί επιμεριστικά στη μέχρι των 120 τ. μ. επιφάνεια της κατοικίας.

► **Κωδικός 077** Εάν η επιφάνεια της πρώτης κατοικίας που αποκτήθηκε με το δάνειο υπερβαίνει τα 120 τ. μ. συμπληρώνεται και ο κωδικός 077 με τον αριθμό των τ. μ. Δεν συμπληρώνεται ο κωδικός 077 για δάνεια αναστήλωσης διατηρητέων κτισμάτων κτλ. που αναφέρονται στους κωδικούς 063-064, τα οποία συνάπτονται από 1/1/2003 και μετά.

► **Κωδικοί 069-070** Για συμβάσεις δανείων που έχουν συναφθεί από 1/1/2003 και μετά, είτε οι δύο σύζυγοι έχουν λάβει το δάνειο από κοινού, είτε έχουν λάβει ξεχωριστά δάνεια ο καθένας, συμπληρώνονται και οι κωδικοί αριθμοί 069 και 070 με το συνολικό ποσό του δανείου ή των δανείων που αναλογεί στον καθένα. Εάν το δάνειο που συνάφθηκε για την απόκτηση πρώτης κατοικίας είναι άνω των 200.000 ευρώ, το ποσοστό της μείωσης του φόρου υπολογίζεται στους τόκους που αντιστοιχούν στο τμήμα του δανείου ή του συνόλου των δανείων και των δύο συζύγων ως 200.000 ευρώ και για το λόγο αυτό συμπληρώνονται οι κωδικοί 069-070. Αν το ποσό των δανείων είναι κάτω από αυτό το ποσό η συμπλήρωση των κωδικών είναι φορολογικά αδιάφορη.

Ως ημερομηνίας σύναψης λαμβάνεται αυτή της υπογραφής του δανειστικού συμβολαίου και όχι της εκταμίευσης του ποσού του δανείου.

► **Κωδικοί 027-028** Γράφουμε το ποσό των δεδουλευμένων τόκων που καταβάλαμε για στεγαστικά δάνεια ενυπόθηκα, από 1/1/2009, για απόκτηση, κατά πλήρη κυριότητα, οποιασδήποτε κατοικίας (πρώτης ή δεύτερης κ.τ.λ.) μέχρι 200 τ. μ. Εξαιρούνται τα νέα δάνεια για αποπληρωμή παλιών. Αν η επιφάνεια της κατοικίας είναι μέχρι 200 τ. μ αφαιρείται από το φόρο το 40% για ολόκληρο το ποσό των δεδουλευμένων τόκων που έχουν καταβληθεί μέσα στο 2009. Αν όμως η επιφάνεια της πρώτης κατοικίας υπερβαίνει τα 200 τ. μ., το ποσό της δαπάνης επί της οποίας υπολογίζεται μείωση φόρου 40%

περιορίζεται στο μέρος που αναλογεί επιμεριστικά στη μέχρι των 200 τ. μ. επιφάνεια της κατοικίας.

► **Κωδικός 075** Γράφονται τα τετραγωνικά μέτρα μόνο όταν η επιφάνεια της κατοικίας που αγοράστηκε με το δάνειο υπερβαίνει τα 200 τ. μ. Αν δεν υπερβαίνει τα 200 τ. μ. ο κωδικός αυτός δεν συμπληρώνεται.

► **Κωδικοί 029-030** Για συμβάσεις δανείων που έχουν συναφθεί από 1/1/2009 και μετά, είτε οι δύο σύζυγοι έχουν λάβει δάνειο από κοινού, είτε έχουν λάβει ξεχωριστά δάνεια ο καθένας, συμπληρώνονται και οι Κ.Α. 029-030 με το συνολικό ποσό του δανείου ή των δανείων που αναλογεί στον καθένα.

Το ποσοστό 40% μείωσης του φόρου υπολογίζεται στους τόκους που αντιστοιχούν στο τμήμα του δανείου ή του συνόλου των δανείων και των δύο συζύγων ως 350.000 ευρώ.

Οι πιο πάνω τόκοι πρέπει να γραφτούν και στους κωδικούς 727-728 του πίνακα 5.

Ενδείξεις 10 και 11 του πίνακα 7 - καταβαλλόμενο ενοίκιο: Στις ενδείξεις 10 και 11 του πίνακα 7 της δήλωσης γράφουμε όλα τα στοιχεία των εκμισθωτών και το καθαρό ποσό ενοικίου που τους καταβάλαμε, για κύρια κατοικία της οικογένειάς μας και για ικανοποίηση των στεγαστικών αναγκών κάθε παιδιού μας που σπουδάζει σε αναγνωρισμένες σχολές ή σχολεία του εσωτερικού, εφόσον δικαιούμαστε την έκπτωση του ενοικίου (εάν δεν τη δικαιούμαστε, τα γράφουμε στους κωδικούς 417, 419, 420 του πίνακα 6) δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στη σωστή αναγραφή του Αριθμού Φορολογικού Μητρώου του εκμισθωτή, αν δεν έχει αναγραφεί σωστά δε θα υπολογιστεί η πιο πάνω δαπάνη.

► **Κωδικοί 801-803** Γράφουμε τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου των εκμισθωτών.

► **Κωδικοί 091-095.** Γράφουμε τον αριθμό των τετραγωνικών μέτρων της επιφάνειας της κατοικίας που μισθώνουμε.

► **Κωδικοί 092-096** Σημειώνουμε "X" πάνω στη λέξη ΝΑΙ που βρίσκεται πριν από το τετραγωνίδιο με τον αριθμό 1, εάν η κατοικία αυτή που μισθώσαμε βρίσκεται στον τόπο της Περιφέρειας όπου **από το έτος 2005 και μετά έχουμε εγκατασταθεί μετά από**

μετακίνηση είτε από τους νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης, είτε από άλλον τόπο της Περιφέρειας, είτε προερχόμαστε από τον τόπο στον οποίο έχουμε εγκατασταθεί (είμαστε ντόπιοι), εφόσον κατά το χρόνο της μετεγκατάστασης είχαμε ηλικία μέχρι 40 ετών. Η ηλικία των 40 ετών πρέπει να συμπληρώνεται μέχρι τέλους του έτους 2009 για όσους έχουν κάνει μετεγκατάσταση μέσα στο έτος αυτό.

Σημειώνεται "X" πάνω στη λέξη ΝΑΙ που βρίσκεται πριν από το τετραγωνίδιο με τον αριθμό 2, εάν η κατοικία που μισθώσαμε βρίσκεται σε άλλον τόπο από αυτόν στον οποίο έχουμε ιδιόκτητη κατοικία την οποία εκμισθώνουμε και δηλώνουμε εισόδημα από αυτήν, εφόσον **είμαστε υπάλληλος που μετατεθήκαμε στο νέο τόπο από τον τόπο της ιδιόκτητης κατοικίας, από το έτος 2005 και μετά.**

Κωδικοί 097-099. Γράφουμε τον αριθμό των μηνών για τους οποίους καταβάλαμε ενοίκιο μέσα στο έτος 2009 για τη συγκεκριμένη κατοικία.

► **Κωδικός 149.** Σημειώνουμε "X" πάνω στη λέξη ΝΑΙ αν εκμισθώσαμε την ιδιόκτητη κατοικία μας στον τόπο από τον οποίο μετατεθήκαμε και εισπράξαμε ενοίκιο από αυτήν. Η απόκτηση εισοδήματος από την εκμίσθωση της ιδιόκτητης κατοικίας μας λόγω μετάθεσης και η δήλωση του εισοδήματος αυτού στη δήλωσή μας είναι απαραίτητη για τη διενέργεια της έκπτωσης του ενοικίου που καταβάλαμε για μίσθωση κύριας κατοικίας στον τόπο όπου μετατεθήκαμε.

Διευκρινίζεται ότι όσοι συμπληρώσουμε τους κωδικούς 092-096 και πληρούμε τις υπόλοιπες προϋποθέσεις που αναφέρονται πιο πάνω (κωδικοί 092-096 και 149) δικαιούμαστε αφαίρεση από το εισόδημά μας του ενοικίου που καταβάλαμε μέχρι ποσού 300 ευρώ μηνιαίως, ενώ δε δικαιούμαστε τη μείωση φόρου 20% της δαπάνης αυτής. Μόνο στην περίπτωση που ένα τμήμα του έτους μισθώσαμε κύρια κατοικία στους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης και το υπόλοιπο στην Περιφέρεια (επαρχία), δικαιούμαστε και τις δύο ελαφρύνσεις ενοικίου, την καθεμία για το ενοίκιο του χρονικού διαστήματος που αφορά.

► **Κωδικοί 811-816** Γράφουμε το καθαρό ποσό του ενοικίου που καταβάλαμε μέσα στο έτος 2009 για κύρια κατοικία της οικογένειάς μας. Η δαπάνη αυτή, μέχρι το ποσό που

προβλέπεται από το νόμο, μειώνει το φόρο μόνο εφόσον έχει περιληφθεί στην αρχική δήλωση (εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη) ή, αν είμαστε στην κατηγορία αυτών που μισθώνουν κατοικία λόγω μετεγκατάστασης ή μετάθεσης, όπως αναφέρεται στους κωδικούς 092-096 και 149, αφαιρείται από το εισόδημά μας.

Από το ενοίκιο της κύριας κατοικίας θα αφαιρεθεί από το φόρο το 20% του ενοικίου και μέχρι 240 ευρώ. Δε δικαιούνται τη μείωση φόρου ή την έκπτωση από το εισόδημα, όσοι παίρνουν στεγαστικό επίδομα ανεξάρτητα από το ύψος του. Ομοίως, δε δικαιούνται τη μείωση αυτή οι φορολογούμενοι, όταν οι ίδιοι ή οι σύζυγοί τους ή τα τέκνα που τους βαρύνουν έχουν πλήρη κυριότητα ή κατοχή (επικαρπία, δικαίωμα οίκησης) εξολοκλήρου, σε οικία με επιφάνεια τουλάχιστον ίση με εκείνη της μισθωμένης κύριας κατοικίας, η οποία βρίσκεται στον ίδιο νομό με τη μισθωμένη.

Αν στην ένδειξη 10 γράψουμε ότι φιλοξενούμαστε, πρέπει να σημειώσουμε το ονοματεπώνυμο του προσώπου που μας φιλοξενεί και τον Α.Φ.Μ. του. Τον Α.Φ.Μ. αυτό θα τον αναγράψουμε κάτω από το ονοματεπώνυμο και όχι στους Κ.Α. 801-803.

► **Κωδικοί 804-807** Γράφουμε τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου των εκμισθωτών.

► **Κωδικοί 817-823** Γράφουμε το καθαρό ποσό ενοικίου που καταβάλαμε μόνο στην Ελλάδα, για την ενοικίαση κατοικίας, η οποία χρησιμοποιήθηκε για την ικανοποίηση των στεγαστικών αναγκών κάθε παιδιού μας που σπουδάζει σ' αναγνωρισμένες σχολές ή σχολεία του εσωτερικού, εφόσον τα παιδιά αυτά αναγράφονται στον πίνακα 9 της δήλωσης. Η έκπτωση του ενοικίου γίνεται εφόσον οι κατοικίες αυτές βρίσκονται στην πόλη ή στο χωριό που έχει την έδρα της η σχολή ή το σχολείο και εμείς ή τα παιδιά μας δεν έχουμε άλλη ιδιόκτητη ή ενοικιαζόμενη κατοικία σ' αυτήν την πόλη. Η δαπάνη αυτή, μειώνει το φόρο (το 20% μέχρι 240 ευρώ) μόνο εφόσον έχει περιληφθεί στην αρχική δήλωση (εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη).

Για τον υπολογισμό των πιο πάνω ποσών απαιτείται απόδειξη της καταβολής του ενοικίου ως εξής: Υποβολή αποδείξεων για το συνολικό ποσό του ενοικίου, αντί των παραπάνω οικείων αποδείξεων, υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του ν.1599/1986 από την οποία να προκύπτει το ποσό του ενοικίου που καταβλήθηκε, το μηνιαίο ποσό, τους μήνες που

αφορά, ως και τα στοιχεία των δικαιούχων. Όμοια υπεύθυνη δήλωση υποβάλλεται και σε περίπτωση που συνυποβάλλονται με την οικεία δήλωση, απλά φωτοαντίγραφα των αποδείξεων.

Στους κωδικούς αριθμούς 801-807, σε περίπτωση που ο εκμισθωτής είναι η σύζυγος, θα γραφτεί ο Α.Φ.Μ. της συζύγου. Αν μέσα στο 2009 καταβάλαμε ενοίκιο κύριας κατοικίας ή ενοίκιο παιδιών που σπουδάζουν, όμως δεν δικαιούμαστε την έκπτωση, το ποσό της δαπάνης θα το αναγράψουμε στους κωδικούς αριθμούς 419-420 του πίνακα 6.

► **Κωδικοί 073-074** Γράφουμε το ποσό της ετήσιας δαπάνης που καταβάλαμε στο εσωτερικό ή εξωτερικό, για ασφάλιστρα ζωής ή θανάτου, ασφάλιστρα προσωπικών ατυχημάτων, καθώς και ασφάλιστρα ασθένειας, για μας, την σύζυγο μας και των παιδιών που μας βαρύνουν. Τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται από διαζευγμένο γονέα για τα παιδιά του που δεν συγκατοικούν μαζί του εκπίπτουν από το εισόδημα.

Το ποσό της δαπάνης αυτής εκπίπτει από το εισόδημά μας μόνο εφόσον έχει περιληφθεί στην αρχική δήλωση (εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη). Συνυποβάλλεται με τη δήλωση απόδειξη είσπραξης του ποσού των ασφαλιστρών ή σχετική βεβαίωση από την οποία προκύπτει το είδος της ασφαλιστικής κάλυψης το καταβαλλόμενο ποσό, τα στοιχεία του συμβαλλόμενου καθώς και ο αριθμός και η ημερομηνία της σχετικής σύμβασης. Το ποσό της έκπτωσης δεν μπορεί να υπερβεί τα 1.200 ευρώ και για τους δύο συζύγους και μερίζεται μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος του καθενός.

► **Κωδικοί 089-090** Γράφουμε το συνολικό ετήσιο ποσό της διατροφής που καταβάλαμε στο σύζυγό μας ή στη σύζυγό μας μέσα στο έτος 2009 και το οποίο επιδικάστηκε ή συμφωνήθηκε με συμβολαιογραφική πράξη. Για την απόδειξη της καταβολής της διατροφής από τον ένα σύζυγο στον άλλο, υποβάλλονται: α) επικυρωμένο αντίγραφο της σχετικής δικαστικής απόφασης ή της σχετικής συμβολαιογραφικής πράξης και β) υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986 του συζύγου που την εισέπραξε.

Το ποσό της διατροφής που καταβλήθηκε στον άλλο σύζυγο για τα τέκνα δεν αναγράφεται στους κωδικούς αυτούς. Ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της δαπάνης

αυτής θα μειώσει το φόρο μας. Το ποσό της μείωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα εξακόσια (600) ευρώ.

► **Κωδικοί 087-088** Γράφουμε το συνολικό ποσό της δαπάνης που καταβάλαμε το έτος 2009 για:

α) την αλλαγή εγκατάστασης κεντρικού κλιματισμού χρήσης καυσίμου από πετρέλαιο σε φυσικό αέριο ή για νέα εγκατάσταση φυσικού αερίου,

β) την αντικατάσταση του λέβητα πετρελαίου για την εγκατάσταση τηλεθέρμανσης ή για νέα εγκατάσταση τηλεθέρμανσης,

γ) την αγορά ηλιακών συλλεκτών και για την εγκατάσταση κεντρικού κλιματισμού με χρήση ηλιακής ενέργειας,

δ) την αγορά αποκεντρωμένων συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που βασίζονται σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (φωτοβολταϊκά, μικρές ανεμογεννήτριες) και συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και ψύξης - θέρμανσης με χρήση φυσικού αερίου ή ανανεώσιμων πηγών,

ε) τη θερμομόνωση σε υφιστάμενα κτήρια. Ποσοστό 20% της δαπάνης αυτής και μέχρι ποσού έκπτωσης 700 ευρώ θα αφαιρεθεί από το εισόδημά μας.

► **Κωδικοί 079-085** Γράφουμε τα ποσά των διδάκτρων που καταβάλαμε μέσα στο έτος 2009 για παράδοση προσωπικά σε μας ή στα παιδιά μας, στο σπίτι ή σε φροντιστήρια, ιδιαίτερων μαθημάτων οποιασδήποτε αναγνωρισμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας ή ξένων γλωσσών.

Ειδικότερα, στους κωδικούς 079-080 γράφουμε τα ποσά των δαπανών που αφορούν προσωπικά εμάς, ή τη σύζυγό μας και στους κωδικούς 081, 082, 083, 084, 085 τα ποσά των δαπανών που αφορούν τα παιδιά μας. Σε περίπτωση που βρισκόμαστε σε διάζευξη και τα τέκνα μας βαρύνουν τον άλλο σύζυγο με τον οποίο συγκατοικούν, αλλά έχουμε καταβάλει εμείς τα δίδακτρα των τέκνων, το ποσό τους θα το αναγράψουμε κανονικά στους κωδικούς 081 ως 085. Συνυποβάλλεται απόδειξη παροχής υπηρεσιών για το ποσό της αμοιβής.

Δεν αναγνωρίζονται τα ποσά που καταβλήθηκαν σε ιδιωτικά σχολεία, ιδιωτικά Ι.Ε.Κ., δίδακτρα για σπουδές στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, μεταπτυχιακές σπουδές καθώς και τα εξετάστρα για συμμετοχή σε εξετάσεις της Αγγλικής γλώσσας από το Βρετανικό συμβούλιο.

Η δαπάνη αυτή, μέχρι το ποσό που προβλέπεται από το νόμο, μειώνει το φόρο μόνο εφόσον έχει περιληφθεί στην αρχική δήλωση (εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη). Από τα δίδακτρα αφαιρείται από το φόρο το 20% και μέχρι 240 ευρώ ξεχωριστά για το φορολογούμενο και για κάθε ένα παιδί που έχει δικαίωμα έκπτωσης.

► **Κωδικοί 067-068** Γράφουμε ποσοστό 20% (που δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 3.000 ευρώ) του ποσού της συνολικής δαπάνης που καταβάλαμε μέσα στο 2006 για την αγορά μεριδίων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού, καθώς και μεριδίων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού που είναι συνδεδεμένα με ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής. **Προϋποθέσεις για την έκπτωση :**

α) δεν μεταβιβάστηκαν για τρία έτη, δηλαδή μέχρι 31-12-2009 και

β) το ποσό της δαπάνης αγοράς τους δεν προέρχεται από ρευστοποιήσεις ήδη υπαρχόντων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων, αλλά από νέα κεφάλαια.

Αν στη βεβαίωση αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων αναγράφονται περισσότεροι συνδικαιούχοι, επιμερίζουμε το ποσό της έκπτωσης (που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 3.000 ευρώ) ανάλογα με τον αριθμό μας και γράφουμε το ποσό που μας αναλογεί. Αν εμφανιζόμαστε συνδικαιούχος σε περισσότερες βεβαιώσεις, αθροίζουμε τα ποσά έκπτωσης που δικαιούμαστε από κάθε βεβαίωση και γράφουμε το άθροισμα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 3.000 ευρώ. **Η έκπτωση αυτή μπορεί να γίνει μόνο μία φορά.**

Πίνακας 8 - Προκαταβληθέντες – Παρακρατηθέντες φόροι.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8. ΠΡΟΚΑΤΑΒΛΗΘΗΝΤΕΣ - ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΕΝΤΕΣ ΦΟΡΟΙ			
1. Φόροι 4%, 10%, που προκαταβλήθηκαν (άρθρο 52 Κ.Φ.Ε.)	601	2.997	1.997
2. Φόροι 1%, 3%, 4%, 9%, 19% και 20% που παρακρατήθηκαν (άρθρο 55 Κ.Φ.Ε.)	602	2.004	2.004
3. Φόροι 20% (άρθρο 58 Κ.Φ.Ε.) και 15% (παρ. 3 άρθρου 7 ν. 2753/1999) που παρακρατήθηκαν	603	2.000	2.000
4. Φόρος που καταβλήθηκε για μισθώση από πώληση αυτοκινήτου επιχείρησης	604	2.000	2.000
5. Φόρος που παρακρατήθηκε στις αμοιβές της περίπτ. 4 του Πίν. 4Α	605	2.000	2.000
6. Φόρος που παρακρατήθηκε στα εισοδήματα (εκτός της περιπτ. 9 του πίν. 4Ζ)	606	2.000	2.000
7. Φόρος που παρακρατήθηκε στα εισοδήματα από τόκους δανείων κτλ. ημεδαπής (Πίν. 4 ΣΤ)	607	2.000	2.000
8. Φόρος που αναλογεί στους μισθούς, συντάξεις (περιπτ. 1, 2, 3 και 8 του Πίν. 4Α)	608	2.000	2.000
9. Φόρος που παρακρατήθηκε στους μισθούς, συντάξεις (περιπτ. 1, 2, 3 και 5 του Πίν. 4Α)	609	2.000	2.000
10. Φόρος που αναλογεί στα εισοδήματα που φορολογούνται με το Σ ¹ ήμισιο (βουλευτές κτλ.)	610	2.000	2.000
11. Φόρος που παρακρατήθηκε στην Ελλάδα στα εισοδήματα από τόκους κτλ (περιτ. 9 του πίν. 4Ζ)	611	2.000	2.000
12. Φόρος που καταβλήθηκε για άμεση εμπορική αξία συνήθως των περί. 18 ευρώ του πίν. 4Ε	612	2.000	2.000

Στον πίνακα 8 περιλαμβάνονται τα ποσά των προκαταβληθέντων και παρακρατηθέντων φόρων. Οι φόροι που γράφονται σε αυτό τον πίνακα θα αφαιρεθούν από το ποσό του φόρου που θα προκύψει με βάση το εισόδημα που δηλώνεται από τον φορολογούμενο. Από την αφαίρεση αυτή θα προκύψει θετικό ποσό (για καταβολή) ή αρνητικό ποσό (για επιστροφή). Για τους φόρους που θα γραφτούν πρέπει να υπάρχουν τα αντίστοιχα δικαιολογητικά.

► **Κωδικοί 601-602** Γράφουμε τα ποσά των φόρων 4% και 10% που προκαταβλήθηκαν από αρχιτέκτονες και μηχανικούς ανάλογα με το είδος της μελέτης, επίβλεψης κλπ.

Η προκαταβολή φόρου είναι 4% στις νόμιμες αμοιβές προκειμένου για μελέτη-επίβλεψη χωροταξικών, πολεοδομικών, συγκοινωνιών, υδραυλικών ή τοπογραφικών έργων.

Η προκαταβολή φόρου είναι 10% στη νόμιμη αμοιβή για την εκπόνηση μελετών και σχεδίων (εκτός από τις πιο πάνω περιπτώσεις που είναι 4%), για την επίβλεψη εκτέλεση έργων, τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης στα έργα αυτά κτλ.

Τα εισοδήματα (θετικά ή αρνητικά) θα έχουν δηλωθεί στους κωδικούς 501-502 και 511-512 του πίνακα 4Δ, και πρέπει να υπάρχουν σχετικές βεβαιώσεις.

► **Κωδικοί 603-604** Γράφουμε τα ποσά των φόρων που παρακρατήθηκαν για τα εισοδήματα (θετικά ή αρνητικά) που περιλαμβάνονται στους κωδικούς 401-402 και 413-414 του πίνακα 4Γ, εφόσον υπάρχουν σχετικές βεβαιώσεις.

Τα εισοδήματα εργοληπτών κατασκευής κάθε τεχνικών έργων που γίνεται παρακράτηση με συντελεστή 3%.

Τα εισοδήματα αντιπροσώπων, πρακτόρων, μεσιτών κλπ από αμοιβή ή προμήθειες για τη σύναψη σύμβασης προμήθειας από αλλοδαπά εργοστάσια ή αλλοδαπούς οίκους οποιασδήποτε φύσης υλικού που γίνεται παρακράτηση με συντελεστή 15%.

Τις αμοιβές τρίτων που δεν υποχρεώνονται να εκδώσουν θεωρημένο στοιχείο και γίνεται παρακράτηση με συντελεστή 20%.

Τις προμήθειες κάθε είδους αγαθών ή παροχές υπηρεσιών που γίνονται προς το δημόσιο, τις δημόσιες επιχειρήσεις, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης κτλ. και που γίνεται παρακράτηση με συντελεστή 1% για τα υγρά καύσιμα και τα προϊόντα καπνοβιομηχανίας, με συντελεστή 4% για τα λοιπά αγαθά, και 8% για την παροχή υπηρεσιών.

► **Κωδικοί 605-606** Γράφουμε τα ποσά των φόρων που παρακρατήθηκαν για τα εισοδήματα (γιατρών, λογιστών, καθηγητών κτλ) που περιλαμβάνονται στους κωδικούς 501 έως 508 και 511-512 του πίνακα 4Δ, εφόσον υπάρχουν σχετικές βεβαιώσεις, εκτός αυτών που γράφτηκαν στους κωδικούς 601-602.

Επίσης γράφεται η παρακράτηση φόρου από **αμοιβές σε τρίτα πρόσωπα εφόσον από τα πρόσωπα αυτά που είναι δικαιούχοι των αμοιβών δεν προβλέπεται η έκδοση θεωρημένου φορολογικού στοιχείου** από το νόμο και αφορούν προμήθειες μεσιτείες, αμοιβές ή κάθε είδους παροχές μη έμμισθης υπηρεσίας, ενοίκια αυτοκινήτων, μηχανημάτων, ή άλλων κινητών πραγμάτων.

Για τους ελεύθερους επαγγελματίες η παρακράτηση φόρου γίνεται με συντελεστή 20%. Η ελάχιστη αμοιβή των δικηγόρων που προεισπράττεται από το δικηγορικό σύλλογο έχει παρακράτηση 15%.

Οι παρακρατηθέντες φόροι που συμπληρώνονται στους κωδικούς 601-602, 603-604, 605-606, και αφορούν εισοδήματα από εμπορικές επιχειρήσεις και ελευθέρια επαγγέλματα δεν πρέπει να είναι μεγαλύτεροι από το 20% των αντίστοιχων ακαθάριστων εισοδημάτων.

► **Κωδικοί 607-608** γράφεται ο φόρος που καταλογίστηκε στην **υπεραξία πώλησης επαγγελματικού αυτοκινήτου**. Ο φόρος γράφεται σε αυτούς τους κωδικούς αν έχει

επιλεγεί από το φορολογούμενο, το εισόδημα να φορολογηθεί με την κλίμακα φορολογίας εισοδήματος και το κέρδος από την πώληση έχει γραφτεί στους κωδικούς 407-408. **Αν όμως θέλει με τη φορολόγηση της υπεραξίας να εξαντληθεί η φορολογική υποχρέωση, τότε δεν γράφεται ο φόρος που έχει καταλογιστεί.**

► **Κωδικοί 609-610** Γράφουμε το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε στις αμοιβές (ιατρών του ΕΣΥ κτλ) του πίνακα 4Α (κωδικοί 317-318), εφόσον θέλουμε τα εισοδήματά αυτά να φορολογηθούν με τις γενικές διατάξεις δηλαδή να προστεθούν στα υπόλοιπα εισοδήματα και να φορολογηθούν. Τέτοιες περιπτώσεις είναι:

α) **Τα χρηματικά ποσά που έχουν καταβληθεί σε ποδοσφαιριστές, καλαθοσφαιριστές, προπονητές και άλλους αμειβόμενους αθλητές από ποδοσφαιρικές ανώνυμες εταιρίες ή αναγνωρισμένα αθλητικά σωματεία κατά την υπογραφή του συμβολαίου μεταγραφής ή την ανανέωση του συμβολαίου συνεργασίας.**

β) **Οι αμοιβές από εφημερίες των ειδικευμένων και ειδικευόμενων ιατρών του Ε.Σ.Υ., που πραγματοποιήθηκαν από 1.1.2009 μέχρι και 10.3.2009 , και των γιατρών πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης του Ι.Κ.Α. που διέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν.1666/1986 που πραγματοποιήθηκαν από 1.1.2009 μέχρι και 31.12.2009 και**

γ) **Το επίδομα που δίνεται από τον ΟΑΕΔ σε άνεργους προβληματικών επιχειρήσεων επειδή καταγγέλθηκε η σχέση εργασίας που είχαν.**

Ο φόρος των παραπάνω περιπτώσεων αναγράφεται στους κωδικούς 609-610 του πίνακα 8.

Αν θέλουμε για τα εισοδήματα αυτά να εξαντληθεί η φορολογική μας υποχρέωση με την παρακράτηση του φόρου που έχει γίνει, γράφουμε τα εισοδήματα στους κωδικούς 659-660 του Πίνακα 6, ενώ ο φόρος θα γραφτεί στους κωδικούς 433-434 του ίδιου πίνακα.

Σε καμιά άλλη περίπτωση εκτός από τις παραπάνω δεν πρέπει να αναγράφεται φόρος μισθωτών υπηρεσιών σ' αυτούς τους κωδικούς, ακόμη και στην περίπτωση που η βεβαίωση αποδοχών έχει μόνο παρακρατηθέντα φόρο.

► **Κωδικοί 651-652** Γράφουμε **τα ποσά των φόρων που καταβάλαμε στην αλλοδαπή**, για τα εισοδήματα που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό και έχουν γραφτεί στον πίνακα 4Z, επειδή υπάρχει φορολογική υποχρέωση στην Ελλάδα. Τα ποσά αυτών των φόρων πρέπει να προκύπτουν από τις βεβαιώσεις του ξένου φυσικού ή νομικού προσώπου που παρακράτησε το φόρο οι οποίες συνυποβάλλονται με την δήλωση (ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για κράτος με το οποίο έχει υπογραφεί σύμβαση αποφυγής της διπλής φορολογίας ή όχι). Αν οι βεβαιώσεις αυτές είναι σε ξένη γλώσσα πρέπει να υποβάλλονται τα πρωτότυπα τους και η επίσημη μετάφραση τους.

Δεν συμπεριλαμβάνονται στους κωδικούς αυτούς οι φόροι που παρακρατήθηκαν στην αλλοδαπή για τα εισοδήματα που δηλώθηκαν στους κωδικούς 295-296 του πίνακα 4Z.

Σημειώνεται ότι προκειμένου για εισοδήματα από τις Η.Π.Α. στις οικείες ενδείξεις θα συμπληρώνεται μόνο το ποσό του ομοσπονδιακού φόρου των Η.Π.Α. και όχι και ο πολιτειακός φόρος.

► **Κωδικοί 293-294** Γράφουμε το συνολικό ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε στα εισοδήματα (τόκους δανείων κτλ. ημεδαπής προέλευσης) που δηλώθηκαν στους κωδικούς 291-292 του πίνακα 4ΣΤ, όπως αυτό προκύπτει από τις σχετικές βεβαιώσεις που επισυνάπτονται στη δήλωση. Επισημαίνεται ότι ο φόρος αυτής της περίπτωσης αφορά εισοδήματα από τόκους που φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις (εκτός από αυτούς που αποτελούν εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις ή ελευθέρια επαγγέλματα).

► **Κωδικοί 313-314** Γράφουμε το σύνολο του φόρου που αναλογεί στα εισοδήματα (από μισθωτές υπηρεσίες κτλ.) που δηλώσαμε στον πίνακα 4Α, στους κωδικούς 301-308 και 321-322 (εκτός των κωδικών 317-318). Όταν υπάρχουν περισσότερες από μία βεβαιώσεις αποδοχών ή συντάξεων θα αθροίσουν τα ποσά της στήλης του φόρου που αναλογεί ή πρακτικότερα το μεγαλύτερο από τα δύο ποσά του φόρου που είναι πάνω στη βεβαίωση των αποδοχών.

► **Κωδικοί 315-316** Γράφουμε το σύνολο του φόρου που παρακρατήθηκε από τα εισοδήματα που δηλώσαμε στους κωδικούς 301-308 και 321-322 (δεν θα περιληφθεί ο φόρος που παρακρατήθηκε των κωδικών 317-318), όπως αυτό προκύπτει από την άθροιση

των ποσών που αναγράφονται στις αντίστοιχες στήλες των βεβαιώσεων αποδοχών (φόρος που παρακρατήθηκε). Οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι πληρώνουν προκαταβολικά το φόρο εισοδήματος της επόμενης χρονιάς. Επειδή γίνεται αυτή η προκαταβολική πληρωμή ο νομοθέτης όρισε ότι ο φόρος που παρακρατείται θα είναι μειωμένος κατά 1,5 %. Έτσι ο φόρος που αναλογεί είναι ο φόρος, ο οποίος έπρεπε να παρακρατηθεί χωρίς να γίνει μείωση (έκπτωση). Ο φόρος που τελικά παρακρατήθηκε είναι ο φόρος που αναλογεί μειωμένος κατά 1,5%.

Ο υπολογισμός του παρακρατούμενου φόρου στο καθαρό ποσό των συντάξεων ή άλλων παροχών που καταβάλλονται από επικουρικά, μετοχικά, ταμεία αρωγής ή αλληλοβοηθείας γίνεται ως εξής: με συντελεστή 5% αν το καθαρό ποσό της παροχής δεν ξεπερνά τα 2.500 ευρώ ετησίως, με συντελεστή 10% αν το καθαρό ποσό της παροχής ξεπερνά τα 2.500 μέχρι 4.500 ευρώ ετησίως και με συντελεστή 15% αν το καθαρό ποσό της παροχής ξεπερνά τα 4.500 ευρώ ετησίως.

► **Κωδικοί 917-918** Γράφουμε το ποσό του φόρου που αναλογεί στα εισοδήματα που έχουν γραφτεί στους κωδικούς 307-308 του πίνακα 4Α (εισόδημα που φορολογείται με το Ζ' Ψήφισμα βουλευτές κλπ). Τα ποσά αυτού του φόρου πρέπει να έχουν συμπεριληφθεί και στους κωδικούς 313-314 του ίδιου πίνακα (8) της δήλωσης και τα αντίστοιχα ποσά φόρου που έχουν παρακρατηθεί για τα εισοδήματα αυτά (**βουλευτικές αμοιβές, βουλευτικές συντάξεις κτλ.**) πρέπει να έχουν συμπεριληφθεί στους κωδικούς 315-316 του ίδιου πίνακα.

► **Κωδικοί 297-298** Γράφουμε το συνολικό ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε στην Ελλάδα, από τα εισοδήματα των κωδικών 295-296 του πίνακα 4Ζ (**τόκοι και μερίσματα τίτλων κλπ αλλοδαπής προέλευσης**). Απαραίτητο είναι να κατατεθούν μαζί με τη δήλωση οι βεβαιώσεις που θα αποδεικνύουν την παρακράτηση του φόρου. Η παρακράτηση έχει γίνει στην Ελλάδα κατά την καταβολή ή την εξαργύρωση των εισοδημάτων από κινητές αξίες και οι φορείς που την έκαναν θα δώσουν τις αντίστοιχες βεβαιώσεις. Η καταβολή του φόρου που έχει γίνει στο εξωτερικό γράφεται στους κωδικούς 651-652 του πίνακα 8.

Επισημαίνεται ότι οι κωδικοί αυτοί αφορούν μόνο σε φόρους εισοδημάτων που φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις φορολογίας εισοδήματος.

► **Κωδικοί 127-128** Γράφουμε το ποσό του φόρου που καταβάλαμε, σε περίπτωση είσπραξης ποσού άυλης εμπορικής αξίας (αέρας) πέρα από τα ενοίκια από τον μισθωτή στον εκμισθωτή, όταν μισθωθεί ακίνητο μόνο του ή μαζί με τον οποιονδήποτε εξοπλισμό ή εγκατάσταση που τυχόν διαθέτει και δηλώθηκε στους κωδικούς 121 έως 910 του πίνακα 4Ε.

Πίνακας 9 - Στοιχεία προσώπων που συνοικούν με τους φορολογούμενους και τους βαρύνουν.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΟΙΚΟΥΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΒΑΡΥΝΟΥΝ								
Α/Α	Όνομα	Όνομα πατρικό	Σχέση ή σχέση με φορολογούμενο	Ποσοστό αναπηρίας	Κ.Α.	Α.Φ.Μ.	Με Υπάλληλο	Με Στοιχείο
					80%			
					80%			
					80%			
					80%			
					80%			

Στον πίνακα αυτό γράφουμε τα στοιχεία των προστατευόμενων μελών που συνοικούν με τον φορολογούμενο και τον βαρύνουν. Τα προστατευόμενα πρόσωπα ορίζονται από τον νόμο και αυτά μπορεί να είναι: ανιόντες όπως πατέρας, μητέρα, παππούς, γιαγιά, κατιόντες όπως αγόρια, κορίτσια ή άλλοι συγγενείς υπό προϋποθέσεις.

Προϋποθέσεις για να είναι προστατευόμενα μέλη: πρέπει να συνοικούν με τους φορολογούμενους και το ετήσιο εισόδημά τους να μην υπερβαίνει τα 2.900 ευρώ ή τα 6000 ευρώ αν παρουσιάζουν αναπηρία 67% και πάνω.

Εισοδήματα που δεν λαμβάνονται υπόψη για το ποσό των 2.900 ευρώ ή το ποσό των 6.000:

- Το τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση γενικά ή από την παραχώρηση της χρήσης ακινήτου, χωρίς αντάλλαγμα σε πρόσωπα που είναι συγγενείς με αυτόν μέχρι το δεύτερο βαθμό εξ αίματος.
- Τα εισοδήματα των ανήλικων τέκνων, στις περιπτώσεις που αυτά προστίθενται στο συνολικό εισόδημα του γονέα.
- Έσοδα από διατροφή που καταβάλλεται στο ανήλικο με δικαστική απόφαση ή ύστερα από συμφωνία που καταρτίστηκε με συμβολαιογραφικό έγγραφο.

- Το εξωιδρυματικό επίδομα και τα προνοιακά επιδόματα που χορηγούνται σε τυφλούς και σε άτομα με διάφορες αναπηρίες.

Ο ανήλικος δεν θεωρείται ότι βαρύνει το φορολογούμενο αν αποκτά εισόδημα από εμπορικές ή γεωργικές επιχειρήσεις ή αμοιβές από την άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος, ανεξάρτητα από το ποσό του εισοδήματος, εκτός αν το σχετικό δικαίωμα περιήλθε στον ανήλικο από κληρονομιά.

Στον πίνακα 9.1 γράφονται τα παιδιά που είναι προστατευόμενα μέλη και στον πίνακα 9.2 γράφονται τα υπόλοιπα προστατευόμενα μέλη εκτός από τα παιδιά.

Στον πίνακα 9.1. γράφονται τα προστατευόμενα παιδιά τα οποία είναι:

1. **Ανήλικα άγαμα τέκνα** που γεννήθηκαν από 01/01/1991 έως 31-12-2009.
2. **Ενήλικα άγαμα τέκνα** τα οποία δεν έχουν υπερβεί το 25 ο έτος της ηλικίας τους, δηλαδή τέκνα που γεννήθηκαν μετά την 1/1/1984 και σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές ή σχολεία του εσωτερικού η εξωτερικού, καθώς και εκείνα που παρακολουθούν δημόσια ή ιδιωτικά ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης στο εσωτερικό (ΙΕΚ).

Παράταση υπό προϋποθέσεις μέχρι και δύο έτη εφόσον κατά τα έτη αυτά είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα ανέργων του **Ο.Α.Ε.Δ.** δηλαδή για τα ενήλικα άγαμα τέκνα μέχρι 20 ετών και τα ενήλικα παιδιά που σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές μέχρι 27 ετών.

3. **Τα άγαμα παιδιά που υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία** ανεξαρτήτως ηλικίας.
4. **Τα άγαμα παιδιά ή διαζευγμένα ή σε κατάσταση χηρείας**, εφόσον παρουσιάζουν **αναπηρία 67%** και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία.

Για τα προστατευόμενα ενήλικα παιδιά που σπουδάζουν, απαιτείται βεβαίωση της οικείας σχολής εσωτερικού ή εξωτερικού. Στις βεβαιώσεις των αναγνωρισμένων σχολών εσωτερικού πρέπει να αναγράφεται ο αριθμός της άδειας που χορήγησε το Υπουργείο Παιδείας, δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων ή το Υπουργείο Πολιτισμού και

Τουρισμού, κατά περίπτωση και το ΦΕΚ στο οποίο δημοσιεύθηκε η άδεια αυτή. Για τα άγαμα ενήλικα τέκνα που είναι άνεργα, βεβαίωση του ΟΑΕΔ ότι είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα του. Για τα στρατευμένα παιδιά υποβάλλεται σχετική βεβαίωση της στρατιωτικής υπηρεσίας. Για τα παιδιά που γεννήθηκαν μέσα στο 2009 και που γράφονται στον πίνακα αυτό για πρώτη φορά, απαιτείται συνυποβολή της οικείας ληξιαρχικής πράξης γέννησης τους, ή βεβαίωσης κατά περίπτωση ή υπεύθυνης δήλωσης του ν.1599/1986 ότι μέσα σε εύλογο χρόνο θα υποβληθεί η απαραίτητη πράξη ή βεβαίωση.

Ο υποπίνακας 9.1 συμπληρώνεται με το όνομα του παιδιού, το έτος που γεννήθηκε και τη σχολή ή το σχολείο φοίτησης. Ο αριθμός των παιδιών του πίνακα 9.1 γράφεται και στον κωδικό 003-004 του πίνακα 3. Ο αριθμός των παιδιών που έχουν αναπηρία από 67% και άνω γράφονται και στους κωδικούς 005-006 του πίνακα 3.

Στον πίνακα 9.2 γράφονται τα λοιπά πρόσωπα που συνοικούν με το φορολογούμενο και τα οποία είναι:

- 1. Οι ανιόντες (γονείς, παππούδες κλπ) και των δύο συζύγων.**
- 2. Οι ανήλικοι συγγενείς μέχρι 3 ο βαθμό(εγγόνια, ανίψια άγαμα μέχρι 18 ετών) οποιουδήποτε από τους συζύγους που είναι ορφανοί από πατέρα και μητέρα.**
- 3. Οι αδελφοί και οι αδελφές και των δύο συζύγων που είναι ανύπαντροι ή διαζευγμένοι ή είναι χήροι με αναπηρία από 67% και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία.**

Ο υποπίνακας 9.2 συμπληρώνεται με το ονοματεπώνυμο των συγγενών που είναι προστατευόμενα μέλη, με τον αριθμό φορολογικού μητρώου αν υπάρχει και τον βαθμό συγγενείας που έχουν με το φορολογούμενο ή τη σύζυγο του. Ο αριθμός των λοιπών προσώπων του υποπίνακα 9.2 που παρουσιάζουν αναπηρία 67% και πάνω, γράφονται στον κωδικό 005-006 του πίνακα 3.

Πίνακας 10 - Στοιχεία από το φάκελο του φορολογουμένου (συμπληρώνεται από την υπηρεσία).

Ο πίνακας 10 συμπληρώνεται από την υπηρεσία και δεν χρειάζεται οι φορολογούμενοι να γράψουν οτιδήποτε πάνω σε αυτόν.

Τα στοιχεία που πιθανόν χρειάζονται να συμπληρωθούν σε αυτό τον πίνακα βρίσκονται από το φάκελο του φορολογουμένου που υπάρχει στη Δ.Ο.Υ. Τέτοια στοιχεία μπορεί να είναι η προκαταβολή φόρου εισοδήματος από το προηγούμενο οικονομικό έτος, η εισφορά ΟΓΑ φόρου εισοδήματος, εισόδημα από επίταξη κατοικιών, τόκοι υπερημερίας αν δεν έχουν δηλωθεί από το φορολογούμενο, αν έχει γίνει αυτοέλεγχος κλπ .

Πίνακας 11 - Αν προκύψει επιστρεφόμενο ποσό να κατατεθεί στον ακόλουθο λογαριασμό μου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11. Αν προκύψει επιστρεφόμενο ποσό να κατατεθεί στον ακόλουθο λογαριασμό μου (γράψτε τον αριθμό του ειδικού τραπεζικού και τον αριθμό λογαριασμού):

ΤΡΑΠΕΖΑ: _____ ΚΑΤΑΧΩΡΗΤΗΣ: _____

Α.Φ.Μ.Τ. _____ Α.Π.Α.Ρ.Τ.Α.Τ. _____ Α.Π.Α.Ρ.Τ.Α.Τ. _____

Το ποσό των φορολογούμενων είναι πενήντα. Διατηρείται από το Υπουργείο Οικονομικών οι αρχές, και αποτελεί στην Αγορά Εμπιστευτικό Διεύθυνση Γραμματεία Περιφέρειας και λειτουργεί σύμφωνα με το ν.2472/1997 και τις ειδικές ρυθμίσεις των φορολογικών νόμων. Κάθε φορολογούμενος έχει δικαίωμα πρόβλεψης ότι σταγει ή σε τον φορολογ.

Ο ΕΛΕΓΧΑΣ: _____ Ο ΑΟΓΙΣΤΗΣ: _____

Ο ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ: _____

Επωνυμία: _____ Αριθμός Δ.Ο.Υ.: _____

Όμιλος: _____ Αρ. Μετρ. Ωδ. Δεξ. σφραγιστεί: _____ Ο ΔΡΑΣΗ: _____ Η ΔΗΛΟΥΣΙΑ: _____

Δ.Ο.Υ.: _____ Κοινωνικό Μέλος: _____

Α.Φ.Μ.: _____

Σημειώστε τον αριθμό της παρακαταθήκης ή του α/α: _____

ΑΦΜ: _____ ΕΤ: _____ ΣΕΛ Δ/Ε

Στον πίνακα 11 αναγράφετε ο τρόπος με τον οποίο θα εισπράξουμε την επιστροφή φόρου σε περίπτωση που δικαιούμαστε. Εάν επιθυμούμε τα χρήματα να κατατεθούν στην τράπεζα θα πρέπει να δηλώσουμε στοιχεία τραπεζικού λογαριασμού.

Η επιστροφή του φόρου εισοδήματος γίνεται μέσω Τραπεζικών Λογαριασμών με τους εξής τρόπους:

- α) Επιστροφή μέσω λογαριασμού καταθέσεων (ταμιευτηρίου, τρεχούμενο και όψεως) των δικαιούχων και
- β) Επιστροφή με καταβολή μετρητών στους δικαιούχους από τις τράπεζες. Ειδικότερα για την επιστροφή μέσω λογαριασμού καταθέσεων (περίπτωση α'), ο φορολογούμενος πρέπει να συμπληρώνει τα πιο κάτω στοιχεία στην τέταρτη σελίδα της φορολογικής δήλωσης (πίνακας 11).

Στη θέση "ΤΡΑΠΕΖΑ" γράφουμε την επωνυμία της τράπεζας, στην οποία τηρείται ο λογαριασμός μας. Δίπλα από τη θέση "ΤΡΑΠΕΖΑ" υπάρχουν τρία τετραγωνάκια στα οποία θα γράψουμε τον κωδικό αριθμό της τράπεζας, όπως αυτός φαίνεται στο σχετικό πίνακα. Τέλος, στη θέση "ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ IBAN" συμπληρώνουμε προσεκτικά και τους 25 αριθμητικούς χαρακτήρες (εκτός από τους χαρακτήρες GR) του αριθμού λογαριασμού καταθέσεων IBAN που έχουμε στην Τράπεζα και θα τον βρούμε τυπωμένο είτε στο τραπεζικό μας Βιβλιάριο, είτε στο έντυπο κίνησης λογαριασμού της Τράπεζάς μας. Ο λογαριασμός αυτός μπορεί να είναι Ταμειυτηρίου, τρεχούμενος ή όψεως, μόνο.

Για την επιστροφή, με καταβολή μετρητών στους δικαιούχους από τις τράπεζες (περίπτωση β'), ο φορολογούμενος πρέπει να συμπληρώσει μόνο την ΕΠΩΝΥΜΙΑ της τράπεζας και τον κωδικό αριθμό της. Δηλαδή, δε θα αναγράφεται ο αριθμός του λογαριασμού.

Τα επιστρεφόμενα ποσά θα είναι στη διάθεση των δικαιούχων μετά την ημερομηνία που αναγράφεται στην ειδοποίηση, την οποία θα λάβουν οι φορολογούμενοι και η οποία πρέπει να προσκομίζεται για την είσπραξη της επιστροφής του φόρου. Πρέπει να τονισθεί ότι η επιστροφή των φόρων με την (α) περίπτωση θα είναι έντοκη από την ημερομηνία που θα αναγράφεται στην ειδοποίηση.

Αν το ποσό του φόρου που επιστρέφεται είναι πάνω από 1.500 ευρώ, πρώτα πρέπει να γίνουν ορισμένες ελεγκτικές ενέργειες από τη Δ.Ο.Υ. και μετά θα γίνει η επιστροφή. Αν το επιστρεφόμενο ποσό είναι πάνω από 1.500 ευρώ και η δήλωση έχει υποβληθεί μέσω ΙΝΤΕΡΝΕΤ πρέπει να προσκομισθούν τα δικαιολογητικά της δήλωσης στην εφορία, να ελεγχθούν και μετά να γίνει η επιστροφή.

Οι τράπεζες, με τους αντίστοιχους κωδικούς αριθμούς, που μετέχουν στην επιστροφή του φόρου είναι οι εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΡΙΘ.
ΕΘΝΙΚΗ	11
ΕΜΠΟΡΙΚΗ	12
ALPHA BANK	14
ΓΕΝΙΚΗ	15
ΑΤΤΙΚΗΣ	16
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	17
E.F.G. EUROBANK ERGASIAS	26
MARFIN ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	28
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	32
PROTON ΤΡΑΠΕΖΑ	37
MILLENNIUM BANK	38
ΑΓΡΟΤΙΚΗ	43
ASPIS	47
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	49
PROBANK	54
ΣΥΝΕΤ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΧΑΝΙΩΝ	69
ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ	73
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΣΥΝΕΤ. ΤΡΑΠΕΖΑ	87

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ Η ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ

Το άθροισμα των επιμέρους επτά κατηγοριών εισοδήματος (Α'-Ζ') αφού προηγουμένως έχουν συμψηφιστεί τυχόν αρνητικά στοιχεία ορισμένων κατηγοριών με τα θετικά στοιχεία των άλλων κατηγοριών, δεν αποτελεί και το τελικό φορολογητέο εισόδημα των φυσικών προσώπων. (Εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί αυτοτελώς στην πηγή τους και με εξάντληση της φορολογικής τους υποχρέωσης δεν προστίθενται. π.χ. εισοδήματα από κινητές αξίες κ. α).

Για να βρεθεί το καθαρό φορολογητέο εισόδημα, ο νομοθέτης για λόγους κοινωνικούς και οικονομικούς, έχει προβλέψει την έκπτωση από το ακαθάριστο συνολικό εισόδημα, ορισμένα ποσά δαπανών που έχει πραγματοποιήσει ο φορολογούμενος καθώς και τα πρόσωπα που τον βαρύνουν. Οι δαπάνες αυτές είναι κοινωνικού χαρακτήρα και συνδέονται με την υγεία, την διαβίωση και την μόρφωση. Μερικές από αυτές αφαιρούνται ολόκληρες ή ένα μέρος τους από το εισόδημα και για μερικές άλλες αφαιρείται ένα ποσοστό τους από το φόρο. Εκτός από τις δαπάνες αφαιρούνται και κάποια ποσά ανάλογα με την περίπτωση από το εισόδημα ή από το φόρο.

6.1. Ποσά που αφαιρούνται από το εισόδημα

ΑΠΟ ΠΙΝΑΚΑ 2

Κάτοικος μισθωτός ή συνταξιούχος νησιού κάτω των 3.100 κατοίκων	Το πρώτο κλιμάκιο της κλίμακας με μηδενικό συντελεστή στα 18.000 ευρώ	007-008
---	---	---------

ΑΠΟ ΠΙΝΑΚΑ 3

Αναπηρία 67% και πάνω	2.400 ευρώ	001-002
Ανάπηροι αξιωματικοί, θύματα πολέμου	2.400 ευρώ	001-002
Τυφλός, νεφροπαθής, μεσογειακή αναιμία	2.400 ευρώ	001-002
Παιδιά προστατευόμενα μέλη	Αύξηση αφορολόγητου ποσού πρώτου κλιμακίου κατά 1.000 για ένα παιδί, 2.000 για δύο παιδιά, 10.000 για τρία παιδιά και 1.000 για κάθε	003-004

	ένα πάνω από τα τρία παιδιά.	
Παιδιά που υπηρετούν τη θητεία τους ανεξαρτήτως ηλικίας	Το ίδιο όπως η προηγούμενη περίπτωση	003-004
Αναπηρία 67% και πάνω προστατευόμενων μελών	2.400 ευρώ	005-006

ΑΠΟ ΠΙΝΑΚΑ 7

Εστιατόρια, δεξιώσεις, γυμναστήρια κλπ	Το 40% του ποσού μέχρι 20.000€ και μείωση εισοδήματος μέχρι 8.000 €	049
ΝΕΟ Έξοδα ιατρικής περίθαλψης	Ολόκληρο το ποσό	051-052
ΝΕΟ Αμοιβές δικηγόρων (εκτός αμοιβών σύνταξης συμβολαίων)	Ολόκληρο το ποσό	041-042
Ασφαλιστικές εισφορές (Ο.Α.Ε.Ε. κλπ)	Ολόκληρο το ποσό	053-054
Δωρεές ασθενοφόρων, ιατρικών μηχανημάτων	Ολόκληρο το ποσό	057-058
Δωρεές χρηματικών ποσών σε αθλητικά σωματεία	Ολόκληρο το ποσό	059-060
Δωρεές χρηματικών ποσών στο δημόσιο κλπ (άνω των 100 ευρώ)	Ολόκληρο το ποσό μέχρι (μέχρι 10% του εισοδήματος αν φορολογείται με τεκμήρια)	059-60
Χορηγίες σε μη κερδοσκοπικά Ν.Π.	Ολόκληρο το ποσό (μέχρι 30% του εισοδήματος).	061-062
Τόκοι δανείων για δάνεια έως 31-12-1999	Ολόκληρο το ποσό	063-064
Τόκοι δανείων για δάνεια από 01/01/2000-31-12-2000	Ολόκληρο το ποσό 120 τ. μ. αναλογικά αν η κατοικία είναι μεγαλύτερη	065-066
Μετακίνηση φορολογουμένου μέχρι 40 ετών στην περιφέρεια και εγκατάσταση εκτός Αττικής και Θεσσαλονίκης	Αφαίρεση καταβαλλόμενου ενοικίου μέχρι 300 ευρώ το μήνα (μέχρι 3.600 το χρόνο) για τα πρώτα 5 χρόνια	092-096
Μετάθεση υπαλλήλων σε τόπο άλλον από αυτόν που έχουν ιδιόκτητη κατοικία και τη νοικιάζουν	Αφαίρεση από το εισόδημα του ενοικίου που πληρώνουν μέχρι 300 ευρώ το μήνα (μέχρι 3.600 το χρόνο)	092-096
Ασφάλιστρα ζωής, ασθένειας κλπ	Ολόκληρο το ποσό μέχρι 1.200€	073-074
Αγορά και εγκατάσταση συσκευών φυσικού αερίου κλπ	Το 20 % και μέχρι 700 ευρώ	087-088
ΝΕΟ Αμοιβαία κεφάλαια εσωτερικού που αγοράστηκαν μέσα στο 2006	Αφαίρεση από το εισόδημα του 20% και μέχρι 3.000 ευρώ. (15.000X20% =3.000)	067-068

ΑΠΟ ΠΙΝΑΚΑ 2

✓ Για τον κάτοικο μισθωτό ή συνταξιούχο νησιού κάτω των 3.100 κατοίκων (007-008) το ποσοστό του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας, αυξάνεται κατά ποσοστό 50%.
Δηλαδή $12.000 * 50 = 6.000 + 12.000 = 18.000$.

ΑΠΟ ΠΙΝΑΚΑ 3

✓ Για αυτούς που παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) (001-002) και πάνω από νοητική καθυστέρηση, φυσική αναπηρία ή ψυχική πάθηση, Δε λαμβάνεται υπόψη επαγγελματική ή ασφαλιστική αναπηρία.

✓ Για αυτούς που είναι τυφλοί (001-002).

✓ Για αυτούς που είναι νεφροπαθείς(001-002) που τελούν υπό αιμοκάθαρση ή έχουν κάνει μεταμόσχευση νεφρού καθώς και τα πρόσωπα που πάσχουν από μεσογειακή αναιμία και κάνουν μεταγγίσεις αίματος.

✓ Για αυτούς που είναι ανάπηροι αξιωματικοί ή οπλίτες(001-002), οι οποίοι με την ιδιότητα του ανάπηρου παίρνουν σύνταξη από το δημόσιο ταμείο .

✓ Για αυτούς που είναι θύματα πολέμου(001-002), και λαμβάνουν σύνταξη από πολεμική αιτία η παίρνουν σύνταξη από το δημόσιο ταμείο ως ανάπηροι θύματα Εθνικής Αντίστασης ή εμφύλιου πολέμου .

Εκπίπτει ως δαπάνη από το εισόδημα χωρίς δικαιολογητικά ποσό 2.400 ευρώ.

✓ Όταν έχει παιδιά ως προστατευόμενα μέλη (003-004), το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου των κλιμάκων αυξάνεται κατά χίλια (1.000) ευρώ εάν ο φορολογούμενος έχει ένα τέκνο που τον βαρύνει, κατά δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ εάν έχει δύο τέκνα που τον βαρύνουν, κατά δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ εάν έχει τρία τέκνα που τον βαρύνουν, και κατά χίλια (1.000) ευρώ για κάθε ένα τέκνο πάνω από τα τρία.

Το ποσό με το οποίο προσαυξάνεται το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου, μειώνει το ποσό του δεύτερου κλιμακίου και εάν αυτό δεν επαρκεί, το ποσό του τρίτου κλιμακίου.

Εάν ο ένας σύζυγος δεν έχει εισόδημα ή αυτό που έχει είναι μικρότερο από το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας, το αφορολόγητο ποσό που αφορά

τα τέκνα ή η διαφορά που προκύπτει και μέχρι το αφορολόγητο ποσό που αφορά τα τέκνα, προστίθεται στο αφορολόγητο ποσό του άλλου συζύγου.

✓ **Για παιδιά που υπηρετούν τη θητεία τους ανεξαρτήτως ηλικίας(003-004)** ισχύει το αφορολόγητο των 1.000 ευρώ όπως στην προηγούμενη περίπτωση.

✓ **Για προστατευόμενα μέλη που έχουν αναπηρία 67% (005-006) :** Τα τέκνα που είναι άγαμα ή διαζευγμένα ή τελούν σε κατάσταση χηρείας, οι ανιόντες και των δύο συζύγων, οι αδερφοί και οι αδερφές και των δύο συζύγων που είναι άγαμοι ή διαζευγμένοι ή τελούν σε κατάσταση χηρείας ,οι ανήλικοι ορφανοί από πατέρα και μητέρα, συγγενείς μέχρι τρίτο βαθμό οποιουδήποτε από τους συζύγους, εφόσον συνοικούν με τον φορολογούμενο και το ετήσιο φορολογούμενο και απαλλασσόμενο εισόδημα τους δεν υπερβαίνει το ποσό των έξη χιλιάδων (6.000) €. **Εκπίπτει από το εισόδημα ως δαπάνη χωρίς δικαιολογητικά ποσό 2.400 ευρώ.**

ΑΠΟ ΠΙΝΑΚΑ 7

✓ **Για δαπάνες παροχής υπηρεσιών (049) σε:** 1) σε εστιατόρια, δεξιώσεις, κέντρα διασκέδασης κλπ. 2) σε μεσίτες ακινήτων, ωδεία, σχολές χορού κλπ 3) σε υπηρεσίες επισκευής κλιματισμού (ψύξης – θέρμανσης) και εξαερισμού. 4) σε υδραυλικούς, ηλεκτρολόγους, ελαιοχρωματιστές κλπ. **Αφαιρείται ποσό που είναι ίσο με το 40% του συνολικού ποσού αυτών και δεν μπορεί να υπερβεί τα 8.000 ευρώ και για τους δύο συζύγους.** Ο επιμερισμός του ποσού αυτού στους δύο συζύγους γίνεται ανάλογα με το φορολογούμενο (όχι απαλλασσόμενο) εισόδημα του καθενός που φορολογείται με τις γενικές διατάξεις και δηλώνεται με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωσή τους. Σκοπός της ρύθμισης αυτής είναι το σύστημα να γίνει δικαιότερο μέσω της διεύρυνσης των αναγνωριζόμενων προς έκπτωση πραγματικών δαπανών αλλά και του περιορισμού της φοροδιαφυγής με την δημιουργία αντικρουόμενων φορολογικών συμφερόντων, αφού για την έκπτωση των δαπανών αυτών θα απαιτείται η προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών.

✓ **Για έξοδα ιατρικής περίθαλψης (051-052),** αμοιβές που καταβάλλονται σε ιατρούς όλων των ειδικοτήτων για ιατρικές επισκέψεις και εξετάσεις, καθώς και οι αμοιβές

που καταβάλλονται σε οδοντιάτρους για οδοντοθεραπεία, οδοντοπροσθητική και γναθοχειρουργική. Επίσης και τα έξοδα ιατρικής περίθαλψης που καταβάλαμε για τα τέκνα μας που δεν συγκατοικούν μαζί μας, αλλά με τον άλλο γονέα τους, τον οποίο και βαρύνουν, λόγω του ότι βρισκόμαστε σε διάζευξη με αυτόν. **Αφαιρείται από τις πιο πάνω δαπάνες όλο το ποσό.**

✓ **Για Αμοιβές δικηγόρων (εκτός αμοιβών σύνταξης συμβολαίων) (041-042)** γράφεται το ποσό που πληρώθηκε μέσα στο 2009 από το φορολογούμενο η τα πρόσωπα που τον βαρύνουν. Εξαιρούνται και δεν γράφονται οι αμοιβές που πληρώθηκαν σε δικηγόρους για την παράσταση τους κατά τη σύνταξη συμβολαιογραφικών πράξεων και για δίκες μισθωτικών διαφορών ακινήτων ή διαφορών μεταξύ ιδιοκτητών και διαχειριστών ιδιοκτησίας κατά ορόφους. **Αφαιρείται από τις πιο πάνω δαπάνες όλο το ποσό.**

✓ **Για Ασφαλιστικές εισφορές (Ο.Α.Ε.Ε. κλπ)(053-054)** που καταβλήθηκαν από το φορολογούμενο και την σύζυγο του και είναι έμποροι και ελεύθεροι επαγγελματίες. **Αφαιρείται από τις πιο πάνω δαπάνες όλο το ποσό.**

✓ **Για Δωρεές ασθενοφόρων, ιατρικών μηχανημάτων (057-058)** που μεταβιβάζονται στα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία που αποτελούν Ν.Π.Ι.Δ. και επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Εξαιρούνται οι δωρεές ακινήτων προς το Δημόσιο, Δήμους και Κοινότητες. **Αφαιρείται από τις πιο πάνω δαπάνες όλο το ποσό.**

✓ **Για δωρεές χρηματικών ποσών αθροιζόμενες σε ετήσια βάση άνω των 100 ευρώ (059-060)** στο Δημόσιο, στους Δήμους και στις Κοινότητες του Κράτους κλπ. **Αφαιρείται όλο το ποσό μέχρι 10% του συνολικού φορολογούμενου εισοδήματος.** Ισχύουν τα ίδια και για τα χρηματικά ποσά που καταβάλαμε λόγω δωρεάς υπέρ αντίστοιχων κρατικών φορέων και οργανισμών, ιδρυμάτων κ.λπ., που εδρεύουν και αναγνωρίζονται ως κοινωφελείς σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε κράτος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου/Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΟΧ/ΕΖΕΣ). Σκοπός της ρύθμισης αυτής είναι να υπάρχει κίνητρο να πραγματοποιούνται δωρεές και χορηγίες υψηλών ποσών.

✓ **Για δωρεές σε οποιοδήποτε αθλητικό σωματείο (059-060)** που έχει συσταθεί νόμιμα και είναι αναγνωρισμένο από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, εφόσον οι δωρεές προορίζονται για την καλλιέργεια και ανάπτυξη των ερασιτεχνικών τους τμημάτων.

Για τις δωρεές αυτές στο ποσό που είναι πάνω από 2.950 ευρώ γίνεται παρακράτηση φόρου με συντελεστή 10% ο οποίος δεν συμψηφίζεται ούτε επιστρέφεται. **Αφαιρείται από τις πιο πάνω δαπάνες όλο το ποσό.**

Αν οι δωρεές ανεξάρτητα αν όλες πραγματοποιούνται προς ένα ή περισσότερους δωρεοδόχους υπερβαίνουν τα 300 ευρώ, εκπίπτουν από το εισόδημα μόνο αν έχουν κατατεθεί σε ειδικό λογαριασμό που πρέπει να ανοιχθεί για το σκοπό αυτό σε τράπεζα που νόμιμα λειτουργεί στην Ελλάδα ή στη χώρα εγκατάστασης των πιο πάνω φορέων και οργανισμών. Οι δωρεές σε αθλητικά σωματεία πρέπει να έχουν κατατεθεί ανεξαρτήτως ποσού. Από την διαδικασία της κατάθεσης εξαιρούνται οι δωρεές προς το δημόσιο κλπ.

✓ **Για χορηγίες σε μη κερδοσκοπικά Ν.Π.(061-062)** στο Δημόσιο, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, στα νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται κάθε φορά, καθώς και στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και στις αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες του άρθρου 741 Α.Κ., που επιδιώκουν σκοπούς πολιτιστικούς. **Αφαιρείται ποσό ίσο με το 30% του συνολικού φορολογούμενου εισοδήματός.**

Αν ο υπόχρεος φορολογείται με βάση τα τεκμήρια δαπανών το ποσό που αναγνωρίζεται ως αφορολόγητο για δωρεές ή χορηγίες δεν μπορεί να είναι πάνω από το 10 % του εισοδήματος που προσδιορίζεται με βάση τα τεκμήρια.

✓ **Για Τόκους δανείων για δάνεια έως 31-12-1999(063-064).** Στεγαστικό δάνειο που έχει συναφθεί μέχρι 31/12/1999, για απόκτηση πρώτης κατοικίας και έχει χορηγηθεί με υποθήκη ή με προσημείωση από τράπεζα, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ή από κάποιο άλλο πιστωτικό οργανισμό, εφόσον οι τόκοι οφείλονταν από μας και η υποθήκη ή προσημείωση είχε γραφτεί σε ακίνητό μας ή της συζύγου μας ή των τέκνων που μας βαρύνουν. Δάνειο που μας χορηγήθηκε για αναστήλωση, επισκευή, συντήρηση ή εξωραϊσμό **διατηρητέων κτισμάτων**, καθώς και κτισμάτων που βρίσκονται σε περιοχές χαρακτηριζόμενες ως παραδοσιακά τμήματα πόλεως ή ως παραδοσιακοί οικισμοί, εφόσον έχει συναφθεί **μέχρι 31/12/2002.**

Διευκρινίζεται πως δε θεωρείται ότι αποκτιέται πρώτη κατοικία αν ο υπόχρεος, ο άλλος σύζυγος και τα τέκνα που τους βαρύνουν έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή ισόβιας επικαρπίας ή οίκησης, εξολοκλήρου ή επί ιδανικού μεριδίου, σε οικία ή οικίες, εφόσον το άθροισμα της συνολικής επιφάνειας που τους αντιστοιχεί υπερβαίνει τα 35 τετραγωνικά μέτρα προκειμένου για άγαμο, διαζευγμένο ή χήρο και τα 70 τετραγωνικά μέτρα προκειμένου για έγγαμο. Η επιφάνεια αυτή προσανξάνεται κατά 20 τετραγωνικά μέτρα για κάθε τέκνο που βαρύνει τον υπόχρεο ή τον άλλο σύζυγο. **Αφαιρείται ολόκληρο το ποσό των τόκων για δάνεια μέχρι 31-12-1999.**

✓ **Για τόκους δανείων για δάνεια από 01/01/2000-31/12/2002(065-066), που έχουν καταβληθεί το 2009. Αν η επιφάνεια της πρώτης κατοικίας είναι μέχρι 120 τ. μ. αφαιρείται ολόκληρο το ποσό των δεδουλευμένων τόκων. Αν όμως η επιφάνεια της πρώτης κατοικίας υπερβαίνει τα 120 τ. μ. το ποσό των τόκων που εκπίπτει περιορίζεται στο μέρος που αναλογεί επιμεριστικά στα 120 τ. μ. .**

✓ **Για μετακίνηση φορολογουμένου μέχρι 40 ετών στην περιφέρεια και εγκατάσταση εκτός Αττικής και Θεσσαλονίκης (092-096) παρέχεται έκπτωση για τα πρώτα 5 χρόνια της εγκατάστασης με προϋπόθεση να είναι ο φορολογούμενος κατά το χρόνο της μετεγκατάστασης μέχρι 40 ετών. Αφαιρείται από το εισόδημα του το ποσό του ενοικίου που καταβάλλει μέχρι 300 ευρώ το μήνα, δηλαδή 3.600 ευρώ το χρόνο. Σκοπός της ρύθμισης αυτής είναι η ενίσχυση των νέων σε ηλικία φορολογουμένων που στερούνται ιδιόκτητης κατοικίας και κατοικούν εκτός των μεγάλων οικιστικών κέντρων.**

✓ **Για μετάθεση υπαλλήλων σε τόπο άλλον από αυτόν που έχουν ιδιόκτητη κατοικία και τη νοικιάζουν (092-096) ισχύει όπως και προηγουμένως η ίδια έκπτωση αν νοικιάζει την ιδιόκτητη κατοικία του και δηλώνει εισόδημα από αυτήν. Αφαιρείται από το εισόδημα του το ποσό του ενοικίου που καταβάλλει μέχρι 300 ευρώ το μήνα, δηλαδή 3.600 ευρώ το χρόνο. Σκοπός της ρύθμισης αυτής είναι η δίκαιη φορολογική μεταχείριση των υπαλλήλων (κυρίως δημοσίων) που συχνά αναγκάζονται να αλλάζουν κατοικία λόγω μεταθέσεως και συγχρόνως αποκτούν εισοδήματα από ιδιόκτητη κατοικία την οποία εκμισθώνουν και αποκτούν φορολογητέο εισόδημα.**

✓ **Για ασφάλιστρα ζωής, ασθένειας, προσωπικών ατυχημάτων (073-074) στην Ελλάδα ή στο Εξωτερικό, και αφορούν το φορολογούμενο τη σύζυγο και τα παιδιά που είναι προστατευόμενα μέλη και έχουν περιληφθεί στην αρχική δήλωση ανεξάρτητα αν**

είναι εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη, **αφαιρείται ολόκληρο το ποσό μέχρι 1.200 ευρώ.** Σκοπός της ρύθμισης αυτής είναι η επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης.

✓ **Αγορά και εγκατάσταση συσκευών φυσικού αερίου (087-088).** Για: (α) την αλλαγή εγκατάστασης κεντρικού κλιματισμού χρήσης καυσίμου από πετρέλαιο σε φυσικό αέριο ή για νέα εγκατάσταση φυσικού αερίου, β) την αντικατάσταση του λέβητα πετρελαίου για την εγκατάσταση τηλεθέρμανσης ή για νέα εγκατάσταση τηλεθέρμανσης, γ) την αγορά ηλιακών συλλεκτών και για την εγκατάσταση κεντρικού κλιματισμού με χρήση ηλιακής ενέργειας, δ) την αγορά αποκεντρωμένων συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που βασίζονται σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (φωτοβολταϊκά, μικρές ανεμογεννήτριες) και συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και ψύξης - θέρμανσης με χρήση φυσικού αερίου ή ανανεώσιμων πηγών, ε) τη θερμομόνωση σε υφιστάμενα κτήρια. **Αφαιρείται ποσοστό 20% και μέχρι ποσού έκπτωσης 700 ευρώ.** Σκοπός των νέων ρυθμίσεων είναι να προωθηθούν οι εναλλακτικές πηγές ενέργειας τόσο για περιβαλλοντικούς όσο και για οικονομικούς λόγους.

✓ **Αμοιβαία κεφάλαια εσωτερικού που αγοράστηκαν μέσα στο 2006 (067-068).** Για την αγορά μεριδίων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού, καθώς και μεριδίων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού που είναι συνδεδεμένα με ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής, εφόσον

α) αυτά δεν μεταβιβάστηκαν για τρία έτη, δηλαδή μέχρι 31-12-2009 και

β) το ποσό της δαπάνης αγοράς τους δεν προέρχεται από ρευστοποιήσεις ήδη υπάρχοντων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων, αλλά από νέα κεφάλαια. **Αφαιρείται ποσοστό 20% και μέχρι ποσού έκπτωσης 3.000 ευρώ.** Σκοπός της ρύθμισης αυτής είναι στη διατήρηση και προσέλκυση νέων επενδυτών στην ελληνική αγορά και στην αποφυγή μεταφοράς επενδύσεων προς ξένες αγορές. Επίσης επιδιώκεται η παροχή κινήτρων για την τόνωση της αγοράς χρηματοοικονομικών προϊόντων.

Η μέθοδος αυτή των φορολογικών ελαφρύνσεων δεν συμβιβάζεται με την ιδέα της φορολογικής δικαιοσύνης και τον κανόνα της ισότητας του φόρου, γιατί λόγω της προοδευτικότητας της φορολογικής κλίμακας ευνοούνταν κυρίως τα υψηλά εισοδήματα.

Για το λόγο αυτό κρίθηκε σκόπιμη η αντικατάσταση αρκετών ελαφρύνσεων με τη μέθοδο της έκπτωσης δαπανών από το εισόδημα, από τη μέθοδο της μείωσης ενός ποσοστού της δαπάνης από τον αναλογούντα στο συνολικό εισόδημα ακαθάριστο φόρο.

6.2. Ποσά που αφαιρούνται από το φόρο

Πίνακας 2

Κάτοικος παραμεθόριων περιοχών (μισθωτός, συνταξιούχος)	Μείωση για κάθε προστατευόμενο παιδί κατά 60 ευρώ φόρου	015-016
---	---	---------

Πίνακας 7

ΝΕΟ Νοσοκομειακή περίθαλψη (νοσήλια, γυαλιά οράσεως κλπ)	Το 20% της δαπάνης και μέχρι 6.000€φόρου	047-048
ΝΕΟ Συνδρομή για διαρκή ιατρική κάλυψη	Το 20% της δαπάνης και μέχρι 6.000€φόρου	047-048
ΝΕΟ Περίθαλψη ηλικιωμένων	Το 20% της δαπάνης και μέχρι 6.000€ φόρου (για το 50% του ποσού)	047-048
Τόκοι δανείων για δάνεια από 01/01/2003 και μετά	Το 20% των τόκων για κατοικία μέχρι 120 τ. μ. και μέχρι 200.000 ευρώ δανείου, αναλογικά από εκεί και πάνω	055-056
ΝΕΟ Τόκοι δανείων για κατοικίες από 01/01/2009 και μετά	Το 40% των τόκων για κατοικία μέχρι 200 τ. μ. και μέχρι 350.000 ευρώ δανείου	027-028
Ενοίκιο κύριας κατοικίας	Το 20% της δαπάνης και μέχρι 240 ευρώ φόρου	811-816
Ενοίκιο παιδιών που σπουδάζουν	Το 20% της δαπάνης και μέχρι 240 ευρώ φόρου	817-823
Διατροφή ένεκα διαζυγίου	Το 20% του ποσού και μέχρι 3.000 ευρώ. Μείωση φόρου μέχρι 600 ευρώ	089-090
Δίδακτρα για φροντιστήρια κλπ.	Για κάθε ένα πρόσωπο το 20% της δαπάνης και μέχρι 240 ευρώ φόρου	079-085

Από πίνακα 2

✓ Για κατοίκους παραμεθόριων περιοχών (μισθωτούς, συνταξιούχους) (015-016) που εργάστηκαν ή κατοίκησαν μέσα στο 2009 από 9 μήνες και πάνω σε παραμεθόρια περιοχή, αφαιρείται ποσό φόρου για τα παιδιά που βαρύνουν τον φορολογούμενο κατά 60 ευρώ για κάθε ένα.

Παραμεθόριες περιοχές θεωρούνται οι νομοί Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Λέσβου, Χίου, Σάμου και Δωδεκανήσου, καθώς και περιοχές που περιλαμβάνονται σε ζώνη βάθους 20 χιλιομέτρων από τη μεθοριακή γραμμή των νομών Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Φλώρινας, Πέλλας, Κιλκίς, Σερρών και Δράμας.

Από πίνακα 7

✓ Για νοσοκομειακή περίθαλψη (νοσήλια, γυαλιά οράσεως κλπ) (047-048) , από το σύνολο των εξόδων που έγιναν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό από τον φορολογούμενο τη σύζυγο ή τα προστατευόμενα μέλη, αφαιρείται το 20 % της δαπάνης και μέχρι 6.000 ευρώ φόρου.

✓ Για διαρκή κάλυψη ιατρικών επισκέψεων και εξετάσεων σε συμβεβλημένα διαγνωστικά κέντρα(047-048), αφαιρείται το 20 % της δαπάνης και μέχρι 6.000 ευρώ φόρου.

✓ Για περίθαλψη ηλικιωμένων (047-048), αφαιρείται το 20 % της δαπάνης και μέχρι 6.000 ευρώ φόρου για το 50% του ποσού.

✓ Για τόκους δανείων για δάνεια από 01/01/2003 και μετά (055-056), αφαιρείται το 20% των τόκων για πρώτη κατοικία μέχρι 120 τ. μ. και μέχρι 200.000 ευρώ δανείου (ενυπόθηκου), αναλογικά από εκεί και πάνω.

✓ Για τόκους δανείων για δάνεια από 01/01/2009 και μετά (027-028), για αγορά κατοικίας κατά πλήρη κυριότητα άσχετα αν είναι πρώτη, δεύτερη, τρίτη ή οποιαδήποτε κατοικία, αφαιρείται από το φόρο το 40% των τόκων για κατοικία μέχρι 200 τ. μ. και για ύψος δανείου μέχρι 350.000 ευρώ.

✓ Για ενοίκιο κύριας κατοικίας (811-816), που καταβάλλεται από τον φορολογούμενο και την οικογένεια του, αφαιρείται το 20% της δαπάνης και μέχρι 240 ευρώ φόρου. Εξαιρείται αν έχει πάρει στεγαστικό επίδομα και έχει ή έχουν πλήρη

κυριότητα σε οικία στον ίδιο νομό με τη μισθωμένη, με επιφάνεια τουλάχιστον ίση με εκείνη που μισθώνουν.

✓ **Για ενοίκιο παιδιών που σπουδάζουν (817-823),** όταν δηλώνεται στην αρχική εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη δήλωση και εάν τα παιδιά είναι προστατευόμενα μέλη, **αφαιρείται το 20% της δαπάνης και μέχρι 240 ευρώ φόρου.**

Η έκπτωση του ενοικίου γίνεται μόνο σε φοίτηση στην Ελλάδα, όχι σε σχολές εξωτερικού και εφόσον οι κατοικίες αυτές βρίσκονται στην πόλη ή στο χωριό που έχει την έδρα της η σχολή ή το σχολείο και εμείς ή τα παιδιά μας δεν έχουμε άλλη ιδιόκτητη ή ενοικιαζόμενη κατοικία σ' αυτήν την πόλη.

✓ **Για ποσό διατροφής που κατέβαλε ο ένας σύζυγος στον άλλον (089-090), αφαιρείται από το φόρο το 20% του ποσού και μέχρι 600 ευρώ.**

✓ **Για δίδακτρα σε φροντιστήρια εκπαιδευτικών μαθημάτων ή ξένων γλωσσών (079-085),** που έχουν γίνει στον ίδιο τον φορολογούμενο, τη σύζυγο του και τα παιδιά που είναι προστατευόμενα μέλη ή δεν είναι προστατευόμενα μέλη επειδή δεν συνοικούν μαζί μας, αλλά πληρώνουμε εμείς τα δίδακτρα, **αφαιρείται για κάθε ένα πρόσωπο το 20% της δαπάνης και μέχρι 240 ευρώ φόρου.**

Στην περίπτωση που το συνολικό ποσό των μειώσεων του φόρου κατά τα ανωτέρω είναι μεγαλύτερο από το φόρο που προκύπτει με βάση τη φορολογική κλίμακα για το φορολογούμενο και τη σύζυγο του, η διαφορά δεν επιστρέφεται ούτε συμψηφίζεται. Απλά στις περιπτώσεις αυτές δεν θα καταβληθεί φόρος. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να ευνοούνται και πάλι οι ανώτερες εισοδηματικές τάξεις που συνήθως έχουν και μεγαλύτερες δαπάνες. Η αδικία αυτή θα μπορούσε να διορθωθεί με την επιστροφή του ποσού της έκπτωσης που δεν μπορεί να συμψηφισθεί.

Για την διαμόρφωση του τελικά οφειλόμενου ποσού φόρου γίνονται και άλλες μειώσεις του αναλογούντος φόρου:

- ✓ Μείωση του φόρου λόγω συμψηφισμού του παρακρατηθέντος φόρου στην πηγή.
- ✓ Μείωση του φόρου για την αποφυγή της διεθνούς διπλής φορολογίας.
- ✓ Και τέλος μείωση του φόρου λόγω υποβολής δήλωσης μέσω διαδικτύου.

Επισημαίνουμε ότι όσοι κατοικούν στην αλλοδαπή και αποκτούν εισόδημα από πηγή που βρίσκεται στην Ελλάδα δεν δικαιούνται τις ανωτέρω εκπτώσεις. Επίσης αν προκύπτει εισόδημα, σε περιπτώσεις σχολάζουσας κληρονομιάς, επιδικίας ή μεσεγγύησης, δεν υπολογίζονται οι εκπτώσεις αυτές.

Εξαιρούνται οι κάτοικοι των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποκτούν εισόδημα στην Ελλάδα μεγαλύτερο του 90% του συνολικού εισοδήματος τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕ ΤΟΝ Ν.3842

Φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων

7.1.Κλίμακα φορολογίας εισοδήματος

Καθιερώνεται νέα κλίμακα φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων η οποία είναι κοινή για όλους τους φορολογουμένους ανεξάρτητα από την κατηγορία (πηγή) εισοδήματος.

-Γενική κλίμακα

Κλιμάκιο εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο εισοδήματος	Σύνολο φόρου
12.000,00			12.000,00	
4.000,00	18%	720,00	16.000,00	720,00
6.000,00	24%	1.440,00	22.000,00	2.160,00
4.000,00	26%	1.040,00	26.000,00	3.200,00
6.000,00	32%	1.920,00	32.000,00	5.120,00
8.000,00	36%	2.880,00	40.000,00	8.000,00
20.000,00	38%	7.600,00	60.000,00	15.600,00
40.000,00	40%	16.000,00	100.000,00	31.600,00
Υπερβάλλον	45%			

-Κλίμακα νησιών με πληθυσμό κάτω από 3.100 κατοίκους

Κλιμάκιο εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο εισοδήματος	Σύνολο φόρου
18.000,00			18.000,00	
4.000,00	24%	960,00	22.000,00	960,00
4.000,00	26%	1.040,00	26.000,00	2.000,00
6.000,00	32%	1.920,00	32.000,00	3.920,00
8.000,00	36%	2.880,00	40.000,00	6.800,00
20.000,00	38%	7.600,00	60.000,00	14.400,00
40.000,00	40%	16.000,00	100.000,00	30.400,00
Υπερβάλλον	45%			

Για τα φυσικά πρόσωπα που κατοικούν μόνιμα σε νησιά με πληθυσμό, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, κάτω από 3.100 κατοίκους, το ποσό του πρώτου κλιμακίου εισοδήματος της κλίμακας, προκειμένου να υπολογιστεί ο φόρος που αναλογεί στο εισόδημα τους αυξάνεται κατά 50%.

7.2.Αύξηση αφορολόγητου λόγω τέκνων που βαρύνουν το φορολογούμενο.

Αριθμός τέκνων	Ποσό αύξησης	Αφορολόγητο
1	1.500,00	13.500,00
2	3.000,00	15.000,00
3	11.500,00	23.500,00

Για κάθε ένα τέκνο πάνω από 3 το αφορολόγητο αυξάνεται κατά 2.000,00 ευρώ

7.3. Δαπάνες απόκτησης αγαθών και λήψης υπηρεσιών

Το αφορολόγητο ποσό των 12.000,00 ευρώ ισχύει, εφ' όσον ο φορολογούμενος προσκομίσει αποδείξεις που έχουν εκδοθεί για δαπάνες αγοράς αγαθών και λήψης υπηρεσιών, τις οποίες πραγματοποιεί ο ίδιος, η σύζυγος του και τα τέκνα που τους βαρύνουν.

Για ατομικό εισόδημα **έως 6.000,00 ευρώ** δεν απαιτούνται δαπάνες.

Για ατομικό εισόδημα **μέχρι 12.000,00 ευρώ** το ελάχιστο ποσό αποδείξεων δαπανών που απαιτείται να προσκομισθούν αντιστοιχεί σε ποσοστό 10% δηλ. 1.200,00 ευρώ.

Για ατομικό εισόδημα **πάνω από 12.000,00 ευρώ**, για το τμήμα αυτού μέχρι 12.000,00 ευρώ σε ποσοστό 10% και για το τμήμα αυτού πάνω από τα 12.000 ευρώ σε ποσοστό 30%. Για ποσά εισοδήματος πάνω από 48.000,00 ευρώ απαιτούνται αποδείξεις δαπανών 12.000,00 ευρώ.

Ανώτατο όριο προσκομιζόμενων δαπανών τα 15.000,00 για τον υπόχρεο και τα 30.000,00 ευρώ για τους συζύγους.

Αν το ποσό των προσκομιζόμενων αποδείξεων δαπανών του φορολογούμενου είναι **μικρότερο από το ποσό που απαιτείται**, επιβάλλεται φόρος με συντελεστή 10% επί της διαφοράς.

Παράδειγμα:

Ποσό εισοδήματος	Απαιτούμενες δαπάνες	Προσκομιζόμενες δαπάνες	Διαφορά	Επιβάρυνση
21.000,00	3.900,00	2.900,00	1.000,00	100,00

Αν το ποσό των προσκομιζόμενων αποδείξεων δαπανών του φορολογούμενου είναι **μεγαλύτερο από το ποσό που απαιτείται**, εκπίπτει από το συνολικό φόρο, που προκύπτει με βάση την κλίμακα του άρθρου 9, φόρος με συντελεστή 10% επί της διαφοράς. Παράδειγμα:

Ποσό εισοδήματος	Απαιτούμενες δαπάνες	Προσκομιζόμενες δαπάνες	Διαφορά	Ωφέλεια
25.000,00	5.100,00	7.000,00	1.900,00	190,00

Οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί υπολογίζονται αθροιστικά και για τους δύο συζύγους μόνον εφ' όσον έχουν περιληφθεί στην αρχική δήλωση και **επιμερίζονται** μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το δηλούμενο και φορολογούμενο ατομικό εισόδημα της αρχικής δήλωσης τους, αφού προηγουμένως καλυφθεί το ποσό των αποδείξεων που απαιτείται για την κάλυψη του αφορολόγητου ποσού. Όταν ο ένας σύζυγος δηλώνει εισόδημα μέχρι 6.000,00 ευρώ, οι αποδείξεις που προσκομίζονται καλύπτουν το αφορολόγητο ποσό του άλλου συζύγου, εφ' όσον αυτό υπερβαίνει τα 6.000,00 ευρώ. Παράδειγμα:

	Υπόχρεος	Σύζυγος	Σύνολο
Ατομικό εισόδημα	25.000,00	20.000,00	45.000,00

Δαπάνες			11.000,00
Ποσό για διατήρηση αφορολόγητου	5.100,00	3.600,00	8.700,00
Υπόλοιπο δαπανών			2.300,00
Υπόλοιπο δαπανών για μείωση φόρου	1.227,78	1.022,23	2.300,00
Μείωση φόρου	127,78	102,22	230,00

Οι δαπάνες που εξαιρούνται αναγράφονται στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του Ν.3842/2010, κατά συνέπεια όλες οι άλλες συμπεριλαμβάνονται.

Δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται
Οι δαπάνες που προβλέπονται στο άρθρο 8 (μειώσεις φορολογητέου εισοδήματος)
Οι δαπάνες που προβλέπονται στο άρθρο 9 (μειώσεις φόρου)
Οι δαπάνες που προβλέπονται στο άρθρο 17 (απόκτηση περιουσιακών στοιχείων)
Οι δαπάνες του άρθρου 23 (δαπάνες που εκπίπτουν από το εισόδημα από ακίνητα)
Οι δαπάνες ύδρευσης, αποχέτευσης, ηλεκτρισμού και τηλεπικοινωνιών γενικά
Οι δαπάνες εισιτηρίων κάθε είδους μεταφορικών μέσων

7.4. Εκπτώσεις δαπανών από το εισόδημα που καταργούνται

1. Το ποσό του μισθώματος που καταβάλλει ο φορολογούμενος για κύρια κατοικία εφόσον η ηλικία του είναι μέχρι σαράντα (40) ετών και εγκαθίσταται ή μετακινείται εκτός των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης για τα πρώτα 5 έτη της εγκατάστασης του.
2. Το ποσό του μισθώματος που καταβάλλει ο φορολογούμενος για τη μίσθωση κύριας κατοικίας από υπάλληλο στον τόπο που μετατίθεται εφόσον εκμισθώνει ιδιόκτητη κατοικία του σε άλλο τόπο.
3. Δωρεές σε αθλητικά σωματεία.

Εκπτώσεις δαπανών από το εισόδημα που μεταφέρονται στις μειώσεις φόρου

1. Ποσοστό 40% του συνολικού ετήσιου ποσού των δαπανών, που δεν μπορεί να υπερβεί τα 8.000,00 ευρώ (δεξιώσεις, ταβέρνες, κομμωτήρια, μεσίτες ακινήτων, ωδεία κλπ.). Οι δαπάνες αυτές χρησιμοποιούνται πλέον για την διατήρηση του αφορολόγητου και τη μείωση του φόρου.
2. Το ποσό της ετήσιας δαπάνης που καταβάλλει ο φορολογούμενος για ασφάλιστρα ασφαλίσεων ζωής ή θανάτου, προσωπικών ατυχημάτων, ασθένειας κλπ.
3. Τα ποσά που καταβάλλονται από τον φορολογούμενο λόγω δωρεάς στο Δημόσιο, τους Οργανισμούς Τοπικής αυτοδιοίκησης κλπ.
4. Αλλαγή εγκατάστασης κεντρικού κλιματισμού χρήσης καυσίμου από πετρέλαιο σε φυσικό αέριο κλπ.

5. Το ποσό της ετήσιας δαπάνης που καταβάλλει ο φορολογούμενος σε δικηγόρους λόγω παροχής νομικών υπηρεσιών.

Όλες οι εκπτώσεις δαπανών από το εισόδημα

1. Εισφορές που καταβάλλονται σε ταμεία ασφάλισης, εφ' όσον η καταβολή τους είναι υποχρεωτική από το νόμο, και εισφορές στις περιπτώσεις προαιρετικής ασφάλισης σε ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο. **Εκπίπτει όλο το ποσό.**
2. Τόκοι από συμβάσεις δανείων για απόκτηση πρώτης κατοικίας που έχουν συναφθεί μέχρι 31-12-1999. **Εκπίπτει όλο το ποσό.**
3. Τόκοι από συμβάσεις δανείων για απόκτηση πρώτης κατοικίας που έχουν συναφθεί από 1.1.2000 μέχρι 31.12.2002. **Εκπίπτει το ποσό που αντιστοιχεί σε επιφάνεια πρώτης κατοικίας μέχρι 120 τ. μ.**
4. Ποσοστό 20% της δαπάνης που καταβλήθηκε για την αγορά μεριδίων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού, εφ' όσον αυτά δεν μεταβιβαστούν για 3 έτη από την αγορά τους. **Μέγιστη έκπτωση 3.000,00 ευρώ.**
5. Έξοδα ιατρικής περίθαλψης του φορολογουμένου και των λοιπών προσώπων που τον βαρύνουν. **Εκπίπτει όλο το ποσό.**
6. Δαπάνη χωρίς δικαιολογητικά για τον ίδιο το φορολογούμενο και για καθένα από τα πρόσωπα, που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν. **Εκπίπτει ποσό 2.400,00 ευρώ.**

Επισημαίνεται ότι όσοι κατοικούν στην αλλοδαπή και αποκτούν εισόδημα από πηγή που βρίσκεται στην Ελλάδα δεν δικαιούνται τις ανωτέρω εκπτώσεις. Επίσης αν προκύπτει εισόδημα, σε περιπτώσεις σχολάζουσας κληρονομιάς, επιδικίας ή μεσεγγύησης, δεν υπολογίζονται οι εκπτώσεις αυτές. Από την ανωτέρω διάταξη εξαιρούνται οι κάτοικοι των κρατών –μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποκτούν εισόδημα στην Ελλάδα μεγαλύτερο του 90% του συνολικού εισοδήματός τους.

7.5.Μειώσεις φόρου

1. **Ασφάλιστρα.** Μείωση φόρου σε ποσοστό 20% του ποσού της ετήσιας δαπάνης που καταβάλλει ο φορολογούμενος για ασφάλιστρα ασφαλίσεων ζωής, θανάτου, προσωπικών ατυχημάτων και ασθένειας για την ασφάλιση του ίδιου, της συζύγου του και των τέκνων που τους βαρύνουν. Το ποσό της δαπάνης των ασφαλιστρών επί του οποίου υπολογίζεται η μείωση δεν μπορεί να υπερβεί τα **1.200,00 ευρώ για άγαμο και τα 2.400,00 ευρώ για οικογένεια.**

2. **Δωρεές –χορηγίες** σε δημόσιο, ΟΤΑ, σε ιατρικά μηχανήματα, ασθενοφόρα, σε κοινωφελή ιδρύματα, χορηγίες προς τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά νομικά πρόσωπα εφόσον επιδιώκουν σκοπούς πολιτιστικούς κ.τ.λ. **Μείωση φόρου σε ποσοστό 20%.**
3. **Αμοιβές δικηγόρων για νομικές υπηρεσίες.** Το συνολικό ποσό των αμοιβών αυτών δεν μπορεί να υπερβεί ποσοστό 10% του εισοδήματος που προκύπτει. **Μείωση φόρου σε ποσοστό 20%.**
4. **Δαπάνες ενεργειακής αναβάθμισης ακινήτου.** Για επεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης ακινήτου που αφορούν την αντικατάσταση λέβητα πετρελαίου για την εγκατάσταση τηλεθέρμανσης, την αλλαγή εγκατάστασης κεντρικού κλιματισμού, την αγορά και εγκατάσταση ηλιακών συλλεκτών- φωτοβολταϊκών , την θερμομόνωση και τη δαπάνη για τη διενέργεια ενεργειακής επιθεώρησης από αρμόδιο επιθεωρητή. **Μείωση φόρου σε ποσοστό 10% της δαπάνης. Η μείωση δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 6.000,00 ευρώ.**
5. **Διατροφή.** **Μείωση φόρου σε ποσοστό 20% του ποσού της διατροφής που καταβάλλεται από τον έναν σύζυγο στον άλλο. Το ποσό της μείωσης του φόρου δεν μπορεί να υπερβεί τις 3.000,00 ευρώ.**

Μειώσεις φόρου που καταργούνται

Καταργείται η μείωση φόρου σε ποσοστό 40% του συνολικού ετήσιου ποσού των δεδουλευμένων τόκων που καταβάλλονται από τον φορολογούμενο, ειδικά για συμβάσεις στεγαστικών δανείων που συνάπτονται από 1.1.2009 μέχρι και 31.12.2010, για απόκτηση, κατά πλήρη κυριότητα οποιασδήποτε κατοικίας μέχρι 200 τ. μ. και για ύψος δανείων μέχρι 350.000,00 ευρώ.

Όλες οι μειώσεις φόρου.

1. Το 20% του συνολικού ετήσιου ποσού των εξόδων νοσοκομειακής περίθαλψης του φορολογούμενου και των λοιπών προσώπων που τον βαρύνουν. **Το ποσό της μείωσης δεν μπορεί να υπερβεί τις 6.000,00 ευρώ.**
2. Ποσοστό 20% της ετήσιας δαπάνης που καταβάλλει ο φορολογούμενος για ασφάλιστρα ασφαλίσεων ζωής ή θανάτου, προσωπικών ατυχημάτων, ασθένειας κλπ. Το ποσό της δαπάνης ασφαλίσεων επί του οποίου υπολογίζεται η μείωση δεν μπορεί να υπερβεί τα 1.200,00 ευρώ για άγαμο και τα 2.400,00 ευρώ για

οικογένεια κατά συνέπεια μέγιστη μείωση φόρου 240,00 και 480,00 ευρώ αντίστοιχα.

3. Ποσοστό 20% των ποσών που καταβάλλονται από τον φορολογούμενο λόγω δωρεάς στο Δημόσιο, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης κλπ. Το συνολικό ποσό των δωρεών και χορηγιών επί του οποίου υπολογίζεται η μείωση δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό 10% του συνολικού εισοδήματος που φορολογείται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις.
4. Ποσοστό 10% της δαπάνης για αλλαγή εγκατάστασης κεντρικού κλιματισμού χρήσης καυσίμου από πετρέλαιο σε φυσικό αέριο κλπ. Το ποσό της δαπάνης επί της οποίας υπολογίζεται η μείωση δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 6.000,00 ευρώ κατά συνέπεια μέγιστη μείωση φόρου 600,00 ευρώ.
5. Ποσοστό 20% της ετήσιας δαπάνης που καταβάλλει ο φορολογούμενος σε δικηγόρους λόγω παροχής νομικών υπηρεσιών. Το συνολικό ποσό των αμοιβών αυτών δεν μπορεί να υπερβεί ποσοστό 10% του εισοδήματος.
6. Ποσοστό 20% του ποσού του μισθώματος που καταβάλλεται ετησίως για κύρια κατοικία του φορολογουμένου και της οικογένειάς του. Το ποσό επί του οποίου υπολογίζεται η μείωση δεν μπορεί να υπερβεί το 10% του αφορολογήτου ποσού των 12.0000,00 ευρώ, συνεπώς το ποσό της μείωσης δεν μπορεί να υπερβεί τα 240,00 ευρώ.
7. Ποσοστό 20% του ποσού του μισθώματος που καταβάλλει ετησίως για τα τέκνα του ο φορολογούμενος που μισθώνει κατοικίες για την ικανοποίηση των στεγαστικών αναγκών τους, τα οποία φοιτούν σε αναγνωρισμένα σχολεία ή σχολές του εσωτερικού, εφόσον αυτά τον βαρύνουν και εφόσον οι κατοικίες που μισθώνονται βρίσκονται στην πόλη που έχει την έδρα της η σχολή ή το σχολείο που φοιτούν τα τέκνα του και αυτός ή τα τέκνα του δεν έχουν άλλη κατοικία σ αυτή την πόλη. Το ποσό επί του οποίου υπολογίζεται η μείωση δεν μπορεί να υπερβεί το 10% του αφορολογήτου ποσού των 12.000,00 ευρώ, συνεπώς το ποσό της μείωσης δεν μπορεί να υπερβεί τα 240,00 ευρώ.
8. Ποσοστό 20% της δαπάνης για παράδοση κατ οίκον ιδιαίτερων μαθημάτων ή για φροντιστήρια οποιασδήποτε αναγνωρισμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας ή ξένων γλωσσών, το οποίο καταβάλει ετησίως ο φορολογούμενος για κάθε τέκνο που τον βαρύνει η για τον ίδιο. Το ποσό επί του οποίου υπολογίζεται η μείωση δεν μπορεί να

υπερβεί το 10% του αφορολογήτου ποσού των 12.000,00 ευρώ, συνεπώς το ποσό της μείωσης δεν μπορεί να υπερβεί τα 240,00 ευρώ.

9. Ποσοστό 20% του ποσού της διατροφής που καταβάλλεται από τον έναν σύζυγο στον άλλο και επιδικάστηκε ή συμφωνήθηκε με συμβολαιογραφική πράξη. **Το ποσό της μείωσης δεν μπορεί να υπερβεί τις 3.000,00 ευρώ.**
10. Ποσοστό 20% του ποσού των δεδουλευμένων τόκων που καταβάλλονται από τον φορολογούμενο για απόκτηση πρώτης κατοικίας, για δάνεια που έχουν συναφθεί από 1.1.2003 και μετά. **Το ποσοστό της μείωσης υπολογίζεται στους τόκους που αντιστοιχούν στο τμήμα του δανείου έως 200.000,00 ευρώ και επιφάνεια έως 120 τ. μ.**
11. Για το φορολογούμενο που αποκτά εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, εφόσον αυτός προσφέρει υπηρεσίες ή κατοικεί για 9 τουλάχιστον μήνες μέσα στο έτος που απέκτησε το εισόδημα αυτό στους νομούς Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Λέσβου, Χίου, Σάμου και Δωδεκανήσου, καθώς και σε περιοχή των νομών Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Φλώρινας, Πέλλας, Κιλκίς, Σερρών και Δράμας, η οποία περιλαμβάνεται σε ζώνη βάθους 20 χιλιομέτρων από τη μεθοριακή γραμμή, **μείωση φόρου κατά 60,00 ευρώ για κάθε τέκνο που τον βαρύνει.** Στην περίπτωση συζύγων αρκεί ο ένας από αυτούς να έχει τις προϋποθέσεις αυτές.

7.6. Αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης

Καθιερώνεται **ένα αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού των δαπανών** που απαιτούνται να γίνουν λόγω της κατοχής και χρήσης ορισμένων περιουσιακών στοιχείων. Με το σύστημα αυτό λαμβάνεται υπ όψιν ένα ετήσιο κόστος συντήρησης και λειτουργίας κατοικιών, αυτοκινήτων, σκαφών αναψυχής, εναέριων μέσων, πισινών, διδάκτρων, οικιακών βοηθών κλπ. προκειμένου να εκτιμηθεί ένα εισόδημα ως ελάχιστο φορολογητέο εισόδημα. Το ποσό το οποίο θα προκύπτει με βάση τις δαπάνες διαβίωσης, αν είναι μεγαλύτερο από το δηλωθέν εισόδημα θα φορολογείται, αλλά δεν θα εξαντλεί τη φορολογική υποχρέωση του φορολογούμενου ο οποίος θα υπόκειται σε έλεγχο σε ότι αφορά στην ακριβή δήλωση των εισοδημάτων του λειτουργώντας ως βάση για την καταρχήν αξιολόγηση από τις φορολογικές αρχές της ειλικρίνειας του δηλούμενου εισοδήματος.

1. **Κατοικίες.** Αλλάζει ο τρόπος προσδιορισμού της ετήσιας δαπάνης διαβίωσης της κύριας ή και δευτερεύουσας κατοικίας (ιδιόκτητης ή μισθωμένης), η οποία μέχρι σήμερα υπολογιζόταν με βάση το τεκμαρτό μίσθωμα.

Με τις νέες διατάξεις θα υπολογίζεται με βάση τις δαπάνες συντήρησης, επισκευής, τις πάγιες καταναλώσεις (ηλεκτρικό, τηλέφωνο, ύδρευση) και τις δαπάνες λειτουργίας της.

Για λόγους φορολογικής δικαιοσύνης καθιερώνονται συντελεστές βαρύτητας με βάση την τιμή ζώνης της περιοχής στην οποία βρίσκεται το ακίνητο, ώστε να προκύπτουν μεγαλύτερα ποσά διαβίωσης για ακίνητα που βρίσκονται σε ακριβές περιοχές. Στις περιπτώσεις των κατοικιών που μισθώνονται ορισμένους μήνες μέσα στο έτος, τα ετήσια ποσά της αντικειμενικής δαπάνης διαβίωσης θα επιμερίζονται με βάση τους μήνες που διαρκεί η μίσθωση.

Κύρια κατοικία

	Αντικειμενική δαπάνη κύριας κατοικίας ιδιόκτητης ή μισθωμένης ή δωρεάν παραχωρούμενης. (Τιμές ζώνης και δαπανών σε ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο)		
	Τιμή ζώνης έως 2.799,00 €	Τιμή ζώνης από 2.800,00 έως 4.999,00€ (προσαύξηση κατά 40%)	Τιμή ζώνης πάνω από 5.000,00€ (προσαύξηση κατά 70%)
Τα πρώτα 80 τμ	30,00	42,00	51,00
Τα επόμενα από 81 έως 120 τμ	50,00	70,00	85,00
Τα επόμενα από 121 έως 200 τμ	80,00	112,00	136,00
Τα επόμενα από 201 έως 300 τμ	150,00	210,00	255,00
Πάνω από 300 τμ	300,00	420,00	510,00
Βοηθητικοί χώροι γενικά	30,00	42,00	51,00
Όλα τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται, προκειμένου για μονοκατοικίες, κατά ποσοστό 20%			
Όλα τα παραπάνω ποσά μειώνονται στο ½ προκειμένου για δευτερεύουσα κατοικία ιδιόκτητη ή μισθωμένη.			

2. Επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης

Αλλάζει ο τρόπος προσδιορισμού της ετήσιας δαπάνης διαβίωσης που προκύπτει από την κυριότητα ή κατοχή επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής ή μικτής χρήσης καθώς και των τύπου jeep, ο οποίος μέχρι σήμερα υπολογιζόταν τεκμαρτά.

Με τις νέες διατάξεις η δαπάνη διαβίωσης που προκύπτει από τα αυτοκίνητα προσδιορίζεται ανάλογα με τα κυβικά του αυτοκινήτου, με βάση το κόστος τελών κυκλοφορίας, ασφαλίσεων, καυσίμων και δαπανών συντήρησης.

	Αντικειμενική δαπάνη επιβατηγών ιδιωτικής χρήσης (δαπάνη ανά αυτοκίνητο)		
	Μέχρι και 5 έτη	Πάνω από 5 μέχρι και 10 έτη (μείωση κατά 30%)	Πάνω από 10 έτη (μείωση κατά 50%)

Μέχρι 1.200 κυβικά	3.000,00	2.100,00	1.500,00
Πάνω από 1.200 έως 2.000 κυβικά	Προστίθενται 300,0€ ανά 100 κυβικά εκατοστά	Προστίθενται 210,0€ ανά 100 κυβικά εκατοστά	Προστίθενται 150,0€ ανά 100 κυβικά εκατοστά
Πάνω από 2.000 έως 3.000 κυβικά	Προστίθενται 500,0€ ανά 100 κυβικά εκατοστά	Προστίθενται 350,0€ ανά 100 κυβικά εκατοστά	Προστίθενται 250,0€ ανά 100 κυβικά εκατοστά
Πάνω από 3.000 κυβικά εκατοστά	Προστίθενται 700,0€ ανά 100 κυβικά εκατοστά	Προστίθενται 490,0€ ανά 100 κυβικά εκατοστά	Προστίθενται 350,0€ ανά 100 κυβικά εκατοστά
<p>Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη δεν εφαρμόζεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> ο για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης που διαθέτουν πιστοποιητικό αυθεντικότητας το οποίο εκδίδεται από διεθνή ή ημεδαπό φορέα που έχει αρμοδιότητα να εκδίδει τέτοιο πιστοποιητικό, ο καθώς και για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης τα οποία είναι ειδικά διασκευασμένα για κινητικά ανάπηρους σε ποσοστό τουλάχιστον 67%. 			

Στις περιπτώσεις εταιρειών (Ο.Ε, Ε.Ε, ΕΠΕ, Α.Ε, κοινωνιών και κοινοπραξιών), ότι ίσχυε και πριν. Το ίδιο και για εκπαιδευτές οδηγών αυτοκινήτων και για επιχειρήσεις ενοικίασης αυτοκινήτων που χρησιμοποιούν για το σκοπό αυτό περισσότερα επιβατικά αυτοκίνητα.

3. Ιδιωτικά σχολεία (νέο τεκμήριο)

Αντικειμενική δαπάνη ιδιωτικών σχολείων (δαπάνη ανά μαθητή)		
Νηπιαγωγείο	Δημοτικό	Γυμνάσιο – Λύκειο
Όπως η δαπάνη προκύπτει από τις σχετικές αποδείξεις παροχής υπηρεσιών		
Εξαιρούνται τα εσπερινά γυμνάσια και λύκεια και τα ειδικά σχολεία ατόμων με ειδικές ανάγκες		

4. Βοηθητικό προσωπικό

Αντικειμενική δαπάνη οικιακών βοηθών (δαπάνη ανά απασχολούμενο)			
Οικιακοί Βοηθοί	Οδηγοί αυτοκινήτων	Δάσκαλοι	Λοιπό προσωπικό
Η δαπάνη αυτή προκύπτει από το κατώτατο όριο αμοιβών για την αντίστοιχη κατηγορία εργαζομένων άσχετα με την πραγματική δαπάνη			
Δεν εφαρμόζεται όταν ο φορολογούμενος απασχολεί έναν μόνο οικιακό βοηθό, ή όταν ο ίδιος ή πρόσωπο που συνοικεί με αυτόν και τον βαρύνει, έχει αναπηρία 67% και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία ή είναι ηλικίας άνω των 65 ετών και απασχολεί ένα νοσοκόμο.			

5. Σκάφη αναψυχής

Ο υπολογισμός της δαπάνης διαβίωσης των σκαφών αναψυχής γίνεται με βάση το κόστος τελών ελλιμενισμού, ασφαλίσεων, καυσίμων, συντήρησης και πρακτόρευσης ώστε η αντικειμενική

δαπάνη που προκύπτει με βάση τα μέτρα μήκους του σκάφους να ανταποκρίνεται στα πραγματικά κόστη.

5.1 Μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου, ταχύπλοα και μη

Αντικειμενική δαπάνη σκαφών αναψυχής (μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου, ταχύπλοα και μη)	
Ολικό μήκος μέχρι 5 μέτρα	Ολικό μήκος πάνω από 5 μέτρα
3.000,00	4.000,00

5.2 Μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαίτησης

Για σκάφη με μόνιμο πλήρωμα ναυτολογημένο για ολόκληρο ή μέρος του έτους, στην αντικειμενική δαπάνη προστίθεται και η αμοιβή του πληρώματος.

Τα σκάφη επαγγελματικής χρήσης δεν λαμβάνονται υπ όψιν για την αντικειμενική δαπάνη.

	Αντικειμενική δαπάνη σκαφών αναψυχής (μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαίτησης)		
	Μέχρι και 5 έτη	Πάνω από 5 μέχρι και 10 έτη (μείωση κατά 15%)	Πάνω από 10 έτη (μείωση κατά 30%)
Μέχρι και 7 μέτρα	8.000,00	6.800,00	5.600,00
Πάνω από 7 μέχρι και 10 μέτρα	Προστίθενται 2.000,00€ ανά επιπλέον μέτρο	Προστίθενται 1.700,00€ ανά επιπλέον μέτρο	Προστίθενται 1.400,00€ ανά επιπλέον μέτρο
Πάνω από 10 μέχρι και 12 μέτρα	Προστίθενται 5.000,00€ ανά επιπλέον μέτρο	Προστίθενται 4.250,00€ ανά επιπλέον μέτρο	Προστίθενται 3.500,00€ ανά επιπλέον μέτρο
Πάνω από 12 μέχρι και 15 μέτρα	Προστίθενται 10.000,00€ ανά επιπλέον μέτρο	Προστίθενται 8.500,00€ ανά επιπλέον μέτρο	Προστίθενται 7.000,00€ ανά επιπλέον μέτρο
Πάνω από 15 μέχρι και 18 μέτρα	Προστίθενται 15.000,00€ ανά επιπλέον μέτρο	Προστίθενται 12.750,00€ ανά επιπλέον μέτρο	Προστίθενται 10.500,00€ ανά επιπλέον μέτρο
Πάνω από 18 μέχρι και 22 μέτρα	Προστίθενται 20.000,00€ ανά επιπλέον μέτρο	Προστίθενται 17.000,00€ ανά επιπλέον μέτρο	Προστίθενται 14.000,00€ ανά επιπλέον μέτρο
Πάνω από 22 μέτρα	Προστίθενται 35.000,00€ ανά επιπλέον μέτρο	Προστίθενται 29.750,00€ ανά επιπλέον μέτρο	Προστίθενται 24.500,00€ ανά επιπλέον μέτρο

5.3 Στα ιστιοφόρα και πλοία αναψυχής που έχουν κατασκευασθεί ή κατασκευάζονται στην Ελλάδα εξ ολοκλήρου από ξύλο, τύπων «τρεχαντήρι», «βαρκαλάς», «πέραμα», «τσερνίκι» και «λίμπερτυ», που προέρχονται από την ελληνική ναυτική παράδοση μείωση της αντικειμενικής δαπάνης κατά πενήντα (50%) της εκατό.

6. Ανεμόπτερα – Αεροσκάφη – Ελικόπτερα

Αντικειμενική δαπάνη ανεμόπτερων	
8.000,00 ευρώ	

Αντικειμενική δαπάνη αεροσκαφών (με κινητήρα κοινό, εσωτερικής καύσης και στροβιλοελικοφόρα)	
Για τους 150 πρώτους ίππους	65.000,00 ευρώ
Για κάθε επιπλέον ίππο	500,00 ευρώ

Αντικειμενική δαπάνη αεροσκαφών (αεριοπρωθούμενα αεροσκάφη –JET)	
Για κάθε λίμπρα ώθησης	200,00 ευρώ

Αντικειμενική δαπάνη αεροσκαφών ελικοπτέρων	
Για τους 150 πρώτους ίππους	65.000,00 ευρώ
Για κάθε επιπλέον ίππο	500,00 ευρώ

7. Πισίνες

	Αντικειμενική δαπάνη πισίνας	
	Εξωτερική	Εσωτερική
Μέχρι 60 τ. μ.	100,00 € ανά τετ. μέτρο	200,00€ ανά τετ. μέτρο
Για τα πάνω από 60 τ. μ.	200,00€ ανά τετ. μέτρο	400,00€ ανά τετ. μέτρο

8. Γενική ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης

Ελάχιστη ετήσια αντικειμενική δαπάνη	
άγαμος	Σύζυγοι που υποβάλλουν κοινή δήλωση
3.000,00 ευρώ	5.000,00 ευρώ

Οι ετήσιες αντικειμενικές δαπάνες για συνταξιούχους οι οποίοι έχουν υπερβεί το 65 ο έτος της ηλικίας τους εφαρμόζονται μειωμένες κατά ποσοστό 30%.

7.7. Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων

1. Αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, δίτροχων ή τρίτροχων αυτοκινούμενων οχημάτων, πλοίων αναψυχής και λοιπών σκαφών αναψυχής, αεροσκαφών και κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας. (ως κινητά πράγματα μεγάλης αξίας νοούνται εκείνα που η αξία τους υπερβαίνει το ποσό των 10.000,00 ευρώ).
2. Αγορά ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή δεξαμενής κολύμβησης
3. Χορήγηση δανείων προς οποιονδήποτε

4. Δωρεές, γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών, εφόσον αυτά υπερβαίνουν ετησίως τα 300,00 ευρώ.
5. Απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής.

Καταργούνται:

1. **Από 23.4.2010 και μετά καταργούνται:** η απαλλαγή από το τεκμήριο, της δαπάνης που καταβάλλεται για την **αγορά ή ανέγερση πρώτης κατοικίας** καθώς και της δαπάνης που καταβάλλεται για την **ανέγερση οικοδομής από επιχείρηση που αναλαμβάνει κατά κύριο επάγγελμα την ανέγερση οικοδομών.**

Επομένως υπάγονται στην εφαρμογή του τεκμηρίου από την δημοσίευση του Ν.3842/2010 και μετά τα ποσά για αγορά ή ανέγερση πρώτης κατοικίας ανεξάρτητα από την επιφάνεια αυτής.

Επίσης από την ίδια ημερομηνία και μετά υπάγονται στην εφαρμογή του τεκμηρίου, οι δαπάνες που καταβάλλονται για την ανέγερση οικοδομής από ατομική επιχείρηση που αναλαμβάνει κατά κύριο επάγγελμα την ανέγερση οικοδομών.

2. **Από 1.1.2010 και μετά καταργούνται:**

- 2.1) η απαλλαγή από το τεκμήριο της καταβολής των τόκων ή χρεολυσίου κατά περίπτωση, για αγορά κατοικίας.
- 2.2) η απαλλαγή από το τεκμήριο της καταβολής του τοκοχρεολυσίου για αγορά εξοπλισμού γεωργικής επιχείρησης.
- 2.3) η απαλλαγή από το τεκμήριο της καταβολής του τοκοχρεολυσίου για αγορά οικοπέδου από επιτηδευματίες που ασκούν ατομική επιχείρηση και ασχολούνται επαγγελματικά με την ανέγερση και πώληση οικοδομών.

Κατά συνέπεια όλα τα ποσά που καταβάλλονται, από την ημερομηνία δημοσίευσης του Ν.3842/2010 και μετά, για τη χορήγηση δανείων προς οποιονδήποτε, υπάγονται στην εφαρμογή του τεκμηρίου.

Παύει συνεπώς να ισχύει από 23.4.2010 και μετά, η απαλλαγή από το τεκμήριο της χορήγησης δανείων προς εταιρίες ή κοινοπραξίες ή κοινωνίες από τα μέλη ή τους μετόχους των.

7.8.Μη εφαρμογή των αντικειμενικών δαπανών και των δαπανών απόκτησης περιουσιακών στοιχείων.

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη και η δαπάνη απόκτησης περιουσιακών στοιχείων δεν εφαρμόζονται:

- α) προκειμένου για αντικειμενική δαπάνη η οποία προκύπτει βάσει επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης **αναπήρου**, ο οποίος απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας.

- β) προκειμένου για **αλλοδαπό προσωπικό** που δεν διαμένει μόνιμα στην Ελλάδα ή ημεδαπό προσωπικό που διαμένει μόνιμα στο εξωτερικό και απασχολείται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις που υπάγονται στις διατάξεις του Α.Ν. 89/1967, του Α.Ν.378/1968 και του άρθρου 25 του Ν.27/1975, για το ποσό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης, η οποία προκύπτει βάσει του επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ή της κατοικίας.
- γ) προκειμένου για **επιχειρήσεις μεταπώλησης αυτοκινήτων** που έχουν υπαχθεί στο ειδικό καθεστώς φορολογίας, για την αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει βάσει των επιβατικών αυτοκινήτων που έχουν αγορασθεί για μεταπώληση, εφ' όσον η άδεια και οι πινακίδες κυκλοφορίας του μεταβιβαζόμενου αυτοκινήτου οχήματος έχουν παραμείνει στη Δ.Ο.Υ. στην οποία έγινε η μεταβίβαση του αυτοκινήτου προς την επιχείρηση μεταπώλησης μέχρι και την ημερομηνία μεταπώλησης από αυτή σε τρίτο και το αυτοκίνητο κατά το χρονικό αυτό διάστημα δεν κυκλοφόρησε παράνομα. Οι μεταπωλήτριες επιχειρήσεις έχουν υποχρέωση μαζί με την ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος να συνυποβάλουν υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/1986, στην οποία να αναγράφουν τα πιο πάνω αυτοκίνητα που αγόρασαν ή πώλησαν στο οικείο έτος.
- δ) προκειμένου για αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει με βάση **σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης, κυριότητας ή κατοχής μονίμων κατοίκων εξωτερικού.**
- ε) προκειμένου για αγορά **πάγιου εξοπλισμού επαγγελματικής χρήσης** από πρόσωπα που ασκούν εμπορική ή γεωργική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα.
- στ) προκειμένου για αγορά επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, ειδικά διασκευασμένα για πρόσωπα που παρουσιάζουν **κινητικές αναπηρίες που υπερβαίνουν σε ποσοστό το 67%.**

7.9.Ανάλωση κεφαλαίου προηγούμενων ετών.

Από το εισόδημα που έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο, για ανάλωση κεφαλαίου χρησιμοποιείται αυτό που μένει αν αφαιρεθούν δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων ανεξάρτητα αν δεν προσδιορίζουν φορολογητέο εισόδημα και αντικειμενικές δαπάνες. Αν δεν υπάρχουν αντικειμενικές δαπάνες το ποσό που πρέπει να εκπέσει προσδιορίζεται με βάση την κοινωνική, οικονομική και οικογενειακή κατάσταση των φορολογουμένων και τις αποδεδειγμένες δαπάνες διαβίωσης τους και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 3.000,00 ευρώ για τον άγαμο και των 5.000,00 ευρώ για τον έγγαμο.

7.10.Κατάργηση – τροποποίηση φοροαπαλλαγών

1. **Καταργούνται οι φορολογικές απαλλαγές των εισοδημάτων** (κέρδη περιπτέρων και κυλικείων δημόσιων υπηρεσιών που εκμεταλλεύονται ανάπηροι).
2. **Καταργείται ο ειδικός τρόπος φορολόγησης του ιπτάμενου προσωπικού πολιτικής αεροπορίας.**

3. **Παραμένει ο ειδικός τρόπος φορολόγησης των αξιωματικών και των κατώτερων πληρωμάτων του εμπορικού ναυτικού.** Αυξάνονται οι συντελεστές προσδιορισμού φόρου των αξιωματικών σε 6% από 3% και στο κατώτερο πλήρωμα σε 3% από 1%.

4. **Φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις:**

-οι αποζημιώσεις οδοιπορικών και λοιπών εξόδων που καταβάλλονται σε ερασιτέχνες αθλητές.

-το επίδομα δημοσίων υπαλλήλων αποσπασμένων σε πολιτικά γραφεία.

-τα ειδικά επιδόματα που χορηγούνται σε ορισμένες κατηγορίες μουσικών.

5. **Καταργείται η απαλλαγή από τη φορολογία του επιμισθίου των διπλωματικών υπαλλήλων.**

6. **το επίδομα ανεργίας που καταβάλλει ο ΟΑΕΔ, παραμένει αφορολόγητο εφ' όσον τα λοιπά εισοδήματα του φορολογουμένου που φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις είναι μέχρι 30.000,00 ευρώ.**

7.11.Αυτοτελής φορολόγηση

1. **Αύξηση συντελεστών αυτοτελούς φορολόγησης**

α) αυξάνεται ο συντελεστής αυτοτελούς φορολογίας στο ακαθάριστο εισόδημα από **εκμίσθωση κοινόχρηστων χώρων**, γενικώς, σε οικοδομές, που από τον κανονισμό της οροφκτησίας ανήκουν στους ιδιοκτήτες των διηρημένων ιδιοκτησιών της, από 20% σε 25%. (Περιλαμβάνεται ο φόρος εισοδήματος, τα τέλη χαρτοσήμου και η εισφορά Ο.Γ.Α. στο χαρτόσημο).

β) αυξάνεται ο ειδικός συντελεστής φορολόγησης για τις **αποζημιώσεις** ή τα δικαιώματα που καταβάλλονται σε αλλοδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα καθώς και σε αλλοδαπά αθλητικά σωματεία που δεν έχουν μόνιμη εγκατάσταση και δεν ασκούν επάγγελμα ή επιχείρηση στην Ελλάδα, από 20% σε 25%.

γ) αυξάνεται ο ειδικός συντελεστής φορολόγησης από 20% σε 25% για τις αμοιβές που καταβάλλονται **σε αλλοδαπές επιχειρήσεις** και οργανισμούς που αναλαμβάνουν στην Ελλάδα και αφορούν: κατάρτιση μελετών και σχεδίων, διεξαγωγή επιστημονικών ερευνών και παροχή επιστημονικής φύσεως συμβουλών.

δ) αυξάνεται ο ειδικός συντελεστής φορολόγησης από 20% σε 25% για τις αμοιβές που καταβάλλονται **από το Ελληνικό Δημόσιο και λοιπούς πολιτιστικούς φορείς** του σε ξένα καλλιτεχνικά συγκροτήματα ή ξένους καλλιτέχνες για τη συμμετοχή τους σε καλλιτεχνικές εκδηλώσεις στην Ελλάδα.

2. **Μείωση συντελεστών αυτοτελούς φορολόγησης**

Μειώνεται ο συντελεστής φορολόγησης από 30% σε 25% για **μεταβιβάσεις Ι.Χ.** επαγγελματικών αυτοκινήτων.

3. Μεταβίβαση επιχειρήσεων

3.1 .Μεταβίβαση ατομικών επιχειρήσεων και μεριδίων Ο.Ε. ή Ε.Ε.

Μεταβίβαση λόγω επαχθούς αιτίας (ατομικής επιχείρησης, μεριδίων Ο.Ε.,Ε.Ε.)			
	Για άλλους λόγους (εκτός συνταξιοδότησης)		
Λόγω συνταξιοδότησης από γονέα σε τέκνα ή από σύζυγο σε σύζυγο	Συγγενείς Α' κατηγορίας	Συγγενείς Β' κατηγορίας	Λοιποί
Δεν υπόκεινται σε φόρο υπεραξίας	Φόρος υπεραξίας με συντελεστή 5%	Φόρος υπεραξίας με συντελεστή 10%	Φόρος υπεραξίας με συντελεστή 20%
Αν η Ο.Ε. ή Ε.Ε. διαθέτει ακίνητο στα πάγια περιουσιακά της στοιχεία, η αντικειμενική αξία του ακινήτου, που ισχύει κατά το έτος αποτίμησης της επιχείρησης, φορολογείται με συντελεστή 5% επί του ποσοστού του μεριδίου που μεταβιβάζεται			

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 α του άρθρου 5 του Ν. 3842/2010, **διατηρείται η ισχύουσα απαλλαγή από το φόρο υπεραξίας**, αν μεταβιβαστεί από επαχθή αιτία, ατομική επιχείρηση ή μερίδιο ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας, από γονέα προς τα τέκνα του ή από σύζυγο σε σύζυγο, λόγω συνταξιοδότησης του μεταβιβάζονται.

Αν μεταβιβαστεί λόγω συνταξιοδότησης μερίδιο ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας που **διαθέτει ακίνητο** στα πάγια περιουσιακά της στοιχεία, τότε η αντικειμενική αξία του ακινήτου που ισχύει κατά το έτος της αποτίμησης της επιχείρησης φορολογείται **με συντελεστή 5%** επί του ποσοστού του μεριδίου που μεταβιβάζεται.

Αν μεταβιβαστεί από επαχθή αιτία ατομική επιχείρηση ή μερίδιο προσωπικής εταιρίας από δικαιούχο με **βαθμό συγγένειας της Α' κατηγορίας** του άρθρου 29 του Ν.2961/2001 φορολογείται πλέον η υπεραξία μεριδίου με συντελεστή 5%, και όχι η πραγματική αξία μεταβίβασης με 1,2% όπως ισχύει έως τη δημοσίευση του νόμου. Για τις ίδιες μεταβιβάσεις από δικαιούχους με **βαθμό συγγένειας της Β' κατηγορίας** φορολογείται επίσης με συντελεστή 10% επί του υπερτιμήματος και όχι με συντελεστή 2,4% επί της πραγματικής αξίας μεταβίβασης όπως ίσχυε έως την δημοσίευση του νόμου αυτού.

Οι ανωτέρω διατάξεις ισχύουν από 23.4.2010 και μετά.

3.2. Μεταβίβαση μετοχών μη εισηγμένων στο Χ.Α καθώς και (3.3.) εταιρικών μεριδίων Ε.Π.Ε.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του Ν.3842/2010, **καταργήθηκε ο μειωμένος συντελεστής φορολογίας** (1,2% και 2,4% κατά περίπτωση), για τις μεταβιβάσεις

μετοχών μη εισηγμένων στο Χ.Α. καθώς και εταιρικών μεριδίων Ε.Π.Ε. μεταξύ συγγενών Α΄ ή Β΄ βαθμού.

Για μεταβιβάσεις που πραγματοποιούνται μεταξύ των πιο πάνω δικαιούχων, από τη δημοσίευση του νόμου, δηλαδή από 23.4.2010 και μετά, οφείλεται φόρος με συντελεστή 5% επί της πραγματικής αξίας πώλησης μετοχών μη εισηγμένων στο Χ.Α. και με συντελεστή 20% επί της υπεραξίας από την πώληση εταιρικών μεριδίων αντίστοιχα.

3.4 Κατάργηση περιπτώσεων αυτοτελούς φορολόγησης

Καταργούνται οι ακόλουθες περιπτώσεις αυτοτελούς φορολόγησης:

- α. των ιδιοκτητών δρομώνων ίππων.
- β. των πάσης φύσεως παροχών που χορηγούνται στα πρόσωπα που εκλέγονται για τον πρώτο και δεύτερο βαθμό της τοπικής αυτοδιοίκησης.
- γ. των αμοιβών που εισπράττουν οι αθλητές από τη υπογραφή συμβολαίων και από τη συμμετοχή τους σε διεθνείς διοργανώσεις.
- δ. των αποδοχών των προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στα ελληνικά σχολεία της Γερμανίας, του «επιμισθίου αλλοδαπής» που εισπράττουν οι Έλληνες δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στο εξωτερικό.
- ε. των ποσών των αποζημιώσεων που καταβάλλονται στους υπαλλήλους δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών και στα πρόσωπα που εκλέγονται για τον πρώτο και δεύτερο βαθμό της τοπικής αυτοδιοίκησης για τις εκτός έδρας δαπάνες υπηρεσίας που τους έχουν ανατεθεί.
- στ. των αποζημιώσεων από τους λογαριασμούς ΔΕΤΕ, ΔΕΧΕ, και ΔΙΒΕΕΤ.
- ζ) των ειδικών επιδομάτων επικίνδυνης εργασίας που καταβάλλονται στα σώματα ασφαλείας.
- η) της ειδικής αποζημίωσης που καταβάλλεται σε ιατρούς και νοσηλευτικό προσωπικό του ΕΚΑΒ που εκτελούν διατεταγμένη υπηρεσία με αεροπορικά μέσα για παροχή Α΄ βοηθειών.
- θ) της ειδικής αποζημίωσης που εισπράττουν εκτός από τις αποδοχές της οργανικής τους θέσης οι αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σχολείων της Βαυαρίας.
- ι) των αμοιβών από τις εφημερίες που πραγματοποιούν οι ιατροί οι οποίοι συμμετέχουν σε πρόγραμμα εφημεριών.
- κ) των «ειδικών επιδομάτων ανεργίας προβληματικών επιχειρήσεων» που καταβάλλεται στους δικαιούχους.

λ) των αμοιβών που εισπράττουν οι συνεργάτες των Ευρωβουλευτών.

μ) των αποζημιώσεων Βουλευτών και Δικαστών.

3.5. Φορολογία αποζημίωσης απολυομένων

Καθιερώνεται κλίμακα για τη φορολόγηση της αποζημίωσης απολυομένων, η οποία εισάγει αυξημένο αφορολόγητο όριο, ως ακολούθως:

Κλιμάκιο αποζημίωσης	Ποσοστό φόρου %	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο αποζημίωσης	Σύνολο φόρου
60.000,00			60.000,00	
40.000,00	10%	4.000,00	100.000,00	4.000,00
50.000,00	20%	10.000,00	150.000,00	14.000,00
Υπερβάλλον	30%			

Με την ανωτέρω κλίμακα θα υπολογίζεται ο φόρος στις αποζημιώσεις απόλυσης που καταβάλλονται από 23.4.2010 και μετά.

7.12.Λοιπές αλλαγές στη φορολογία των φυσικών προσώπων

-Φορολογία ποδοσφαιριστών, καλαθοσφαιριστών, προπονητών και άλλων αμειβόμενων αθλητών.

Για ποδοσφαιριστές, καλαθοσφαιριστές, προπονητές, καθώς και άλλους αμειβόμενους αθλητές, το εισόδημα που αποκτούν:

α) λόγω της υπογραφής συμβολαίου μετεγγραφής, ή

β) λόγω ανανέωσης συμβολαίου συνεργασίας,

κατανέμεται ισομερώς για να φορολογηθεί σε όλα τα έτη τα οποία διαρκεί το εκάστοτε συμβόλαιο (για συμβόλαια που υπογράφονται από 1.1.2010 και μετά). Κατά την καταβολή και ανεξάρτητα την σχέση που τους συνδέει παρακρατείται φόρος με βάση την κλίμακα του άρθρου 9 στο σύνολο του ετήσιου καταβλητέου ποσού που ανάγεται σε όσα έτη διαρκεί το εκάστοτε συμβόλαιο.

	Φορολογία συμβολαίων μεταγραφής ή ανανέωσης συνεργασίας (συμβόλαιο τριών ετών ύψους 900.000,00)			
	2010	2011	2012	Σύνολο
Ποσό συμβολαίου	300.000,00	300.000,00	300.000,00	900.000,00
Φόρος με τις προηγούμενες διατάξεις	60.000,00	60.000,00	60.000,00	180.000,00
Φόρος με τις νέες διατάξεις	121.600,00	121.600,00	121.600,00	364.800,00
Διαφορά	61.600,00	61.600,00	61.600,00	184.800,00

Κατά συνέπεια τα ποσά αυτά φορολογούνται με βάση την ετήσια κλίμακα φόρου εισοδήματος αφού κατανεμηθούν ισομερώς στα έτη που διαρκεί το συμβόλαιο. Ο φόρος παρακρατείται με βάση την κλίμακα στο συνολικό ετήσιο καταβαλλόμενο ποσό, που ανάγεται στα έτη που διαρκεί το συμβόλαιο.

- **Φορολογία παροχών (bonus) πιστωτικών ιδρυμάτων**

Παροχές σε χρήμα (μπόνους) πέραν των τακτικών αποδοχών και των υπερωριών που καταβάλλουν μέχρι και το οικονομικό έτος 2013 τα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία λειτουργούν στην Ελλάδα σε στελέχη τους, φορολογούνται ως εξής:

α) για συνολικό ετήσιο εισόδημα μέχρι 60.000,00 ευρώ εάν καταβληθούν πρόσθετες αμοιβές (μπόνους) 10% επί του συνόλου των ετήσιων τακτικών αποδοχών και υπερωριών, φορολογούνται στην κλίμακα του άρθρου 9.

β) ποσά που υπερβαίνουν το ποσοστό αυτό φορολογούνται αυτοτελώς με την ακόλουθη κλίμακα:

Ποσό	Ποσοστό φόρου %	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο παροχής	Σύνολο φόρου
20.000,00	50%	10.000,00	20.000,00	10.000,00
20.000,00	60%	12.000,00	40.000,00	22.000,00
20.000,00	70%	14.000,00	60.000,00	36.000,00
20.000,00	80%	16.000,00	80.000,00	52.000,00
Υπερβάλλον	90%			

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

8.1. Παράδειγμα 1^ο

Η **Αθανασίου Μαρία** είναι **συνταξιούχος** με τα κάτωθι φορολογικά στοιχεία:

κύρια σύνταξη 20.776,07, επικουρική σύνταξη 7.633,06, φόρος που αναλογεί και στις δύο συντάξεις 1.406,89, (αυτό το ποσό υπολογίζουμε σαν φόρο παρακρατηθέντα), φόρος που παρακρατήθηκε και από τις δύο συντάξεις 1.385,79 (έκπτωση 21,10 ευρώ, μείον 1,5% λόγω που παρακρατείται προκαταβολικά), αυτοκίνητο με αριθμό κυκλοφορίας PEZ 8532 φορολογήσιμους ίππους 10, μήνες κυριότητας 12, ποσοστό συνιδιοκτησίας 100% και έτος πρώτης κυκλοφορίας 2004, έχει αποδείξεις από ταβέρνες και κομμωτήρια 186,50 και τέλος έχει πληρώσει για ιατρικές εξετάσεις 75,00 ευρώ. Φιλοξενείται στην κόρη της Σολωμού Ελένη με ΑΦΜ 012131489. Η δήλωση της θα σταλεί μέσω INTEPNET.

Να γίνει εκκαθάριση φόρου.

Εκκαθάριση φόρου:

A. εισόδημα που φορολογείται:

20.776,07 κύρια σύνταξη (κωδικός 303)

+ 7.633,06 επικουρική σύνταξη (κωδικός 321)

28.409,13 συνολικό δηλωθέν εισόδημα

B. ποσά που αφαιρούνται από εισόδημα

28.409,13

- **75,00** όλο το ποσό της ιατρικής δαπάνης (κωδικός 051)

- **74,60** το 40% του ποσού 186,50 της δαπάνης για υπηρεσίες (κωδικός 049)

28.259,53 φορολογητέο εισόδημα

Γ. φόρος κλίμακας

28.259,53

-12.000,00 αφορολόγητο (κλίμακα μισθωτών συνταξιούχων 2010)

16.259,53

16.259,53*25% = **4.064,88** φόρος που αναλογεί

Δ. ποσά που αφαιρούνται από το φόρο

4.064,88 φόρος που αναλογεί

-1.406,89 φόρος που παρακρατήθηκε (κωδικός 313)

2.657,99 φόρος χρεωστικός

- 39,87 έκπτωση φόρου λόγω υποβολής μέσω INTEPNET (2.657,99*1,5%)

2.618,12 Φόρος που τελικά θα πληρωθεί

Σημειώσεις :

Στον πίνακα 1 γράφω τα στοιχεία της φορολογουμένης.

Το επιβατικό αυτοκίνητο καταχωρείται στον πίνακα 5.γ για προσδιορισμό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης. (Δεν έχει τεκμήριο γιατί είναι κάτω από 14 φορολογήσιμους ίππους).

Επειδή δεν πληρώνει ενοίκιο δεν γράφεται ποσό στους κωδικούς 811-816 του πίνακα 7.10, αλλά μόνο το ονοματεπώνυμο και το ΑΦΜ της κόρης της που την φιλοξενεί .

Στον πίνακα 11 θα γράψουμε την τράπεζα Εμπορική σε περίπτωση που προέκυπτε επιστρεφόμενο ποσό φόρο για να κατατεθεί ή να εισπραχθεί μετρητά.

E1

ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2010

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ 1-1-2009 ΕΩΣ 31-12-2009 ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΣΕ ΔΥΟ ΑΝΤΙΤΥΠΑ (α)* (β)*

ΠΡΟΣΟΧΗ: ΤΑ ΠΟΣΑ ΜΕ ΔΥΟ (2) ΔΕΚΑΔΙΚΑ

Προς τη Δ.Ο.Υ.: ΡΕΘΥΜΝΟΧ ΤΑΧ. ΚΩΔ. (γ)* ΑΡ. ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ* ΤΜΗΜΑ*

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ (ΜΕ ΚΕΦΑΛΑΙΑ) **

Form with fields for taxpayer name (ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ), spouse name (ΜΑΡΙΑ), father name (ΝΙΚΟΛΑΟΣ), tax ID (74100), and residence details.

Form for spouse details (ΤΗΣ ΣΥΖΥΓΟΥ) with fields for name, father name, tax ID, and residence details.

Form for taxpayer details (ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ) with fields for name, father name, tax ID, and residence details.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Table with 15 rows of questions regarding tax status, marital status, and income sources, with columns for 'Yes/No' and 'Amount'.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΠΟΣΟΥ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ κτλ. ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΦΟΡΟΥ

Table with 3 rows of questions regarding tax reductions for disability and other factors.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ

Table with 5 rows of questions regarding income from non-agricultural activities and agricultural activities.

Table with 3 rows of questions regarding income from agricultural activities.

Summary table with columns for 'Total Net Income' and 'Total Net Income' (3) = (1) x (2).

Σύνολο καθαρού γεωργικού εισοδήματος με βάση το αντικειμενικό σύστημα 915 916

* Συμπληρώνεται από την υπηρεσία ** Επισημαίνονται τα στοιχεία του ΠΙΝΑΚΑ 1. Σε περίπτωση αλλαγής οι διορθώσεις να γίνουν απευθείας πάνω στο έντυπο *** Δε συμπληρώνεται εάν ο φορολογούμενος...

Υ.Ε.Ε.Δ. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

	Υπόχρεου	Της συζύγου
Μείον: α) Ενοίκια που καταβλήθηκαν για μίσθωση γεωργικής γής	335	336
β) Αξία καινούργιου πάγιου εξοπλισμού ³²⁶ x 25% ή 50%	337	338
γ) Για κατά κύριο επάγγελμα αγρότες 1.500 ή 3.000 ευρώ αν πήραν εξισωτικές αποζημιώσεις ή 2.250 (ή 1.875) ή 4.500 (ή 3.750) ευρώ, αντίστοιχα, αν είναι νέοι αγρότες	339	340
4. Ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους από ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης	465	466
5. Ζημιές προηγούμενων οικονομικών ετών από ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης	467	468
6. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης	475	476
Γ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		
1. Καθαρά κέρδη από ατομική επιχείρηση (εκτός περίπτ. 4)	401	402
2. Επιχειρηματική αμοιβή από Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή κοινωνία κληρονομικού δικαίου	403	404
3. Καθαρά κέρδη από Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή Κοινωνία κτλ. μη υπαγόμενες στο άρθρο 10 Κ.Φ.Ε.	405	406
4. Υπερτίμημα από πώληση αυτοκινήτου επιχείρησης	407	408
5. Ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους από ατομική επιχείρηση (εκτός περίπτ. 4)	413	414
6. Ζημιές προηγούμενων οικονομικών ετών από ατομική επιχείρηση	415	416
7. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική επιχείρηση	425	426
Δ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ		
1. Καθαρό εισόδημα από ατομικό επάγγελμα	501	502
2. Καθαρές αμοιβές ελεγκτή Α.Ε., διαιτητή, εκτελεστή διαθήκης κτλ.	503	504
3. Ποσό διατροφής που έχει εισπραχθεί από σύζυγο (εκτός των παιδιών)	505	506
4. Εισόδημα που δεν εντάσσεται σε άλλη περίπτ. του Πίν. 4	507	508
5. Ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους από ατομικό επάγγελμα	511	512
6. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος	517	518
Ε. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ 1. Ακαθάριστο εισόδημα από εκμίσθωση:		
α) κατοικιών	103	104
β) Ξενοδοχείων, κλινικών, σχολείων, αιθουσών κιν/φων ή θεάτρων κτλ.	121	122
γ) καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών κτλ.	105	106
δ) γηπέδων, χώρων τοποθέτησης επιγραφών	107	108
ε) βιομηχανοστασίων,εμπορικών κέντρων που επέλεξαν υπαγωγή σε ΦΠΑ	109	110
στ) γαιών	101	102
ζ) γαιών με βάση το αντικειμενικό σύστημα	909	910
2. α) Ακαθάριστο εισόδημα από υπεκμίσθωση ακινήτων	111	112
β) Στην περίπτωση αυτή, ποιο ενοίκιο έχετε καταβάλει	113	114
3. Ακαθάριστο εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση - ιδιόχρηση:		
α) κατοικιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση)	129	130
β) Ξενοδοχείων, κλινικών,σχολείων, αιθουσών κινηματογράφων ή θεάτρων κτλ.	143	144
γ) καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών κτλ.	145	146
δ) γηπέδων,χώρων τοποθέτησης επιγραφών	147	148
ε) γαιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση)	141	142
στ) γαιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση) με βάση το αντικειμενικό σύστημα	701	702
4. Ακαθάριστο εισόδημα οικοδομών: α) σε έδαφος του εκμισθωτή	123	124
β) σε έδαφος του παρέχοντος δωρεάν τη χρήση	125	126
5. α) Δαπάνες για ασφάλιστρα,δικαστική δαπάνη,αμοιβές δικηγόρων και αγορές υλικών επισκευής και συντήρησης οικοδομών (περ. 1α,1β,1γ,1ε,3α,3β,3γ)	151	152
β) Δαπάνες για υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης οικοδομών (περ.1α,1β,1γ,1ε,3α,3β,3γ)	157	158
γ) Αποζημίωση καταβληθείσα με νόμο στο μισθωτή κατά τη λύση επαγγελματικής μίσθωσης	163	164
δ) Ακαθάριστο εισόδημα από την εκμίσθωση του ακινήτου της περίπτ. 5γ	165	166
ε) Λοιπές περιπτώσεις δαπανών άρθρου 23 ΚΦΕ (γιαίες κτλ.)	159	160
6. Ακαθάριστο εισόδημα κατοικιών επιφάνειας πάνω από 300 τ.μ καθεμιά (περ.1α, 2α και 3α)	175	176
7. Ακαθάριστο εισόδημα (από επίταξη ακινήτου, άυλη εμπορική αξία μισθωμένου ακινήτου κτλ.) για το οποίο δε βεβαιώνεται χαρτόσημο,εκτός από την περίπτ. 1ε	741	742
ΣΤ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ		
Καθαρό εισόδημα από τόκους δανείων κτλ. ημεδαπής προέλευσης	291	292
Ζ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ		
1. Καθαρό ποσό από μισθούς κτλ. αλλοδαπής προέλευσης	389	390
2. Καθαρό ποσό από συντάξεις κτλ. αλλοδαπής προέλευσης	391	392
3. Καθαρά κέρδη από γεωργικές επιχειρήσεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	463	464
4. Ζημιές από γεωργικές επιχειρήσεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	471	472
5. Καθαρά κέρδη από εμπορικές επιχ/σεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	411	412
6. Ζημιές από εμπορικές επιχειρήσεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	421	422
7. Καθαρά κέρδη από ελευθέριο επάγγελμα (ατομικά, εταιρικά) στην αλλοδαπή	509	510
8. Ζημιές από ελευθέριο επάγγελμα (ατομικά, εταιρικά) στην αλλοδαπή	513	514
9. Εισοδήματα από κινητές αξίες αλλοδαπής προέλευσης που φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις	295	296
10. Ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα που βρίσκονται στην αλλοδαπή	171	172
11. Καθαρό εισόδημα της περίπτ. 10	173	174
12. Ακαθάριστο εισόδημα της περίπτ. 10 από κατοικίες με επιφάνεια πάνω από 300 τ.μ. η καθεμιά	395	396

9. Δεδουλευμένοι τόκοι που καταβλήθηκαν για στεγαστικά δάνεια απόκτησης πρώτης κατοικίας, άλλων κατοικιών* και αναστήλωσης κτλ. διατηρητέων κτιρίων:	Υπόχρεο	Της συζύγου
α) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν μέχρι 31/12/1999	063	064
β) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν από 1/1/2000 και μέχρι 31/12/2002	065	066
γ) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν από 1/1/2003 και μετά.	055	056
δ) Συνολικό ποσό δανείων της προηγούμενης περιπτώτ. γ.	069	070
ε) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν από 1/1/2009	027	028
στ) Συνολικό ποσό δανείων της προηγούμενης περιπτώτ. ε.	029	030

10. Ενοίκιο που πληρώσατε για κύρια κατοικία της οικογένειας:										
Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία εκμισθωτή	Κ.Α.	Α.Φ.Μ. εκμισθωτή	Κ.Α.	Επιφάνεια σε τ.μ.	Κ.Α.	Μετακατάσταση (1) ή Μετάθεση (2)	Κ.Α.	Μήνες		
ΙΩΡΕΜΑΝ ΕΛΕΥΗ	801		091		092	ΝΑΙ 1	ΝΑΙ 2	097	811	812
019131489	802		093		094	ΝΑΙ 1	ΝΑΙ 2	098	813	814
ΦΙΛΟΣΤΕΦΑΝΙΔΕΥΗ	803		095		096	ΝΑΙ 1	ΝΑΙ 2	099	815	816
Εκμισθώσατε την ιδιόκτητη κατοικία σας στον τόπο από όπου μετατεθήκατε;									149	ΝΑΙ 1

11. Ενοίκιο που πληρώσατε για κατοικία παιδιών της οικογένειας που σπουδάζουν στο εσωτερικό:										
Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία εκμισθωτή	Κ.Α.	Α.Φ.Μ. εκμισθωτή	Κ.Α.	Επιφάνεια σε τ.μ.	Κ.Α.	Μετακατάσταση (1) ή Μετάθεση (2)	Κ.Α.	Μήνες		
	804								817	1 ^ο παιδί
	805								819	
	806								821	2 ^ο παιδί
	807								823	3 ^ο παιδί

12. Ποσό ασφαλίσεων για ασφάλιση ζωής, προσωπικών ατυχημάτων, ασθένειας	073	074
13. Ποσό διατροφής που κατέβαλε ο ένας σύζυγος στον άλλον	089	090
14. Δαπάνη για αλλαγή εγκατάστασης καυσίμου ή για εγκατάσταση φυσικού αερίου κ.τ.λ.	087	088
15. Δίδακτρα φροντιστηρίων εκπαιδευτικών μαθημάτων κτλ: α) Για τον υπόχρεο και τη σύζυγο	079	080
β) Για κάθε παιδί τους χωριστά	081	082
		083
16. Μεριδία αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού που αγοράστηκαν μέσα στο 2006	067	068

ΠΙΝΑΚΑΣ 8. ΠΡΟΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΕΣ - ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΕΝΤΕΣ ΦΟΡΟΙ									
1. Φόροι 4%, 10%, που προκαταβλήθηκαν (άρθρο 52 Κ.Φ.Ε.)	601	602							
2. Φόροι 1%, 3%, 4%, 8%, 15% και 20% που παρακρατήθηκαν (άρθρο 55 Κ.Φ.Ε.)	603	604							
3. Φόροι 20% (άρθρο 58 Κ.Φ.Ε.) και 15% (παρ. 3 άρθρου 7 ν. 2753/1999) που παρακρατήθηκαν	605	606							
4. Φόρος που καταλογίστηκε για ωφέλεια από πώληση αυτοκινήτου επιχείρησης	607	608							
5. Φόρος που παρακρατήθηκε στις αμοιβές της περιπτώτ. 4 του Πίν. 4Α	609	610							
6. Φόρος που καταβλήθηκε στο εξωτερικό (εκτός της περιπτώτ. 9 του πίν.4Ζ)	651	652							
7. Φόρος που παρακρατήθηκε στα εισοδήματα από τόκους δανείων κτλ. ημεδαπής (Πίν.4 ΣΤ)	293	294							
8. Φόρος που αναλογεί στους μισθούς, συντάξεις (περιπτώτ. 1, 2, 3 και 5 του Πίν. 4Α)	313	314							
9. Φόρος που παρακρατήθηκε στους μισθούς, συντάξεις (περιπτώτ. 1, 2, 3 και 5 του Πίν. 4Α)	315	316							
10. Φόρος που αναλογεί στα εισοδήματα που φορολογούνται με το Ζ Ψήφισμα (βουλευτές κτλ.)	917	918							
11. Φόρος που παρακρατήθηκε στην Ελλάδα στα εισοδήματα από τόκους, κτλ (περ.9 του πιν.4Ζ)	297	298							
12. Φόρος που καταβλήθηκε για άυλη εμπορική αξία ακινήτου των περ.1β έως 1ζ του πίν. 4Ε	127	128							

ΠΙΝΑΚΑΣ 9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΟΙΚΟΥΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΒΑΡΥΝΟΥΣ									
1	Ανύπαντρα παιδιά που γεννήθηκαν από 1/1/1991 έως 31/12/2009 ή από 1/1/1984 και σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές, καθώς και άγαμα παιδιά που είναι αν-εργα εγγεγραμμένα στους καταλόγους του ΟΑΕΔ. Παιδιά ανύπαντρα, διαζευγμένα ή σε κατάσταση χρεώσεως, με αναπηρία 67% και πάνω, καθώς και ανύπαντρα παιδιά που υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία, ανεξάρτητα από ηλικία.	2	α) Ανιόντες των συζύγων (γονείς, παππούδες κτλ.) β) Ανήλικα συγγενείς μέχρι τον 3ο βαθμό, ορφανοί από πατέρα και μητέρα γ) Ανύπαντροι ή χήροι ή διαζευγμένοι αδελφοί και αδελφές, με αναπηρία 67% και πάνω.						
Όνομα	Έτος γέννησης	Σχολή ή σχολείο φοίτησης	Όνοματεπώνυμο	Κ.Α.	Α.Φ.Μ.	Με Υπόχρεο	Με Σύζυγο		
				831		δυνατόν			
				832					
				833					
				834					
				835					

ΠΙΝΑΚΑΣ 10. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΦΑΚΕΛΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ (συμπληρώνεται από την υπηρεσία)									
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος από το προηγούμενο οικον. έτος	901	902							
Εισφορά Ο.Γ.Α. φόρου εισοδήματος οικον. έτους 2009	903	904							
341	342	745	746	907	908				
995	996	743	744	985	986				
997	998	323	324	987	988				
959	960	399	400	989	990				

ΠΙΝΑΚΑΣ 11. Αν προκύψει επιστρεφόμενο ποσό να κατατεθεί στον ακόλουθο λογαριασμό μου (γράψτε τον τίτλο, τον κωδικό τράπεζας και τον αριθμό λογαριασμού):									
ΤΡΑΠΕΖΑ	ΚΩΔ.	ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ IBAN							
ΕΜΠΟΡΙΚΗ 019		G	R						
Τα στοιχεία των φορολογούμενων είναι απόρρητα. Διατηρούνται από το Υπουργείο Οικονομικών σε αρχείο, που υπάγεται στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και λειτουργεί σύμφωνα με το ν.2472/1997 και τις ειδικές ρυθμίσεις των φορολογικών νόμων. Κάθε φορολογούμενος έχει δικαίωμα πρόσβασης στα στοιχεία που τον αφορούν.									
Ο ΕΛΕΓΞΑΣ	Ημερομηνία παραλαβής	2010	Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ				2010		
Ο ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ	Επων.:	Αρμόδια Δ.Ο.Υ.:	Ο ΔΗΛΩΝ		Η ΔΗΛΟΥΣΑ				
	Όνομ.:	Αρ. Μητρ. αδ. έκκ. επαγγ/τος:							
	Δ/ση:	Κατηγορία άδειας:							
	Α.Φ.Μ.:								

4 * Συμπληρώνονται μόνο οι περιπτώσεις ε και στ.

8.2. Παράδειγμα 2^ο

Ο Μίχος Νικόλαος είναι λογιστής, παντρεμένος με την Κωνσταντίνου Άννα και έχουν ένα παιδί την Σταυρούλα με πάνω από 67% αναπηρία. Η σύζυγος δεν εργάζεται. Τα φορολογικά του στοιχεία είναι:

Κέρδη από το ατομικό επάγγελμα 25.280,00 ακαθάριστα έσοδα 93.400,00 , παρακρατηθέντες φόροι με 20% 5.056,00, έχει εισόδημα από μερίσματα 5.000,00, ασφάλεια ζωής 426,00, ασφαλιστικές εισφορές σε Ο.Α.Ε.Ε. 3.200,00 και έχουν κάνει διάφορα έξοδα σε ταβέρνες, κομμωτήρια κλπ 2.500,00 ευρώ. Μένουν σε ιδιόκτητη μονοκατοικία της συζύγου με επιφάνεια 100 τ. μ. και επιφάνεια αποθήκης 10 τ. μ. Για την επαγγελματική του στέγη όπως φαίνεται και από το έντυπο Ε3 έχει πληρώσει ενοίκιο στην Πετράκη Μαρία 3.600,00 ευρώ.

Να γίνει εκκαθάριση φόρου.

Εκκαθάριση φόρου:

Α. εισόδημα που φορολογείται:

25.280,00 εισόδημα από ατομικό επάγγελμα (κωδ.501)

25.280,00 συνολικό δηλωθέν εισόδημα

Β. ποσά που αφαιρούνται από εισόδημα

25.280,00

- **2.400,00** ποσό λόγω αναπηρίας 67% προστατευόμενου μέλους

- **3.200,00** όλο το ποσό της ασφαλιστικής εισφοράς (κωδ.053)

- **1.000,00** το 40% του ποσού 2.500,00 για δαπ. παροχής μέχρι 20.000,00 (κωδ.049)

- **426,00** όλο το ποσό ασφάλιστρα ζωής μέχρι 1.200,00(κωδ.073)

18.254,00 φορολογητέο εισόδημα

Γ. φόρος κλίμακας

18.254,00

-11.500,00 αφορολόγητο με ένα παιδί 10.500,00+1.000,00 (κλίμακα επαγγελματιών 2010)

6.754,00

6.754,00

- 500,00 χ 15% Φ.Σ =75,00 φόρος που αντιστοιχεί

-6.254,00 χ 25% ΦΣ =1.563,50 φόρος που αντιστοιχεί

Ο

1.638,50 συνολικός φόρος

Δ. ποσά που αφαιρούνται από το φόρο

1.638,50

-5.056,00 φόρος που έχει παρακρατηθεί (κωδ.605)

-3.417,50φόρος πιστωτικός που θα του επιστραφεί

Σημειώσεις:

Στον πίνακα 1 συμπληρώνω τα στοιχεία και τον δύο συζύγων άσχετα ότι η σύζυγος δεν έχει καθόλου εισοδήματα και βάζω χ στην ένδειξη έγγαμος.

Στον πίνακα 3 στον κωδικό 003 γράφω τον αριθμό των παιδιών δηλαδή 1 και στον κωδικό 005 γράφω πάλι 1 των αριθμό των προσώπων του πίνακα 9 με αναπηρία πάνω από 67%.

Στον πίνακα 3.Δ. κωδικός 517 θα γραφτούν τα ακαθάριστα έσοδα από την ατομική επιχείρηση ποσό 93.400,00.

Στον πίνακα 5.1. στην κύρια κατοικία θα γραφτεί η διεύθυνση της ιδιόκτητης μονοκατοικίας στην ένδειξη κατοικία ή μονοκατοικία θα γραφτεί το Μ(σαν μονοκατοικία) στον κωδικό 211 θα γραφτούν τα τ. μ. των κύριων χώρων στον κωδικό 214 θα γραφτεί το ποσοστό συνιδιοκτησίας που είναι εξ ολοκλήρου στην σύζυγο και στον κωδικό 215 γράφονται οι 12 μήνες ιδιοκατοίκησης.

Τα μερίσματα 5.000,00 καταχωρούνται στον κωδικό 659 του πίνακα 6 για την μείωση της ετήσιας δαπάνης. Στον ίδιο πίνακα στον κωδικό 793 καταχωρείται το ενοίκιο 3.600,00 της επιχείρησης το οποίο έχει πριν καταχωρηθεί και υπολογιστεί σαν έξοδο στα Βιβλία της. Στον πίνακα 9.1 θα γράψουμε το όνομα του παιδιού και το έτος γέννησης.

Στον πίνακα 11 θα γράψουμε την τράπεζα Εμπορική από την οποία θα εισπράξει μετρητά το επιστρεφόμενο ποσό φόρο.

E1

ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2010

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ 1-1-2009 ΕΩΣ 31-12-2009 ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΣΕ ΔΥΟ ΑΝΤΙΤΥΠΑ (α)* (β)*

ΠΡΟΣΟΧΗ:
ΤΑ ΠΟΣΑ ΜΕ ΔΥΟ (2) ΔΕΚΑΔΙΚΑ

Προς τη Δ.Ο.Υ.: ΡΕΘΥΜΝΟΥ ΤΑΧ. ΚΩΔ.   (γ)* ΑΡ. ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ*   ΤΜΗΜΑ*
 Δ.Ο.Υ. προηγ. υποβολής ΡΕΘΥΜΝΟΥ ΕΚΠΡΟΒΕΣΜΗ*
 Κ.Ε.Π.Υ.Ο.*

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ (ΜΕ ΚΕΦΑΛΑΙΑ) **

ΕΠΩΝΥΜΟ (ΟΠΩΣ ΣΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ)	ΟΝΟΜΑ	ΟΝ. ΠΑΤΕΡΑ	ΑΡ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘ. ΦΟΡΩΛ. ΜΗΤΡΟΥ	
<u>ΜΙΧΟΣ</u>	<u>ΜΙΧΑΗΛΟΣ</u>	<u>ΠΕΤΡΟΣ</u>	<u>4212311</u>	<u>127128789</u>	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ (ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘΜΟΣ-ΤΑΧ.ΚΩΔ.-ΣΥΝΟΙΚΙΑ-ΠΟΛΗ Ή ΧΩΡΙΟ)	<u> </u>	<u> </u>	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΚΙΝΗΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ	
<u>ΚΡΙΑΡΗ</u>	<u>93</u>	<u>74100</u>	<u>ΡΕΘΥΜΝΟ</u>	<u> </u>	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ (ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘΜΟΣ-ΤΑΧ.ΚΩΔ.-ΣΥΝΟΙΚΙΑ-ΠΟΛΗ Ή ΧΩΡΙΟ)	<u> </u>	<u> </u>	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΕΦΕΔΩΣ ☒ 1	
ΔΗΜΟΣ ΠΟΥ ΕΙΣΤΕ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΣ ΤΗΝ 31/12/2009					
<u>ΡΕΘΥΜΝΗΣ</u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	
ΕΠΩΝΥΜΟ (ΟΠΩΣ ΣΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ)	ΟΝΟΜΑ	ΟΝ. ΠΑΤΕΡΑ	ΑΡ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘ. ΦΟΡΩΛ. ΜΗΤΡ. ΣΥΖΥΓΟΥ	
<u>ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ</u>	<u>ΑΝΝΑ</u>	<u>ΜΙΧΑΗΛ</u>	<u>ΑΒ419203</u>	<u>937975789</u>	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ Ή ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΕΣ	<u> </u>	<u> </u>	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΚΙΝΗΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ	
<u>ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ ΑΧΥΡΕΩΝ</u>	<u>48</u>	<u>74100</u>	<u>ΡΕΘΥΜΝΟ</u>	<u> </u>	
ΔΗΜΟΣ ΠΟΥ ΕΙΣΤΕ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΗ ΤΗΝ 31/12/2009	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	
<u>ΡΕΘΥΜΝΗΣ</u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	
ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ (ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘΜΟΣ-ΤΑΧ.ΚΩΔ.-ΣΥΝΟΙΚΙΑ-ΠΟΛΗ Ή ΧΩΡΙΟ)	ΤΗΛ.	ΑΡΙΘ. ΦΟΡΩΛ. ΜΗΤΡ. ΕΚΠΡ/ΠΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Υπόχρεου		Της συζύγου	
1. Είστε νέος φορολογούμενος (υποβάλλετε δήλωση για πρώτη φορά);	327	ΝΑΙ 1	328	ΝΑΙ 1
2. Είστε κάτοικος εξωτερικού και αποκτάτε εισόδημα στην Ελλάδα;	319	ΝΑΙ 1	320	ΝΑΙ 1
3. Υποβάλλεται η δήλωση από κληδεμόνα σχολάζουσας κληρονομιάς, μεσεγγυούχο, προσωρινό διαχειριστή ή σύνδικο πτώχευσης;	329	ΝΑΙ 1		
4. Υποβάλλεται η δήλωση από επίτροπο, κληδεμόνα ανηλίκου ή δικαστικό συμπαραστάτη;	330	ΝΑΙ 1		
5. Υποβάλλεται η δήλωση από κληρονόμο του φορολογουμένου που απεβίωσε;	331	ΝΑΙ 1		
6. Είστε μισθωτός ή συνταξιούχος σε παραμεθόρια περιοχή;	015	ΝΑΙ 1	016	ΝΑΙ 1
7. Οι εκπτώσεις και μειώσεις των Πινάκων 3 και 7 να γίνουν από τους κωδ. 307 ή 308 ;	309	ΝΑΙ 1	031	ΝΑΙ 1
8. Είστε μισθωτός και πήρατε στεγαστικό επίδομα μέσα στο 2009;	011	ΝΑΙ 1	012	ΝΑΙ 1
9. Κατοικείτε μόνιμα σε νησί με πληθυσμό κάτω από 3.100 κατοίκους;	007	ΝΑΙ 1	008	ΝΑΙ 1
10. Ασκείτε ατομική εμπορική επιχ/ση σε οικισμό κάτω των 1.000 κατοίκων;***	017	ΝΑΙ 1	018	ΝΑΙ 1
11. Μεταβλήθηκε η περιουσιακή σας κατάσταση ή άλλα στοιχεία του Ε9 το 2009 κτλ.;	617	ΝΑΙ 1		
12. Είστε κάτοικος χώρας της Ε.Ε. (εκτός Ελλάδας) και αποκτήσατε στην Ελλάδα πάνω από το 90% του συνολικού εισοδήματός σας;	385	ΝΑΙ 1	386	ΝΑΙ 1
13. Ανήκετε στην κατηγορία των ολικώς τυφλών, κινητικά αναπήρων πάνω από το 80% κτλ.;	905	ΝΑΙ 1	906	ΝΑΙ 1
14. Είστε αξιωματικός ή ημεδαπό κατώτερο πλήρωμα εμπορ. πλοίου ή ιπτάμενο προσωπικό πολιτικής αεροπορίας;	911	ΝΑΙ 1	912	ΝΑΙ 1
15. Σημειώστε Χ αν δεν επιθυμείτε να ενταχθείτε στην τηλεφωνική και ηλεκτρονική πληροφόρηση για την εκκαθάριση της δήλωσής σας.	010	☐		

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΠΟΣΟΥ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΚΤΛ. ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΦΟΡΟΥ

1. Έχετε δικαίωμα έκπτωσης ποσού 2.400 ευρώ λόγω αναπηρίας 67% και πάνω κτλ.;	001	ΝΑΙ 1	002	ΝΑΙ 1
2. Αριθμός παιδιών του Πίνακα 9 περίπτ. 1 (αριθμητικά)	003	<u>1</u>	004	<u> </u>
3. Αριθμός προσώπων του Πίνακα 9 με αναπηρία 67% και πάνω κτλ. (αριθμητικά)	005	<u>1</u>	006	<u> </u>

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ

Α. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	
1. Αθροισμα καθαρών ποσών από μισθούς, ημερομίσθια κτλ. (εκτός περιπτ. 2, 3, 4, και 5)	301 <u> </u> 302 <u> </u>
2. Αθροισμα καθαρών ποσών από κύριες συντάξεις (εκτός περιπτ. 1, 3, 4 και 5)	303 <u> </u> 304 <u> </u>
3. Αθροισμα καθαρών ποσών από επικουρικές συντάξεις, μερίσματα, κτλ. (εκτός περιπτ. 1, 2, 4 και 5)	321 <u> </u> 322 <u> </u>
4. Αμοιβές ιατρών του ΕΣΥ(εφημερίες), αθλητών που θέλετε να φορολογηθείτε με τις γεν. διατάξεις κτλ.	317 <u> </u> 318 <u> </u>
5. Αθροισμα καθαρών εισοδημάτων που φορολογούνται με το Z ψήφισμα (βουλευτές-δικαστές)	307 <u> </u> 308 <u> </u>

Β. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

1. Καθαρό εισόδημα ατομικής επιχείρησης με βάση τα βιβλία ή στοιχεία	461 <u> </u> 462 <u> </u>
2. Καθαρό εισόδημα από συμμετοχή σε συνεκμετάλλευση μη υπαγόμενη στο αρθ. 10 ΚΦΕ	919 <u> </u> 920 <u> </u>
3. Καθαρό εισόδημα ατομικής επιχείρησης με βάση το αντικειμενικό σύστημα	

Νομός (Δήμος/Διαμερίσμα ή Κοινότητα) εκμετάλλευσης	Είδος παραγωγής: α) είδος καλλιεργειών γης β) είδος εκτροφής (ζώων) γ) είδος άλλων μονάδων	Αριθμός: (1) α) στρεμμάτων β) ζώων γ) άλλων μονάδων	Ορεινό Ημιορεινό Πεδινό	Αρδευόμενο Μη αρδευόμενο	Καθαρό εισόδημα (2) α) από στρέμμα β) ανά κεφαλή ζώου γ) ανά άλλη μονάδα	Συνολικό Καθαρό Εισόδημα (3) = (1) x (2)
Σύνολο καθαρού γεωργικού εισοδήματος με βάση το αντικειμενικό σύστημα						915 <u> </u> 916 <u> </u>

* Συμπληρώνεται από την υπηρεσία ** Επιληθεύστε τα στοιχεία του ΠΙΝΑΚΑ 1. Σε περίπτωση αλλαγής οι διορθώσεις να γίνουν απευθείας πάνω στο έντυπο.
 *** Δε συμπληρώνεται εάν ο οικισμός αυτός έχει χαρακτηριστεί τουριστικός τόπος.

	Υπόχρεου	Της συζύγου
Μείον: α) Ενοίκια που καταβλήθηκαν για μίσθωση γεωργικής γής	335	336
β) Αξία καινούργιου πάγιου εξοπλισμού ³²⁶ x 25% ή 50%	337	338
γ) Για κατά κύριο επάγγελμα αγρότες 1.500 ή 3.000 ευρώ αν πήραν εξισωτικές αποζημιώσεις ή 2.250 (ή 1.875) ή 4.500 (ή 3.750) ευρώ, αντίστοιχα, αν είναι νέοι αγρότες	339	340
4. Ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους από ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης	465	466
5. Ζημιές προηγούμενων οικονομικών ετών από ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης	467	468
6. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης	475	476
Γ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		
1. Καθαρά κέρδη από ατομική επιχείρηση (εκτός περίπτ. 4)	401	402
2. Επιχειρηματική αμοιβή από Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή κοινωνία κληρονομικού δικαίου	403	404
3. Καθαρά κέρδη από Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή Κοινωνία κτλ. μη υπαγόμενες στο άρθρο 10 Κ.Φ.Ε.	405	406
4. Υπερτίμημα από πώληση αυτοκινήτου επιχείρησης	407	408
5. Ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους από ατομική επιχείρηση (εκτός περίπτ. 4)	413	414
6. Ζημιές προηγούμενων οικονομικών ετών από ατομική επιχείρηση	415	416
7. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική επιχείρηση	425	426
Δ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ		
1. Καθαρό εισόδημα από ατομικό επάγγελμα	501	502
2. Καθαρές αμοιβές ελεγκτή Α.Ε., διαιτητή, εκτελεστή διαθήκης κτλ.	503	504
3. Ποσό διατροφής που έχει εισπραχθεί από σύζυγο (εκτός των παιδιών)	505	506
4. Εισόδημα που δεν εντάσσεται σε άλλη περίπτ. του Πίν. 4	507	508
5. Ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους από ατομικό επάγγελμα	511	512
6. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος	517	518
Ε. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ 1. Ακαθάριστο εισόδημα από εκμίσθωση:		
α) κατοικιών	103	104
β) Ξενοδοχείων, κλινικών, σχολείων, αιθουσών κιν/φων ή θεάτρων κτλ.	121	122
γ) καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών κτλ.	105	106
δ) γηπέδων, χώρων τοποθέτησης επιγραφών	107	108
ε) βιομηχανοστασίων, εμπορικών κέντρων που επέλεξαν υπαγωγή σε ΦΠΑ	109	110
στ) γαιών	101	102
ζ) γαιών με βάση το αντικειμενικό σύστημα	909	910
2. α) Ακαθάριστο εισόδημα από υπεκμίσθωση ακινήτων	111	112
β) Στην περίπτωση αυτή, ποιο ενοίκιο έχετε καταβάλει	113	114
3. Ακαθάριστο εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση - ιδιοχρηση:		
α) κατοικιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση)	129	130
β) Ξενοδοχείων, κλινικών, σχολείων, αιθουσών κινηματογράφων ή θεάτρων κτλ.	143	144
γ) καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών κτλ.	145	146
δ) γηπέδων, χώρων τοποθέτησης επιγραφών	147	148
ε) γαιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση)	141	142
στ) γαιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση) με βάση το αντικειμενικό σύστημα	701	702
4. Ακαθάριστο εισόδημα οικοδομών: α) σε έδαφος του εκμισθωτή	123	124
β) σε έδαφος του παρέχοντος δωρεάν τη χρήση	125	126
5. α) Δαπάνες για ασφάλιστρα, δικαστική δαπάνη, αμοιβές δικηγόρων και αγορές υλικών επισκευής και συντήρησης οικοδομών (περ. 1α, 1β, 1γ, 1ε, 3α, 3β, 3γ)	151	152
β) Δαπάνες για υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης οικοδομών (περ. 1α, 1β, 1γ, 1ε, 3α, 3β, 3γ)	157	158
γ) Αποζημίωση καταβληθείσα με νόμο στο μισθωτή κατά τη λύση επαγγελματικής μίσθωσης	163	164
δ) Ακαθάριστο εισόδημα από την εκμίσθωση του ακινήτου της περίπτ. 5γ	165	166
ε) Λοιπές περιπτώσεις δαπανών άρθρου 23 ΚΦΕ (γαίες κτλ.)	159	160
6. Ακαθάριστο εισόδημα κατοικιών επιφάνειας πάνω από 300 τ.μ καθεμιά (περ. 1α, 2α και 3α)	175	176
7. Ακαθάριστο εισόδημα (από επίταξη ακινήτου, ύλη εμπορική αξία μισθωμένου ακινήτου κτλ.) για το οποίο δε βεβαιώνεται χαρτόσημο, εκτός από την περίπτ. 1ε	741	742
ΣΤ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ		
Καθαρό εισόδημα από τόκους δανείων κτλ. ημεδαπής προέλευσης	291	292
Ζ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ		
1. Καθαρό ποσό από μισθούς κτλ. αλλοδαπής προέλευσης	389	390
2. Καθαρό ποσό από συντάξεις κτλ. αλλοδαπής προέλευσης	391	392
3. Καθαρά κέρδη από γεωργικές επιχειρήσεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	463	464
4. Ζημιές από γεωργικές επιχειρήσεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	471	472
5. Καθαρά κέρδη από εμπορικές επιχ/σεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	411	412
6. Ζημιές από εμπορικές επιχειρήσεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	421	422
7. Καθαρά κέρδη από ελευθέριο επάγγελμα (ατομικά, εταιρικά) στην αλλοδαπή	509	510
8. Ζημιές από ελευθέριο επάγγελμα (ατομικά, εταιρικά) στην αλλοδαπή	513	514
9. Εισοδήματα από κινητές αξίες αλλοδαπής προέλευσης που φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις	295	296
10. Ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα που βρίσκονται στην αλλοδαπή	171	172
11. Καθαρό εισόδημα της περίπτ. 10	173	174
12. Ακαθάριστο εισόδημα της περίπτ. 10 από κατοικίες με επιφάνεια πάνω από 300 τ.μ. η καθεμιά	395	396

	Υπόχρεου	Της συζύγου
9. Δεδουλευμένοι τόκοι που καταβλήθηκαν για στεγαστικά δάνεια απόκτησης πρώτης κατοικίας, άλλων κατοικιών* και αναστήλωσης κτλ. διατηρητέων κτιρίων:		
α) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν μέχρι 31/12/1999	063	064
β) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν από 1/1/2000 και μέχρι 31/12/2002	Επιμόνεια σε τ.μ. 071	065
γ) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν από 1/1/2003 και μετά.	Επιμόνεια σε τ.μ. 077	055
δ) Συνολικό ποσό δανείων της προηγούμενης περιπτώ. γ.	069	070
ε) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν από 1/1/2009	Επιμόνεια σε τ.μ. 075	027
στ) Συνολικό ποσό δανείων της προηγούμενης περιπτώ. ε.	029	030

10. Ενοίκιο που πληρώσατε για κύρια κατοικία της οικογένειάς:

Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία εκμισθωτή	Κ.Α.	Α.Φ.Μ. εκμισθωτή	Κ.Α.	Επιμόνεια σε τ.μ.	Κ.Α.	Μετακατάσταση (1) ή Μεταβολή (2)	Κ.Α.	Μήνες
801		091	092	NAI	1	NAI	2	097
802		093	094	NAI	1	NAI	2	098
803		095	096	NAI	1	NAI	2	099

Εκμισθώσατε την ιδιότητα κατοικία σας στον τόπο από όπου μετατεθήκατε; 149 NAI 1

11. Ενοίκιο που πληρώσατε για κατοικία παιδιών της οικογένειάς που σπουδάζουν στο εσωτερικό:

Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία εκμισθωτή	Κ.Α.	Α.Φ.Μ. εκμισθωτή	Κ.Α.	Επιμόνεια σε τ.μ.	Κ.Α.	Μετακατάσταση (1) ή Μεταβολή (2)	Κ.Α.	Μήνες
804								
805								
806								
807								

10 παιδί
20 παιδί
30 παιδί

12. Ποσό ασφαλιστρών για ασφάλιση ζωής, προσωπικών ατυχημάτων, ασθένειας	073	426.00	074
13. Ποσό διατροφής που κατέβαλε ο ένας σύζυγος στον άλλον	089		090
14. Δαπάνη για αλλαγή εγκατάστασης καυσίμου ή για εγκατάσταση φυσικού αερίου κ.τ.λ.	087		088
15. Δίδακτρα φροντιστηρίων εκπαιδευτικών μαθημάτων κτλ: α) Για τον υπόχρεο και τη σύζυγο	079		080
β) Για κάθε παιδί τους χωριστά	081	082	083
16. Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού που αγοράστηκαν μέσα στο 2006	067		068

ΠΙΝΑΚΑΣ 8. ΠΡΟΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΕΣ - ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΕΝΤΕΣ ΦΟΡΟΙ

1. Φόροι 4%, 10%, που προκαταβλήθηκαν (άρθρο 52 Κ.Φ.Ε.)	601		602
2. Φόροι 1%, 3%, 4%, 8%, 15% και 20% που παρακρατήθηκαν (άρθρο 55 Κ.Φ.Ε.)	603		604
3. Φόροι 20% (άρθρο 58 Κ.Φ.Ε.) και 15% (παρ. 3 άρθρου 7 ν. 2753/1999) που παρακρατήθηκαν	605	5.056.00	606
4. Φόρος που καταλογίστηκε για ωφέλεια από πώληση αυτοκινήτου επιχείρησης	607		608
5. Φόρος που παρακρατήθηκε στις αμοιβές της περιπτώ. 4 του Πίν. 4Α	609		610
6. Φόρος που καταβλήθηκε στο εξωτερικό (εκτός της περιπτώ. 9 του πίν. 4Ζ)	651		652
7. Φόρος που παρακρατήθηκε στα εισοδήματα από τόκους δανείων κτλ. ημεδαπής (Πίν. 4 ΣΤ)	293		294
8. Φόρος που αναλογεί στους μισθούς, συντάξεις (περιπτώ. 1, 2, 3 και 5 του Πίν. 4Α)	313		314
9. Φόρος που παρακρατήθηκε στους μισθούς, συντάξεις (περιπτώ. 1, 2, 3 και 5 του Πίν. 4Α)	315		316
10. Φόρος που αναλογεί στα εισοδήματα που φορολογούνται με το Ζ Ψήφισμα (βουλευτές κτλ.)	917		918
11. Φόρος που παρακρατήθηκε στην Ελλάδα στα εισοδήματα από τόκους, κτλ. (περ. 9 του πιν. 4Ζ)	297		298
12. Φόρος που καταβλήθηκε για άυλη εμπορική αξία ακινήτου των περ. 1β έως 1ζ του πίν. 4Ε	127		128

ΠΙΝΑΚΑΣ 9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΟΙΚΟΥΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΒΑΡΥΝΟΥΝ

Όνομα	Έτος γέννησης	Σχολή ή σχολείο φοίτησης	Όνοματεπώνυμο	Κ.Α.	Α.Φ.Μ.	Με Υπόχρεο	Με Σύζυγο
ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ	1996			831			
				832			
				833			
				834			
				835			

ΠΙΝΑΚΑΣ 10. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΦΑΚΕΛΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ (συμπληρώνεται από την υπηρεσία)

Προκαταβολή φόρου εισοδήματος από το προηγούμενο οικον. έτος	901		902
Εισφορά Ο.Γ.Α. φόρου εισοδήματος οικον. έτους 2009	903		904
341	342	745	746
995	996	743	744
997	998	323	324
959	960	399	400
			907
			985
			987
			989
			908
			986
			988
			990

ΠΙΝΑΚΑΣ 11. Αν προκύψει επιστρεφόμενο ποσό να κατατεθεί στον ακόλουθο λογαριασμό μου (γράψτε τον τίτλο, τον κωδικό τράπεζας και τον αριθμό λογαριασμού):

ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΩΔ. ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ IBAN

Εμπορική 012 GR

Τα στοιχεία των φορολογούμενων είναι απόρρητα. Διατηρούνται από το Υπουργείο Οικονομικών σε αρχείο, που υπάγεται στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και λειτουργεί σύμφωνα με το ν.2472/1997 και τις ειδικές ρυθμίσεις των φορολογικών νόμων. Κάθε φορολογούμενος έχει δικαίωμα πρόσβασης στα στοιχεία που τον αφορούν.

Ο ΕΛΕΓΞΑΣ	Ημερομηνία παραλαβής	2010	Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ	2010
Ο ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ				
Επων.:			Αρμόδια Δ.Ο.Υ.:	
Όνομ.:			Αρ. Μητρ. θδ. όσκ. επαγγ/τος:	
Δ/ση:			Κατηγορία άδειας:	
Α.Φ.Μ.:				

Ο ΔΗΛΩΝ Η ΔΗΛΩΣΙΑ

8.3. Παράδειγμα 3^ο

Ο Μαραγκάκης Γεώργιος έχει εμπορική επιχείρηση εμπορίας ενδυμάτων είναι παντρεμένος με την **Ράπτη Κατερίνα** που εργάζεται ως μισθωτή και έχουν 3 παιδιά. Τα φορολογικά τους στοιχεία είναι:

Καθαρά κέρδη από ατομική επιχείρηση 32.499,26, ακαθάριστα έσοδα από ατομική επιχείρηση 120.211,80, εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις 1.606,44, ασφαλιστικές εισφορές ΟΑΕΕ 1.009,12, ενοίκιο που πλήρωσαν για κύρια κατοικία 4.200,00, ασφάλιστρα ζωής 950,00, δίδακτρα για το πρώτο παιδί 635,00 για το δεύτερο παιδί 685,00 και για το τρίτο παιδί 400,00. Η σύζυγος έχει εισόδημα από μισθό 14.159,78 πήρε πολυτεχνικό επίδομα 3.111,48 και πούλησε το αυτοκίνητο της στις 27 Μαρτίου του 2009 για 3.000,00 ευρώ. Για την επαγγελματική του στέγη έχει πληρώσει ενοίκιο στον Ευαγγελάτο Κωνσταντίνο 6.000,00 ευρώ.

Να γίνει η εκκαθάριση φόρου:

Υπολογισμοί :

Υπάρχουν μεταφερόμενα ποσά δαπανών μεταξύ των συζύγων. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να βρούμε το ποσοστό που θα επιμεριστεί η μεταφερόμενη δαπάνη. Προσθέτουμε τα εισοδήματα και των δύο και βρίσκουμε το συνολικό, μετά διαιρούμε το εισόδημα του κάθε ενός ξεχωριστά με το συνολικό εισόδημα και βρίσκουμε το ποσοστό που έχει ο καθένας.

1) ποσοστό συμμετοχής του κάθε ενός εισοδήματος στο συνολικό

- $32.499,26 + 1.606,44 = 34.105,70$ (του συζύγου) + $14.159,78$ (της συζύγου) = $48.265,48$,

- για τον σύζυγο $34.105,70 / 48.265,48 = 0,706627179$

- για την σύζυγο $14.159,78 / 48.265,48 = 0,29337282$ (ή $1 - 0,706627179 = 0,29337282$)

2) δίδακτρα

- για το πρώτο παιδί $635,00 * 20\% = 127,00$

- για το δεύτερο παιδί $685,00 * 20\% = 137,00$

- για το τρίτο παιδί $400,00 * 20\% = 80,00$

Σύνολο διδάκτρων 344,00

Ποσό που αντιστοιχεί στον σύζυγο $344,00 * 0,706627179 = 243,08$

Ποσό που αντιστοιχεί στην σύζυγο $344,00 * 0,29337282 = 100,92$

3) ενοίκιο κύριας κατοικίας

$4.200,00 * 20\% = 840,00$ μέγιστο ποσό που αφαιρείται είναι τα 240,00 ευρώ.

- για τον σύζυγο $240,00 * 0,706627179 = 169,59$

-για την σύζυγο $240,00 * 0,29337282 = 70,41$

4) ασφάλιστρα ζωής

Για τον σύζυγο $950,00 * 0,706627179 = 671,30$

Για την σύζυγο $950,00 * 0,29337282 = 278,70$

Εκκαθάριση φόρου για τον υπόχρεο

A. εισόδημα που φορολογείται:

32.499,26 καθαρά κέρδη από ατομική επιχείρηση (κωδ.401)

+ 1.606,44 εισόδημα από γεωργικές εκμεταλλεύσεις (κωδ.915)

34.105,70 συνολικό δηλωθέν εισόδημα.

B. ποσά που αφαιρούνται από εισόδημα

34.105,70

- **1.009,12** όλο το ποσό από ασφαλιστικές εισφορές (κωδ.053)

- 671,30 ποσοστό από ασφάλιστρα ζωής (κωδ.073)

32.425,28 συνολικό φορολογητέο εισόδημα

Γ. φόρος κλίμακας

32.425,28

- 20.500,00 αφορολόγητο $10.500,00 + 10.000,00$ λόγω 3 παιδιών κλίμακα μη μισθωτών

11.925,28

11.925,28

- $9.500,00 * 25\% = 2.375,00$ φόρος που αναλογεί

- $2.425,28 * 35\% = 848,85$ φόρος που αναλογεί

0   **3.223,85** φόρος συνολικός

Δ. ποσά που αφαιρούνται από το φόρο

3.223,85

- **243,08** ποσοστό από τα δίδακτρα (κωδ.081,082,083)

- 169,59 ποσοστό από το ενοίκιο κύριας κατοικίας (κωδ.811)

2.811,18 κύριος φόρος

Προκαταβολή επόμενου έτους

$2.811,18 * 55\% = 1.546,15$ λόγω γεωργικών εισοδημάτων έχουμε την προκαταβολή φόρου

2.811,18+1.546,15=4.357,33συνολικό πληρωτέο ποσό

Εκκαθάριση φόρου για την σύζυγο
--

A. Εισόδημα που φορολογείται

14.159,78μισθός (κωδ.302)

14.159,78 συνολικό δηλωθέν εισόδημα

B. Ποσά που αφαιρούνται από εισόδημα

14.159,78

-278,70 ποσοστό από ασφάλιστρα ζωής

13.881,08 συνολικό φορολογητέο εισόδημα

Γ. Φόρος κλίμακας

13.881,08

-12.000,00 αφορολόγητο (κλίμακα μισθωτών 2010)

1.881,08

1.881,08 *25%=**470,27** φόρος συνολικός

Δ. Ποσά που αφαιρούνται από το φόρο

470,27

-100,92ποσοστό από τα δίδακτρα των παιδιών

-70,41 ποσοστό από το ενοίκιο κύριας κατοικίας

298,94 χρεωστικό ποσό φόρου

Φόρος από σύζυγο : 4.357,33

Φόρος από την σύζυγο: + 298,94

Σύνολο φόρου: **4.656,27**

Σημειώσεις :

Το ποσό του πολυτεκνικού επιδόματος 3.111,48 ευρώ απαλλάσσεται από το φόρο και γράφεται στον κωδικό 660 του πίνακα 6 με τα πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία.

Το ποσό 3.000,00 ευρώ από την πώληση του αυτοκινήτου γράφεται στον κωδικό 782 επίσης του πίνακα 6 και τα στοιχεία του αυτοκινήτου γράφονται κανονικά στον πίνακα 5 .γ. αλλά με μόνο 3 μήνες κυριότητας στο 2009.

E1

ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2010

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ 1-1-2009 ΕΩΣ 31-12-2009 ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΣΕ ΔΥΟ ΑΝΤΙΤΥΠΑ

ΠΡΟΣΟΧΗ:
ΤΑ ΠΟΣΑ ΜΕ ΔΥΟ (2) ΔΕΚΑΔΙΚΑ

Προς τη Δ.Ο.Υ.: ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΤΑΧ. ΚΩΔ.   (Υ)*   (Β)*   ΤΜΗΜΑ*
 Δ.Ο.Υ. προηγ. υποβολής ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΑΡ. ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ*   ΕΚΠΡΟΣΩΠΗ*
 Κ.Ε.Π.Υ.Ο.*

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ (ΜΕ ΚΕΦΑΛΑΙΑ) **

ΕΠΩΝΥΜΟ (ΟΠΩΣ ΣΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ)	ΟΝΟΜΑ	ΟΝ. ΠΑΤΕΡΑ	ΑΡ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘ. ΦΟΡΩΛ. ΜΗΤΡΟΥ	
ΜΑΡΑΓΚΑΚΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΝΔΡΕΑ	4055467	121565774	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ (ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘΜΟΣ-ΤΑΧ.ΚΩΔ.-ΣΥΝΟΙΚΙΑ-ΠΟΛΗ Ή ΧΩΡΙΟ)	ΑΡΣΑΔΙΟΥ	197	74100	ΡΕΘΥΜΝΟ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ (ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘΜΟΣ-ΤΑΧ.ΚΩΔ.-ΣΥΝΟΙΚΙΑ-ΠΟΛΗ Ή ΧΩΡΙΟ)					
ΔΗΜΟΣ ΠΟΥ ΕΙΣΤΕ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΣ ΤΗΝ 31/12/2009	ΡΕΘΥΜΝΗΣ				
ΕΠΩΝΥΜΟ (ΟΠΩΣ ΣΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ)	ΟΝΟΜΑ	ΟΝ. ΠΑΤΕΡΑ	ΑΡ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘ. ΦΟΡΩΛ. ΜΗΤΡ. ΣΥΖΥΓΟΥ	
ΡΑΠΤΗ	ΚΑΤΕΡΙΝΑ	ΙΩΑΝΝΗΣ	8965411	144355663	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ Ή ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΕΣ	ΧΑΤΣΗΜΙΧΑΛΗ ΠΑΥΛΑΡΗ	49	74100	ΡΕΘΥΜΝΟ	
ΔΗΜΟΣ ΠΟΥ ΕΙΣΤΕ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΗ ΤΗΝ 31/12/2009	ΡΕΘΥΜΝΗΣ				
ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ (ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘΜΟΣ-ΤΑΧ.ΚΩΔ.-ΣΥΝΟΙΚΙΑ-ΠΟΛΗ Ή ΧΩΡΙΟ)	ΤΗΛ.	ΑΡΙΘ. ΦΟΡΩΛ. ΜΗΤΡ. ΕΚΠΡ/ΠΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ερώτηση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Της συζύγου		
1. Είστε νέος φορολογούμενος (υποβάλλετε δήλωση για πρώτη φορά);	327	NAI 1	328	NAI 1	
2. Είστε κάτοικος εξωτερικού και αποκτάτε εισόδημα στην Ελλάδα;	319	NAI 1	320	NAI 1	
3. Υποβάλλεται η δήλωση από κληδεμόνα σχολάζουσας κληρονομιάς, μεσεγγυούχο, προσωρινό διαχειριστή ή σύνδικο πτώχευσης;	329	NAI 1			
4. Υποβάλλεται η δήλωση από επίτροπο, κληδεμόνα ανηλίκου ή δικαστικό συμπαραστάτη;	330	NAI 1			
5. Υποβάλλεται η δήλωση από κληρονόμο του φορολογουμένου που απεβίωσε;	331	NAI 1			
6. Είστε μισθωτός ή συνταξιούχος σε παραμεθόρια περιοχή;	015	NAI 1	016	NAI 1	
7. Οι εκπώσεις και μειώσεις των Πινάκων 3 και 7 να γίνουν από τους κωδ. 307 ή 308 ;	309	NAI 1	OXI 2	310	NAI 1
8. Είστε μισθωτός και πήρατε στεγαστικό επίδομα μέσα στο 2009;	011	NAI 1	012	NAI 1	
9. Κατοικείτε μόνιμα σε νησί με πληθυσμό κάτω από 3.100 κατοίκους;	007	NAI 1	008	NAI 1	
10. Ασκείτε ατομική εμπορική επιχ/ση σε οικισμό κάτω των 1.000 κατοίκων;***	017	NAI 1	018	NAI 1	
11. Μεταβλήθηκε η περιουσιακή σας κατάσταση ή άλλα στοιχεία του Ε9 το 2009 κτλ.;	617	NAI 1			
12. Είστε κάτοικος χώρας της Ε.Ε. (εκτός Ελλάδας) και αποκτήσατε στην Ελλάδα πάνω από το 90% του συνολικού εισοδήματός σας;	385	NAI 1	386	NAI 1	
13. Ανήκετε στην κατηγορία των ολικώς τυφλών, κινητικά αναπήρων πάνω από το 80% κτλ.;	905	NAI 1	906	NAI 1	
14. Είστε αξιωματικός ή ημεδαπό κατώτερο πλήρωμα εμπορ. πλοίου ή ιπτάμενο προσωπικό πολιτικής αεροπορίας;	911	NAI 1	912	NAI 1	
15. Σημειώστε Χ αν δεν επιθυμείτε να ενταχθείτε στην τηλεφωνική και ηλεκτρονική πληροφόρηση για την εκκαθάριση της δήλωσής σας.	010				

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΠΟΣΟΥ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΚΤΛ. ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΦΟΡΟΥ

1. Έχετε δικαίωμα έκπτωσης ποσού 2.400 ευρώ λόγω αναπηρίας 67% και πάνω κτλ.;	001	NAI 1	002	NAI 1
2. Αριθμός παιδιών του Πίνακα 9 περίπτ. 1 (αριθμητικά)	003	3	004	
3. Αριθμός προσώπων του Πίνακα 9 με αναπηρία 67% και πάνω κτλ. (αριθμητικά)	005		006	

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ

A. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Αθροισμα καθαρών ποσών από μισθούς, ημερομίσθια κτλ. (εκτός περιπτ. 2, 3, 4, ΚΑΙ 5)	301		302	14.159,78
2. Αθροισμα καθαρών ποσών από κύριες συντάξεις (εκτός περιπτ. 1, 3, 4 ΚΑΙ 5)	303		304	
3. Αθροισμα καθαρών ποσών από επικουρικές συντάξεις, μερίσματα, κτλ. (εκτός περιπτ. 1, 2, 4 ΚΑΙ 5)	321		322	
4. Αμοιβές ιατρών του ΕΣΥ (εφημερίες), αθλητών που θέλετε να φορολογηθείτε με τις γεν. διατάξεις κτλ.	317		318	
5. Αθροισμα καθαρών εισοδημάτων που φορολογούνται με το Z ψήφισμα (βουλευτές-δικαστές)	307		308	

B. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

1. Καθαρό εισόδημα ατομικής επιχείρησης με βάση τα βιβλία ή στοιχεία	461		462	
2. Καθαρό εισόδημα από συμμετοχή σε συνεκμετάλλευση μη υπαγόμενη στο αρθ.10 ΚΦΕ	919		920	
3. Καθαρό εισόδημα ατομικής επιχείρησης με βάση το αντικειμενικό σύστημα				

Νομός (Δήμος/Διαμερίσματα ή Κοινότητα) εκμετάλλευσης	Είδος παραγωγής: α) είδος καλλιέργειας ή β) είδος τετραπόδου (όσον γ) είδος άλλων μονάδων	Αριθμός: (1) α) ορισμένων β) όλων γ) άλλων μονάδων	Όρενο Ημιορενο Πεδινό	Αρδευόμενο Μη αρδευόμενο	Καθαρό εισόδημα: (2) α) ανά ορισμένα β) ανά κορπάκι (όσον γ) ανά άλλα μετρώα	Συνολικό Καθαρό Εισόδημα (3) = (1) x (2)	
ΑΤΣΙΛΟΠΟΛΙΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	ΕΠΙΧΕ	9	ΠΕΔΙΝΟ	ΜΗ	18,68	509 18 68	
ΠΑΡΑΚΟΙΜΙΑ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	ΕΠΙΧΕ	79,60	>>	>>	21,87	15 87 76	
Σύνολο καθαρού γεωργικού εισοδήματος με βάση το αντικειμενικό σύστημα					915	1.606 44	916

* Συμπληρώνεται από την υπηρεσία ** Επαληθεύστε τα στοιχεία του ΠΙΝΑΚΑ 1. Σε περίπτωση αλλαγής οι διορθώσεις να γίνουν απευθείας πάνω στο έντυπο. *** Δε συμπληρώνεται εάν ο οικισμός αυτός έχει χαρακτηριστεί τουριστικός τόπος.

Υ.Ε.Ε.Α.Δ. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

	Υπόχρεου	Της συζύγου
Μείον: α) Ενοίκια που καταβλήθηκαν για μίσθωση γεωργικής γής	335	336
β) Αξία καινούργιου πάγιου εξοπλισμού ³²⁶ x 25% ή 50%	337	338
γ) Για κατά κύριο επάγγελμα αγρότες 1.500 ή 3.000 ευρώ αν πήραν εξισωτικές αποζημιώσεις ή 2.250 (ή 1.875) ή 4.500 (ή 3.750) ευρώ, αντίστοιχα, αν είναι νέοι αγρότες	339	340
4. Ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους από ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης	465	466
5. Ζημιές προηγούμενων οικονομικών ετών από ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης	467	468
6. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης	475	476
Γ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		
1. Καθαρά κέρδη από ατομική επιχείρηση (εκτός περίπτ. 4)	401	402
2. Επιχειρηματική αμοιβή από Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή κοινώνια κληρονομικού δικαίου	403	404
3. Καθαρά κέρδη από Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή Κοινωνία κτλ. μη υπαγόμενες στο άρθρο 10 Κ.Φ.Ε.	405	406
4. Υπερτίμημα από πώληση αυτοκινήτου επιχείρησης	407	408
5. Ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους από ατομική επιχείρηση (εκτός περίπτ. 4)	413	414
6. Ζημιές προηγούμενων οικονομικών ετών από ατομική επιχείρηση	415	416
7. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική επιχείρηση	425	426
Δ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ		
1. Καθαρό εισόδημα από ατομικό επάγγελμα	501	502
2. Καθαρές αμοιβές ελεγκτή Α.Ε., διατητή, εκτελεστή διαθήκης κτλ.	503	504
3. Ποσό διατροφής που έχει εισπραχθεί από σύζυγο (εκτός των παιδιών)	505	506
4. Εισόδημα που δεν εντάσσεται σε άλλη περίπτ. του Πίν. 4	507	508
5. Ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους από ατομικό επάγγελμα	511	512
6. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος	517	518
Ε. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ		
1. Ακαθάριστο εισόδημα από εκμίσθωση :		
α) κατοικιών	103	104
β) Ξενοδοχείων, κλινικών, σχολείων, αιθουσών κιν/φων ή θεάτρων κτλ.	121	122
γ) καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών κτλ.	105	106
δ) γηπέδων, χώρων τοποθέτησης επιγραφών	107	108
ε) βιομηχανοστασίων, εμπορικών κέντρων που επέλεξαν υπαγωγή σε ΦΠΑ	109	110
στ) γαιών	101	102
ζ) γαιών με βάση το αντικειμενικό σύστημα	909	910
2. α) Ακαθάριστο εισόδημα από υπεκμίσθωση ακινήτων	111	112
β) Στην περίπτωση αυτή, ποιο ενοίκιο έχετε καταβάλει	113	114
3. Ακαθάριστο εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση - ιδιόχρηση :		
α) κατοικιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση)	129	130
β) Ξενοδοχείων, κλινικών, σχολείων, αιθουσών κινηματογράφων ή θεάτρων κτλ.	143	144
γ) καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών κτλ.	145	146
δ) γηπέδων, χώρων τοποθέτησης επιγραφών	147	148
ε) γαιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση)	141	142
στ) γαιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση) με βάση το αντικειμενικό σύστημα	701	702
4. Ακαθάριστο εισόδημα οικοδομών: α) σε έδαφος του εκμισθωτή	123	124
β) σε έδαφος του παρέχοντος δωρεάν τη χρήση	125	126
5. α) Δαπάνες για ασφάλιστρα, δικαστική δαπάνη, αμοιβές δικηγόρων και αγορές υλικών επισκευής και συντήρησης οικοδομών (περ. 1α, 1β, 1γ, 1ε, 3α, 3β, 3γ)		
β) Δαπάνες για υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης οικοδομών (περ. 1α, 1β, 1γ, 1ε, 3α, 3β, 3γ)	151	152
γ) Αποζημίωση καταβληθείσα με νόμο στο μισθωτή κατά τη λύση επαγγελματικής μίσθωσης	157	158
δ) Ακαθάριστο εισόδημα από την εκμίσθωση του ακινήτου της περίπτ. 5γ	163	164
ε) Λοιπές περιπτώσεις δαπανών άρθρου 23 ΚΦΕ (γαίες κτλ.)	165	166
6. Ακαθάριστο εισόδημα κατοικιών επιφάνειας πάνω από 300 τ.μ καθεμιά (περ. 1α, 2α και 3α)	159	160
7. Ακαθάριστο εισόδημα (από επίταξη ακινήτου, άυλη εμπορική αξία μισθωμένου ακινήτου κτλ.) για το οποίο δε βεβαιώνεται χαρτόσημο, εκτός από την περίπτ. 1ε	175	176
741		742
ΣΤ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ		
Καθαρό εισόδημα από τόκους δανείων κτλ. ημεδαπής προέλευσης	291	292
Ζ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ		
1. Καθαρό ποσό από μισθούς κτλ. αλλοδαπής προέλευσης	389	390
2. Καθαρό ποσό από συντάξεις κτλ. αλλοδαπής προέλευσης	391	392
3. Καθαρά κέρδη από γεωργικές επιχειρήσεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	463	464
4. Ζημιές από γεωργικές επιχειρήσεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	471	472
5. Καθαρά κέρδη από εμπορικές επιχ/σεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	411	412
6. Ζημιές από εμπορικές επιχειρήσεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	421	422
7. Καθαρά κέρδη από ελευθέριο επάγγελμα (ατομικά, εταιρικά) στην αλλοδαπή	509	510
8. Ζημιές από ελευθέριο επάγγελμα (ατομικά, εταιρικά) στην αλλοδαπή	513	514
9. Εισοδήματα από κινητές αξίες αλλοδαπής προέλευσης που φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις	295	296
10. Ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα που βρίσκονται στην αλλοδαπή	171	172
11. Καθαρό εισόδημα της περίπτ. 10	173	174
12. Ακαθάριστο εισόδημα της περίπτ. 10 από κατοικίες με επιφάνεια πάνω από 300 τ.μ. η καθεμιά	395	396

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΤΕΚΜΑΡΤΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ

Υπόχρεου Της συζύγου

1. Ετήσια τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης με βάση: α) Το ετήσιο τεκμαρτό μίσθωμα για ιδιοκατοικημένη ή μισθωμένη κύρια κατοικία και έως δύο δευτερεύουσες κατοικίες.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ - ΟΔΟΙ ΠΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΙΟΥΝ ΤΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ ***	* ΑΠΟ ΚΑΝΟΝΑ ΔΡΑΣΗΣ ΠΑΡΟΧΗ κ.π.λ.	ΜΙΣΘΩΜΕΝΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΚΑΤΟΙΚΙΑ ή ΜΟΝΟΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΒΕΘΗ ΟΡΦΟΣ	** ΚΑΤΩ ΑΠΟ 5000 ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΚΤΛ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΚΥΡΙΩΝ ΧΩΡΩΝ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΓΚΑΡΑΖ ΑΠΟΘΗΚΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΝ-ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ				ΜΗΝΕΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ	*** ΤΙΜΗ ΣΥΝΤΗΞΗΣ ή ΤΙΜΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ	*** ΕΤΟΣ ΑΔΕΙΑΣ
								ΥΠΟΧΡΕΟΥ	ΣΥΖΥΓΟΥ	213	214			
α) ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ	206	203				211	212	213	214	215		216	217	
β) ΠΡΩΤΗ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ (ΜΗ ΕΞΟΙΚΗ)	208	207			204	218	219	220	221	222		223	224	
γ) ΠΡΩΤΗ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ (ΕΞΟΙΚΗ)	210	209			205	225	226	227	228	229		230	231	

β) το ετήσιο τεκμαρτό μίσθωμα για λοιπές δευτερεύουσες κατοικίες 707 708
 γ) τα επιβατικά αυτ/τα Ι.Χ., Μ.Χ. (οικογένειας, ατομικής-εταιρικής επιχ/σης, κοινωνιών και κοινοπραξιών)

A/A	Ονοματεπώνυμο κυρίου Ε.Ι.Χ., Μ.Χ.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ Γράμματα	ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ Αριθμός	Φορ. Ιπποί	Μήνες κυρ/τες μέσα στο 2009	Ποσοστό συνδιοκτ. %	Ετος πρώτης κυκλοφ.		
1	ΡΑΠΤΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	750	ΡΕΚ 1350	9	3	100	1998	851	852
2		751						853	854
3		752						855	856
4		753						857	858

δ) τα σκάφη αναψυχής Ι.Χ. (οικογένειας κτλ.)

Όνομα σκάφους	Αριθμός και λιμάνι νηολογίου	Χώρα	Ποσοστό συνδιοκτ. %	Πρώτη νηολογ.	Μήνες κυρ/τες μέσα στο 2009	Κ.Α.	Μετα μπίλους		
						747		713	714

δα) τις αμοιβές πληρωμάτων σκαφών αναψυχής 731 732

ε) τα αεροσκάφη και ελικόπτερα Ι.Χ.

Στοιχεία εθνικότητας και νηολόγησης	Τύπος	Αριθμός σειράς κατασκευαστή	Αερολιμένας συνθήκης παραμονής	Μήνες κυρ/τες μέσα στο 2009	Ιπποί ή λίμπρες	Πρώτη νηολογ.		
							715	716

στ) τις δεξαμενές κολύμβησης (πισίνες)

Εξωτερική (τετρ. μέτρα)	Ποσοστό συνδιοκτ. %		Εσωτερική (τετρ. μέτρα)	Ποσοστό συνδιοκτ. %			
	υπόχρεου	της συζύγου		υπόχρεου	της συζύγου		
						765	766

ζ) Γράψτε την μεγαλύτερη οικογενειακή τεκμαρτή δαπάνη από στοιχείο των περιπτ. γ έως στ 795 796
 η) Γράψτε τον αριθμό στοιχείων που προσδιορίζουν την τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης (αριθμητικά)

2. Από τη δαπάνη που καταβάλατε:

- α) για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, δίκτυων κτλ. οχημάτων 719 720
- β) για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση πλοίων αναψυχής κτλ. σκαφών αναψυχής και αεροσκαφών 721 722
- γ) για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση κινητών πραγμάτων αξίας πάνω από 5.000 ευρώ 723 724
- δ) για την αγορά ακινήτων ή για τη χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτών 735 736
- ε) για την ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή δεξαμενών κολύμβησης 737 738
- στ) για δωρεές ή γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών (εκτός προς το Δημόσιο, κτλ.) 725 726
- ζ) για την τοκοχρεολυτική απόσβεση δανείων ή πιστώσεων κτλ. 727 728

ΠΙΝΑΚΑΣ 6. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΠΟΣΑ ΠΟΥ ΜΕΙΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ

1. Καθαρό εισόδημα που δεν υπήρχε την 1-1-2010	655	656			
2. Ποσό ετήσιας δαπάνης που δεν υπήρχε την 1-1-2010	693	694			
3. Εισοδήματα που αποκτήσατε το 2009, τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο, φορολογούνται με ειδικό τρόπο, καθώς και από μερίσματα ημεδαπών Α.Ε. κτλ. ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ	659	660	3.111,48		
4. Καθαρά κέρδη από εταιρίες κτλ., που φορολογήθηκαν με το άρθρο 10 Κ.Φ.Ε. και από Ε.Π.Ε. 431	433	432			
5. Φόρος που παρακρατήθηκε στα εισοδήματα της περ. 3 και στα καθαρά κέρδη της περ. 4	433	434			
6. Καθαρό ποσό επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης (ΕΚΑΣ)	305	306			
7. Αγροτικές ενισχύσεις (επιδοτ., αποζημ., οικον. ενισχ. κτλ) εκτός αυτών επί της παραγωγής	477	478			
8. Ενοίκιο εγκατάστασης ατομικής επιχείρησης ή ελευθέρου επαγγέλματος					
Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία εκμισθωτή	Κ.Α.	Α.Φ.Μ. εκμισθωτή	Επιφάνεια σε τ.μ.		
ΧΑΓΓΕΛΑΤΟΣ ΚΟΥΡΟΣ	790	123456789	793	6.000,00	794
	791		615		616
9. Ενοίκιο ακινήτων εκτός από κύρια κατοικία, κατοικία παιδιών που σπουδάζουν και περίπτ. 7	417	420			
10. Χρηματικά ποσά που προέρχονται από διάθεση περιουσιακών στοιχείων, εισαγωγή χρηματικών κεφαλαίων αλλοδαπής, δάνεια, δωρεές κτλ. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ	781	782	3.000,00		
11. Ανάλωση κεφαλαίου που ήδη φορολογήθηκε ή απαλλάσσόταν από το φόρο	787	788			

ΠΙΝΑΚΑΣ 7. ΠΟΣΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΟΥ ΑΦΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ Ή ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ

1. Δαπάνη παροχής υπηρεσιών (δεξιώσεων, γυμναστηρίων, υδραυλικών, ηλεκτρολόγων κτλ.)	049		
2. Εξοδα ιατρ. περίθαλψης στο εξωτερικό 043	044	051	052
3. Εξοδα νοσοκ. περίθαλψης στο εξωτερικό 045	046	047	048
4. Δαπάνη δικηγόρου		041	042
5. Υποχρεωτικές εισφορές σε ταμεία ασφάλισης (Ο.Α.Ε.Ε. κτλ)		053	054
6. Δωρεές ιατρικών μηχανημάτων κτλ., σε νοσοκομεία κτλ.		057	058
7. Δωρεές χρημ.ποσών στο Δημόσιο κτλ. στο εξωτερικό 031		032	059
8. Πολιτιστικές χορηγίες του ν. 3525/2007		061	062

* Συμπληρώνεται όταν οι κατοικίες (κύριες και δευτερεύουσες) αποκτήθηκαν, από κληρονομία, δωρεά, γονική παροχή ή από επαχθή αιτία από συνταξιούχο πριν από την συνταξιοδότησή του. ** Συμπληρώνεται όταν η δευτερεύουσα κατοικία είναι κάτω από 150 τ.μ. και δε βρίσκεται σε τουριστική περιοχή. *** Συμπληρώνονται μόνο αν η κύρια κατοικία είναι πάνω από 200 τ.μ. ή η συνολική επιφάνεια των δευτερευουσών κατοικιών είναι πάνω από 150 τ.μ.

9. Δεδουλευμένοι τόκοι που καταβλήθηκαν για στεγαστικά δάνεια απόκτησης πρώτης κατοικίας, άλλων κατοικιών* και αναστήλωσης κτλ. διατηρητέων κτιρίων:	Υπόχρεου	Της σύζυγου
α) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν μέχρι 31/12/1999	063	064
β) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν από 1/1/2000 και μέχρι 31/12/2002	065	066
γ) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν από 1/1/2003 και μετά.	055	056
δ) Συνολικό ποσό δανείων της προηγούμενης περιπτ. γ.	069	070
ε) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν από 1/1/2009	027	028
στ) Συνολικό ποσό δανείων της προηγούμενης περιπτ. ε.	029	030

10. Ενοίκιο που πληρώσατε για κύρια κατοικία της οικογένειάς:										
Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία εκμισθωτή	Κ.Α.	Α.Φ.Μ. εκμισθωτή	Κ.Α.	Επιφάνεια σε τ.μ.	Κ.Α.	Μετακατάσταση (1) Μετάδοσης	Κ.Α.	Μήνες		
ΡΕΡΑΚΗΣ ΑΥΤΩΝΗΣ	801	434919191	091	90	092	ΝΑΙ 1	ΝΑΙ 2	097	19	811 4.900 €
	802		093		094	ΝΑΙ 1	ΝΑΙ 2	098		813
	803		095		096	ΝΑΙ 1	ΝΑΙ 2	099		815

11. Ενοίκιο που πληρώσατε για κατοικία παιδιών της οικογένειάς που σπουδάζουν στο εσωτερικό:										
Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία εκμισθωτή	Κ.Α.	Α.Φ.Μ. εκμισθωτή	Κ.Α.	Επιφάνεια σε τ.μ.	Κ.Α.	Μετακατάσταση (1) Μετάδοσης	Κ.Α.	Μήνες		
	804									817
	805									819
	806									821
	807									823

12. Ποσό ασφαλιστρών για ασφάλιση ζωής, προσωπικών ατυχημάτων, ασθένειας	073	950 €	074
13. Ποσό διατροφής που κατέβαλε ο ένας σύζυγος στον άλλον	089		090
14. Δαπάνη για αλλαγή εγκατάστασης καυσίμου ή για εγκατάσταση φυσικού αερίου κ.τ.λ.	087		088
15. Δίδακτρα φροντιστηρίων εκπαιδευτικών μαθημάτων κτλ: α) Για τον υπόχρεο και τη σύζυγο	079		080
β) Για κάθε παιδί τους χωριστά	081	635 €	082
	083	685 €	083
	084	400 €	084
16. Μερίδια αμοβαίων κεφαλαίων εσωτερικού που αγοράστηκαν μέσα στο 2006	067		068

ΠΙΝΑΚΑΣ 8. ΠΡΟΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΕΣ - ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΕΝΤΕΣ ΦΟΡΟΙ

1. Φόροι 4%, 10%, που προκαταβλήθηκαν (άρθρο 52 Κ.Φ.Ε.)	601	602
2. Φόροι 1%, 3%, 4%, 8%, 15% και 20% που παρακρατήθηκαν (άρθρο 55 Κ.Φ.Ε.)	603	604
3. Φόροι 20% (άρθρο 58 Κ.Φ.Ε.) και 15% (παρ. 3 άρθρο 7 ν. 2753/1999) που παρακρατήθηκαν	605	606
4. Φόρος που καταλογίστηκε για ωφέλεια από πώληση αυτοκινήτου επιχείρησης	607	608
5. Φόρος που παρακρατήθηκε στις αμοιβές της περιπτ. 4 του Πίν. 4Α	609	610
6. Φόρος που παρακρατήθηκε στο εξωτερικό (εκτός της περιπτ. 9 του πίν.4Ζ)	651	652
7. Φόρος που παρακρατήθηκε στα εισοδήματα από τόκους δανείων κτλ. ημεδαπής (Πίν.4 ΣΤ)	293	294
8. Φόρος που αναλογεί στους μισθούς, συντάξεις (περιπτ. 1, 2, 3 και 5 του Πίν. 4Α)	313	314
9. Φόρος που παρακρατήθηκε στους μισθούς, συντάξεις (περιπτ. 1, 2, 3 και 5 του Πίν. 4Α)	315	316
10. Φόρος που αναλογεί στα εισοδήματα που φορολογούνται με το Ζ Ψήφισμα (βουλευτές κτλ.)	917	918
11. Φόρος που παρακρατήθηκε στην Ελλάδα στα εισοδήματα από τόκους, κτλ (περ.9 του πιν.4Ζ)	297	298
12. Φόρος που καταβλήθηκε για άυλη εμπορική αξία ακινήτου των περ.1β έως 1ζ του πίν. 4Ε	127	128

ΠΙΝΑΚΑΣ 9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΟΙΚΟΥΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΒΑΡΥΝΟΥΝ

Όνομα	Έτος γέννησης	Σχολή ή σχολείο φοίτησης	Όνοματεπώνυμο	Κ.Α.	Α.Φ.Μ.	Με Υπόχρεο	Με Σύζυγο
ΚΑΠΙΟΠΗ	1999			831			
ΜΑΡΙΑ	1999			832			
ΜΙΚΑΛΗΣ	1999			833			
				834			
				835			

ΠΙΝΑΚΑΣ 10. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΦΑΚΕΛΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ (συμπληρώνεται από την υπηρεσία)

Προκαταβολή φόρου εισοδήματος από το προηγούμενο οικον. έτος	901	902
Εισφορά Ο.Γ.Α. φόρου εισοδήματος οικον. έτους 2009	903	904
341	342	745
995	996	743
997	998	323
959	960	399
		746
		744
		324
		400
		985
		987
		989
		908
		986
		988
		990

ΠΙΝΑΚΑΣ 11. Αν προκύψει επιστρεφόμενο ποσό να κατατεθεί στον ακόλουθο λογαριασμό μου (γράψτε τον τίτλο, τον κωδικό τράπεζας και τον αριθμό λογαριασμού):

ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΩΔ. ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΙΒΑΝ

ΠΕΙΡΑΙΩΣ 017 GR

Τα στοιχεία των φορολογούμενων είναι απόρρητα. Διατηρούνται από το Υπουργείο Οικονομικών σε αρχείο, που υπάγεται στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και λειτουργεί σύμφωνα με το ν.2472/1997 και τις ειδικές ρυθμίσεις των φορολογικών νόμων. Κάθε φορολογούμενος έχει δικαίωμα πρόσβασης στα στοιχεία που τον αφορούν.

Ο ΕΛΕΓΞΑΣ Ημερομηνία παραλαβής: 2010
Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ Επων.: Αρμόδιο Δ.Ο.Υ.:
 Ονομ.: Αρ. Μητρ. δδ. θοκ. επαγγ/τος:
 Δ/ση: Κατηγορία άδειας:
 Α.Φ.Μ.:

Ο ΔΗΛΩΣ **Η ΔΗΛΟΥΣΑ**

8.4. Παράδειγμα 4^ο

Ο Τσέκας Εμμανουήλ είναι παντρεμένος με την Παπαδάκη Μαρία είναι μισθωτοί και οι δύο, έχουν δύο παιδιά και πληρώνουν δόσεις για δάνειο α κατοικίας. Τα φορολογικά τους στοιχεία είναι:

Μισθός του υπόχρεου 28.563,67, φόρος που του αναλογεί 2.995,65, φόρος που του έχει παρακρατηθεί 2.950,71, δαπάνες για εστιατόρια - γυμναστήρια 1.500,00, έχει ιατρικές δαπάνες 2.000,00, δίδακτρα για το πρώτο παιδί 1.530,00 και για το δεύτερο παιδί 950,00, αγόρασε 2 Σεπτεμβρίου μεταχειρισμένο αυτοκίνητο με αριθμό κυκλοφορίας HZ 2701, φορολογήσιμους ίππους 8 και έτος πρώτης κυκλοφορίας 2000. Τέλος πληρώνει τόκους για εξόφληση δανείου α κατοικίας 3.748,93. Το δάνειο το είχε πάρει το 2001. Η σύζυγος έχει μισθό 8.522,50 και ιατρικές εξετάσεις αξίας 1.500,00 ευρώ.

Να γίνει η εκκαθάριση φόρου.

Υπολογισμοί : Υπάρχουν μεταφερόμενα ποσά δαπανών μεταξύ των συζύγων.

1) ποσοστό συμμετοχής του κάθε ενός εισοδήματος στο συνολικό

- συνολικό εισόδημα 28.563,67(του συζύγου) +8.522,50 (της συζύγου)= 37.086,

-για τον σύζυγο $28.563,67/37.086,17 = 0,770197353$

- για την σύζυγο $8.522,50/37.086,17 = 0,229802646$

2) δίδακτρα

- για το πρώτο παιδί $1.530,00 * 20\% = 306,00$ παίρνουμε το ανώτατο όριο τα 240,00 ευρώ.

-για το δεύτερο παιδί $950,00 * 20\% = 190,00$

-συνολικό ποσό $240,00 + 190,00 = 430,00$ αφαιρείται όλο από τον σύζυγο

-για τον σύζυγο $430,00 * 0,770197353 = 331,18$

-για την σύζυγο $430,00 * 0,229802646 = 98,82$

3) δαπάνες παροχής υπηρεσιών

$1.500,00 * 40\% = 600,00$ και για τους δύο

-για τον σύζυγο $600,00 * 0,770197353 = 462,12$

-για την σύζυγο $600,00 * 0,229802646 = 137,88$

Εκκαθάριση φόρου για τον υπόχρεο

Α. εισόδημα που φορολογείται:

28.563,67 μισθός (κωδ.301)

28.563,67 συνολικό δηλωθέν εισόδημα

B. Ποσά που αφαιρούνται από εισόδημα

28.563,67

-2.000,00 ιατρικές δαπάνες (κωδ.051)

-3.748,93 ποσό τόκων για α' κατοικία (κωδ.065)

-462,12 δαπάνες παροχής (κωδ.049)

22.352,62 συνολικό φορολογητέο εισόδημα

Γ. Φόρος κλίμακας

22.352,62

-14.000,00 αφορολόγητο 12.000,00+2.000,00 με δύο παιδιά (κλίμακα μισθωτών 2010)

8.352,62

$8.352,62 * 25\% = 2.088,16$ φόρος κλίμακας

Δ. Ποσά που αφαιρούνται από το φόρο

2.088,16

-430,00 δίδακτρα (κωδ.081-082)

-2.995,65 φόρος που έχει παρακρατηθεί (κωδ. 313)

-1.337,49 πιστωτικός φόρος

$1.337,49 * 1,5\% = 20,06$ αφαιρείται λόγω προκαταβολικής είσπραξης

$1.337,49 - 20,06 = 1.317,43$ τελικό επιστρεφόμενο ποσό φόρου στον υπόχρεο.

Εκκαθάριση φόρου για την σύζυγο
--

A. εισόδημα που φορολογείται:

8.522,50

8.522,50 συνολικό δηλωθέν εισόδημα

B. ποσά που αφαιρούνται από εισόδημα

8.522,50

-50,00 ιατρικές δαπάνες (κωδ.052)

-137,88 δαπάνες παροχής (κωδ.049)

8.334,62 συνολικό φορολογητέο εισόδημα, το οποίο είναι μικρότερο από το αφορολόγητο των **12.000,00** ευρώ και έτσι δεν προκύπτει φόρος για την σύζυγο.

Σημειώσεις:

Κάναμε επιμερισμό στα δίδακτρα των φροντιστηρίων αλλά αφού δεν προέκυπτε φόρος για την σύζυγο αφαιρέσαμε όλο το ποσό από τον σύζυγο.

Το ποσό των τόκων 3.748,93 εκτός από τον κωδικό 065 γράφεται και στον πίνακα 5.2.ζ στον κωδικό 727, στον ίδιο πίνακα στον κωδικό 719 γράφεται το ποσό 5.000,00 για την αγορά του μεταχειρισμένου αυτοκινήτου, τα στοιχεία της κατοικίας και τα στοιχεία του αυτοκινήτου με 4 μήνες κυριότητας.

E1

ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2010

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ 1-1-2009 ΕΩΣ 31-12-2009 ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΣΕ ΔΥΟ ΑΝΤΙΤΥΠΑ

ΠΡΟΣΟΧΗ: ΤΑ ΠΟΣΑ ΜΕ ΔΥΟ (2) ΔΕΚΑΔΙΚΑ

Προς τη Δ.Ο.Υ.: ΡΕΘΥΜΝΟΥ ΤΑΧ. ΚΩΔ. (α)* (β)* (γ)* ΑΡ. ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ* ΤΜΗΜΑ* Δ.Ο.Υ. προηγ. υποβολής ΡΕΘΥΜΝΟΥ ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗ* Κ.Ε.Π.Υ.Ο.*

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ (ΜΕ ΚΕΦΑΛΑΙΑ) **

Table with columns: ΕΠΩΝΥΜΟ (ΟΠΩΣ ΣΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ), ΟΝΟΜΑ, ΟΝ. ΠΑΤΕΡΑ, ΑΡ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ, ΑΡΙΘ. ΦΟΡΩΛ. ΜΗΤΡΟΥ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ, ΤΗΛΕΦΩΝΟ, ΚΙΝΗΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ. Includes entries for ΤΣΕΚΑΣ ΕΥΜΑΝΟΥΧΗ ΓΕΩΡΓΙΟΣ and ΠΑΠΑΔΑΚΗ ΜΑΡΙΑ ΑΝΔΡΕΑΣ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Table with columns: Υπόχρεο, Της συζύγου. Contains 15 numbered questions regarding tax status, marital status, and income sources.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΠΟΣΟΥ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ κτλ. ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΦΟΡΟΥ

Table with 3 numbered questions regarding disability benefits and tax reductions.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ

Table with 5 numbered questions regarding income from services, salaries, and other sources.

Β. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Table with 3 numbered questions regarding agricultural income.

Table with columns: Νομός (Δήμος/Διαμέρισμα ή Κοινότητα) εκμετάλλευσης, Είδος παραγωγής, Αριθμός, Ορεσιό Ημεροενο Πεδιό, Αρθροειμένο Μη αρθροειμένο, Καθαρό εισόδημα, and Συνολικό Καθαρό Εισόδημα.

Σύνολο καθαρού γεωργικού εισοδήματος με βάση το αντικειμενικό σύστημα 915 916

* Συμπληρώνεται από την υπηρεσία ** Επαληθεύστε τα στοιχεία του ΠΙΝΑΚΑ 1. Σε περίπτωση αλλαγής οι διορθώσεις να γίνουν απευθείας πάνω στο έντυπο. *** Δε συμπληρώνεται εάν ο οικισμός αυτός έχει χαρακτηριστεί τουριστικός τόπος.

Υ.Ε.Ε.Δ. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

	Υπόχρεου	Της συζύγου
Μείον: α) Ενοίκια που καταβλήθηκαν για μίσθωση γεωργικής γής	335	336
β) Αξία καινούργιου πάγιου εξοπλισμού 326 x 25% ή 50%	337	338
γ) Για κατά κύριο επάγγελμα αγρότες 1.500 ή 3.000 ευρώ αν πήραν εξισωτικές αποζημιώσεις ή 2.250 (ή 1.875) ή 4.500 (ή 3.750) ευρώ, αντίστοιχα, αν είναι νέοι αγρότες	339	340
4. Ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους από ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης	465	466
5. Ζημιές προηγούμενων οικονομικών ετών από ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης	467	468
6. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης	475	476
Γ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		
1. Καθαρά κέρδη από ατομική επιχείρηση (εκτός περίπτ. 4)	401	402
2. Επιχειρηματική αμοιβή από Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή κοινώνια κληρονομικού δικαίου	403	404
3. Καθαρά κέρδη από Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή Κοινωνία κτλ. μη υπαγόμενες στο άρθρο 10 Κ.Φ.Ε.	405	406
4. Υπερτίμημα από πώληση αυτοκινήτου επιχείρησης	407	408
5. Ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους από ατομική επιχείρηση (εκτός περίπτ. 4)	413	414
6. Ζημιές προηγούμενων οικονομικών ετών από ατομική επιχείρηση	415	416
7. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική επιχείρηση	425	426
Δ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ		
1. Καθαρό εισόδημα από ατομικό επάγγελμα	501	502
2. Καθαρές αμοιβές ελεγκτή Α.Ε., διατητή, εκτελεστή διαθήκης κτλ.	503	504
3. Ποσό διατροφής που έχει εισπραχθεί από σύζυγο (εκτός των παιδιών)	505	506
4. Εισόδημα που δεν εντάσσεται σε άλλη περίπτ. του Πίν. 4	507	508
5. Ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους από ατομικό επάγγελμα	511	512
6. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος	517	518
Ε. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ		
1. Ακαθάριστο εισόδημα από εκμίσθωση :		
α) κατοικιών	103	104
β) Ξενοδοχείων, κλινικών, σχολείων, αιθουσών κιν/φών ή θεάτρων κτλ.	121	122
γ) καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών κτλ.	105	106
δ) γηπέδων, χώρων τοποθέτησης επιγραφών	107	108
ε) βιομηχανοστασίων, εμπορικών κέντρων που επέλεξαν υπαγωγή σε ΦΠΑ	109	110
στ) γαιών	101	102
ζ) γαιών με βάση το αντικειμενικό σύστημα	909	910
2. α) Ακαθάριστο εισόδημα από υπεκμίσθωση ακινήτων	111	112
β) Στην περίπτωση αυτή, ποιο ενοίκιο έχετε καταβάλει	113	114
3. Ακαθάριστο εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση - ιδιόχρηση :		
α) κατοικιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση)	129	130
β) Ξενοδοχείων, κλινικών, σχολείων, αιθουσών κινηματογράφων ή θεάτρων κτλ.	143	144
γ) καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών κτλ.	145	146
δ) γηπέδων, χώρων τοποθέτησης επιγραφών	147	148
ε) γαιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση)	141	142
στ) γαιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση) με βάση το αντικειμενικό σύστημα	701	702
4. Ακαθάριστο εισόδημα οικοδομών: α) σε έδαφος του εκμισθωτή	123	124
β) σε έδαφος του παρέχοντος δωρεάν τη χρήση	125	126
5. Δαπάνες για ασφάλιστρα, δικαστική δαπάνη, αμοιβές δικηγόρων και αγορές υλικών επισκευής και συντήρησης οικοδομών (περ. 1α, 1β, 1γ, 1ε, 3α, 3β, 3γ)		
α) Δαπάνες για υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης οικοδομών (περ. 1α, 1β, 1γ, 1ε, 3α, 3β, 3γ)	151	152
β) Αποζημίωση καταβληθείσα με νόμο στο μισθωτή κατά τη λύση επαγγελματικής μίσθωσης	157	158
γ) Ακαθάριστο εισόδημα από την εκμίσθωση του ακινήτου της περίπτ. 5γ	163	164
δ) Ακαθάριστο εισόδημα από την εκμίσθωση του ακινήτου της περίπτ. 5γ	165	166
ε) Λοιπές περιπτώσεις δαπανών άρθρου 23 ΚΦΕ (γιαίες κτλ.)	159	160
6. Ακαθάριστο εισόδημα κατοικιών επιφάνειας πάνω από 300 τ.μ καθεμιά (περ. 1α, 2α και 3α)	175	176
7. Ακαθάριστο εισόδημα (από επίταξη ακινήτου, άυλη εμπορική αξία μισθωμένου ακινήτου κτλ.) για το οποίο δε βεβαιώνεται χαρτόσημο, εκτός από την περίπτ. 1ε	741	742
ΣΤ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ		
Καθαρό εισόδημα από τόκους δανείων κτλ. ημεδαπής προέλευσης	291	292
Ζ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ		
1. Καθαρό ποσό από μισθούς κτλ. αλλοδαπής προέλευσης	389	390
2. Καθαρό ποσό από συντάξεις κτλ. αλλοδαπής προέλευσης	391	392
3. Καθαρά κέρδη από γεωργικές επιχειρήσεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	463	464
4. Ζημιές από γεωργικές επιχειρήσεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	471	472
5. Καθαρά κέρδη από εμπορικές επιχ/σεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	411	412
6. Ζημιές από εμπορικές επιχειρήσεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	421	422
7. Καθαρά κέρδη από ελευθέρια επάγγελμα (ατομικά, εταιρικά) στην αλλοδαπή	509	510
8. Ζημιές από ελευθέρια επάγγελμα (ατομικά, εταιρικά) στην αλλοδαπή	513	514
9. Εισοδήματα από κινητές αξίες αλλοδαπής προέλευσης που φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις	295	296
10. Ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα που βρίσκονται στην αλλοδαπή	171	172
11. Καθαρό εισόδημα της περίπτ. 10	173	174
12. Ακαθάριστο εισόδημα της περίπτ. 10 από κατοικίες με επιφάνεια πάνω από 300 τ.μ. η καθεμιά	395	396

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΤΕΚΜΑΡΤΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ Υπόχρεο Της συζύγου

1. Ετήσια τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης με βάση: α) Το ετήσιο τεκμαρτό μίσθωμα για ιδιοκατοικημένη ή μισθωμένη κύρια κατοικία και έως δύο δευτερεύουσες κατοικίες.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ - ΟΔΟΙ ΠΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΙΟΥΝ ΤΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ ***		* ΑΠΟ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΗ ΤΩΝ ΠΑΡΟΝΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΚΑΤΟΙΚΙΑ Η ΜΟΝΟΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΒΕΘΗ ΟΡΟΣΟΣ	** ΚΑΤΩ ΑΠΟ 5000 ΚΑΤΩΚΟΥΣ ΚΤΛ.	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΚΥΡΙΩΝ ΧΩΡΩΝ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΓΚΑΡΑΖ ΑΠΟΘΗΚΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΝΔΙΟΙΚΗΣΙΑΣ ΥΠΟΧΡΕΟΥ ΣΥΖΥΓΟΥ	ΜΗΝΕΣ ΙΔΙΟΚΑΤΟΙΚΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΩΜΗΣ Η ΤΙΜΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ	*** ΕΤΟΣ ΑΔΕΙΑΣ		
α) ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 95 ΡΕΘΙΜΝΟ	206	203	NAI	1	211	212	213	214	215	216	217	
β) ΠΡΩΤΗ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ (ΗΜΙ-ΕΣΟΙΚΗ)		208	207	NAI	1	204	218	219	220	221	222	223	224
γ) ΠΡΩΤΗ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ (ΕΣΟΙΚΗ)		210	209	NAI	1	205	225	226	227	228	229	230	231

β) το ετήσιο τεκμαρτό μίσθωμα για λοιπές δευτερεύουσες κατοικίες 707 708
 γ) τα επιβατικά αυτ/τα Ι.Χ., Μ.Χ. (οικογένειας, ατομικής-εταιρικής επιχ/σης, κοινωνιών και καινοπραξιών)

A/A	Όνοματεπώνυμο κυρίου Ε.Ι.Χ., Μ.Χ.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ	Φορ. Ιπποί	Μήνες κυρ/τος μέσα στο 2009	Ποσοστό συνδ/κτ. %	Έτος πρώτης κυκλοφ.
		Γράμματα	Αριθμός				
1	ΒΕΚΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	750	H2 9701	8	4	100	2000
2		751					
3		752					
4		753					

δ) τα σκάφη αναψυχής Ι.Χ. (οικογένειας κτλ.)

Όνομα σκάφους	Αριθμός και λιμάνι νηολογίου	Χώρα	Ποσοστό Συνδ/κτ/τα %	Πρώτη νηολογ.	Μήνες κυρ/τος μέσα στο 2009	Κ.Α.	Μέγιστο μήκος
						747	

δα) τις αμοιβές πληρωμάτων σκαφών αναψυχής 731 732

ε) τα αεροσκάφη και ελικόπτερα Ι.Χ.

Στοιχεία εθνικότητας και νηολόγησης	Τύπος	Αριθμός σειράς κατασκευαστή	Αερολιμένας συνθήκης παραμονής	Μήνες κυρ/τος μέσα στο 2009	Ιπποί ή λίμπρες	Πρώτη νηολογ.

στ) τις δεξαμενές κολύμβησης (πισίνες)

Εξωτερική (τετρ. μέτρα)	Ποσοστό συνδ/κτ/τας % της συζύγου	Εσωτερική (τετρ. μέτρα)	Ποσοστό συνδ/κτ/τας % της συζύγου

ζ) Γράψτε την μεγαλύτερη οικογενειακή τεκμαρτή δαπάνη από στοιχείο των περιπτ. γ έως στ 767 766

η) Γράψτε τον αριθμό στοιχείων που προσδιορίζουν την τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης (αριθμητικά) 795 796

2. Από τη δαπάνη που καταβάλατε:

α) για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, δίτροχων κτλ.οχημάτων	719	5.000,00	720
β) για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση πλοίων αναψυχής κτλ. σκαφών αναψυχής και αεροσκαφών	721		722
γ) για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση κινητών πραγμάτων αξίας πάνω από 5.000 ευρώ	723		724
δ) για την αγορά ακινήτων ή για τη χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτών	735		736
ε) για την ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή δεξαμενών κολύμβησης	737		738
στ) για δωρεές ή γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών (εκτός προς το Δημόσιο, κτλ.)	725		726
ζ) για την τοκοχρεολυτική απόβλεψη δανείων ή πιστώσεων κτλ.	727	3.748,98	728

ΠΙΝΑΚΑΣ 6. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΠΟΣΑ ΠΟΥ ΜΕΙΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ

1. Καθαρό εισόδημα που δεν υπήρχε την 1-1-2010	655		656
2. Ποσό ετήσιας δαπάνης που δεν υπήρχε την 1-1-2010	693		694
3. Εισοδήματα που αποκτήσατε το 2009, τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο, φορολογούνται με ειδικό τρόπο, καθώς και από μερίσματα ημεδαπών Α.Ε. κτλ.	659		660
4. Καθαρά κέρδη από εταιρίες κτλ., που φορολογήθηκαν με το άρθρο 10 Κ.Φ.Ε. και από Ε.Π.Ε.	431		432
5. Φόρος που παρακρατήθηκε στα εισοδήματα της περ. 3 και στα καθαρά κέρδη της περ. 4	433		434
6. Καθαρό ποσό επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης (ΕΚΑΣ)	305		306
7. Αγροτικές ενισχύσεις (επιδοτ., αποζημ.,οικον.ενισχ. κτλ) εκτός αυτών επί της παραγωγής	477		478
8. Ενοίκιο εγκατάστασης ατομικής επιχείρησης ή ελευθέρου επαγγέλματος			
Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία εκμισθωτή	Κ.Α.	Α.Φ.Μ. εκμισθωτή	Επιφάνεια σε τ.μ.
	790		793
	791		615
9. Ενοίκιο ακινήτων εκτός από κύρια κατοικία, κατοικία παιδιών που σπουδάζουν και περίπτ. 7	417		419
10. Χρηματικά ποσά που προέρχονται από διάθεση περιουσιακών στοιχείων, εισαγωγή χρηματικών κεφαλαίων αλλοδαπής, δάνεια, δωρεές κτλ.	781		782
11. Ανάλωση κεφαλαίου που ήδη φορολογήθηκε ή απαλλάσσεται από το φόρο	787		788

ΠΙΝΑΚΑΣ 7. ΠΟΣΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΟΥ ΑΦΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ Ή ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ

1. Δαπάνη παροχής υπηρεσιών (δεξιώσεων, γυμναστηρίων, υδραυλικών, ηλεκτρολόγων κτλ.)	049	1.500,00	
2. Εξοδα ιατρ. περιθαλψης στο εξωτερικό 043	044		50,00
3. Εξοδα νοσοκ. περιθαλψης στο εξωτερικό 045	046		
4. Δαπάνη δικηγόρου	041		
5. Υποχρεωτικές εισφορές σε ταμεία ασφάλισης (Ο.Α.Ε.Ε. κτλ)	053		
6. Δωρεές ιατρικών μηχανημάτων κτλ., σε νοσοκομεία κτλ.	057		
7. Δωρεές χρημ.ποσών στο Δημόσιο κτλ. στο εξωτερικό 031	032		
8. Πολιτιστικές χορηγίες του ν. 3525/2007	061		

* Συμπληρώνεται όταν οι κατοικίες (κύριες και δευτερεύουσες) αποκτήθηκαν, από κληρονομιά, δωρεά, γονική παροχή ή από εποχή αιτία από συνταξιολόγο πριν από την συνταξιοδότησή του. ** Συμπληρώνεται όταν η δευτερεύουσα κατοικία είναι κάτω από 150 τ.μ. και δε βρίσκεται σε τουριστική περιοχή. *** Συμπληρώνονται μόνο αν η κύρια κατοικία είναι πάνω από 200 τ.μ. ή η συνολική επιφάνεια των δευτερευουσών κατοικιών είναι πάνω από 150 τ.μ.

9. Δεδουλευμένοι τόκοι που καταβλήθηκαν για στεγαστικά δάνεια απόκτησης πρώτης κατοικίας, άλλων κατοικιών* και αναστήλωσης κτλ. διατηρητέων κτιρίων:	Υπόχρεου	Της συζύγου
α) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν μέχρι 31/12/1999	063	064
β) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν από 1/1/2000 και μέχρι 31/12/2002	065	066
γ) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν από 1/1/2003 και μετά.	055	056
δ) Συνολικό ποσό δανείων της προηγούμενης περιπτ. γ.	069	070
ε) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν από 1/1/2009	027	028
στ) Συνολικό ποσό δανείων της προηγούμενης περιπτ. ε.	029	030

10. Ενοίκιο που πληρώσατε για κύρια κατοικία της οικογένειας:									
Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία εκμισθωτή	Κ.Α.	Α.Φ.Μ. εκμισθωτή	Κ.Α.	Επιφάνεια σε τ.μ.	Κ.Α.	Μετακατάσταση (1) ή Μεταβολή (2)		Κ.Α.	Μήνες
801			091		092	ΝΑΙ	1	ΝΑΙ	2
802			093		094	ΝΑΙ	1	ΝΑΙ	2
803			095		096	ΝΑΙ	1	ΝΑΙ	2
Εκμισθώσατε την ιδιότητα κατοικία σας στον τόπο από όπου μετατεθήκατε;									
	149	ΝΑΙ	1						

11. Ενοίκιο που πληρώσατε για κατοικία παιδιών της οικογένειας που σπουδάζουν στο εσωτερικό:									
Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία εκμισθωτή	Κ.Α.	Α.Φ.Μ. εκμισθωτή							
804									817
805									819
806									821
807									823
									10 παιδί
									20 παιδί
									30 παιδί

12. Ποσό ασφαλίσεων για ασφάλιση ζωής, προσωπικών ατυχημάτων, ασθένειας	073	074
13. Ποσό διατροφής που κατέβαλε ο ένας σύζυγος στον άλλον	089	090
14. Δαπάνη για αλλαγή εγκατάστασης καυσίμου ή για εγκατάσταση φυσικού αερίου κ.τ.λ.	087	088
15. Δίδακτρα φροντιστηρίων εκπαιδευτικών μαθημάτων κτλ: α) Για τον υπόχρεο και τη σύζυγο	079	080
β) Για κάθε παιδί τους χωριστά	081	083
16. Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού που αγοράστηκαν μέσα στο 2006	067	068

ΠΙΝΑΚΑΣ 8. ΠΡΟΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΕΣ - ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΕΝΤΕΣ ΦΟΡΟΙ		
1. Φόροι 4%, 10%, που προκαταβλήθηκαν (άρθρο 52 Κ.Φ.Ε.)	601	602
2. Φόροι 1%, 3%, 4%, 8%, 15% και 20% που παρακρατήθηκαν (άρθρο 55 Κ.Φ.Ε.)	603	604
3. Φόροι 20% (άρθρο 58 Κ.Φ.Ε.) και 15% (παρ. 3 άρθρου 7 ν. 2753/1999) που παρακρατήθηκαν	605	606
4. Φόρος που καταλογίστηκε για ωφέλεια από πώληση αυτοκινήτου επιχείρησης	607	608
5. Φόρος που παρακρατήθηκε στις αμοιβές της περιπτ. 4 του Πίν. 4Α	609	610
6. Φόρος που καταβλήθηκε στο εξωτερικό (εκτός της περιπτ. 9 του πίν.4Ζ)	651	652
7. Φόρος που παρακρατήθηκε στα εισοδήματα από τόκους δανείων κτλ. ημεδαπής (Πίν.4 ΣΤ)	293	294
8. Φόρος που αναλογεί στους μισθούς, συντάξεις (περιπτ. 1, 2, 3 και 5 του Πίν. 4Α)	313	314
9. Φόρος που παρακρατήθηκε στους μισθούς, συντάξεις (περιπτ. 1, 2, 3 και 5 του Πίν. 4Α)	315	316
10. Φόρος που αναλογεί στα εισοδήματα που φορολογούνται με το Ζ Ψήφισμα (βουλευτές κτλ.)	917	918
11. Φόρος που παρακρατήθηκε στην Ελλάδα στα εισοδήματα από τόκους, κτλ (περ.9 του πιν.4Ζ)	297	298
12. Φόρος που καταβλήθηκε για άυλη εμπορική αξία ακινήτων των περ. 1β έως 1ζ του πίν. 4Ε	127	128

ΠΙΝΑΚΑΣ 9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΟΙΚΟΥΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΒΑΡΥΝΟΥΣ						
1	Ανύπαντρα παιδιά που γεννήθηκαν από 1/1/1991 έως 31/12/2009 ή από 1/1/1984 και σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές, καθώς και άγαμα παιδιά που είναι άνεργα εγγεγραμμένα στους καταλόγους του ΟΑΕΔ. Παιδιά ανύπαντρα, διαζευγμένα ή σε κατάσταση χηρείας, με αναπηρία 67% και πάνω, καθώς και ανύπαντρα παιδιά που υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία, ανεξάρτητα από ηλικία.		2	α) Ανιόντες των συζύγων (γονείς, παπούδες κτλ.) β) Ανηλικοί συγγενείς μέχρι τον 3ο βαθμό, ορφανοί από πατέρα και μητέρα γ) Ανύπαντροι ή χήροι ή διαζευγμένοι αδελφοί και αδελφές, με αναπηρία 67% και πάνω.		
Όνομα	Έτος γέννησης	Σχολή ή σχολείο φοίτησης	Όνοματεπώνυμο	Κ.Α.	Α.Φ.Μ.	Με Υπόχρεο Με Σύζυγο
ΝΙΚΟΣ	1995			831		Συγγενεία
ΜΑΡΙΑ	1997			832		
				833		
				834		
				835		

ΠΙΝΑΚΑΣ 10. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΦΑΚΕΛΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ (συμπληρώνεται από την υπηρεσία)						
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος από το προηγούμενο οικον. έτος						
Εισφορά Ο.Γ.Α. φόρου εισοδήματος οικον. έτους 2009						
341	342	745	746	907	908	
995	996	743	744	985	986	
997	998	323	324	987	988	
959	960	399	400	989	990	

ΠΙΝΑΚΑΣ 11. Αν προκύψει επιστρεφόμενο ποσό να κατατεθεί στον ακόλουθο λογαριασμό μου (γράψτε τον τίτλο, τον κωδικό τράπεζας και τον αριθμό λογαριασμού):						
ΤΡΑΠΕΖΑ	ΚΩΔ.	ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΙΒΑΝ				
ΕΘΝΙΚΗ	011	G	R			
Τα στοιχεία των φορολογούμενων είναι απόρρητα. Διατηρούνται από το Υπουργείο Οικονομικών σε αρχείο, που υπάγεται στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και λειτουργεί σύμφωνα με το ν.2472/1997 και τις ειδικές ρυθμίσεις των φορολογικών νόμων. Κάθε φορολογούμενος έχει δικαίωμα πρόσβασης στα στοιχεία που τον αφορούν.						
Ο ΕΛΕΓΞΑΣ	Ημερομηνία παραλαβής	2010	Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ	Αρμόδια Δ.Ο.Υ. :	2010	
	Ο ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ		Επων.:	Αρ. Μητρ. αδ. ασκ. επαγγ/τος:		
			Όνομ.:	Κατηγορία άδειας :		
			Δ/ναση:			
			Α.Φ.Μ.:			

4 * Συμπληρώνονται μόνο οι περιπτώσεις ε και στ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ

- ❖ «Αρχές Οικονομίας», Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων, Αθήνα.
- ❖ «Ειδικά Θέματα Φορολογίας Εισοδήματος» ,Ανδρέας Γ. Κοψιάυτης Εκδόσεις: Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα 1997.
- ❖ «Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων», Νικόλαος Μπάρμπας Εκδόσεις: Σάκκουλα ,Αθήνα- Θεσσαλονίκη 2008.
- ❖ «Φορολογική Δήλωση 2009- Πρακτικός Οδηγός Συμπλήρωσης», Χ. Παύλου –Ι. Γκούρλιας με τη συνεργασία του περιοδικού EPSILON, 2009.

INTEPNET

- ❖ www.asxetos.gr
- ❖ www.enet.gr
- ❖ www.ethnos.gr
- ❖ www.gsis.gr
- ❖ www.in.gr
- ❖ www.newstime.gr
- ❖ www.taxheaven.gr
- ❖ el.wikipedia.org

NOMOI

- ❖ Νόμος 2238/1994 « Κύρωση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος» (ΦΕΚ Α΄151/19.9.1994).
- ❖ Νόμος νέος 3842 «Αποκατάσταση Φορολογικής Δικαιοσύνης, αντιμετώπιση της Φοροδιαφυγής και άλλες Διατάξεις». ΦΕΚ Α 58/23.04.2010

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

- ❖ «Δηλώστε Έξυπνα 2010», Χρήστος Δ. Μελάς, Εκδόσεις: Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα 2010.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

- ❖ PROSVASIS, Σημειώσεις Σεμιναρίων «Αλλαγές στο Φορολογικό Σύστημα με το Ν.3842/Φ.Ε.Κ.58/Α΄/23.4/2010», επιμέλεια Γιώργος Α. Κορομηλάς Αθήνα Μάιος 2010.